Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

DM-6487

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Het

HEYLIGE EUANGELIUM,

Beschreven door

LUCAS ende JOHANNES;

Overgeset in de Malaische Tael

Door

JAN van HASEL wylen Directeur.

Overgesien ende verbetert door den

Eerweerdigen, Godsaligen, Welgeleerden D. JUSTUM HEURNIUM, wel eer Dienaer des Goddelicken Woordts in Oost-India, ende tegenwoordigh in de Gereformeerde Gemeente JESU CHRISTI tot Wijck te Duerstede.

BIBLIOTH. C. P. R. STUTTG.

T'AMSTERDAM,

Gedruckt door ordre vande E. E. Heeren Bewinthebberen der Oost-Indische Compagnie/ tot uytbreydinge van Godts Heylige Woord onder de verblinde volckeren in de quartieren van Oost-India. A°. 1646.

J. Lorch. Pastor Hafn.

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Het H. Euangelium

Na [de beschryvinge]

L U C Æ.

Het eerste Capittel.

1 NAdemael vele ter handt ghenomen hebben / om in orden te stellen een verhael van de dinghen / die onder ons volkomene sekerheyt hebben/

2 Gelijck ons overgelevert hebben die van den beginne selve aenschouwers eñ dienaers des woorts geweest zijn:

3 Soo heeft het oock my goet gedacht/ hebbende alles van voren aen neerstelick ondersocht / vervolgens aen u te schrijven/ voortreffelicke Theophile:

4 Op dat ghy mecht kennen de sekerheyt der dingen / daer van ghy onderwesen zijt.

5 IN de daghen Herodis des Coninckx van Judea/was een seker Priester met name Zacharias/ van de dagh-orden Abia:ende sijn wijf was uyt de dochteren Aarons/ende haren naem Elisabet.

6 Ende sy waren beyde rechtveerdich voor God / wandelende in alle de gheboden ende rechten des Heeren onberispelick.

7 Ende sy en hadden geen kint/

Euangelium Bersacti

Itou jang dia souda menjuratt derri pada

L U C A M.

Brentikan jang Bermula. 1.

1 COmmodian derri pada itou ja adda banja orang jang dia souda handac beratur, tjeri tahan derri boatan itou jang kita mahing masing souda bersahit sacalian.

2 Sepertinja itou souda cera-acā kita derri pada ini jang dia souda caleatā itou, derri mouleynja daā dia jang souda jaddi souro sourohan rawayat itou.

3 Macca acou souda kira bay, carna derri mouleynja akou souda prixa bay bay pon menjurat capada mou Theophile jang ter lebhe cassé.

4 Agar mou berhole tauw sabenarnja derri pada barrang itou derri jang manna mou souda di beradjar.

5 PAda harri harrian Herodes Radgja Judea adda himam sa orang jang dia bernamma Zacharias derri orang orang bacardja kebith Abie itou, daan bininja derri annac annac poram poan Aaron, daan namannja adda Elisabeth.

6 Cadoanja adda berpalha de adapan Alhatalla, ja adda tourut sagala sabda Tuan Alha ter adill.

7 Daan ja tjadda annac, carna Eli-

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

om dat Elisabet on-vruchtbaer was / ende sy beyde verre op hare dagen gekomen waren.

8 Ende het gheschiedde / dat als hy het Priester-ampt bediende voor Godt in de beurte sijner dagh-orden/

9 Na de gewoonte der Priesterlicke bedieninge/hem te lote was gevallen / dat hy soude ingaen in den Tempel des Heeren om te reuckofferen.

10 Ende alle de menichte des volcks was buyten biddende/ ter uyre des reuck-offers.

11 Ende van hem wiert ghesien een Enghel des Heeren staende te rechter [zijden] van den altaer des reuckoffers.

12 Ende Zacharias [hem] siende/ wiert ontroert/ ende vreese is op hem gevallen.

13 Maer de Enghel seyde tot hem/ En vreest niet Zacharia/want uw' ghebedt is verhoort / ende uw' wijf Elisabet sal u eenen sone baren/ ende ghy sult sijnen name heeten Joannis.

14 Ende u sal blijdtschap ende verheuginghe zijn / ende vele sullen haer over sijne ghebooste verblijden.

15 Want hy sal groot zijn voor den Heere: noch wijn noch stercken dranck en sal hy niet drincken/ ende hy sal met den Heylighen Geest vervult worden / oock van sijns moeders lijve aen.

16 Ende sal vele der kinderen Israels

sabeth dia mandul daan ca doanja tou-
sabeth dia mandul daan ca doanja tou-
wa souda.

8 Macca adda sedang dia boat cardiahan himam adapan Alhatalla sapertinja beassa pada harrinja,

9 Macca pada adet himam himam jang , souda sampey padanja agar massoc pada kebith tuan Alha berasap sitou.

10 Daan sagala cauwum cauwum orang ja adda delouar sumba , pada djam berasap itou.

11 Macca derri pada dia jaddi caleatan Meliacat tuan Alha, badiri ca sabla canan tampat berasap itou.

12 Daan sedang Zacharias ja Meliat nja ya jadi begra acan, daan penakotan souda djatou pada nja.

13 Macca Meliacat itou catta pada nja: Zacharia jangan tacodt, carna sumbahan mou ja dengar souda, daan Elisabeth bini mou dia jaddi berannac pada mou annac lelacki sa'orang, daan mou jaddi sebodt namma dia Joannes:

14 Macca pada mou jaddi aſkyt daan ter soucka souckahan, daan orang banjac banjac ja adda souca pada jaddinja juga.

15 Carna dia adda besar ca adapan tuan (Alha): ajer angor daan barrang appa berminum crazz, ja tjadda minum daan di jaddi berisscy dengan Roäh ulcadus pon derri pada nyauwa ibounja.

16 Daan derri annac anna Israel banja

Israels bekeeren/tot den Heere haren Godt.

17 Ende hy sal voor hem henen gaen in den geest ende kracht Elie/ om te bekeeren de herten der vaderen tot de kinderen/ ende de onghehoorsame tot de voorsichtighepdt der rechtveerdighe/om den Heere te bereyden een toegerust volck.

18 Ende Zacharias seyde tot den Engel/Waer by sal ick dat weten? want ick ben oudt/ ende mijn wijf is verre op hare dagen ghekomen.

19 Ende de Engel antwoordde/ ende seyde tot hem/ Ick ben Gabriel/die voor God sta/ende ben uytgesonden om tot u te spreken/ende u dese dingen te verkondigen.

20 Ende siet/ ghy sult swijghen/ ende niet konnen spreken/tot op den dagh dat dese dingen geschiet sullen zijn/ om dies wlle dat ghy mijne woorden niet gelooft en hebt/ welcke vervult sullen worden op haren tijdt.

21 Ende het volck was wachtende op Zachariam/ ende waren verwondert/ dat hy soo lange vertoefde in den Tempel.

22 Ende als hy uyt quam en konde hy tot haer niet spreken:ende sy bekenden dat hy een ghesichte in den Tempel gesien hadde. Ende hy wenckte haer toe/ ende bleef stom.

23 Ende het ghelchiedde/ als de da-

banja banja orang dia jaddi bale-acanja capada tuan Alha-nja:

17 Daan dia jaddi berdjalan ca adapan mouca dia, dallam roah daan coassa Elie, agar dia bale hatti bappa bappa, capada annac annac, daan itou jang tjadda mendengar pada acall orang orang adil, agar dia berhadir pada tuan Alha, suatu oumat, jang diadda berharcat bay.

18 Daan Zacharias catta pada Meliacat, Itou barrang appa beta jaddi tauw jang ini? carna beta souda touwa, daan bini beta pon oumornja besar sangat.

19 Macca Meliacat itou mẽjauwt, daan catta padanja akou Gabriel jang dia badiri adapan Alha talla, daan akou-nja souda souro calonar agar bercatta acan mou daan Euangelia-can jang ini capada mou;

20 Macca liat mou jaddi diëm daan tjadda berhole bercatta sampey sa harri itou, pada jang manna inila jadi souda, carna mou tjadda pitsjaja cattahanakou, jang manna jaddi gnap pada coutickanja juga.

21 Daan orang orang itou dia nanti-acan Zacharias daan djadda heran, carna dia tingal lama de dellau kebith.

22 Daan sedang dia calouar, ja tiadda berhole bercatta dengan dia, macca ja mengarti dia souda liat barrang pang-caliatan de dallam kebith Macca dia lambey-acanja daan tingal bisoeu.

23 Daan adda la sedang harri har-

rian,

daghen sijner bedieninghe vervult waren/dat hy na sijn huys gingh.

24 Ende na die dagen wiert Elisabet sijn wijf bevrucht: ende sy verberghde haer vijf maenden/seggende/

25 Alsoo heeft my de Heere ghedaen/in de daghen in welcken hy [my] aengesien heeft om mijne versmaethept onder de menschen weech te nemen.

26 Ende in de seste maent wiert de Engel Gabriel van Godt gesonden na een stadt in Galilea genaemt Nazareth/

27 Tot een Maeght die ondertrouwt was met eenen man/wiens name was Joseph/ uyt den huyse Davids/ende de name der Maghet was Maria.

28 Ende de Enghel tot haer ingekomen zijnde/seyde/Weest ghegroet ghy begenadighde/de Heere [is] met u/ghy [zijt] gesegent onder de vrouwen.

29 Ende als sy [hem] sagh wiert sy seer ontroert over dit sijn woort/ende overleyde hoedanige dese groetenisse mochte zijn.

30 Ende de Engel seyde tot haer/En vreest niet Maria/want ghy hebt genade by Godt gevonden.

31 Ende siet/ghy sult bevrucht worden/ende eenen sone baren/ende sult sijnen Name heeten JESUS.

32 Dese

rian, dia cardja (de kebith) souda gnap, dia pegi ca romanja.

24 Daan commodjan derri pada harri harri itou Elisabeth bininja jaddi berijsci: daan dia samougnikanja lima boulan,

25 Daan catta; bagitou tuan (Alha) souda boat pada akou, ca harri harri itou pada manna dia souda caleatan akou, agar dia menambil pegi malou beta derri antara orang orang manussja.

26 Daan pada boulan jang canam macca meliacat Gabriel dia jaddi souro derri pada Alha talla pada suatu negri ca Galilea, jang bernamma Nazareth.

27 Pada anna dara sa orang, jang dia souda batou-nangan dengan lacki sa' orang, jang di bernamma Joseph, derri asal David: daan namma annac dara itou ja adda Maria.

28 Daan sedang meliacat itou souda datan massoc padanja, catta salam alicum, mou jang ter maaffo, tuan Alha ja adda dengan mou, jang ter pali harani de antara orang orang poram poan.

29 Daan sedang dia caleatanja, macca ja ter coutjut derri pada catta hanja ini, daan dia berkira bagimanna adda salamken ini.

30 Daan Meliacat itou dia catta padanja, jangan tacodt Maria carna mou adda bertemou acan maaff'nja pada Alha talla.

31 Macca liat, mou jaddi berijssi daan berannac anna lelacki sa orang, daan bersebodt Namma dia JESUS.

32 Ini

32 Dese sal groot zijn / ende de Sone des Allerhooghsten genaemt worden. Ende Godt de Heere sal hem den throon sijns vaders Davids geven.

33 Ende hy sal over het huys Jacobs Koningh zijn in der eeuwighept/ ende sijns Koninckrijcks en sal geen eynde zijn.

34 Ende Maria seyde tot den Engel / Hoe sal dat wesen? dewijle ick geenen man en bekenne.

35 Ende de Engel antwoorden-de seyde tot haer/ De Heylige Geest sal over u komen / ende de kracht des Allerhooghsten sal u overschaduwen. Daerom oock dat de Heylige dat uyt u geboren sal worden / sal Godts Sone ghenaemt worden.

36 Ende siet/Elisabet uwe nichte is oock selve bevrucht met eenen sone in haren ouderdom: ende dese maent is haer/die onvrucht baer genaemt was / de seste.

37 Want gheen dingh en sal by God onmogelick zijn.

38 Ende Maria seyde / Siet de dienstmaeght des Heeren: my gheschiede nae uwen woorde. Ende de Engel gingh weck van haer.

39 Ende Maria opgestaen zijnde in die selve daghen / reysde met haeste nae het ghebergte in een stadt Juda.

40 Ende quam in het huys Zacharie/ ende groetede Elisabet.

32 Ini ja jadi besar, daan dia jaddi bernamma acan ama jang ter lebhe tinghi itou, daan Tuan Alha dia jaddi bri kanja, maligey ampounja David bappa dia.

33 Daan dia la jaddi pagang radjat atas Roma Jacob itou sampey cacal, daan radjatinja tjadda berpoutus la.

34 Macca Maria catta pada Meliacat itou, bagimanna jaddi itou, sedang beta tjadda ba lacki la.

35 Meliacat itou dia menjauwt daan catta padanja: Roah ulcadus itou ja adda dutan atas camou, daan coassa jang ter lebhe tinghi itou dia jaddi babajang bajang acan mou: carna itou pon jang bersacti itou ja adda jaddi derri mou, jaddi bernammakanja annac Alha talla.

36 Daan liat Elisabeth sapoupo mou pon ja berijssci dengan anna le lacki sa orang, pada wachtou ja souda touwa; daan boulan ini ja adda ca anam souda, jang dia souda bernamma ja adda mandul.

37 Carna pada barrang appa tjadda jaddi courang coassa pada Alha talla.

38 Macca Maria catta: liat betala souroan Tuan Alha: bëar jaddi acan beta saperti tuan souda catta. Daan Meliacat itou ja pegi derri dianja.

39 Daan Maria souda dia ney pada harri harri itou, macca sa'gra ja pegi ca oeulou pada suatu negri Juda.

40 Daan ja pegi pada roma Zacharie macca dia salamken akan Elisabeth.

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

41 Ende het geschiedde als Elisabet de groetenisse Marie hoorde/ so sprong het kindeken op in haren buyck: ende Elisabet wiert vervult met den Heyligen Geest.

42 Ende riep uyt met grooter stemme/ ende seyde/ Gesegent [zijt] ghy onder de vrouwen / ende ghesegent [is] de vrucht uwes buycks.

43 Ende van waer [komt] my dit / dat de moeder mijns Heeren tot my komt?

44 Want siet als de stemme uwer groetenisse in mijne ooren geschiedde / soo sprongh het kindeken van vreughden op in mijnen buyck.

45 Ende saligh is [sy] die gelooft heeft: Want de dinghen / die haer van den Heere gheseght zijn / sullen volbracht worden.

46 Ende Maria seyde/ Mijn ziele maeckt groot den Heere:

47 Ende mijnen geest verheucht hem in God mijnen Salighmaker:

48 Om dat hy de nederheyt sijner dienst-maeght heeft aenghesien: Want siet/ van nu aen sullen my saligh spreken alle de geslachten.

49 Want groote dinghen heeft aen my gedaen hy die machtigh is / ende heyligh [is] sijnen Naem.

50 Ende sijne barmhertigheydt is van geslachte tot geslachte / over de gene die hem vreesen.

51 Hy heeft een krachtigh werck ghedaen door sijnen arm: Hy heeft verstroyt de hoogmoedige in de gedachten harer herten.

52 Hy heeft machtighe van de throo-

41 Daan jaddi sedang Elisabeth dengar bersalamken Maria itou, macca anna ja lompat de dallam prutnja, daan Elisabeth dia jaddi berissci dengan Roah ulcadus.

42 Macca batria dengan suara sangat, daan catta: ba'paliharra la mou pada porampoan porampoan, daan bapalihara la boa prut mou:

43 Daan derri manna ja datan itou pada beta, macca ma Tuan ja datan capada beta?

44 Carna liat certa suara bersalam ken mou souda sampey de telinga beta, macca anna derri pada soucahanja souda dia lompat de dallam prut beta.

45 Daan moamin dia, jang dia souda pitsiaja acan: carna jaddi juga jang dia souda cattakan derri pada Tuan Alha.

46 Daan Maria catta: Djieuwa beta dia anckat Tuan (Alha):

47 Daan roah akou ja bersoucka pada Alha talla Salouwani akou.

48 Carna dia souda pandang rinda hatti souroãnja: carna liat derri pada saccarang sagalla asal orang, dia jaddi bernamma akou moamin juga.

49 Carna dia souda boat pada akou cardiahanja besar, jang dia adda coassa daan nammanja bersactila.

50 Daan cassiean hattinja tingal, derri assal sampey ca assal assal orang, pada itou jang dia tacodt-acanja.

51 Dia souda coät acan derri pada tanganja, dia souda tjerey merey jang djouwa pada pitsiara hattinja.

52 Jang ter coassa, dia souda terre tou-

throonen afghetrocken/ ende nedrige heeft hy verhooght.

53 Hongerige heeft hy met goederen vervult: ende rijcke heeft hy ledigh wech gesonden.

54 Hy heeft Israel sijnen knecht opgenomen/op dat hy ghedachtigh ware der barmhertigheydt/

55 (Gelijck hy gesproken heeft tot onse vaderen / [namelick] tot Abraham/ende sijnen zade) inder eeuwicheyt.

56 Ende Maria bleef by haer ontrent drij maenden / ende keerde weder tot haer huys.

57 Ende de tijt Elisabets wierd vervult/ dat sy baren soude/ ende sy baerde eenen sone.

58 Ende die daer rontom woonden / ende hare maghen / hoorden dat de Heere sijne barmhertigheyt grootelicx aen haer bewesen hadde: ende waren met haer verblijt.

59 Ende het geschiedde dat sy op den achtsten dach quamen / om het kindeken te besnijden / ende noemden het Zachariam / nae den name sijns vaders.

60. Ende sijne moeder antwoorde ende seyde / Niet [alsoo]: maer hy sal Joannes heeten.

61 Ende sy seyden tot haer/Daer en is niemant in uw' maeghschap / die met dien naem genaemt wordt.

62 Ende sy wenckten sijnen vader / hoe hy wilde dat hy ghenaemt soude worden.

63 Ende als hy een schrijf-tafelken

touron derri maligeyyja, daan jang rinda hatti ja adda ney acan souda.

53 Jang dia menlappar, ja souda beryisscikanja dengan barrangla, daan jang caya dia souro hampa pegi.

54 Dia souda toulon ney Israël souroanja, agar dia ingat cassian hattinja;

55 Saperti dia souda catta acan pada bappa nene mo jang kita, Abraham daan anna aunanja sampey ca cackal.

56 Daan Maria tingal padanja amphir tiga boulan, macca poulang pada romanja.

57 Daan coutica Elisabeth jaddi gnap, agar dia berannac, macca dia berannac anna le lacki sa' orang.

58 Daan orang orang decat sitou, daan cawumnja, dengar itou, Tuan (Alha talla) souda dia toundjoc padanja cassiankanja sangat, macca adda souca dengan dia.

59 Daan adda pada harri ca delappan ja datan, agar bersouno anna itou, macca dia bernammakanja pada namma bappanja Zachariam.

60 Daan ma'nja menjauwt daan catta: Bouckan, tetapi di jaddi bernammakanja Joannes.

61 Daan orang catta padanja: tjadda sjappa sjappa derri pada cauwum mou, jang di souda bernamma dengan namma jang ini.

62 Macca dia lambey betoundjo acan bappanja, bagimanna ja handac dia bernamma acan.

63 Daan sedang dia souda minta suatu

ken ge-eyscht hadde/schreef hy/ seg-
ghende / Joannis is sijnen name.
Ende sy verwonderden haer alle.
64 Ende terstont wierdt sijnen
mont geopent/ ende sijne tonge [los
gemaeckt/] ende hy sprack/ God lo-
vende.
65 Ende daer quam vreese over
alle die rontom haer woonden/ende
in het gheheele geberghte van Ju-
dea wierdt veel ghesproken van alle
dese dinghen.
66 Ende alle die het hoorden na-
men het ter herten / seggende/ Wat
sal doch dit kindeken wesen? Ende
de handt des Heeren was met hem.

67 Ende Zacharias sijn vader
wierdt vervult met den heylighen
Geest/ende propheteerde/ seggende/
68 Gelooft [zy] de Heere/de Godt
Israels/want hy heeft besocht/ en-
de verlossinge te wege gebracht sij-
nen volcke:
69 Ende heeft eenen hoorn der
saligheydt ons op-gherecht / in het
huys Davids sijns knechts.
70 Ghelijck hy ghesproken heeft
door den mont sijner heyliger Pro-
pheten/ die van den beginne der we-
relt [geweest zijn.]
71 [Namelick] eene verlossinghe
van onse vyanden/ende van de hant
aller der gene die ons haten.
72 Op dat hy barmhertigheyt
dede aen onse Vaderen/ende gedach-
tich ware sijns heyligen verbonts:
73 [Ende] des eedts / dien hy A-
braham onsen Vader ghesworen
heeft/

suatu pappan surat, macca menjurat
daan catta: Namma dia Joannes; daan
dia sammoa heranla.
64 Macca sabontar molut daan li-
danja jaddi boucka, daan dia bercat-
ta, poudgi poudgian Alha talla.

65 Daan sitou datan suatu penako-
tan pada ini samoa jan dia doudoc an-
tara sitou, daan boatan itou sammoa,
jaddi batjerita ca' sagala oeulou dara-
tan Johodi itou.
66 Daan sammoa ini jang dia men-
dengar itou, ja pongut de dallam hatti,
daan catta, Appa adda jaddi annac
ini? Daan tangan Tuan Alha ja adda
dengan itou.
67 Macca Zacharias bappanja dia
jaddi pouno dengan Roah ulcadus,
daan dia bernabbihi daan catta;
68 Bapoudgi poudgi ja Tuan Alha
Israël, carna dia souda menentang,
daan boat menlepashan pada orang o-
rangnja:
69 Daan dia souda bangonkan kita
suatu tandoc termoamin, dalam roma
David souroanja.
70 Saperti dia souda catta, derri
pada moulut Nabi nabinja bersacti,
jang dia adda derri pada mouley dun-
ja:
71 Catauwi, lapaskan derri pada sa-
trou satrou kita, daan derri tangan
jang dia fitenakan kita.
72 Agar dia bertunjo-acan bappa
bappa kita cassiean hattinja, daan agar
ja adda ingat djandginja bersacti itou.
73 Daan sompahan itou, jang dia
souda basompa acan Abraham bappa
kita,

heeft/ om ons te geven/

74 Dat wy verlost zijnde uyt de handt onser vyanden / hem dienen souden sonder vreese/

75 In heyligheydt ende gerechtigheyt voor hem/ alle de dagen onses levens.

76 Ende ghy kindeken sult een Propheet des Alderhooghsten ghenaemt worden: want ghy sult voor 't aengesicht des Heeren voor henen gaen/ om sijne weghen te bereyden.

77 Om sijnen volcke kennisse der salighedt te geven/ in vergevinghe harer sonden.

78 Door de innerlicke beweginghen der barmhertigheydt onses Godts / met welcke ons besocht heeft de Opganck uyt der hooghte.

79 Om te verschijnen den ghenen die geseten zijn in duysternisse/ ende schaduwe des doots: om onse voeten te richten op den wegh des vredes.

80 Ende het kindeken wies op/ ende wiert ghesterckt in den gheest / ende was in de woestijnen tot den dag sijner vertooninge aen Israel.

kita, ca tauwi dia handac bri kan kita,

74 Macca kita sedang cami jadi lepas derri tangan satrou satrou kita, fasouro padanja djangan tacotla,

75 Dengan bersacti daan adillan, sagala harri harri hidopan kita de adapan dia.

76 Daan mou anna, jaddi bernamma suatu Nabbi ampounja jang Ter lebhe tingi itou: carna mou jaddi berdjalan de adapan mouca Tuan, agar berhadir djalan djalanja.

77 Agar ja menbri pada orang orangnja berkenel moaminja de dallam berampon dosa nja.

78 Derri pada casse cassejan hatti Alha talla kita, pada manna souda mendapat kita ney han derri pada tinghinja itou.

79 Agar dia caliatan pada itou jang dia doudoc de tampat glap, daan bayang bayang termaodt itou: agar betulli-acau cacki kita, pada djalan tantossa itou.

80 Daan anna itou di jaddi tingi, daan crazz pada roha itou, daan dia adda de rimba, sampey saharri ja bertoundjo acanja ca Israël.

Het ij. Capittel.

1 Ende het ghelschiedde in die selve dagen datter een ghebodt uytginck van den Keyser Augusto/ dat de geheele werelt beschreven soude worden.

2 Dese eerste beschrijvinghe geschiedde als Cyrenius over Syrien Stadthouder was.

Brentihan jang ca doa. 2.

1 Daan jaddi pada harri harri jang itou, adda calouar tyta derri pada Radgja Augusto, agar jaddi ney surat sagala (orang orang) dunja.

2 Penjuratan jang doulou ini jaddi, sedang Cyrenius ja adda Jure houccum de Syria.

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

3 Ende sy ginghen alle om beschreven te worden/ een yegelick na sijn eygen stadt.

4 Ende Joseph ginck oock op van Galilea/ uyt de stadt Nazareth nae Judeam/ tot de stadt Davids/ die Bethlehem genaemt wort/ (om dat hy uyt den huyse ende geslachte Davids was/)

5 Om beschreven te worden met Maria sijn ondertrouwt wijf/ welke bevrucht was.

6 Ende het ghescheedde als sy daer waren / dat de daghen vervult wierden/ dat sy baren soude.

7 Ende sy baerde haren eerstgeboren Soon / ende wandt hem in doecken / ende leyde hem neder in de kribbe / om dat voor haer-lieden gheen plaetse en was in de herberghe.

8 Ende daer waren herders in die selve landt-streke / haer houdende in het velt / ende hielden de nachtwaecke over hare kudde.

9 Ende siet / een Engel des Heeren stondt by haer/ ende de heerlickheydt des Heeren omscheense / ende sy vreesden met groote vreese.

10 Ende de Enghel seyde tot haer / En vreest niet / want siet / ick verkondighe u groote blijdtschap / die alle den volcke wesen sal.

11 [Namelick] dat u heden gheboren is de Salighmaecker / welcke is Christus de Heere / in de stadt Davids.

12 Ende dit sal u het teken zijn / Ghy

3 Daan orang sammoa pegi agar jaddi ney surat, sa gnap orang pada negrinja.

4 Macca Joseph pon datan ney derri Galilea, derri negri Nazareth, de daratan Johodi, ca negri David, jang di bernamma Bethlehem: carna dia la derri roma daan assal David itou.

5 Agar di jaddi ney surat, dengan Maria bertounangan dia, jang manna souda berissci.

6 Macca jaddi sedang djadda desitou, harri harri itou jang dia handac berannac ja gnap souda.

7 Daan dia berannac annanja le lacki jang soulong, daan bonckussnja de caïn, daan terrou dia dallam bacaz maccan de tampat benatan sitou, carna tjadda tampat lain padanja de roma brenti bapinda itou.

8 Daan ca daratan antara sitou adda combala combala benatan, jang adda de padang, daan jaga bamalam pada candan candanja.

9 Daan liat la Meliacat Tuan (Alha)ja badiri decat dia, daan mouljahan Tuan (Alha)bertjaya colilingnja, daan dia tacodt dengan penakotan besar.

10 Daan Meliacat itou catta padanja: Jangan tacodt, carna liat akou euangeliseri-acan mou, sa' souca soucahan besar, jang manna jaddi pada sa' gnap oumat.

11 Catauwi, itou saharri ini souda jaddi acan mou, Saluwani, itou jang dia Christus Tuan, de negri David.

12 Daan ini sa suatu tanda pada mou,

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

Ghy sult het kindeken vinden in doecken ghewonden/ ende liggende in de kribbe.

13 Ende van stonden aen was [daer] met den Engel een menighte des hemelschen heyrlegers/ prijsende Godt ende seggende/

14 Eere [zy] Godt in de hooghste [hemelen/] ende vrede op aerden/ in den menschen een welbehagen.

15 Ende het gheschiedde/ als de Engelen van haer wech-ghevaren waren nae den Hemel/ dat de herders tot malkanderen seyden/ Laet ons dan henen gaen tot Bethlehem/ ende laet ons sien het woordt dat daer gheschiedt is/ 't welck de Heere ons heeft kondt gedaen.

16 Ende sy quamen met haeste/ ende vonden Mariam/ ende Joseph/ ende het kindeken liggende in de kribbe.

17 Ende als sy het gesien hadden/ maeckten sy alomme bekent het woordt/ dat haer van dit kindeken gheseght was.

18 Ende alle die het hoorden verwonderden haer/ over het ghene haer van de herders geseght wiert.

19 Doch Maria bewaerde dese woorden alle te samen/ overleggende [die] in haer herte.

20 Ende de herders keerden wederom/ verheerlickende eñ prijsende Godt over alles wat sy gehoort ende gesien hadden/ gelijck tot haer gesprooken was.

 21 En=

mou, Mou jaddi bertemou anna itou souda dia bounckos dengan caïn caïn, daan terru de dallam baccaz maccan de tampat benatan.

13 Daan sabontar adda dengan Meliacat sitou suatu cauwum besar Meliacat Meliacat surga, jang dia berpoudgi Alhatalla, daan catta:

14 Hormat ja adda Alhatalla de surga jang ter lebhe tinghi, daan tantossa de boumi, daan pada orang manusscia, souca soucahanja bayc.

15 Daan jaddi sedang Meliacat Meliacat itou souda pegi derri deanja ca surga, macca combala ja catta massing massing: Bear kita pegi ca Bethlehem, macca caleatan cattahan ini jang souda jaddi de sitou, jang manna Tuan (Alha) souda dia bri'tau-ackan kita.

16 Daan sa'gra ja datan, macca bertemou Mariam daan Joseph, daan annac itou, tidor de dallam baccaz maccan de tampat benatan sitou.

17 Daan sedang dia souda liat, macca calouling dia ghabarkan, cattahan jang jadi toutor padanja derri annac jang ini.

18 Daan sammoa jang dia mẽdengar itou, ja heran derri pada itou, jãg souda bercattakanja combala combala itou.

19 Tetapi Maria pegang sagala cattahan ini, berkira kira de dallam hattinja.

20 Macca combala itou dia poulang dia benhormatken daan poudgi poudgihan Tuan Alha sebab segalla appa dia dengar daan meliat souda, saperti ja souda catta padanja.

 21 Daan

21 Ende als acht daghen vervult waren / datmen het kindeken besnijden soude / soo wierdt sijnen Name ghenaemt JESUS, welcke ghenaemt was van den Engel / eer hy in den lichame ontfangen was.

22 Ende als de dagen harer reyniginge vervult waren nae de Wet Mosis / brachten sy hem te Ierusalem / op dat sy [hem] den Heere voorstelden.

23 (Ghelijck ghescheven is in de Wet des Heeren / Al wat manlick is dat de moeder opent / sal den Heere heyligh genaemt worden)

24 Ende op dat sy offerande gaven nae het ghene dat in de Wet des Heeren geseght is / een paer torteldupven / ofte twee jonge dupven.

35 Ende siet / daer was een mensche te Ierusalem / wiens name was Simeon: ende dese mensche was rechtveerdigh ende Godtvreesende / verwachtende de vertroostinghe Israels: ende de heyligh Gheest was op hem.

26 Ende hem was een Godlicke openbaringhe ghedaen door den heyligen Gheest / dat hy den doodt niet sien en soude / eer hy den Christum des Heeren soude sien.

27 Ende hy quam door den Geest in den Tempel: ende als de ouders het kindeken Iesum inbrachten / om na de ghewoonte der Wet met hem te doen:

28 Soo nam hy het selve in sijne armen / ende lookoe God / ende seyde /

29 Nu

21 Daan sedang delappan harri ja souda gnap, agar orang bersounot annac itou, macca nammanja dia jaddi bersebotkan JESUS, jang ca manna souda dia bernamma derri pada Meliacat, doulou derri pada dia souda massoc de njauwala.

22 Daan sedang harri harri itou jang dia bertjutgikanja souda gnap, pada adet Sabda Moses dia bauwakanja ca Ierusalem, agar menerrukanja de adapan Tuan (Alha).

23 Saperti souda menjurat de Sabda Tuan (Alha): Sa'gnap bouda lacki jang dia boucka ibounja, itou jaddi bernamma sacti acan Tuan (Alha).

24 Daan agar dia bri sumbahanja, bagimanna dia souda catta pada Sabda Tuan (Alha): sagoeu bourong ca toutur, atauwa annac merpati doa ekor.

25 Daan liat, de Ierusalem sitou adda orang sa' orang jang dia bernamma Simeon, daan sa' orang itou ja berpalha, daan tacodtkan Alha talla, menanti acan hibor batti orang orang Israël, daan Roah ulcadus ja adda padanja.

26 Daan pada dia souda ja menbrita derri Alha talla derri pada Roah ulcadus, ja tjadda caleatan maodt itou, doulou derri pada dia souda liat Christus Tuan itou.

27 Daan derri pada Roah ulcadus ja datan de Kebith: daan sedang jebou bappa ja bauwa massoc de Kebith Iesum annac itou, agar menboat padanja saperti adet Sabda itou:

28 Macca dia pō menambil itou pada tanganja, daā berpoudgi Alha talla,

29 Daan

29 Nu laet ghy / Heere / uwen dienstknecht gaen in vrede / nae uw' woordt.

30 Want mijne ooghen hebben uwe salighedt gesien /

31 Die ghy berept hebt voor het aengesichte van alle de volckeren:

32 Een licht tot verlichtinge der Heydenen / ende tot heerlickheydt uwes volcks Israels.

33 Ende Joseph ende sijne moeder verwonderden haer over het gene dat van hem geseght wierdt.

34 Ende Simeon segende haerlieden / ende seyde tot Mariam sijne moeder / Siet / dese wordt geset tot eenen val ende opstandinge veler in Israel / ende tot een teecken dat wedersproocken sal worden /

35 (Ende oock een sweerdt sal door uw' selfs ziele gaen) op dat de gedachten uyt vele herten geopenbaert worden.

36 Ende daer was Anna een Prophetesse / eē dochter Phanuels / uyt de stamme Aser: dese was tot grooten ouderdom gekomen / welcke met [haren] man sevē jaren hadde geleeft van haren maeghdom af.

37 Ende sy was een weduwe van ontrent vier-en-tachtentigh jaren / dewelcke niet en weeck uyt den Tempel / met vasten ende bidden / [Godt] dienende nacht ende dagh.

38 Ende dese te dier selver uyre daer by komende heeft insghelijcks den Heere beleden / ende sprack van hem

29 Daan catta: Tuan (Alha talla) bearla saccarang souroan Tuan pegi bertātossala, saperti cattahā Tuā itou:

30 Carna matta beta souda di liat moamin Tuan itou,

31 Jang Tuan souda berhadir adapan mouca gnap orang orang:

32 Suatu trang pada bertjajahan orang Chlaja, daan suatu hormat oumat mou Israël itou.

33 Daan Joseph daan ma'nja heran, derri itou jang di jaddi catta derri dianja.

34 Daan Simeon dia paliharakanja, daan catta pada Mariam ma'nja: Liat jang ini dia menerutacan agar djato, daan bri bangon orang banjac banja de Israël, daan pada suatu tanda jang dia jadi menlauwan deng-an catta cattala,

35 (Daan suatu pedang adda tola djeuwa mou sandiri) agar ingatan hatti orang orang banjac di jaddi bouckaacan.

36 Daan sitou pon adda Anna Nabbi porampoan, annac Phanuël, derri assal Assar itou: jang ini dia adda touwa sangat, daan dia adda hidop toudjo tauwan, dengan lackynja derri pada dia dara lagi.

37 Daan dia sa' orang boudjang, oumornja amphir de lappan poulo ampat tauwan, jang manna tjadda calouar derri Kebith, hanjac somba Alhatalla, dengan amal daan somba, malam daan siang.

38 Jang ini ca djam itou souda sampey sitou, dia pon mengacou Tuan (Alha), daan catta derri dia, capada itou

hem tot allen die de verlossinghe in Jerusalem verwachteden.

39 Ende als sy alles voleyndigt hadden/wat na de Wet des Heeren [te doē]was/ keerdē sy wederom na Galileam/tot hare stad Nazareth.

40 Ende het kindeken wies op/ ende wierdt ghesterckt in den geest/ ende vervult met wijsheydt:ende de genade Godts was over hem.

41 Ende sijne ouders reysden alle jaren nae Jerusalem op het feest van Pascha.

42 Ende doe hy twaelf jaren [oudt] ghewoorden was/ende sy nae Jerusalem op-ghegaen waren/nae de gewoonte des feest-daeghs:

43 Ende de daghen[aldaer]voleyndigt hadden/ doe sy weder-keerden/ bleef het kindt Jesus te Jerusalem/ ende Joseph ende sijne moeder en wiste 't niet.

44 Maer meenende dat hy in 't gheselschap op den wegh was/ gingen sy een dagh-reyse/ ende sochten hem onder de magen/ ende onder de bekende.

45 Ende als sy hem niet en vonden/ keerden sy wederom nae Jerusalem/ hem soeckende.

46 Ende het gheschiedde/ nae drie daghen/dat sy hem vonden inden Tempel/sittende in het midden der leeraren/ haer hoorende/ ende haer ondervraghende.

47 Ende alle die hem hoorden ontsteteden haer over sijn verstant ende antwoorden.

48 Ende

itou sammoa jang dia adda menanti pada menlepassnja de dalam Jerusalem itou.

39 Daan sedang dia souda poutus cardiahan sammoa jang patut boat pada Sabda Tuan, dia poulang ca Galileam, de negrinja Nazareth itou.

40 Macca annac itou jaddi ney, daan bertoggo pada arohanja, daan berissci dengan ackal, daan maaffnja (Tuan) Alha ja adda atas dia.

41 Daan jebou bappa dia, gnap tauwan ja pegi ca Jerusalem pada harri raya Passcha itou.

42 Daan sedang dia souda sampey ca tauwanja doa blaz, daan dia souda ney ca Jerusalem, sapertinja beassa pada harri raya:

43 Daan sedang harri harri itou souda poutus, daan dia la poulang, macca annac Jesus itou tingal ca Jerusalem, daan Joseph dengan jebounja tjadda tauw itou.

44 Daan dia sancka, dia adda dengan orang laïn de djalan, ja pegi sa harri djalan, daan mentjerri dia pada cauwum cauwum, daan orang jang dia kanal.

45 Daan sedangnja tjadda bertemoukanja, macca ja poulang ca Ierusalem mentjerri dia.

46 Daan adda lalou tiga harri, macca bertemoukanja de Kebith, doudoc de tenga juri adjar adjarhan; mendengar daan tanja dia.

47 Daan sagala orang jang dia mendengarnja, ja heran derri pada ackal, daan menjauwtnja.

48 Daan

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

48 Ende sy hem siende wierden verslaghen / ende sijne moeder seyde tot hem / Kindt / waerom hebt ghy ons soo ghedaen? Siet / uw' vader ende ick hebben u met anghst ghesocht.

49 Ende hy seyde tot haer / Wat [is 't] dat ghy my ghesocht hebt? En wistet ghy niet / dat ick moet zijn in de dingen mijns Vaders?

50 Ende sy en verstonden het woort niet / dat hy tot haer spraeck.

51 Ende hy gingh met haer af / ende quam tot Nazareth / ende was haer onderdanigh. Ende sijne moeder bewaerde alle dese dingen in haer herte.

52 Ende Jesus nam toe in wijsheydt / ende in grootte / ende in ghenaede by Godt ende de menschen.

48 Daan sedangnja liat dia, ja jadi badabur kati, macca ma'nja catta padanja: Annac appa moula mou bonat bagitou acan kita? liat bappa mou, daan akou souda mentjerri mou dengan soucarhan.

49 Daan dia catta padanja: Appa itou mou souda mentjerri akou? Tjadda mou tauw patut akou adda pada barrang ampounja Bappa akou?

50 Daan dianja tjadda mengarti cattahan itou, jang dia catta padanja.

51 Macca dia pegi touron dengan dia, daan sampey ca Nazareth, daan dengarla dia: Daan ma'nja dia pagang cattahan itou sammoa dallam hattinja.

52 Daan Iesus dia jaddi ney la pada boudiman daan oumot, daan maaffnja pada Alhatalla daan pada orang manusscia.

Het iij. Capittel.

1 ENde in het vijftiende jaer der regeeringe des Keysers Tiberii / als Pontius Pilatus Stadt-houder was over Judea / ende Herodes een Vier-Vorst over Galilea / ende Philippus sijn broeder een Vier-Vorst over Iturea ende over het landt Trachonitis / ende Lysanias een Vier-Vorst over Abilene.

2 Onder de Hooghe-priesters Anna ende Cajapha / gheschiedde het Woort Godts tot Joannem den sone Zacharie in de woestijne.

3 Ende hy quam in alle het omliggen-

Brentihan jang ca tiga. 3.

1 PAda ca limablas tauwan de radjat Radgja Tiberij, sedang Pontius Pilatus ja jure houccum de Iudea, daan Herodes, suata Radgja ampat ca Galilea, daan Philippus soudara dia suatu Radgja ampat ca Iturea daan ca negri Trachonitis, daan Lysanias satou Radgja ampat ca Abilene:

2 Pada himam himam besar Anna daan Caypha, jaddi sampey rawayai Alha talla, pada Ioannem annac le lacki Zacharie, de rimba sitou.

3 Macca dia datang pada sagala dara-

liggende landt des Iordaens / predikende den Doop der bekeeringhe tot vergevinge der sonden.

4 Ghelijck ghescheven is in het boeck der woorden Esaie des Propheten / seggende / De stemme des roependen in de woestijne / Bereydt den wegh des Heeren / maeckt sijne paden recht.

5 Alle dal sal ghevult worden / ende alle bergh ende heuvel sal vernedert worden / ende de kromme [weghen] sullen tot eenen rechten [wegh] worden / ende de oneffene tot effene wegen.

6 Ende alle vleesch sal de salighheydt Godts sien.

7 Hy seyde dan tot de scharen / die uyt-quamen om van hem ghedoopt te worden / Ghy adderen-gebroedtsels / wie heeft u aengewesen te vlieden van den toekomenden toorn?

8 Brenght dan vruchten voort der bekeeringhe weerdigh: ende en begint niet te segghen by u selven / Wy hebben Abraham tot eenen vader. Want ick segge u / dat Godt selfs uyt dese steenen Abraham kinderen kan verwecken.

9 Ende de bijle light oock alreede aen de wortel der boomen: alle boom dan / die geen goede vrucht voort en brenght / wort uytgehouwen / ende in 't vyer geworpen.

10 Ende de scharen vraeghden hem / seggende / Wat sullen wy dan doen?

11 Ende hy antwoordende seyde

daratan coliling antara Iordaen, berkissakan tjoutjorantor-balec, ca ampouni dosala.

4 Saperti souda menjurat de kitap cattahan Esaie jang Nabbi itou, Manna ja catta suara jang diabatria de rimba, Itounja berhadirla djalan Tuan, daan boat betul alornja.

5 Sagala tanna rinda jaddi rata, daan sagala boukit daan tampat tingi jaddi rinda, daan appa adda erodt jaddi, betul, daan djalan djalan jang bencko, ja jadi betul:

6 Daan sagala daging dia jaddi caleatan moamin Alhatalla itou.

7 Macca dia catta pada cauwan cauwan orang jang datan capadanja, agar jaddi menoetjor: Mou anna tjelgaga, sjappa adjar camou lari derri pada amarahan jang handac datang?

8 Macca baboala boahan jang menmatut ja balec acan mou: daan jangan mouley la bercatta acan diri; Kita adda Abraham ja bappa kita: carna akou catta mou, Alha talla ja adda coassa, gra' bangon annac anna Abraham derri pada batou batou jang ini.

9 Daan cappa saccarang ja souda terru decat ackar ackar pohon: carna itou sagala pohon jang tjadda baboa boahan jang bay, di jaddi tatta poutus, daan memboang de api.

10 Daan cauwan cauwan orang itou tangja dia, daan catta, Macca kita boat appa?

11 Daan dia menjauwt daan cattakanja:

de tot haer / Die twee rocken heeft deyle hem mede / die geen en heeft: ende die spijse heeft / doe desgelijcks.

12 Ende daer quamen oock tollenaers om ghedoopt te worden / ende seyden tot hem / Meester / wat sullen wy doen?

13 Ende hy seyde tot haer / En eyscht niet meer / dan 't gene u gheset is.

14 Ende hem vraegden oock de krijghs-lieden / seggende / Ende wy / wat sullen wy doen? Ende hy seyde tot haer / En doet niemandt overlast / noch en ontvremt niemant het sijne met bedrogh / ende laet u verghenoeghen met uwe besoldinghen.

15 Ende als het volck verwachtede / ende alle in hare herten overleyden van Joanne / of hy niet mogelijck de Christus en ware /

16 Soo antwoordde Joannes aen allen / seggende / Ick doope u wel met water: maer hy komt die stercker is dan ick / wien ick niet weerdigh en ben den riem van sijne schoenen te ontbinden: Dese sal u doopen met den heyligen Geest ende met vyer.

17 Wiens wan in sijne handt is / ende hy sal sijnen dorschvloer doorsuyveren / ende de tarwe sal hy in sijne schuere t'samen brenghen / maer het kaf sal hy met onuytbluschelijck vyer verbranden.

18 Hy dan oock noch vele andere

kanja: Sjappa adda packeyan doa, bagi la pada ini jang dia tjadda itou: daan sjappa adda maccanan, bearnja menboat demikjan pon.

12 Daan sitou pon datan orãg orang riba agar dia jaddi tjoutjor, daan catta padanja, Tuan appa kita menboat?

13 Dia catta padanja, Iangan minta lebhe derri pada adet mou.

14 Pada dia pon tangja orang orang prang, daan catta: Macca kita appa jaddi menboat? Dia katta padanja, langan suracan sjappa sjappa terlalou la, lagi jangan mengadoukan sjappa sjappa dengan dustahan, daan bersoucka souca dengan oeupa mou.

15 Sedang saccarang orang sammoa nanti daan samoa dalam hatinja berkira derri Joanne, djecalou dia pon bouckan Christus:

16 Joannes menjauwt daan catta padanja sammoa; Akou ja menoutjor dengan ajer: tetapi sitou datan, suatu jang dia lebhe coadt derri pada beta jang manna akou tjadda patut oeuray acan tali caussnja: Jang itou dia jaddi menoutjor mou dengan Roah ulcadus daan dengan api.

17 Njadangnja jang manna adda de tangan dia, daan dia jaddi tjutgi tampat mengyre gendum dia, daan jang gendum di jaddi berhimpon, de delappangnja, tetapi secam itou dia boang backar dengan api jang tjadda bermatti.

18 Daan barrang lagi pon ja basuara,

re dinghen vermanende / verkondigde den volcke het Euangelium.

19 Maer als Herodes de Viervorst van hem bestraft wierdt / om Herodias Philippi sijns broeders wijfs wille / ende over alle boose [stucken/] die Herodes dede/

20 Soo heeft hy oock dit noch boven alles daer toe ghedaen / dat hy Joannem in de ghevanghenisse gesloten heeft.

21 Ende het geschiedde / doe alle het volck ghedoopt wierdt / ende Jesus [oock] ghedoopt was / ende badt / dat den hemel gheopent wierdt:

22 Ende dat de heylighe Geest op hem nederdaelde in lichamelicke gedaente ghelijck een duyve: ende datter een stemme ghelchiedde uyt den hemel /seggende/ Ghy zijt mijn geliefde Sone / in u hebbe ick mijn welbehagen.

23 Ende hy Jesus begon ontrent dertigh jaren [oudt] te wesen/ zijnde (alsoo men meynde) de sone Josephs/ des [soons] Heli /

24 Des [soons] Matthat / des [soons] Levi/des [soons] Melchi/ des[soons]Janna/ des[soons] Josephs /

25 Des [soons] Mattathia/des [soons]Amos/ des [soons] Naum/ des [soons] Esli/ des [soons] Naggai /

26 Des [soons] Maath / des [soons]

suara, dia Euangeliacan orang orang.

19 Tetapi sedang Herodes Radgja ca ampat dia jaddi cana houccum derri dianja, sebab Herodias bini Philippi soudara dia, daan derri pada djahatnja sammoa jang dia menboat,

20 Lalou itou sammoa, dia souda menboat ini lagi, dia cantjitti Joannem de penjara la.

21 Daan jaddi sedang orang sammoa ja menoutjor, daan Jesus pon souda tjoutjor, daan sumba, macca surga itou jaddi bouckakanja:

22 Daan Roah ulcadus ja touron dallam roupa njawanja padanja, saperti bourong merpati sa' etkor: daan suara suatu datan derri surga, daan catta: Mou la Anna jang ter casse akou, pada mou akou souda menambil, bersoucka souckahan akou.

23 Daan Jesus ja mouley amphir tiga poulo tauwan; daan dia la saperti orang sancka, anna le lacki Joseph, jang ca manna annac Heli,

24 Jang ca manna ja anna Mathat, jang manna ja anna Levi, jang ca manna anna Melchi, jang ca manna anna Janna, jang ca manna ja anna Ioseph,

25 Iang ca manna anna Mathathia, jang ca manna ja annac Amos, jang ca manna ja anna Naum, jang ca manna ja anna Esli, jang ca manna ja annac Nagge,

26 Iang ca manna annac Maath, jang

[soons] Mattathia / des [soons] Semei / des [soons] Josephs / des [soons] Juda.

27 Des [soons] Joanna / des [soons] Rhesa / des [soons] Zorobabel / des [soons] Salathiël / des [soons] Neri /

28 Des [soons] Melchi / des [soons] Addi / des [soons] Cosam / des [soons] Elmodam / des [soons] Er /

29 Des [soons] Jose / des [soons] Eliezer / des [soons] Jorim / des [soons] Matthat / des [soons] Levi /

30 Des [soons] Simeon / des [soons] Juda / des [soons] Josephs / des [soons] Jonan / des [soons] Eliakim /

31 Des [soons] Melea / des [soons] Maïnan / des [soons] Mattatha / des [soons] Nathan / des [soons] Davids /

32 Des [soons] Jesse / des [soons] Obed / des [soons] Booz / des [soons] Salmon / des [soons] Naasson /

33 Des [soons] Aminadab / des [soons] Aram / des [soons] Esrom / des [soons] Phares / des [soons] Juda /

jang ca manna ja annac Mathatia, jang ca manna ja anna Semey, jang ca manna ja anna Ioseph, jang ca manna ja annac Iuda,

27 Iang ca manna ja anna Ioanna, jang ca manna ja anna Rhesa, jang ca manna ja annac Zorobabel, jang ca manna ja annac Salathiël, jang ca manna ja anna Nery,

28 Iang ca manna ja anna Melchi, jang ca manna ja annac Addi, jang ca manna ja annac Kosam, jang ca manna ja annac Elmodam, jang ca manna ja anna Er,

29 Iang ca manna ja annac Iose, jang ca manna ja annac Eliëzer, jang ca manna ja anna Iorim, jang ca manna ja anna Matthat, jang ca manna ja anna Levi,

30 Iang ca manna ja anna Simeon, jang ca manna ja annac Iuda, jang ca manna ja anna Ioseph, jang ca manna ja annac Ionam, jang ca manna ja anna Eliakim,

31 Iang ca manna ja annac Melea, jang ca manna ja annac Maïnan, jang ca manna ja anna Mathatha, jang ca manna ja anna Nathan, jang ca manna ja anna David,

32 Iang ca manna ja anna Iesse, jang ca manna ja anna Obed, jang ca manna ja annac Booz, jang ca manna ja anna Salmon, jang ca manna ja anna Naasson,

33 Iang ca manna ja annac Aminadab, jang ca manna ja anna Aram, jang ca manna ja anna Esrom, jang ca manna ja annac Phares, jang ca manna ja annac Juda,

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

34 Des [soons] Jacobs / des [soons] Isaacs / des [soons] Abrahams / des [soons] Thara / des [soons] Nachor /

35 Des [soons] Saruch / des [soons] Ragau / des [soons] Phaleck / des [soons] Heber / des [soons] Sala /

36 Des [soons] Caïnan / des [soons] Arpharad / des [soons] Sem / des [soons] Noë / des [soons] Lamech /

37 Des [soons] Mathusala / des [soons] Enoch / des [soons] Jared / des [soons] Maleleël / des [soons] Caïnan /

38 Des [soons] Enos / des [soons] Seth / des [soons] Adams / des [soons] Godts.

34 Iang ca manna ja anna Iacob, jang ca manna ja annac Isaac, jang ca manna ja anna Abraham, jang ca manna ja anna Thara, jang ca manna ja annac Nachor,

35 Iang ca manna ja anna Zaruch, jang ca manna ja annac Ragau, jang ca manna ja anna Phalec, jang ca manna ja anna Heber, jang ca manna ja anna Sala,

36 Iang ca manna ja anna Kaïnan, jang ca manna ja annac Arphaxad, jang ca manna ja anna Sem, jang ca manna ja annac Noë, jang ca manna ja anna Lamech,

37 Iang ca manna ja anna Mathusala, jang ca manna ja anna Henoch, jang ca manna ja annac Iared, jang ca manna ja anna Mahalaleël, jang ca manna ja annac Kaïnan,

38 Iang ca manna ja anna Henos, jang ca manna ja anna Seth, jang ca manna ja anna Adam, jang ca manna ja anna Alha talla.

Het iiij. Capittel.

1 ENde Jesus vol des heyligher Geests keerde wederom van den Jordaen / ende wierdt door den Geest geleydet in de woestijne /

2 Ende werdt veertigh daghen versocht van den Duyvel: ende en at gantsch niet in die daghen / ende als deselve ge-eyndight waren / soo hongerde hem ten laetsten.

3 Ende de duyvel seyde tot hem / Indien ghy Godts Sone zijt / segt tot

Brentshan jang ca ampat. 4.

1 DAan Jesus pounno derri pada Roah ulcadus, ja poulang derri Jordaen, daan dia jaddi bauwa derri pada Aroha ca rimba,

2 Daan di jaddi bertjobba ampat poulo harri derri pada Seitan itou, daan pada harri harri itou ja tjadda maccan, daan sedang harri harri itou souda lalou, macca ja menlappar.

3 Daan Seitan dia catta padanja: Djecalau mou Annac Alha talla, macca

tot desen steen/ dat hy broot worde.

4 Ende Jesus antwoordde hem/seggende/ Daer is ghescheven/ dat de mensche by broodt alleen niet en sal leven/ maer by alle woordt Godts.

5 Ende als hem de Duyvel gheleydt hadde op eenen hoogen bergh/ toonde hy hem alle de Koninckrijcken der werelt/ in eenen oogenblick tijdts.

6 Ende de duyvel seyde tot hem/ Ick sal u alle dese macht ende de heerlickheydt der selver [Koninckrijcken] gheven: want sy is my over-ghegeven/ ende ick geefse wien ick oock wil.

7 Indien ghy dan my sult aenbidden/ soo sal het all uwe zijn.

8 Ende Jesus antwoordende seyde tot hem/ Gaet weck van my Satan: want daer is ghescheven/ Ghy sult den Heere uwen Godt aenbidden/ ende hem alleene dienen.

9 Ende hy leydde hem nae Jerusalem/ende stelde hem op de tinne des Tempels/ ende seyde tot hem/ Indien ghy de Sone Godts zijt/ werpt u selven van hier nederwaerts.

10 Want daer is ghescheven/ dat hy sijne Enghelen van u bevelen sal/ dat sy u bewaren sullen.

11 Ende dat sy u op de handen nemen sullen/op dat ghy uwen voet niet t'eeniger tijdt aen eenen steen en stootet.

12 Ende Jesus antwoordende seyde

ca catta la batou ini di jaddi rotti.

4 Macca Jesus menjauwtkanja, catta: Souda dia menjurat, orang manusscia ja tjadda hidop hanjac derri pada roti, tetapi pada sagala cattahan Alha talla.

5 Daan Seitan dia menbauwakanja pada suatu bouckit tinghi, daan pada sahat dia bertoundjo kanja sagala Radjat dunja:

6 Daan Seitan itou dia catta padanja, Sagala coassa daan mahamoulja ini akou handac bri acan mou: carna di souda cerakanja pada akou, daan akou bricanja pada sjappa ja condati akou.

7 Carna itou djecalauw mou touron sudjut daan sumba akou, ini la jaddi ampounja mou sammoa.

8 Jesus menjauwt daan cattakanja, Pegila derri akou Seitan: carna souda dia menjurat, Mou jaddi sombakanja pada Alhatalla Tuan mou, daan fassouro acan dia saidja.

9 Daan dia bauwakanja ca Jerusalem, daan dia terrukanja de attas atap Kebith, daan catta padanja: Djecalauw mou ja Annac Alha talla, macca boangkan mou sandiri derri atas sini touron de bauwa.

10 Carna souda dia menjurat, dia jaddi passan Meliacatnja derri mou, agar dia tongoukan mou,

11 Daan agar dia picol mou de tanganja, agar pada barrang wachtou mou jangan cato cacki pada barrang batou la.

12 Daan Jesus menjauwt daan cattakanja:

seyde tot hem/ Daer is gesegt/ Ghy en sult den Heere uwen Godt niet versoecken.

13 Ende als de Duyvel alle versoeckinghe voleyndight hadde/ weeck hy van hem voor eenen tijdt.

14 Ende Jesus keerde wederom door de kracht des Gheests nae Galileen: ende het gheruchte van hem ginck uyt door het geheele omliggende landt.

15 Ende hy leerde in hare Synagogen/ ende wierdt van allen gepresen.

16 Ende hy quam tot Nazareth/ daer hy opghevoedt was/ ende ginck/ nae sijne ghewoonte/ op den dagh des Sabbaths in de Synagoge: ende stondt op om te lesen.

17 Ende hem wierdt ghegeven het boeck des Propheten Esaie/ ende als hy het boeck open ghedaen hadde/ vondt hy de plaetse daer geschreven was/

18 De Geest des Heeren [is] op my/ daerom heeft hy my ghesalft: hy heeft my ghesonden om den armen het Euangelium te verkondighen/ om te ghenesen die ghebroken zijn van herten/

19 Om den gevangenen te prediken los-latinghe/ ende den blinden het ghesichte/ om de verslagene henen te senden in vryheydt: om te predicken het aenghenaem jaer des Heeren.

20 Ende als hy het boeck toegedaen/ ende den dienaer weder ghegeven

takanja: Sitou ja adda catta; Mou tjadda jaddi bertjobba Alha talla Tuan mou.

13 Daan sedang Seitan souda dia poutus sagala tsjobbahanja, dia simpan derri daanja pada barrang suatu wachtou.

14 Daan Jesus ja poulang derri pada coassa Aroha la ca Galileam, macca boungnihan derri dia souda calouwar de sagala daratan antara sitou.

15 Daan dia beradjarkan de Berhimponan orang dia, daan dia poudgikanja sammoa.

16 Daan dia datan de Nazareth de manna souda peara kanja, daan dia pegi bagimanna ja beassa pada harri harri sahabit de Berhimponan orang, daan dia badiri agar batsja.

17 Daan pada dia jaddi bri kan kitap Esaie jang Nabbi itou: daan sedang dia souda boucka kitap itou, dia bertemou tampat de manna souda menjurat;

18 Aroha Tuan (Alha) ja adda pada akou, carna dia souda berminjakan akou, daan souda sourou calouar akou, agar Euangeliacan, daan sumboacan jang dia souda patta hattinja;

19 Agar berkissa acan orang orang de rantey menlapassnja, daan orang bouta menliatnja, agar orang bada barhatti menbauwa pada mardekanja; agar berkissa acan tauwan bersoucka souckahan Alha talla itou.

20 Daan sedang dia souda catop daan menbrikan kitap itou pada souroan,

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

geven hadde / sat hy neder: ende de ooghen van allen in de Synagoge waren op hem gestagen.

21 Ende hy begon tot haer te segghen / Heden is dese Schrift in uwe ooren vervult.

22 Ende sy gaven hem alle ghetuyghenisse / ende verwonderden haer over de aengename woorden / die uyt sijnen mondt voort-quamen: ende seyden / Is dese niet de sone Josephs?

23 En hy sende tot haer / Ghy sult sonder twijfel tot my dit spreeck-woordt seggen / Medecijn-meester / gheneest u selven: al wat wy ghehoort hebben / dat in Capernaum gheschiedt is / doet [dat] oock hier in uw' vaderlandt.

24 Ende hy seyde / Voorwaer ick segge u / dat geen Propheet aengenaem en is in sijn vaderlandt.

25 Maer ick segghe u in der waerheydt / Daer waren vele weduwen in Israel in de dagen Elie / doe den hemel drij jaren ende ses maenden ghesloten was: soo dat daer grooten hongers-noodt wiert over het geheele landt.

26 Ende tot geene van haer en wierdt Elias ghesonden / dan nae Sarepta Sidonis / tot een vrouwe / [die] weduwe [was.]

27 Ende daer waren vele melaetsche in Israel / ten tijden des Propheten Elisei / ende gheen van haer en wiert gerepnigt dan Naaman de Syrier.

28 En-

roan, dia doudoc touron, daan sagala matta jang adda de Berhimponan, ja liat padanja.

21 Daan dia mouley la bercatta, Dengan dia sa' harri ini souda jaddi gnap surat itou de telinga mou.

22 Daan dianja sammoa ja bersahitkanja, daan ja adda heran derri pada cattahanja bacanan jang datan derri moulut dia, daan catta: Ini bouckan annac le lacki Joseph?

23 Macca dia catta padanja: Mou juga adda bercatta cattahan ini pada akou, Tabib sombola mou sandiri; sammoa appa kita dengar souda jaddi ca Capernaum, menboat la itou sini pon de daratan bappa mou.

24 Daan dia catta: Sabenar akou cattakan mou, tjadda barrang Nabbi ja orang bersoucka acan de negri bappanja.

25 Tetapi akou cattakan mou pada sa' benarnja; Pada harri harri Elie ja adda banjac orang porampoan boudjang ca Israël, sedang langit ja adda catop tiga tauwan namboulan: macca barrang appa adda mahal sangat de sagala daratan itou.

26 Daan capada sa orang derri dia ja tjadda souro Elias, hanjac capada sa orang porampoan boudjang, de Sarepta Sidonis.

27 Daan pada wachtou Elisei ja adda banjac orang berkadel ca Israël, daan sa orang derri dia tjadda bertjutgi derri dianja, hanjac Naaman derri Syria.

28 Mac-

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

28 Ende sy wierden alle in de Synagoge met toorne vervult/ als sy dit hoorden.

29 Ende opstaende wierpen sy hem uyt buyten de stadt/ ende leydden hem op den top des berghs/ op den welcken hare stadt ghebouwt was/ om hem van de steylte af te werpen.

30 Maer hy door het midden van haer door-gegaen zijnde ginck wech.

31 Ende hy quam af tot Capernaum/ een stadt van Galilea/ ende leerde haer op de Sabbathdaghen.

32 Ende sy verstoeghen haer over sijne leere/ want sijn woordt was met macht.

33 Ende in de Synagoge was een mensche hebbende eenen gheest eens onreynen Duyvels/ ende riep uyt met grooter stemme/

34 Seggende/ Laet af/ wat hebben wy met u [te doen/] ghy Jesu Nazarener? Zijt ghy ghekomen om ons te verderven? Ick kenne u wie ghy zijt/ [namelick] de Heylige Godts.

35 Ende Jesus bestrafte hem/ seggende/ Swijght stil/ ende gaet van hem uyt. Ende de Duyvel hem in 't midden ghewoorpen hebbende/ voer van hem uyt/ sonder hem yet te beschadighen.

36 Eñ daer quam een verbaesthept over alle/ ende sy spraken te samen tot malkanderen/ seggende/ Wat

28 Macca de dallam Berhimponanja sammoa di jaddi pouno dengan gousarnja, sedang dia dengar itou.

29 Daan dia bangon, macca aloukanja delouar negri, daan bauwakanja, pada ter lebhe tingi bouckit, pada manna dia souda boat negrinja, agar dia boangkanja touron derri tinginja sitou.

30 Tetapi dianja souda lalou de tenga dia, ja pegi.

31 Macca ja touron ca Capernaum negri Galilee itou, daan beradjarkanja pada harri harri Sabith.

32 Daan orang jadi badabar hati derri pada adjarhanja: carna cattahanja adda dengan coassa.

33 Daan dallam Berhimponan sitou adda orang sa orang, jang manna ja adda suatu antou Seitan tjoummar, daan dia batria dengan suara baboungni sangat,

34 Daan catta: Oeuy, appa kita fadoulli dengan mou, Jesus derri Nazareth? Mou datan agar benaassa kita? Akou kenel mou juga, sjappa ja mou, catauwi jang Bersacti Alha talla.

35 Macca Jesus larang dia, daan catta: Diem, daan pegi calouar derri dia. Daan Seitan itou, dia menboangkanja de tenga, daan calouar derri dia, daan ja tjadda roussakan dia.

36 Daan sitou datan suatu penakotan pada dia sammoa; daan dia bercatta massing massing, daan catta; Cattahan

Wat woordt is dit / dat hy met macht ende kracht den onreyne gheesten ghebiedt / ende sy varen uyt?

37 Ende het geruchte van hem ginck uyt / in alle plaetsen des omliggenden landts.

38 Ende [Jesus] opghestaen zijnde uyt de Synagoge / ginck in het huys Simonis: ende Simonis wijfs moeder was met een groote koortse bevangen/ende sy baden hem voor haer.

39 Ende staende boven haer/ bestrafte hy de koortse/ende [de koortse] verliet haer:ende sy van stonden aen opstaende diende haer-lieden.

40 Ende als de Sonne onderginck/alle die krancke hadden/ met verschepdene sieckten [bevanghen/] brachten die tot hem / ende hy leyde een yeghelick van haer de handen op/ ende genas deselve.

41 Ende daer voeren oock duyvelen uyt van velen/ roepende/ ende seggende / Ghy zijt de Christus/ de Sone Godts. Ende[haer]bestrafkende en liet hy die niet spreken / om dat sy wisten dat hy de Christus was.

42 Ende als het dagh wierdt / ginck hy uyt ende trock nae een woeste plaetse:ende de scharen sochten hem / ende quamen tot by hem/ ende hielden hem op/ dat hy van haer niet en soude wech-gaen.

43 Maer hy seyde tot haer/ Ick moet oock andere steden het Euangelium des Koninckrijcks Godts

tahan appa ini? carna dengan sut daan coassa dia souro pada antou antou tjoumar, macca dia calouar.

37 Daan menbungnihan derri dia calouar, de sagala tampat daratan antara sitou.

38 Daan sedang Jesus souda bangon derri Berhimponanja, ja adda datan de roma Simonis: daan ma' bini Simonis ja adda demam sangat, macca ja sumbakanja pada dia.

39 Daan dia badiri atasnja, macca larang demam, daan demam dia tingalnja: daan ja sa gra bangon menoulongnja.

40 Daan sedang matta harri touron, sammoa jang di adda orang sackit dengan penjakitan banja percara, menbauwakanja pada dia, macca dia boubo tanganja pada gnap orang daan bersom bokanja.

41 Ja pon adda Seitan Seitan calouar derri banja orang, batria daan catta:Mou ja Christus Annac Alha talla. Macca dianja larang, daan ja tjadda brikanja bercatta, carna dia tauw ja Christus itou.

42 Daan sedang souda jaddi siang, ja calouar daan datan pada suatu tampat soungni: daan cauwan cauwan orang ja mentjerri dia, macca datan padanja, daan paggang dia, agar tjadda pegi derri dia la.

43 Tetapi ja catta pada dia, Akou pon handac Euangeli acan negri negri jang lain, Radjat Alhatalla itou: car-

verkondigen: want daer toe ben ick uytgesonden.

44 Ende hy predickte in de Synagogen van Galilea.

Het v. Capittel.

1 Ende het geschiedde als de schare op hem aendrongh/ om 't woordt Godts te hooren/ dat hy stondt by 't meyr Gennesareth.

2 Ende hy sagh twee schepen aen [den oever] van 't meyr liggende/ende de visschers waren daer uyt gegaen/ ende spoelden de netten.

3 Ende hy ginck in een van die schepen/ het welcke Simonis was/ ende badt hem/ dat hy een weynigh van het landt afstaecke: ende nedersittende leerde hy de scharen uyt het schip.

4 Ende als hy af-liet van spreken/ seyde hy tot Simon/ Steeckt af nae de diepte/ ende werpt uwe netten uyt om te vangen.

5 Ende Simon antwoordde ende seyde tot hem/ Meester/ wy hebben den gheheelen nacht over gearbeydt/ ende niet gevangen: doch op uw' woordt sal ick het net uytwerpen.

6 Ende als sy dat ghedaen hadden/ besloten sy een groote menighte visschen/ ende haer net scheurde.

7 Ende sy wenckten hare mede-ghenooten/ die in het ander schip waren/ dat sy haer souden komen helpen.

na tiggal ini dia souda souro akou calouar.

44 Macca dia berkissakan de Berhimponan Galilee itou.

Brentihan jang ca lima. 5.

1 DAan jaddi la sedang orang orang ja ossyrnja sangat, agar mendengar rawayat Alha talla itou, daan badiri decat lauwt Genezareth.

2 Macca ja liat praeuw doa boa de lauwt sitou, daan orang memoucat dia souda calouar, daan basso poucatnja;

3 Daan dia touron pada saboa praeuw ini, jang manna ampounja Simonis, macca dia minta agar ja tolakanja sedekit derri darat: daan ja berdoudoc adjar cauwan orang derri praeuw itou.

4 Daan sedangnja souda poutus bercatta, ja catta pada Simon: Ca moudi la tou ron de ajar dallam, daan boang calouar poucat poucat agar berhole (ican).

5 Macca Simon menjauwt, daan catta: Tuan kita souda cardja sa panjang malam ini, daan tjadda berhole appa appa: wallakjan teggal Tuan catta, macca beta jaddi boang calouar poucat itou.

6 Daan sedangnja souda boat itou, macca ja berhimpon ican suatu cauwan besar, macca poucatnja rabit.

7 Daan dia lambey temanja, jang djadda de praeuw lain itou, agarnja datan daan toulong dia. Macca dia datan,

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

helpen. Ende sy quamen/ ende vulden beyde de schepen / soo dat sy bynae soncken.

8 Ende Simon Petrus [dat] siende viel neder aen de knien Jesu/ seggende/ Heere/ gaet uyt van my/ want ick ben een sondigh mensche.

9 Want verbaesthepdt hadde hem bevanghen / ende alle die met hem waren/ over den vanck der visschen/ die sy gevangen hadden.

10 Ende desgelijcks oock Jacobum ende Joannem de sonen Zebedei/ die Simonis mede-ghenooten waren. Ende Jesus seyde tot Simon/En vreest niet: Van nu aen sult ghy menschen vangen.

11 Ende als sy de schepen aen landt ghestiert hadden/ verlieten sy alles/ ende volghden hem.

12 Ende het geschiedde als in hy eene dier steden was/ siet daer[was] een man vol melaetsheyt / ende Jesum siende viel hy op het aenghesicht/ endebadt hem/ seggende/ Heere / soo ghy wilt / ghy kont my reynigen.

13 Ende hy de handt uytstreckende raeckte hem aen / ende seyde/ Ick wil / wordt gereynight. Ende terstont gingh de melaetsheydt van hem.

14 Ende hy geboodt hem / dat hy het niemandt seggen en soude: maer gaet henen [seyde hy/] vertoont u selven den Priester/ ende offert voor uwe reyninghe / ghelijck

tan, daan berissci praeuw ca doa itou sampey tingalam.

8 Macca sedang Simon Petrus menliat itou, dia sudjut acan Jesu pada loututnja, daan catta : Tuan calouar la derri beta, carna beta sa' orang berdosa la.

9 Carna penakotanja souda sampey acan dia daan itou sammoa jang djadda dengan dia, teggal ican, jang dia souda memocat.

10 Demikjan pon Jacobus daan Joannes annac annaZebedei itou, jang dia temam Simonis. Daan Iesus catta pada Simon; Jangan tacodt: derri pada saccarang ini lagi mou jaddi ba'moucat orang.

11 Daan sedangnja souda tola praeuw de darat, ja tingalnja sammoa, daan mengicodtkan dia blackang.

12 Daan jaddi sedang dia adda pada suatu derri negri negri itou, liat sitou adda orang sa' orang salalounja berkadel, jang manna sedangnja liat Iesum, dia sudjut pada moucanja, daan sombakan dia, daan catta; Tuan, djecalauw handac Tuan berhole t'jutgikan akou.

13 Daan dia cadjangkan tanganja, macca djama dia, daan catta: Akou handac bertjutgi la: daan sa' gra bercadelnja itou tjerey derri dia.

14 Daan dia passankan agar dia jangan bri tauwkanja sjappa sjappa la, tetapi dia catta: pegi la bertoundjokan mou sandiri pada Himam, daan sumba sabab tsinitgihan mou saperti

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

Moses gheboden heeft/ haer tot een getuygenisse.

15 Maer 't gheruchte van hem gingh te meer voort: ende vele scharen quamen te samen om [hem] te hooren/ ende door hem genesen te worden van hare kranckheden.

16 Maer hy vertrock in de woestijnen/ ende badt [aldaer.]

17 Ende het gheschiedde in een dier dagen/dat hy leerde/ende[daer] saten Phariseen ende Leeraers der Wet / die van alle vlecken van Galileen/ende Judea/ ende Jerusalem ghekomen waren: ende de kracht des Heeren was daer [om] haer te genesen.

18 Ende siet [eenighe] mannen brachten op een bedde eenē mensche die geraeckt was: ende sochten hem in te brengen / ende voor hem te leggen.

19 Ende niet vindende / waer door sy hem inbrenghen mochten / overmits de schare/soo klommen sy op het dack / ende lieten hem door de tichelen neder met het beddeken/ in het midden voor Jesum.

20 Ende hy siende haer gheloove seyde tot hem/ Mensche / uwe sonden zijn u vergeven.

21 Ende de Schrift-gheleerde ende de Phariseen begonden te overdencken / seggende / Wie is dese/ die [Godts-]lasteringhe spreeckt ? Wie kan de sonden vergheven dan Godt alleen?

22 Maer Jesus hare overdenckinghen bekennende/ antwoordde ende

Moses souda passan, dia la pada suatu sahitan.

15 Tetapi boungnihan derri dia ja adda ter lebhe tjerey merey: daan banja cauwan datan samma agar mendengar dia, daan agar dia jaddi sombo derri pada penjakitnja.

16 Tetapi dia simpan de rimba, daan sumba.

17 Daan jaddi pada sa' harri dia beradjar, daan sitou ja adda berdoudoc orang Pharisey, daan orang Pengadjar Sabda itou, jang souda datan derri sagala tampat Galilee, daan Judee, daan derri Jerusalem: daan coassa Alhatalla ja adda desitou, agar bersum bokanja.

18 Daan liat barrang orang orang dia bauwa pada suatu cassur manusscia sa orang jang dia sackit lompo; daan dia mentjeri bauwakanja massoc agar menerru de adapan dia.

19 Macca tjadda mendapat de manna ja berhole menbauwakanja massoc teggal cauwan orang, macca dia ney roma daan touronkanja derri atap dengan cassur de tenganja ca adapan Jesum.

20 Daan sedang dia liat pitsjajahanja, ja catta padanja: Manusscia, dosa mou ja souda berampon padamou.

21 Daan Pengarti surat, daan Pharisey itou ja mouley berkira, daan catta: Sjappa jang ini, dia bercatta hodiatnja? Sjappa ja berhole ampon dosa hanjac Alhatalla?

22 Sedang Jesus mengarti ingatnja, dia menjauwt daan cattakanja: Appa

ende seyde tot haer / Wat overdenckt ghy in uwe herten?

23 Welck is lichtelicker / te seggheu / Uwe sonden zijn u verghe-ven / ofte te seggen / Staet op / ende wandelt?

24 Doch op dat ghy meugt weten / dat de Sone des menschen macht heeft op der aerden de sonden te verghe-ven / (seyde hy tot den gheraeckten:) Ick seggheu u staet op ende neemt uw beddeken op / ende gaet henen nae uw huys.

25 Ende hy terstondt voor haer staende / [ende] opghenomen hebbende het gene daer hy op geleghen hadde / gingh henen na huys / Godt verheerlickende.

26 Ende ontsettinge heeft [haer] alle bevanghen / ende sy verheerlickten Godt / ende wierden vervult met vreese / seggende / Wy hebben heden ongheloovelicke dingen gesien.

27 Ende nae desen ginck hy uyt / ende sagh eenen tollenaer / met name Levi / sitten in het tol-huys / ende seyde tot hem / Volght my.

28 Ende hy alles verlatende stondt op / ende volghde hem.

29 Ende Levi rechtede een groote maeltijdt aen / in sijn huys: ende [daer] was een groote schare van tollenaren / ende van andere die met haer aensaten.

30 Ende hare Schrift-geleerde / ende de Phariseen murmureerden

Appa berkira de dallam hatti mou?

23 Appa adda mou da bercatta, Dosa mou ja souda berampon, atauwa bercatta, Bangon daan berdjalan la?

24 Daan agar mou tauw, Annac le lacki manusscia ja adda coassa berampon dosa de boumi, (ja catta pada penjakit lompo itou:) Akou catta mou; Bangon, ambil pongut cassur mou, daan pegi de roma mou.

25 Daan dia la sagra bangon adapan dia sammoa, dia ambil cassur pada manna ja souda tidor, daan dia pegi de romanja berpoudgi Alhatalla.

26 Daan dianja sammoa tercoutjutkan, macca ja berpoudgi Alhatalla, daan di jaddi pouno penakotnja, daan catta: Sa harri ini kita souda liat barrang itou jang tjadda dapat pitsjaja la.

27 Daan commodjan derri pada itou ja pegi calouar, daan liat sa' orang riba, jang dia bernamma Levi, berdoudoc de tampat tjuckey, daan dia catta padanja, Icodt la akou blackang.

28 Daan ja bangon meningal appa sammoa, daan mengicodtkanja blackang.

29 Daan Levi dia berhadirkanja suatu pangilan besar de roma dia: daan sitou adda suatu cauwum besar derri orang orang riba daan laïn, jang dia berdoudoc samma dengan dia.

30 Macca Pengarti surat daan Pharisey ja songut pada Sahabatnja, daan

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

teghen sijne Discipelen/ segghende/ Waerom eet ende drinckt ghy met tollenaren ende sondaren?

31 Ende Jesus antwoordende seyde tot haer/ Die ghesont zijn en hebben den Medecijn-meester niet van nooden/ maer die sieck zijn.

32 Ick en ben niet ghekomen om te roepen rechtveerdighe/ maer sondaren tot bekeeringe.

33 Ende sy seyden tot hem/ Waerom vasten Joannis Discipelen dickmaels/ ende doen gebeden/ desgelijcks oock [de Discipelen] der Phariseen/ maer de uwe eten ende drincken?

34 Doch hy seyde tot haer/ Kondt ghy de Bruylofts-kinderen/ terwijle de Bruydegom by haer is/ doen vasten?

35 Maer de daghen sullen komen/ wanneer de Bruydegom van haer sal wech-ghenomen zijn/ dan sullen sy vasten in die dagen.

36 Ende hy seyde oock tot haer een ghelijckenisse/ Niemandt en set eenen lap van een nieuw kleedt/ op een oudt kleedt: anders soo scheurt oock dat nieuwe [het oude/] ende de lap van het nieuwe en comt met het oude niet over een.

37 Ende niemandt en doet nieuwē wijn in oude [leder-]sacken: anders soo sal de nieuwe wijn de [leder-]sacken doen versten/ ende de [wijn] sal uytgestort worden/ ende de [leder-]sacken sullen verderven.

38 Maer nieuwen wijn moetmen in nieuwe [leder-]sacken doen/ ende

catta: Appa sabab mou maccan daan minum dengan orang riba daan orang berdosa?

31 Macca Iesus menjauwt daan catta padanja: Itou jang dia njauwanja sedap tjadda oeussa Tabib baroubatti itou, tetapi itou jang dia sackit.

32 Akou bouckan datan agar pangil jang adil, tetapi orang berdosa agar dia baleacanja.

33 Daan dia catta padanja: Appa sebab Sahabat Ioannes dia amal banjac cali, daan menjumba, demekjan pon Sahabat Pharisey, daan Sahabat mou ja maccan daan minum juga?

34 Dia catta padanja: Mou berhole bri amal annac anna pangilan sedang annac Trouna ja adda dengan dia?

35 Tetapi harri harri itou ja adda datan, sedang annac Trouna souda di jaddi ambil derri dia, pada harri harri itou ja adda amal la.

36 Daan dia catta padanja suatu saperti oeupama: Tjadda sjappa jang dia menāpar sa' orat cain barouw pada suatu cain bourou; melainkan jang barou dia tjeree jang bourou itou pon, daan jang tamparan barou, tjadda dengan, jang barou samma suatu.

37 Daan tjadda sjappa jang dia issci ajar angor barou pada backaz coulidt lamma; melainkan ajar angor barou dia tjeree backaz coulidt, macca jaddi tompa, daan backaz coulidt itou benaassa la.

38 Tetapi patut orang issci ajar angor barou pada backaz coulidt barou, daan

ende sy worden beyde te samen behouden.

39 Ende niemandt die ouden drinckt/begeert terstondt nieuwen: want hy seght/ De oude is beter.

daan ca doa samma dia jaddi memaggang la.

39 Daan tjadda sjappa jang dia minum, jang lama, sa'gra ja handac barou itou: carna dia catta, Jang lama ja lebhe bay.

Het vj. Capittel.

1 Ende het gheschiedde op den tweeden eersten Sabbath/ dat hy door 't gezaeyde gingh/ ende sijne Discipelen pluckten aeren/ ende aten se/ [die] wrijvende met de handen.

2 Ende sommige der Phariseen seyden tot haer/ Waerom doet ghy dat niet gheoorloft en is te doen/ op de Sabbathen?

3 Ende Jesus haer antwoordende seyde/ En hebt ghy oock dat niet gelesen/ het welck David dede wanneer hem hongerde/ ende den genen die met hem waren?

4 Hoe hy inghegaen is in het Huys Godts/ ende de toon-brooden ghenomen ende gegeten heeft/ ende oock ghegeven den ghenen die met hem waren/ welcke niet en zijn gheoorloft te eten/ dan alleen den Priesteren.

5 Ende hy seyde tot haer/ De Sone des menschen is een Heere oock des Sabbaths.

6 Ende het gheschiedde oock op eenen anderen Sabbath/ dat hy in de Synagoge ginck/ ende leerde. Ende daer was een mensche/ ende sijne rechterhandt was dorre.

7 Ende

Brentihan jang ca nam. 6.

1 DAan adda pada harri Sabith, jang ca doa sa bermoula itou, macca dia pegi lalou pena boran itou, daan Sahabatnja pongut cappalla gendum, ja giffir de tangan daan maccan.

2 Daan barang orang derri Pharisey catta padanja; Appa sabab mou boat, jang tjadda patut menboat pada harri Sabith?

3 Daan Iesus menjauwtkanja, daan catta: Mou pon bouckan batsja appa David boat, sedang dia menlappar, daan itou ja adda dengan dia?

4 Bagimanna dia massoc de Roma Alha talla, daan menambil roti bertoundjo itou, daan menbrikanja pon jang djadda dengan dia; roti jang manna sjappa sjappa ja tjadda patut maccan hanjac Himam Himam itou?

5 Daan dia catta padanja: Annac le lacki manusscia ja suatu Tuan pon derri pada Sahabith itou.

6 Daan jaddi pada harri Sabith jang lain, ja pegi pada Berhimponan orang, daan adjarkan. Daan sitou adda manusscia sa' orang jang ca manna tangan cananja adda bourus.

7 Daan

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

7 Ende de Schriftgeleerde ende de Phariseen namen hem waer / of hy op den Sabbath genesen soude: op dat sy [eenighe] beschuldinge teghen hem mochten vinden.

8 Doch hy kende hare ghedachten / ende seyde tot den mensche / die de dorre handt hadde / Rijst op / ende staet in 't midden. Ende hy opgestaen zijnde / stondt [over eynde.]

9 Soo seyde dan Jesus tot haer / Ick sal u vraghen: Wat is geoorloft op de Sabbathen? Goet te doen / ofte quaet te doen? [Een mensche] te behouden / of te verderven?

10 Ende haer alle rondtom aenghesien hebbende / seyde hy tot den mensche / Streckt uwe handt uyt. Ende hy dede also: ende sijne handt wierdt herstelt / ghesondt ghelijck de andere.

11 Ende sy wierden vervult met uytsinnigheydt / ende spraken te samen met malkanderen / wat sy Jesu doen souden.

12 Ende het gheschiedde in die daghen / dat hy uytginck nae den bergh om te bidden / ende hy bleef den nacht over in het ghebedt tot Godt.

13 Ende als het dagh was gheworden / riep hy sijne Discipelen tot hem / ende verkoos er twaelve uyt haer / die hy oock Apostelen noemde.

14 [Naemelijck] Simonem / welcken hy oock Petrum noemde / ende Andream sijnen broeder / Jacobum ende Joannem / Philippum ende Bartholomeum.

15 Mat-

7 Daan Pengarti surat daan Pharisey nanti padanja, djecalou dia bersombo pada harri Sahabith pon; agar dia berhole barrang appa mengadoukanja.

8 Daan dia tauw kirahanja, macca dia catta pada sa orang manusscia itou, jang manna tanganja bourus: Bangon, daan badiri de tenga. Daan dia souda bangon badiri sitou.

9 Daan Jesus cattakanja, Akou jaddi tangja pada mou barrang appa: Adda patut pada harri Sabith menboat bay, atauwa jang djahat? memaggang hidop, atauwa benaassa-acan itou?

10 Daan dia menliat acanja calouling, daan dia catta pada manusscia itou; Cadjangkan la tangan mou. Daan dia boat la bagitou: macca tanganja jaddi bay poulo saperti jang lain.

11 Macca di jaddi bingon derri djahatnja, daan dia catta massing massing, appa dia handac menboat pada Jesu.

12 Daan jaddi pada harri harri itou dia calouar agar sumba de boukith, daan dia tingal ba' malam pada sumbanja acan Alhatalla.

13 Daan sedang siang souda, dia pangil jang Apostolos daan dia pile derri dianja doa blaz, jang dia pon bernamma Apostolos.

14 Catauwi Simon, jang dia pon bernamma Petrus, daan Andreas soudara nja, Jacobus daan Joannes, Philippus daan Bartholomeus;

15 Mat-

15 Mattheum ende Thomam/ Jacobum den [sone] Alphei / ende Simonem genaemt Zelotem.

16 Judam Jacobi / ende Judam Iscariot / die oock de verrader ghewoorden is.

17 Ende met haer afghekomen zijnde/ stont hy op een vlacke plaetse / ende met [hem] de schare sijner Discipelen / ende een groote menigte des volcks van geheel Judea ende Jerusalem / ende van den zeekant van Tyrus ende Sidon /

18 Die ghekomen waren om hem te hooren / ende om van hare sieckten genesen te woorden / ende die van onreyne geesten ghequelt waren: ende sy wierden genesen.

19 Ende alle de schare soght hem aen te raecken: want daer ginck kracht van hem uyt / ende hy ghenas se alle.

20 Ende hy sijne ooghen opslaende over sijne Discipelen/ seyde/ Saligh zijt ghy arme: want uwe is het Coninckrijcke Godts.

21 Saligh zijt ghy die nu honghert: want ghy sult versadight worden. Saligh zijt ghy die nu weent: want ghy sult lacchen.

22 Saligh zijt ghy wanneer u de menschen haten/ ende wanneer sy u af-scheyden/ ende smaden / ende uwen name als quaedt verwerpen / om des Soons des menschen wille.

23 Verblijdt u in dien dage / ende zijt vrolick: want siet uwen loon

15 Mattheus daan Thomas, Jacobus annac Alphei, daan Simon jang bernamma Zelotes;

16 Judas Jacobi, daan Judas Iscariot, jang dia jaddi orang hismou acan pon.

17 Daan souda dia touron dengan dia, ja badiri pada suatu tampat rata, daan cauwum Sahabatnja itou, daan orang orang suatu cauwan besar, derri sagala Judea, daan Jerusalem, daan derri Tyro daan Sidon decat lauwt,

18 Jang manna souda datan agar dengar dia, daan agar jaddi sombo derri pada penjakitanja, pon jang dia jaddi beroesse derri antou antou tsjoumar: daan dia jaddi sombo.

19 Daan sagala cauwan dia mentjerri canakanja: carna ja adda coassa calouar derri dia, daan sombokanja sammoa.

20 Daan dia pandang matta pada Sahabatnja daan catta, Moamin mou jang kissiaen: carna Radjat Alhatalla ampounja mou juga.

21 Moamin mou jang dia menlappar saccarang: carna mou jaddi kinjang la. Moamin mou jang dia menangis saccarang: carna mou jaddi tetauwa la.

22 Moamin mou sedang orang manusscia bintsi acan mou, daan tjerey mou, daan alau alau, daan menboang namma mou saperti djahat sabab Anna le lacki manusscia.

23 Bersoucka soucka mou pada harri harri itou; carna liat oeupa mou

is groot in den hemel: want hare vaders deden diergelijcke den Propheten.

24 Maer wee u ghy rijcke: want ghy hebt uwen troost wech.

25 Wee u die versadight zijt: want ghy sult hongeren: Wee u die nu lacht: want ghy sult treuren ende weenen.

26 Wee u wanneer alle de menschen wel van u spreken: Want hare vaders deden dierghelijcke den valschen Propheten.

27 Maer ick segghe u-lieden / die [dit] hoort/ Hebt lief uwe vpanden/ doet wel den genen die u haten.

28 Seghent de ghene die u vervloecken / ende bidt voor de ghene/ die u geweldt doen.

29 Den genen die u aen de wange slaet / biedt oock de andere: ende den ghenen die u den mantel neemt/ en verhindert oock den rock niet [te nemen.]

30 Maer gheeft een yegelick die van u begheert / ende van de ghene/ die het uwe neemt/ en eyscht niet weder.

31 Ende ghelijck ghy wilt dat u de menschen doen sullen/ doet ghy haer oock desgelijcks.

32 Ende indien ghy lief hebt/ die u lief hebben/ wat danck hebt ghy? want oock de sondaers hebben lief de gene die haer lief hebben.

33 Ende indien ghy goet doet / den

ja adda besar de surga: carna demikjan nenemojang bappa dia, ja souda menboat Nabbi Nabbi itou.

24 Tetapi haramla mou jang caja: carna mou ja souda berhole hibor hatti mou.

25 Haramla mou jang dia souda kinjang: carna mou jaddi menlappar la. Haramla mou jang dia tauwa: carna mou jaddi doucka daan menangis.

26 Haramla sedang orang manusscia dia poudgi acan mou: carna demikjan nenemojang bappa dia souda boat pada Nabbi Nabbi berdusta la.

27 Tetapi akou catta pada itou jang dia dengar, Bercasse cassiaen acan satrou mou: boat bay pada itou jang dia bintsi acan mou.

28 Pali harala pada itou jang dia sompa acan mou: somba Alha pada itou jang dia anyay-acan mou.

29 Sjappa ja tampar mouca mou ca sabla jang itou, oenjokanja sabla lain pon: daan sjappa ja menambil slimodt mou, jangan laloukanja badjouw pon.

30 Tetapi bri la sa gnap orang jang dia minta pada mou: sjappa ja ambil ampounja mou, jangan minta itou poulangkan.

31 Daan bagimanna mou handac orang manusscia jaddi boat pada mou, demikjã mou menboat pada dia pon.

32 Carna djecalauw mou ja casse cassiaen jang dia casse pada mou, dia trima cassekan mou appa? carna orang berdosa dia casse pon jang dia casse casseankanja.

33 Daan djecalauw mou boat bay, pada

den ghenen die u goet doen / wat danck hebt ghy ? Want oock de sondaers doen het selve.

34 Ende indien ghy leent den genen / van weicke ghy hoopt weder te ontfangen/wat danck hebt ghy? Want oock de sondaers leenen den sondaren / op dat sy even ghelijcke weder mogen ontfangen.

35 Maer hebt uwe vyanden lief/ ende doet goet/ ende leent sonder het weder te hopen: ende uwen loon sal groot zijn / ende ghy sult kinderen des Allerhooghsten zijn: Want hy is goedertieren over de ondanckbare ende boose.

36 Weest dan barmhertigh / gelijck oock uwe Vader barmhertigh is.

37 Ende en oordeelt niet / ende ghy en sult niet geoordeelt worden: Verdoemt niet/ende ghy en sult niet verdoemt worden: Laet los / ende ghy sult los ghelaten worden.

38 Gheeft / ende u sal ghegeven worden: een goede / neergedruckte/ ende gheschudde/ende overloopende mate salmen in uwen schoot geven: Want met de selve mate daer mede ghy-lieden metet/sal u-lieden weder gemeten worden.

39 Ende hy seyde tot haer een ghelijckenisse / Kan oock wel een blinde eenen blinden op den wegh leyden ? Sullen sy niet beyde in den gracht vallen ?

40 De discipel en is niet boven sijnen

pada itou jang dia menboat bay pada mou, dia trima casseakan mou appa? carna orang berdosa ja menboat bagitou juga.

34 Daan djecalauw mou minjam, pada itou jang mou kira men berhole poula, trima casse mou appa adda? carna orang berdosa ja minjam pon pada orang berdosa, agar dia berhole demikjan poula.

35 Tetapi casse cassean satrou mou, daan boat bay, daan minjam, macca jangan kira berhole appa derri itou; daan oeupa mou ja adda besar, daan mou jaddi anna anna Ter lebhe tingi: carna dia cassiankan pada jang tjadda trima casseakan, daan pada jang djahat juga.

36 Carna itou casseankan, saperti Bappa mou ja adda casseankan.

37 Iangan houccum, macca mou tjadda jaddi houccum: Iangan haram, macca mou tjadda jaddi haram: Berampon, macca jaddinja berampon pada mou.

38 Bri, macca jaddi brikan pada mou: suatu soucatan jang bay jang bertsjop daan souda gojang daan ter limpa la di jaddi brikan pada panco mou: carna dengan soucatan mou ja adda soucat, dia jaddi soucatkan mou poula.

39 Daan cattakanja suatu saperti oeupanja: Sa orang bouta ja adda berhole pimpin sa orang bouta jang lain, daan ca doa ja tjadda djato de parit ?

40 Mourit ja tjadda ataz gouraunja:

sijnen meester: maer een peghelick volmaeckt [discipel/] sal zijn ghelijck sijn meester.

41 Ende wat siet ghy den splinter / die in uw's broeders ooghe is / ende den balck die in uw' eyghen ooge is / en merckt ghy niet.

42 Ofte hoe kondt ghy tot uwen broeder seggen / Broeder / laet toe dat ick den splinter die in uw' ooghe is uyt-doe / daer ghy selve den balck die in uw' ooghe is / niet en siet? Ghy gevey nsoe / doet eerst den balck uyt uw' ooghe / ende dan sult ghy besien om den splinter uyt te doen / die in uw' broeders ooge is.

43 Want het en is gheen goede boom / die quade vrucht voort-brenght / noch geen quade boom / die goede vrucht voort-brenght.

44 Want een peghelick boom wordt uyt sijn eyghen vrucht ghekent. Want men leest geen vijghen van doornen / noch men snijdt geen druyve van bramen.

45 De goede mensche brengt het goede voort uyt den goeden schat sijns herten: ende de quade mensche brenght het quade voort uyt den quaden schat sijns herten. Want uyt dē overvloet des herten spreeckt sijnen mondt.

46 Ende wat noemt ghy my Heere / Heere: ende en doet niet het gene dat ick segge?

47 Een peghelijck die tot my komt / ende mijne woorden hoort / ende

nja: tetapi sjappa ja mourit benar dia adda saperti gouraunja.

41 Appa mou liat suatu sampa cajou de matta soudara mou, daan cajou besar jang dia adda de matta mou tjadda tauw itou?

42 Atauwa bagimanna mou berhole catta pada soudara mou, Bear beta boang sampa cajou, jang djadda de matta mou, jang manna mou sandiri tjadda liat cajou besar itou, jang djadda de matta mou? Mou jang golezonda boang doulou cajou besar itou derri matta mou, macca berhole liat bay, boang calouar sampa cajou itou, jang dia adda de matta soudara mou.

43 Carna bouckanja pohon bay jang dia baboa boa djahat; daan bouckan pohon djahat, jang dia baboa boa jang bay.

44 Carna sa gnap pohon di jaddi kenelkan derri pada boanja. Carna orang tjadda pongut boa ara derri pada douri, lagi tjadda crat boa angor derri pada bantjy.

45 Sa orang manusscia jang bay dia bauwa calouwar jang bay, derri pada binda hattinja jang bay: daan sa orang manusscia jang djahat dia bauwa calouwar jang djahat, derri pada binda hattinja jang djahat. Carna derri pada terlimpa hatti bercatta moulutnja.

46 Appa mou bernamma acan akou Tuan Tuan, daan tjadda menboat itou jang akou bercatta?

47 Sjappa datang pada akou, daan dengar cattahan akou, daan menboat-

nja

ende deselve doet / ick sal u toonen wien hy ghelijck is.

48 Hy is gelijck een mensche die een huys bouwde / ende groef / ende verdiepte / ende leyde het fondament op een steenrotse: als nu de hooghe vloedt quam / soo sloegh de water-stroom tegen dat huys aen / ende en konde dat niet beweghen: want het was op de steenrotse gegrondt.

49 Maer die se ghehoort / ende niet gedaen en sal hebben / is gelijck een mensche die een huys bouwde op de aerde sonder fondament: teghen het welcke de water-stroom aensloegh: ende het viel terstont / ende de val van dat selve huys was groot.

nja itou, akou jaddi toundjo pada mou sjappa ja saperti acan.

48 Dia saperti orang manusscia sa orang, jang dia menboat roma sa boa, daan gali, daan menboat dallam, daan jang de bauwa itou dia menerrukan pada batou carang la: daan sedang saccarang ja adda datan, ajar ja passang, daan dengan drassnja cana roma itou, tjadda berhole bagra acan: carna souda terru itou pada siatu batou.

49 Tetapi sjappa dengar cattahan akou, daan tjadda jaddi tourut, dia la saperti orang orang jang dia bangon romanja pada tana sadja, daan tjadda appa de bauwa itou; macca ajar dengan drassnja cana itou, sagranja djato, daan djatonja itou ja besar.

Het vij. Capittel.

1 NAe dat hy nu alle sijne woorden voleyndigt hadde ten aenhooren des volcks / ginck hy in tot Capernaum.

2 Ende een dienst-knecht van een seecker Hooft-man over hondert / die hem seer weert was / kranck zijnde lagh op sijn sterven.

3 Ende van Jesu gehoort hebbende / sondt hy tot hem de Ouderlinghen der Joden / hem biddende dat hy wilde komen / ende sijnen dienstknecht gesondt maken.

4 Dese nu tot Jesum gekomen zijnde / baden hem ernstelick / seghende / Hy is weerdigh dat ghy hem dat doet.

Brentihan jang ca tondjo. 7.

1 SEdang dia saccarang souda poutus cattahanja sammoa de telinga orang, dia pegi ca Capernaum.

2 Daan sa orang souroan pangoulou derri saratus orang, dia sackit pajala, jang manna pongelou itou ja bercasse casseian.

3 Daan sedang dia dengar derri Iesum, dia souro pada dia jang Touwa Touwa orang Iohodi itou, sumbakan, agar ja datan bersombo souroanja.

4 Daan sedang jang ini souda sampey pada Iesum, ja minta acanja sangat, daan catta: Dia patut, Tuan menboatnja itou.

5 Want hy heeft ons volck lief/ ende heeft selve ons de Synagoge gebouwt.

6 Ende Jesus ginck met haer. Ende als hy nu niet verre van het huys was/ sond de Hooftman over hondert tot hem [eenige] vrienden/ ende seyde tot hem / Heere en neemt de moeyte niet: want ick en ben niet weerdigh dat ghy onder mijn dack soudt inkomen.

7 Daerom en hebbe ick oock my selven niet weerdigh geacht om tot u te komen: maer segght [het] met een woordt / ende mijn knecht sal ghenesen worden.

8 Want ick ben oock een mensche onder de macht [van andere] ghestelt / hebbende krijghs-knechten onder my / ende ick segghe tot desen / Gaet, ende hy gaet: ende tot den anderen/ Komt/ ende hy komt: ende tot mijnen dienstknecht/ Doet dat/ ende hy doet [het.]

9 Ende Jesus dit hoorende/ verwonderde hem sijner: ende sich omkeerende seyde tot de schare die hem volghde/ Ick segge u-lieden/ ick en hebbe soo grooten gheloove selfs in Israel niet ghevonden.

10 Ende die gesonden waren/ weder-gekeert zijnde in het huys/ vonden den krancken dienstknecht gesondt.

11 Ende 't geschiedde op den volgenden [dagh] dat hy ginck nae een stadt genaemt Nain / ende met hem ginghen vele van sijne Discipelen / ende een groote schare.

12 En=

5 Carna dia casse orang kita, daan dia souda menboat sandiri suatu Synagoge-acan kita.

6 Macca Jesus pegi dengan dia. Daan sedang-nja saccarang tjadda djauw derri roma itou, pongelou itou dia souro cauwum cauwum padanja, daan catta: Tuan jangan lella: carna beta tjadda patut, Tuan massoc de bauwa atap roma beta.

7 Carna itou pon beta souda kira tjadda patut, datan capada Tuan: tetapi catta cattahan la, macca souroan beta di jaddi sombo.

8 Carna beta orang manusscia sa orang jang djadda de bauwa orang besar, daan beta ja adda orang prang, daan beta catta pada jang ini; Pegi, macca dia pegi: daan pada jang lain; Datan, macca ja datan: daan pada souroan akou; Boat la itou, macca ja menboat.

9 Jesus mendengar itou ja herankanja: daan ja menbale acanja catta pada cauwan orang jang dia mengicodtnja blackang: Akou catta mou, dallam Israël akou tjadda bertemou pitsjajahan besar bagitou.

10 Macca itou jang dia souro souda, sampey de roma poula, dia bertemou souroan jang dia souda sackit ja bersombo.

11 Daan jaddi commodjan derri pada itou, ja pegi pada negri saboa, jang dia bernamma Naïm, daan banja derri pada Sahabatnja, daan orang suatu cauwan besar pegi dengan dia.

12 Daan

12 Ende als hy de poorte der stadt genaeckte/ siet daer/een doode wiert uytgedragen/[die]een eenighgheboren sone sijner moeder[was/] ende sy [was] weduwe/ ende een groote schare van die stadt [was] met haer.

13 Ende de Heere haer siende/ wierdt innerlick met ontferminghe over haer beweeght/ ende seyde tot haer/ En weent niet.

14 Ende hy ginck toe/ eñ raeckte de bare aen (de draghers nu stonden stille) ende hy seyde/ Jonghelinck/ ick segghe u/ staet op.

15 Ende de doode sat over eynde/ ende begon te spreken: ende hy gaf hem sijne moeder.

16 Ende vreese bevinghse alle/ ende sy verheerlickten Godt/ seggende/ Een groot Propheet is onder ons opgestaen/ ende/ Godt heeft sijn volck besocht.

17 Ende dit geruchte van hem ginck uyt in gheheel Judea/ ende in alle het omliggende landt.

18 Ende de Discipelen Joannis boodtschapten hem van alle dese dingen.

19 Ende Joannes sekere twee van sijne Discipelen tot hem geroepen hebbende/ sondt se tot Jesum/ seggende/ Zijt ghy de gene die komen soude/ ofte verwachten wy eenen anderen?

20 Ende als de mannen tot hem ghekomen waren/ seyden sy/ Joannes de Dooper heeft ons tot u afghe-

12 Daan sedang dia souda sampey decat pintou negri, macca jaddi bauwa calouwar sa orang souda matti, jang dia annac lelacki ma'nja sa orang saidja, daan porampoan itou djadda boudjang, daan sitou adda orang suatu cauwan besar derri negri dengan dia.

13 Daan sedang Tuan ja meliatnja, casseankanja pada dia, macca cattakanja, Jangan menangis.

14 Daan dia datan decat, daan cana long, macca jure oeussong itou dia badiri, daan ja bercatta: Mou da balgia, akou cattakan mou, bangon la.

15 Daan jang bermatti itou dia doudoc ney, daan ja mouley bercatta: macca dia brikan ma'nja.

16 Daan suatu penakotan sampey padanja sammoa, daan dia berpoudgi Alhatalla, daan catta: Pada kita ja adda bangon suatu Nabbi besar, daan, Alhatalla ja souda menentang pada orang orangnja.

17 Daan cattahan ini jaddi menboungni derri dianja ca segala Judea, daan segala daratan antara sitou.

18 Daan Sahabat Sahabat Joannis dia menbauwa brita acan Joanni, derri barang jang ini sammoa.

19 Macca Joannes dia pangil doa orang derri Sahabatnja, daan dia sourokanja pada Jesum, daan catta: Tuan ja ini jang handac datan, atauwa menantikan kita suatu jang lain?

20 Sedang orang itou datan capadanja, cattanja; Joannes jure menoeutjor dia souda souro acan kita calou-

ghesonden / seggende / Zijt ghy die komen soude / ofte verwachten wy eenen anderen?

21 Ende in deselve uyre ghenas hy'er vele van sieckten ende qualen / ende boose geesten / ende vele blinden gaf hy het gesichte.

22 Ende Jesus antwoordende seyde tot haer / Gaet henen ende boodtschapt Joanni weder de dinghen die ghy ghesien ende ghehoort hebt / [namelick] dat de blinde siende worden / de kreupele wandelen / de melaetsche gerepnight worden / de doove hooren / de doode opghe-weckt worden / den armen het Euangelium verkondight wordt.

23 Ende saligh is hy / die aen my niet en sal ge-ergert worden.

24 Als nu de boden Joannis wech-gegaen waren / begon hy tot de scharen van Joanne te seggen / Wat zijt ghy uytgegaen inde woestijne te aenschouwen? Een riet dat van den windt gins ende weder beweeght wordt?

25 Maer wat zijt ghy uytghegaen te sien? Een mensche met sachte kleederen bekleedt? Siet / die in heerlicke kleedinghe ende wellust zijn / die zijn in de Konincklicke hoven.

26 Maer wat zijt ghy uytghegaen te sien? Een Propheet? Jae ick seghe u / oock veel meer dan een Propheet.

27 Dese is 't van welcken ghescheven is / Siet / ick sende mijnen

war pada Tuan, daan catta: Tuan ja ini jang handac datan, atauwa menantikan kita suatu jang lain?

21 Pada couticka itou ja bersombo banjac orang derri penjakitnja, daan djahatnja, daan derri antou antou djahat, daan banjac orang bouta dia menbrikanja liat.

22 Macca Jesus menjauwt daan catta padanja; Pegi, daan menbrita Ioanni appa mou souda liat daan mendengar; orang bouta ja liat, jang timpang ja berdjalan, jang kadel souda jaddi tjutgi, jang toulli ja dengar, jang bermatti dia bangon, daan jang kissejan di jaddi Euangeliacan.

23 Daan moamin dia jang tjadda jaddi berdhincki acan akou.

24 Daan sedang souroan Ioannis souda pegi, dia mouleykan bercatta pada cauwan derri Ioanne: Appa mou calouar de rimba, agar liat boulou sa batang jang jaddi bagra derri angin?

25 Tetapi appa mou calouar, agar liat orang manussia sa orang, menmacki dengan packeyan limbodt? Liat jang dia hidop dengan packeyan bisey, daan pada naphsoeunja jang bay, ja adda de astana Radgja Radgja.

26 Tetapi appa mou calouar, agar liat sa orang Nabbi? Ia akou catta mou, pon lebhe derri pada suatu Nabbi.

27 Dia la derri manna ja souda menjurat, Liat akou souro Meliacat akou

nen Enghel voor uw' aenghesicht / die uwen wegh voor u henen bereyden sal.

28 Want ick segge u-lieden/ onder die van vrouwen geboren zijn / en is niemandt meerder Propheet dan Ioannes de Dooper: maer de minste in het Koninckrijcke Gods/ is meerder dan hy.

29 Ende alle het volck [hem] hoorende / ende de tollenaers / die met den Doop Ioannis ghedoopt waren/ rechtveerdighden Godt.

30 Maer de Phariseen ende de Wet-gheleerde hebben den raedt Godts teghen haer selven verworpen / van hem niet gedoopt zijnde.

31 Ende de Heere seyde / By wien sal ick dan de menschen van dit ghesiachte verghelijcken ? ende wien zijn sy gelijck ?

32 Sy zijn gelijck de kinderen / die op de merckt sitten / ende malkanderen toeroepen ende seggheu / Wy hebben u op de fluyte gespeelt / ende ghy en hebt niet gedanst : Wy hebben u klaegh-lieden ghesongen/ ende ghy en hebt niet geweent.

33 Want Ioannes de Dooper is ghekomen / noch vroodt etende / noch wijn drinckende / ende ghy seght / Hy heeft den Duyvel.

34 De Sone des menschen is gekomen / etende ende drinckende / ende ghy seght/ Siet daer een mensche [die] een vraet ende wijn-suyper [is/] een vriendt van tollenaren ende sondaren.

35 Doch de wijshepdt is ghe-

akou adapan mouca mou, jang dia berhadir djalanja pada mou.

28 Carna akou catta pada mou, pada itou jang dia jaddi derri orang porampoan, tjadda Nabbi lebhe besar, derri pada Ioannes penoeutjor : tetapi sjappa ja jang kitsgil, pada Radjat Alhatalla, ja lebhe derri pada dia.

29 Daan sagala orang, daan orang riba itou jang dia souda menoeutjor dengan tjoutjoran Ioannis, ja berpalha acan Tuan Alha.

30 Tetapi jang Pharisey daan Pengarti surat itou, ja tjadda menoeutjor derri dia, dia souda mouday pitsjarahan Alhatalla pada sandiri.

31 Macca Tuan ja catta; Pada sjappa akou jaddi sapertikan orang orang assal ini ? daan sjappa ja saperti acan ?

32 Dia saperti boudac boudac, jang doudoc de besara, daan tria suatu pada jang lain, daan catta : Kita souda tjoup mayan de mouri, daan mou bouckan menari : Kita souda menjangni bidgi meratap, daan mou bouckan menangis.

33 Carna Ioannes penoutjor souda datan, tjadda maccan roti, lagi tjadda minum angor, daan mou catta : Ia Seitan hiblis de njawa.

34 Anna lelacke manusscia souda datan, maccan daan minum, macca mou catta: Liat la manusscia sa orang, jang dia sa orang demap, daan pandey minum angor, daan suatu soubat orang riba, daan orang berdosa.

35 Tetapi boudiman itou ja berp-

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

rechtveerdight ghewoorden van alle hare kinderen.

36 Ende een der Phariseen badt hem / dat hy met hem ate: ende inghegaen zijnde in des Phariseen huys sat hy aen.

37 Ende siet / een vrouwe in de stadt / welcke een sondaresse was / verstaende dat hy in des Phariseen huys aensat / bracht een alabasterflessche met salve.

38 Ende staende achter aen sijne voeten / weenende / begon sy sijne voeten nat te maecken met tranen / ende sy drooghdese af met het haer van haer hoofd / ende kuste sijne voeten / ende salfdese met de salve.

39 Ende de Phariseus / die hem ghenoodt hadde / [sulcks] siende / spraek by hem selven / seggende / Dese / indien hy een Propheet ware / soude wel weten wat ende hoedanighen vrouwe dese is / die hem aenraeckt: want sy is een sondaresse.

40 Ende Jesus antwoordende seyde tot hem; Simon / ick hebbe u wat te segghen. Ende hy spraek / Meester / seght het.

41 [Jesus seyde /] Een seecker schuldt-heer hadde twee schuldenaers: de een was schuldig vijf hondert penningen / ende de ander vijftigh.

42 Ende als sy niet en hadden om te betalen / scholdt hy het haer beyden quijt. Seght dan wie van desen sal hem meer lief hebben?

43 En-

alha derri pada sagala annac dia.

36 Daan sa orang derri pada Pharisey minta pada dia, agar dia maccan samma dia: macca ja massoc de roma Pharisey itou, daan berdoudoc samma decat.

37 Daan liat porampoan sa' orang de negri, jang manna ja sa orang berdossa, sedang dia souda pricxa, ja doudoc maccan de roma Pharisey itou, dia bauwa minja sa catja.

38 Daan badiri derri blackang de cackinja, dia mouley la menangis, macca ja boat bassa cacki dengan ajar mattanja, daan dia sapou itou dengan rambodt cappalla dia, daan tsjum cacki, daan berminjakanja dengan minja itou.

39 Daan jang Phariseus menliat itou, dia kira pada sandiri, daan catta: Djecalauw ini sa orang Nabbi, macca ja adda tauw, porampoan appa dia, jang dia cana acan dia: caranja sa orang berdossa.

40 Macca Iesus menjauwt daan catta padanja; Simon, akou adda barrang appa bercatta pada mou. Dia menjauwt; Catta la Tuan.

41 Sa orang baminjam calouar (catta Jesus) ja adda doa orang beroutang; daan sa orang dia beroutangkanja, lima ratus keping dinnar, daan jang lain lima poulo.

42 Daan sedangnja tjadda appa menberhole bayar, dia brinja ca doa lepas. Catta la, sjappa derri pada jang doa ini bercasse cassecanja lebhe la?

43 Si-

43 Ende Simon antwoordende seyde / Ick achte dat hy 't [is] dien hy het meeste quijt gescholden heeft. Ende hy seyde tot hem / Ghy hebt recht geoordeelt.

44 Ende hy hem omkeerende nae de vrouwe / seyde tot Simon / Siet ghy dese vrouwe? Ick ben in uw' huys gekomen / water en hebt ghy niet tot mijne voeten gegeven / maer dese heeft mijne voeten met tranen nat ghemaeckt / ende met het hayr hares hoofts afgedrooght.

45 Ghy en hebt my geenen kus gegeven: maer dese / van dat sy ingekomen is / en heeft niet afghelaten mijne voeten te kussen.

46 Met olye en hebt ghy mijn hooft niet ghesalft: maer dese heeft mijne voeten met salve gesalft.

47 Daerom segghe ick u / hare sonden zijn [haer] vergeven die vele waren / want sy heeft veel liefghehadt: maer dien weynigh vergeven wordt / die heeft weynigh lief.

48 Ende hy seyde tot haer / Uwe sonden zijn [u] vergeven.

49 Ende die mede aensaten begonden te segghen by haer selven / Wie is dese die oock de sonden vergeeft?

50 Maer hy seyde tot de vrouwe / Uw' geloove heeft u behouden / gaet henen in vrede.

43 Simon menjauwt daan catta: Beta kira jang dianja bri lepas lebhe la. Macca ja catta padanja, Mou souda kira betul.

44 Daan dia souda bale acanja pada porampoan, catta pada Simon; Mou ja liat porampoan jang ini? Akou souda massoc de roma mou, daan mou tjadda bri ajar pada cacki akou; tetapi jang ini dia souda basso cacki akou dengan ajer mattanja, daan sapou dengan rambodt cappalla dia.

45 Mou tjadda tsjum akou: jang ini sa lama dia massoc sini, dia tjadda brenti tsjum cacki cacki akou.

46 Mou tjadda boubo minjac pada cappalla akou: jang ini dia souda boubo minja pada cacki akou.

47 Carna itou akou catta mou, banjac dosa souda dia beramponkanja, carna dia souda bercasse casse sangat: tetapi jang jaddi ampon sedekit, djadda casse sedekit.

48 Macca dia catta pada porampoan: Dosa mou ja souda berampon.

49 Daan itou jang dia doudoc samma de tampat maccan, ja mouley bercatta pada sandiri; Sjappa ini jang dia berampon dosanja pon?

50 Daan dia catta pada porampoan itou; Pitsjajahan mou itou menoulong acan mou juga, pegi la dengã tantossa.

Het viij. Capittel.

1 Ende het ghelschiedde daer nae / dat hy reysde van d'eene

Brentihan jang ca delappan. 8.

1 Daan commodjan derri pada itou, jaddi dia pegi lalou negri

ne stadt ende vlecke tot d'ander/predikende ende verkondighende het Euangelium van het Koninckrijcke Godts: ende de twaelve[waren] met hem/

2 Ende sommighe vrouwen/die van boose gheesten ende kranckheden genesen waren/ [namelick] Maria/ghenaemt Magdalene/van welcke seven duyvelen uytghegaen waren/

3 Ende Joanna/ de huysvrouwe Chuse des Rent-meesters Herodis/ ende Susanna/ ende andere vele/ die hem dienden van hare goederen.

4 Als nu een groote schare by een vergaderde/ ende sy van alle steden tot hem quamen/ soo seyde hy door gelijckenisse/

5 Een zaeyer gingh uyt om sijn zaedt te zaeyen: ende als hy zaeyde viel het een by den wegh/ende wiert vertreden/ ende de vogelen des hemels aten dat op.

6 Ende het ander viel op een steen-rotse/ ende opghewassen zijnde is het verdorret/ om dat het geen vochtigheydt en hadde.

7 Ende het ander viel in 't midden van de doornen/ ende de doornen mede opwassende verstickten het selve.

8 Ende het ander viel op de goede aerde/ ende opghewassen zijnde bracht het hondert-voudige vrucht voort. Dit segghende riep hy/ Wie ooren heeft om te hooren/die hoore.

9 En-

gri negri daan campong orang, berkissa daan Euangeliacan Radjat Alhatalla: daan ca doa blaz itou dengan dia la,

2 Daan barrang orang orang porampoan, jang dia souda sombo derri penjakitanja daan antou antou djahat, catauwi Maria, jang dia bernamma Magdalena, pada jang manna souda calouar toudjo seitan,

3 Daan Joanna bini Chuse, jure betha Herodis itou, daan Susanna, daan banjac banjac jang lain, jang dia menoulongkanja derri pada artanja.

4 Sedang saccarang souda berhimpon suatu cauwan besar, daan pegi padanja, derri pada sagala negri; dia catta derri pada saperti oupama:

5 Sa orang penabor ja pegi calouwar, agar dia tabor benenja: daan sedangnja tabor, macca suatu djato decat djalan, daan orang di jaddi yriacan, daan bourong langit dia maccan habis itou.

6 Jang lain djato de tjela batou, daan sedangnja souda calouar, menjaddi kring, carna itou tjadda bassa [batjoucop].

7 Jang lain djato de tenga douri douri, daan jang douri ja ney samma, macca tindekan itou.

8 Jang lain djato pada suatu tana jang bay, daan sedang itou souda jaddi, menbauwa boa saratus lapis. Sedang dia catta ini, ja batria: Sjappa adda telinga agar dengar, dengar la.

9 Daan

9 Ende sijne Discipelen vraeghden hem/ seggende/ Wat mach dese gelijckenisse wesen?

10 Ende hy seyde / Vis 't gegeven de verborghentheden des Koninckrijcks Gods te verstaen/maer tot den anderen [spreeck ick] in ghelijckenissen / op dat sy siende niet en sien/ende hoorende niet en verstaen.

11 Dit is nu de gelijckenisse: Het zaedt is het woordt Godts.

12 Ende die by den wegh [bezaeyt worden/] zijn dese die hooren: daer nae komt de Duyvel ende neemt het woordt uyt haer herte weeh/ op dat sy niet en souden ghelooven/ ende saligh worden.

13 Ende die op de steen-rotse[bezaeyt worden] zijn dese / die / wanneer sy het ghehoort hebben / het woort met vreugd ontfangen: ende dese en hebben geenen wortel / die maer voor eenen tijdt gelooven / ende in den tijt der versoeckinge wijcken sy af.

14 Ende dat in de doornen valt/ dese zijn die ghehoort hebben / ende henen gaende verstickt worden door de sorghvuldigheden / ende rijckdom/ende wellusten des levens/ende en voldragen geen [vrucht.]

15 Ende dat in de goede aerde [valt/] zijn dese / die het woordt gehoort hebbende / het selve in een eerlick ende goedt herte bewaren / ende in volstandigheydt vruchten voortbrengen.

16 Ende niemandt die een keerse

9 Daan Sahabatnja tanja dia, daan catta: Appa ja saperti oupama jang ini?

10 Daan dia catta: Pada mou ja souda bri, mengarti sa moungnihan Radjat Alhatalla, tetapi jang lain, de dallam sapertihan, agar dia caleatan tjadda liat, daan mendengar tjadda mengarti.

11 Macca ini la saperti oupama itou: Jang benee itou la rawayat Alhatalla.

12 Jang djadda decat djalan, itounja jang mendengar itou: commodjan datan Seitan hebilis, daan menambil derri hattinja rawayat, agar dia jangan pitsjaja daan jangan ja adda moamin.

13 Daan itou jang dia adda de tjela batou, itounja jang dia trima rawayat dengan souckahan, sedangnja dengar itou; daan jang ini ja tjadda berackar, macca pitsjajala pada barrang wachtou, daan pada wachtou bertsjobbahan dia beroubala.

14 Daan itou jang djato de bauwa douri, ininja jang dia mendengar itou, tetapi ja pegi, jaddi lemas derri pada tsjintahan, daan cajahanja, daan naphsoeu ter hidop bay, macca boanja tjadda la sampey jaddi.

15 Daan itou jang djato de tana bay, ininja jang dengar rawayar, daan terru itou de dallam hatti adil daan bay, daan dengan cotali bauwa calouar boanja.

16 Tjadda sjappa sedangnja souda

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

se ontsteckt / bedeckt deselve met een vat / of set se onder een bedde: maer set se op eenen kandelaer / op dat de ghene die inkomen het licht sien mogen.

17 Want daer en is niet verborgen / dat niet openbaer en sal worden: noch heymelick / dat niet bekent en sal worden / ende in 't openbaer komen.

18 Siet dan / hoe ghy hoort: Want soo wie heeft dien sal ghegeven worden: ende soo wie niet en heeft / oock het gene dat hy meynt te hebben / sal van hem ghenomen worden.

19 Ende sijne moeder ende [sijne] broeders quamen tot hem / ende en konden by hem niet komen van wegen de schare.

20 Ende hem wierdt gheboodtschapt [van eenighe] die seyden / Uwe moeder ende uwe broeders staen daer buyten / begeerende u te sien.

21 Maer hy antwoordde ende seyde tot haer / Mijne moeder ende mijne broeders zijn dese / die Godts woordt hooren / ende dat selve doen.

22 Ende het gheschiedde in een van die daghen / dat hy in een schip gingh / ende sijne Discipelen [met hem:] ende hy seyde tot haer / Laet ons overvaren aen de ander zijde des meyrs. Ende sy staken af.

23 Ende als sy voeren / viel hy in slaep: ende daer quam een storm van windt op het meyr: ende sy wierden vol [waters /] ende waren in noodt.

24 Ende

sang suatu diän, dia toudongkan itou dengan barrang baccaz, lagi terrukanja de bauwa gre; tetapi menerukanja de cacki diän, agar sjappa massoc sitou menliat trangnja itou.

17 Carna tjadda appa bosemoungni, jang tjadda timbol: lagi tida soungni, jang tjadda jaddi kenel, daan ramey ramey orang ja adda tauw.

18 Carna itou, liat bagimanna mou dengar: Carna sjappa ja adda sitou, pada dia jaddi menbrikan: daan sjappa ja tjadda, jaddi itou jang dia sancka adda menambil pon.

19 Macca ma' daan soudaranja datan padanja, daan tiggal orang ja adda lebadt tjadda berhole sampey padanja.

20 Daan pada dia jaddi brita daan bercatta, Ma' daan soudara soudara Tuan badiri delouar, daan dia handac liat Tuan.

21 Macca dia menjauwt daan catta padanja: Ma' daan soudara akou ininja sjappa ja dengar bacattahan Alhatalla, daan tourut itou.

22 Daan jaddi pada barrang harri, ja massoc pada suatu praeuw, daan Sahabatnja dengan dia: daan dia catta padanja, Bear kita menjubrang lauwt sabla sanna. Macca dia bapraeuw pegi.

23 Daan sedang dia bapraeuw, ja tidor: macca datan suatu ribodt ney de lauwt: macca dia jaddi ponno ajer, daan ja adda hal.

24 Mac-

24 Ende sy gingen tot hem / ende weckten hem op / seggende / Meester / Meester / wy vergaen. Ende hy opghestaen zijnde bestrafte den windt / ende de water-golven: ende sy hielden op / ende daer werdt stilte.

25 Ende hy seyde tot haer / Waer is uw' gheloove? Maer sy bevreest zijnde verwonderden haer / seggende tot malkanderen / Wie is doch dese / dat hy oock de winden ende het water gebiedt / ende sy zijn hem gehoorsaem?

26 Ende sy voeren voort na het landt der Gadarenen / het welck is tegen over Galileen.

27 Ende als hy aen het landt uytghegaen was / ontmoetede hem een seker man uyt de stadt / die van over langhen tijdt met Duyvelen hadde beseten geweest: ende en was met geen kleederen ghekleedt / ende en bleef in gheen huys / maer in de graven:

28 Ende hy Jesum siende / ende seer roepende / viel voor hem neder / ende seyde met een groote stemme / Wat hebbe ick met u [te doen/] Jesu ghy Sone Godts des Alderhooghsten? Ick bidde u dat ghy my niet en pijnight.

29 Want hy hadde den onreynen geest geboden / dat hy van den mensche soude uytvaren / want hy hadde hem menighen tijdt bevangen gehadt: ende hy wierdt met ketenen ende met boeyen ghebonden om bewaert te zijn. Ende hy verbrack

24 Macca ja pegi pada dia, daan gra'kanja, bercatta: Tuan, Tuan, kita jelang. Macca dia bangon, daan larang angin, daan homba ajer: macca dia brenti, daan jaddi tedola.

25 Daan dia catta padanja; Demanna pitsjajahan mou? Macca ja tacodt, daan djadda heran, daan catta massing massing; Sjappa jang ini juga, macca dia larang angin daan ajer pon, daan ja mendengar dia?

26 Daan dia bapraeuw de daratan Gadareni, jang manna adda betul Galilea.

27 Daan sedang dia saccarang souda ney de darat, bertemou-acan orang sa' orang derri negri, jang manna derri lama, souda dia oeusse acan dengan Seitan Seitan: macca tjadda jaddi ba' packey dengan barrang kajan, lagi tjadda tingal pada barrang roma, tetapi de djaret orang.

28 Daan sedangnja liat Jesum, ja batria sangat, daan djatou cadapan dia, daan dengan suara baboungni catta; Appa akou fadulli dengan mou Jesu Anna Alhatalla jang Ter lebhe tinghi? Beta minta jangan bersackitkan akou.

29 Carna dia passan pada antou tsjoumar itou, agar dia calouar derri sa orang manusscia itou, carna souda lama dia paggangnja: macca dia jaddi icadt dengan rantey, daan menurru dengan belongou: tetapi dia poutus icatanja, daan di jaddi bauwa derri Sei-

vrack de banden / ende wierdt van den Duyvel ghedreven in de woestijnen.

30 Ende Jesus vraeghde hem / segghende / Welck is uwen naem? Ende hy seyde / Legio. Want vele Duyvelen waren in hem gevaren.

31 Ende sy baden hem / dat hy haer niet ghebieden en soude in den afgrondt henen te varen.

32 Ende aldaer was een kudde veler swijnen weydende op den bergh / ende sy baden hem / dat hy haer wilde toelaten in deselve te varen. Ende hy liet het haer toe.

33 Ende de Duyvelen uytvarende van den mensche / voeren in de swijnen: ende de kudde stortede van de steylte af in het meyr / ende versmoorde.

34 Ende die'se weydden siende het gene gheschiedt was / zijn ghevlucht: ende henen gaende boodtschapten 't in de stadt / ende op het landt.

35 Ende sy ginghen uyt om te sien het gene gheschiedt was / ende quamen tot Jesum / ende vonden den mensche / van welcken de Duyvelen uytghevaren waren / sittende aen de voeten Jesu / ghekleedt ende wel op sijn verstandt: ende sy wierden bevreest.

36 Ende oock die 't ghesien hadden verhaelden haer / hoe de besetene was verlost geworden.

37 Ende de gheheele menighte van het omligghende landt der Gadarenen baden hem / dat hy van haer

Seitan itou de rimba la.

30 Macca Jesus tanja, daan cattanja, Mou appa namma? Dia catta, Legio. Carna ja adda massockanja Seitan banjac.

31 Macca dia minta, agar dia jangan passankan pegi ca ter dallamnja itou.

32 Daan sitou adda sa candan babbi banja banjac bertjangla de boukit, macca Seitan Seitan itou minta, agar brinja massoc pada itou. Daan dia brikanja.

33 Sedang itou Seitan Seitan itou ja calouar derri sa orang manusscia pada babbi itou: daan sagala candan itou dia tridjou, derri atas dengan suatu ribodt de lauwt, macca dia tingelamla.

34 Daan sedang combala combalanja liat appa adda jaddi sitou, dia lari: daan souda ja pegi menbauwa brita de negri daan de daratan.

35 Daan orang calouar, agar liat appa jaddi sitou, macca datan pada Jesum, daan bertemou sa orang itou, jang manna Seitan Seitan ja souda calouar, doudoc berpackey daan berackal pada cacki Jesu: macca dia tacodt.

36 Daan sjappa menliat itou, britauwkanja bagimanna sa orang itou ja adda jaddi menlepas.

37 Daan sagala orang orang daratan antara Gadareni sumba dia, agar ja pegi derri dianja: carna penakotan besar

haer wech-ginghe / want sy waren met groote vreese bevangen. Ende hy in het schip gegaen zijnde keerde wederom.

38 Ende de man / van welcken de Duyvelen uytghevaren waren / badt hem dat hy mochte by hem zijn: Maer Jesus liet hem van hem gaen / seggende /

39 Keert weder nae uw' huys / ende vertelt wat groote dinghen u Godt gedaen heeft. Ende hy gingh henen door de geheele stadt verkondigende wat groote dingen Jesus hem gedaen hadde.

40 Ende het geschiedde / als Jesus wederkeerde / dat hem de schare ontfingh / want sy waren alle hem verwachtende.

41 Ende siet / daer quam een man / wiens naem was Jaïrus / ende hy was een Overste der Synagoge: ende hy viel aen de voeten Jesu / ende badt hem dat hy in sijn huys wilde komen.

42 Want hy hadde een eenighe dochter van ontrent twaelf jaren / ende dese lagh op haer sterven. Ende als hy henen gingh soo verdrongen hem de scharen:

43 Ende een vrouwe die twaelf jaren langh den vloet des bloets gehadt hadde / welcke alle haren leeftocht aen medecijn-meesters te koste geleght hadde / ende van niemant en hadde konnen genesen worden /

44 Van achteren tot hem komende raeckte den zoom sijns

sar souda sampey padanja. Sedang itou dia touron de praeuw, macca poulang la.

38 Daan sa orang itou pada manna Seitan Seitan itou ja adda calouar, dia minta agar dia berhole tingal dengan dia: Tetapi Jesus souronja pegi, daan catta:

39 Poulang la de roma mou, daan batjerita boatan brappa besar Alhatalla ja souda boat pada camou. Daan dia pegi sa' panjang negri, berkissakan sammoa appa Jesus souda menboat padanja.

40 Daan jaddi sedang Jesus ja poulang, cauwan cauwan orang ja sambodt dia, carna dia nantikanja sammoa.

41 Daan liat sitou datan sa orang, jang dia bernamma Jaïrus, daan dia la sa orang Pongelou Synagoge: macca dia sudjut de cacki Jesu, daan sombakanja, agar ja datan de roma dia.

42 Carna dia adda annac porampoan sa orang saidja, jang djadda oumor amphir doa blaz tauwan, dia souda paja la. Daan sedangnja pegi de sitou, macca cauwan orang itou dia ousirnja sangat:

43 Daan porampoan sa' orang jang dia souda tjerit dara doa blaz tauwan, daan souda balanja artanja sammoa pada orang tabib tabib, daan derri pada sjappa ja tjadda berhole bersombo;

44 Jang ini datan derri blackang capadanja, macca cana tepi cain dia:

kleedts aen: ende terstondt stelpte de vloedt haers bloedts.

45 Ende Jesus seyde/ Wie is 't die my heeft aengeraeckt? Ende als sy 't alle missaeckten / seyde Petrus ende die met hem waren / Meester / de scharen drucken ende verdringen u/ ende seght ghy / Wie is 't die my aengeraeckt heeft?

46 Ende Jesus seyde/ Yemandt heeft my aengheraeckt: want ick hebbe bekent / dat kracht van my uytgegaen is.

47 De vrouwe nu siende dat sy niet verborgen en was / quam bevende/ ende voor hem nedervallende verklaerde hem voor alle het volck / om wat oorsaecke sy hem aengheraeckt hadde / ende hoe sy terstondt genesen was.

48 Ende hy seyde tot haer/ Dochter/ zijt wel gemoedt/ uw' geloove heeft u behouden: gaet henen in vrede.

49 Als hy noch sprack/ quam daer een van [het huys] des Oversten der Synagoge / seggende tot hem / Uwe dochter is gestorven: en zijt den Meester niet moeyelick.

50 Maer Jesus [dat] hoorende antwoordde hem / segghende / En vreest niet/ ghelooft alleenlick/ ende sy sal behouden worden.

51 Ende als hy in het huys quam/en liet hy niemandt inkomen dan Petrum / ende Jacobum / ende Joannem / ende den vader ende de moeder des kindts.

52 Ende sy schreyden alle / ende maeck-

daan sabontar sorutanja dara itou ja adda brenti.

45 Macca Iesus catta; Sjappa souda cana akou? Daan sedangnja sammoa sankal itou, catta Petrus daan itou jang djadda dengan dia; Pongourou cauwan orang dia oussir daan sassa acan camou, daan catta lagi, Sjappa ja souda cana akou?

46 Daan Iesus catta; Sjappa sjappa ja souda cana akou: carna akou souda raassa suatu coassa souda dia calouar derri akou.

47 Daan sedang porampoan itou liat, itou tjadda samougni pada dia, ja datan gomitaar, daan sudjut de adapan dia, macca toutor de adapan orang sammoa, appa sebab dia souda canaacanja, daan bagimanna ja sa' gra souda sombo.

48 Daan dia catta padanja; Anna harabla, pitsjajahan mou ja souda menoulong mou: pegi la dengan tantossa.

49 Sedang dia lagi catta, datan la sa orang derri roma Pongourou Synagoge, cattakan dia, Annac porampoan mou ja souda matti: jangan bri soussa Tuan itou.

50 Sedang Iesus dengar itou, dia menjauwtkanja, daan catta: Jangan tacodt, pitsjaja saidja, macca dia jaddi sombo juga.

51 Daan sedang dia souda massoc de roma, dia tjadda bri massoc sjappa sjappa hanjac Petrum, Iacobum, daan Ioannem, daan bappa daan ma' annac itou.

52 Daan orang menangis daan sa-

jang-

maeckten misbaer over de selve. Ende hy seyde / En schreyt niet / sy en is niet gestorven / maer sy slaept.

53 Ende sy belachten hem / wetende dat sy gestorven was.

54 Maer als hy se alle uytghedreven hadde / greep hy hare handt ende riep / seggende / Kindt / staet op.

55 Ende haren geest keerde weder / ende sy is terstondt opgestaen / ende hy gheboodt datmen haer te eten geven soude.

56 Ende hare ouders ontsetteden haer / ende hy beval haer / dat sy niemandt en souden seggen het gene geschiedt was.

jangkanja sammoa. Macca dia catta, Jangan menangis, ja bouckan matti, tetapi ja tidor.

53 Daan orang tetauwa acanja; carna ja tauw dia souda matti.

54 Macca dia alaukanja calouar sammoa, daan souda menambilnja dengan tangan, dia pangil, daan catta, Annac bangonla.

55 Macca hidopnja poulang, daan sabontar ja bangon, daan dia passan orang menbrinja maccan.

56 Macca bappa daan jebou dia tercoutjutnja, daan dia larang agar dia jangan catta pada sjappa sjappa, appa adda jaddi sitou.

Het ix. Capittel.

1 Ende sijne twaelf Discipelen te samen geroepen hebbende / gaf hy haer kracht ende macht over alle de Duyvelen / ende om sieckten te genesen.

2 Ende sond'se henen om te prediken het Koninckrijcke Godts / ende de krancke gesondt te maken.

3 Ende hy seyde tot haer / En neemt niets mede tot den wegh / noch staven / noch male / noch brooot / noch geldt: noch yemandt van u en sal twee rocken hebben.

4 Ende in wat huys ghy oock sult ingaen / blijvet aldaer / ende gaet van daer uyt.

5 Ende soo wie u niet en sullen ontfanghen / uytgaende van die stadt / schuddet oock het stof af van uwe

Brentihan jang ca sambilan. 9.

1 Daan dia pangil samma Apostolos ca doa blaz itou, daan brinja coassa pada sagala Seitan, daan agar sombo penjakitan.

2 Daan dia souronja calouar berkissa acan Radjat Alhatalla, daan menboat sombo orang penjakit itou.

3 Daan catta padanja, Jangan ambil appa appa pada djalan, lagi toncadt, lagi backaz, lagi roti, lagi pera, lagi baidjou doa pon tida.

4 Daan pada roma manna mou jaddi massoc, tingal, sampey mou calouar derri sitou.

5 Daan sjappa tjadda sambodt mou, calouar la derri negri itou, daan boang passir itou derri cacki mou, pa-

uwe voeten/ tot een getuygenisse tegen haer.

6 Ende sy uytgaende doorgingen alle de vlecken / verkondighende het Euangelium/ ende genesende [de sieckten] over al.

7 Ende Herodes de Vier-Vorst hoorde alle de dinghen die van hem geschiedden:ende was twijffelmoedigh / om dat van sommige geseght wierdt/ dat Joannes van den dooden was opgestaen.

8 Ende van sommige/dat Elias verschenen was : ende [van] andere dat een Propheet van den ouden was opgestaen.

9 Ende Herodes seyde / Joannem hebbe ick onthooft : wie is nu dese / van welcke ick sulcke dinghen hoore? Ende hy socht hem te sien.

10 Ende de Apostelen weder-gekeert zijnde verhaelden hem al wat sy gedaen hadden. Ende hy namse mede ende vertrock alleen in een woeste plaetse der stadt ghenaemt Bethsaida.

11 Ende de scharen [dat] verstaende/volghden hem:ende hy ontfingh se / ende sprack tot haer van het Koninckrijcke Godts : ende die ghenesinghe van noode hadden / maeckte hy gesondt.

12 Ende de dagh begon te dalen: ende de twaelve tot hem komende seyden tot hem / Laet de schare van u / op dat sy henen gaende in de omligghende vlecken ende in de dorpen herberge nemen mogen / ende spijse vin-

da suatu sahitan capadanja.

6 Daan dia la souda pegi calouar, dia pegi calouling de campong orang Euangeliacan, daan bersomkan pada gnap tampat.

7 Herodes Radgja mendengar sammoa appa jaddi derri dia ; macca dia bimbang hatti, tegal itou derri barrang orang jaddi catta, Ioannes ja souda bangon derri mattinja.

8 Daan derri barrang orang, Elias ja souda bertoundjo acan : daan derri barrang orang lain, sa' orang Nabbi derri jang touwa souda bangon.

9 Macca Herodes catta, Akou souda tatta cappalla Ioannes : sjappa saccarang ini, derri pada jang manna akou mendengar itou? Macca dia tjerinja menliat.

10 Daan Apostoli souda ja poulang, batjeritakanja sammoa appa dia souda boat. Daan sedangnja souda menambil capadanja, dia simpan de sabla pada suatu tampat soungni, de negri jang bernamma Bethsaïda.

11 Daan sedang cauwan cauwan orang ja adda tauw itou, dia mengicodtkanja blackang : daan dia sambodtnja, daan catta pada dia derri Radjat Alhatalla: daan dia sombo sjappa ja adda gouna bersombokan.

12 Daan matta harri dia amphir touron souda : daan jang ca doa blaz datan padanja, catta ackan : Bear cauwan pegi derri Tuan, agar dia pegi de campong orang calouling, agar mendapat, tampat tidor daan macananja :

carna

vinden: want wy zijn hier in een woeste plaetse.

13 Maer hy seyde tot haer/ Gheeft ghy haer te eten. Ende sy seyden/ Wy en hebben niet meer als vijf brooden/ende twee visschen: het en zy dan dat wy henen gaen/ ende spijse koopen voor al dit volck:

14 Want daer waré ontrent vijf duysendt mannen. Doch hy seyde tot sijne Discipelen/ Doet haer nedersitten by saten/elcke van vijftig.

15 Ende sy deden alsoo/ende deden se alle nedersitten.

16 Ende hy de vijf brooden ende de twee visschen ghenomen hebbende/ sagh op nae den hemel/ ende segende die/ ende brackse/ ende gafse den Discipelen/ om de schare voor te leggen.

17 Ende sy aten ende wierden alle versadight: ende daer wierdt opghenomen het ghene haer van de brocken overgeschoten was/ twaelf korven.

18 Ende het geschiedde/ als hy alleen was biddende/ dat de Discipelen met hem waren/ ende hy braeghde haer/ seggende/ Wie seggen de scharen dat ick ben?

19 Ende sy antwoordende seyden/ Joannes de Dooper: ende andere/ Elias: ende andere/ Dat eenigh Propheet van den ouden opgestaen is.

20 Ende hy seyde tot haer/ Maer ghy-lieden wie seght ghy dat ick ben? Ende Petrus antwoordende seyde/ De Christus Godts.

carna de sini kita pada suatu tampat soungni.

13 Daan dia catta padanja: Mou brinja maccan. Dia catta: Kita tjadda lebhe derri pada roti lima keping, daan ican doa ekor: melainkan kita pegi, daan menbeli maccanan pada orang ini sammoa:

14 Carna sitou adda amphir lima ribou orang. Daan dia catta pada Sahabatnja, Bri dia doudoc touron lima poulo, lima poulo, pada suatu tampat.

15 Daan dianja boat bagitou, daan brinja sammoa doudoc touron.

16 Daan Iesus souda ambil roti lima, daan ican doa ekor itou, dia liat ca atas pada surga, sumba, daan pitsjakanja, daan menbrikan itou pada Sahabatnja, agar terru de adapan cauwan itou.

17 Macca dia maccan sammoa, daan jaddi kinjang; daan sitou jaddi poungut derri pada sissa' jang tingal doa blaz backol.

18 Daan jaddi sedangnja somba, daan ja adda sandiri, Sahabatnja adda dengan dia: macca dia tanjakanja, daan catta, Cauwan cauwan orang itou dia catta akou sjappa?

19 Dia menjauwt daan catta, Ioannes Menoutjor: daan barrang orang, Elias: daan barrang orang lain, catta saorang Nabbi derri pada jang touwa dia souda bangon.

20 Daan dia catta padanja: Mou catta akou sjappa? Petrus menjauwt daan catta, Christus ampounja Alhatalla itou.

21 Ende hy geboodt haer scherpelick ende beval / dat sy dit niemandt seggen en souden:

22 Segghende / De Sone des menschen moet vele lijden/ende verworpen worden van de Ouderlinghen / ende Over-priesters / ende Schrift-geleerde/ ende gedoodt: ende ten derden daghe opghweckt worden.

23 Ende hy seyde tot allen/ Soo pemandt achter my wil konnen/die verloochene hem selven/ ende neme sijn kruys dagelijcks op / ende volge my.

24 Want soo wie sijn leven behouden wil / die sal het verliesen: maer soo wie sijn leven verliesen sal/ om mijnent wille/ die sal het behouden.

25 Want wat baet het een mensche/die de geheele werelt soude winnen / ende hem selven verliesen / ofte schade [sijns selfs] lijden?

26 Want soo wie hem mijns ende mijner woorden sal gheschaemt hebben/ diens sal de Sone des menschen hem schamen / wanneer hy komen sal in sijne heerlickheydt/ende[in de heerlickheydt]des Vaders/ ende der heylige Engelen.

27 Ende ick segge u waerlick / Daer zijn sommighe der ghene die hier staen / die den doodt niet en sullen smaken/tot dat sy het Koninckrijcke Godts sullen gesien hebben.

28 Ende het geschiedde ontrent acht dagen nae dese woorden / dat hy

21 Daan dia larangkanja sangat, daan passan, agar jangan menbri tauw itou pada sjappa sjappa:

22 Daan catta, Annac lelacki manusscia jaddi tahan banjac derri pada Touwa Touwa orang, daan Himam besar, daan Pengarti surat menjaddi boang, daan bermatti, daan ca tiga harri bangon poula.

23 Dia pon catta padanja sammoa, Djecalauw sjappa sjappa ja handac icodtkan akou blackang, itou ja bersanckal acan sandiri, daan sahari harri menambil pongut cruzza dia, daan tourut akou blackang.

24 Carna sjappa handac peggang hidopnja, dia jaddi yelang itou: daan sjappa yelang hidopnja, sebab akou, dia jaddi peggang itou.

25 Appa adda bay pada orang manusscia, djecalauw dia menang sagala dunja, daan dia yelang sandiri, atauwa boat benassa?

26 Carna sjappa dia malou akou, daan malou cattahan akou, pada itou Anna lelacki manusscia dia jaddi maloukanja pon, sedang dia jaddi massoc de mahamouljanja, daan de mahamoulja Bappa, daan Meliacat bersacti itou.

27 Akou catta mou sabenar, Adda barrang orang jang dia badiri de sini, tjadda jaddi raassa maout itou, sampey dia liat Radjat Alhatalla itou.

28 Daan jaddi amphir delappan harri commodjan derri pada cattahan itou,

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

hy mede nam Petrum ende Joannem/ ende Jacobum/ ende klam op den bergh om te bidden.

29 Ende als hy badt / wierdt de ghedaente sijns aengesichts verandert/ ende sijne kleedinge wit [ende] seer blinckende.

30 Ende siet/twee mannen spraken met hem/ welcke waren Moses ende Elias.

31 Dewelcke ghesien zijnde in heerlickheydt / seyden sijnen uytgangh / dien hy soude volbrenghen te Jerusalem.

32 Petrus nu / ende die met hem [waren/] warẽ met slaep beswaert / ende ontwaeckt zijnde/ sagen sy sijne heerlickheydt/ende de twee mannen die by hem stonden.

33 Ende het ghelschiedde als sy van hem af-scheydden / soo seyde Petrus tot Jesum/ Meester/ het is goet dat wy hier zijn: ende laet ons drie tabernakelen maecken / voor u eenen/ ende voor Moses eenen/ ende voor Elias eenen: niet wetende wat hy seyde.

34 Als hy nu dit seyde/ quam een wolcke/ ende overschaduwde haer: ende sy wierden bevreest / als die in de wolcke ingingen.

35 Ende daer ghelschiedde een stemme uyt de wolcke / seggende / Dese is mijn gelickde Sone / hoort hem.

36 Ende als de stemme geschiedde / soo wierdt Jesus alleen gevonden: ende sy swegen stil/ende en verhael-

itou, dia ambil samma Petrum, daan Jacobum, daan Joannem, macca dia ney pada suatu boukit agar dia sombajang.

29 Daan sedangnja somba, macca mouckanja jaddi menroupa lain, daan packeynja poute daan bakilat.

30 Daan liat orang lelacki, doa orang bercatta dengan dia, jang manna ja Moses daan Elias.

31 Jang manna jaddi liat sirou pada mahamoulja daan ja bercatta, derri pada calouwarnja, jang dia jaddi poutus ca Jerusalem.

32 Daan Petrus daan itou jang dia adda dengan dia, ja adda mengantola, daan sedangnja bangon, dia liat bermouljanja, daan doa orang itou jang dia badiri dengan dia.

33 Daan adda la sedang orang pegi derri dia, Petrus catta pada Jesum: Tuan bay kita desini, bear kita menboat trata tiga boa, Tuan suatu, Mosi suatu, daan Elie suatu, tjadda tauw appa dia catta.

34 Sedang dia catta itou, datan la suatu auwan, macca berbayang bayangkanja: daan ja tacodt, sedang dia sampey pada auwan itou.

35 Daan suara suatu datan derri auwan, daan catta: Ini la Annac ter casse akou, dengar dia.

36 Daan sedang suara itou jaddi, macca ja bertemou Iesu saidja: daan dia diem, daan pada harri harri itou pada

haelden in die daghen niemandt yet van het gene sy gesien hadden.

37 Ende het ghelschiedde des daeghs daer aen / als sy van den bergh afquamen/dat hem een groote schare in 't gemoet quam.

38 Ende siet / een man van de schare riep uyt / seggende/ Meester/ ick bidde u / siet doch mijnen soon aen / want hy is my een eenigh-geboren.

39 Ende siet / een gheest neemt hem/ende van stonden aen roept hy/ eñ hy scheurt hem dat hy schuymt / ende en wijckt nauwelijcks van hem / ende verplettert hem.

40 Ende ick hebbe uwe Discipelen ghebeden / dat sy hem souden uytwerpen / ende sy en hebben niet gekonnen.

41 Ende Jesus antwoordende seyde/O ongeloovigh ende verkeert geslachte / hoe lange sal ick noch by u-lieden zijn / ende u-lieden verdraghen? Brenght uwen sone hier.

42 Ende noch/ als hy [nae hem] toequam/scheurde hem de Duyvel/ ende verscheurde [hem:] maer Jesus bestrafte den onreynen geest/ende maerkte het kindt gesondt/ ende gaf hem sijnen vader weder.

43 Ende sy wierden alle verstagen over de grootdadigheyt Gods. Ende als sy alle haer verwonderden over alle de dingen / die Jesus gedaen hadde / seyde hy tot sijne Discipelen/

44 Legget ghy dese woorden in uwe ooren: Want de Sone des men-

pada sjappa ja tjadda catta appa dia souda liat.

37 Daan jaddi pada sahari commodjan derri pada itou, sedang dia touron derri bouckit, macca suatu cauwan besar datan bertemou acanja.

38 Daan liat orang sa orang derri cauwan batria calouwar, daan catta; Tuan liat pada anna lelacki beta, carna dia anna beta sa orang saidja.

39 Daan liat antou itou dia menambilnja, daan sabontar dia batria, daan menjubol, baboai, daan amphirnja tjadda tingal derri dia sedangnja souda antsjorken dia.

40 Daan beta souda minta pada Sahabat Tuan, agar dia boangkanja calouwar, daan ja tjadda berhole.

41 Macca Iesus menjauwt, daan catta, O assal courang pitsjaja, daan kidgi, brappa lama akou ja adda dengan mou, daan tahan mou? Bauwakanja akou desini.

42 Daan lagi, sedang dia datan padanja, antou dia pitsja, daan menjebolkanja: macca Iesus dia larang antou tsjoummar itou, daan bersombokan anna itou, daan poulangkanja pada bappa dia.

43 Daan dia tercoutjut sammoa, derri pada boatan tercoassa besar Alhatalla itou. Daan sedangnja heran sammoa, derri pada itou sammoa Iesus menboat, dia catta pada Sahabatnja:

44 Pongut la cattahan ini de telinga mou: Carna adda jaddi, macca Anna

menschen sal overghelevert worden in der menschen handen.

45 Maer sy en verstonden dit woort niet/ ende het was voor haer verborghen / alsoo dat sy het niet en begrepen: ende sy vreesden van dat woordt hem te vragen.

46 Ende daer rees een overleggínghe onder haer / namelick wie van haer de meeste ware.

47 Maer Jesus siende de overleggínge harer herten/nam een kindeken/ende stelde dat by hem:

48 Ende seyde tot haer / Soo wie dit kindeken ontfanghen sal in mijnen name / die ontfangh my: ende soo wie my ontfanghen sal/ die ontfangh hem die my ghesonden heeft. Want die de minste onder u allen is / die sal groot zijn.

49 Ende Joannes antwoordde ende seyde/ Meester/ wy hebben eenen ghesien / die in uwen name de Duyvelen uytwierp/ ende wy hebben het hem verboden / om dat hy [u]met ons niet en volgh.

50 Ende Jesus seyde tot hem / En verbiedt het niet. Want wie tegen ons niet en is/ die is voor ons.

51 Ende het ghelchiedde / als de daghen sijner opneminghe vervult wierden/ soo richtede hy sijn aengesicht / om nae Jerusalem te reysen.

52 Ende hy sondt boden uyt voor sijn aengesicht / ende sy henen gereyst zijnde / quamen in een vleck der Samaritanen / om voor hem [herberge] te bereyden.

53 Ende sy en ontfinghen hem

niet /

na manussia dia jaddi cera acan de tangan orang manussia.

45 Tetapi ja tjadda mengarti cattahan jang ini, daan ja adda semougni padanja; macca ja tjadda pongut: daan dia tacodt tanja derri pada cattahan itou.

46 Sitou pon datan suatu kirahan de dallam dia, sjappa derri dia jang terlebhe besar.

47 Daan Iesus mengarti kirahan hattinja itou, dia ambil boudac sa orang, daan menerrukan decat dia:

48 Daan catta padanja, Sjappa sambodt boudac ini, pada namma akou, dia sambodt akou juga: macca sjappa ja sambodt akou, dia sambodt itou jang dia souda souro akou. Carna sjappa jang lebeh kitsgil pada mou sammoa, dia jaddi besar la.

49 Sedang itou Ioannes menjauwt, daan catta: Tuan kita souda liat sa orang, jang dia boang calouar Seitan Seitan pada namma Tuan, daan kita souda larang dia; carna dia tjadda icodt acan kita.

50 Iesus menjauwtkanja; Jangan larang dia. Carna sjappa tjadda lauwan kita, djadda dengan kita.

51 Daan jaddi, sedang harri harri adda gnap, agar dia jaddi menambil derri sini, macca dia terru moucanja, agar pegi ca Ierusalem.

52 Daan dia souro calouar, souroanja dappan moucanja, jang manna pegi, macca datan pada suatu tampat orang Samaria, agar dia berhadir tampat padanja.

53 Macca orang tjadda sambodt

dia;

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

niet / om dat sijn aenghesicht was [als] reysende nae Jerusalem.

54 Als nu sijne Discipelen Jacobus ende Joannes [dat] saghen/ seyden sy / Heere / wilt ghy dat wy seggen / dat vyer van den hemel neder-dale/ ende dese verslinde/ gelijck oock Elias gedaen heeft?

55 Maer hem omkeerende bestrafte hyse / ende seyde / Ghy en weet niet van hoedanighen gheest ghy zijt.

56 Want de Sone des menschen en is niet ghekomen om der menschen zielen te verderven / maer om te behouden. Ende sy ginghen nae een ander vleck.

57 Ende het gheschiedde op den wegh als sy reysden / dat een tot hem seyde / Heere / ick sal u volgen/ waer ghy oock henen gaet.

58 Ende Jesus seyde tot hem / De vossen hebben holen/ ende de voghelen des hemels nesten: maer de Sone des menschen en heeft niet / waer hy het hooft nederlegge.

59 Ende hy seyde tot eenen anderen/ Volght my. Doch hy seyde/ Heere / laet my toe / dat ick henen gae/ ende eerst mijnen vader begrave.

60 Maer Jesus seyde tot hem / Laet de doode hare dooden begraven: doch ghy/ gaet henen ende verkondigt het Koninckrijcke Godts.

61 Ende oock een ander seyde / Heere/ ick sal u volghen: maer laet my eerst toe/ dat ick af-scheyt neme/ van

dia; carna dia souda terru moucanja, agar pegi ca Jerusalem.

54 Daan sedang Sahabatnja Jacobus daan Joannes menliat itou, dia catta: Tuan handac kita catta api ja touron derri surga, agar dia maccan jang ini, saperti Elias pon menboat?

55 Tetapi Jesus menbale acanja, larang dia', daan catta: Mou tjadda tauw derri aroha appa mou ja adda.

56 Carna Annac lelacki manusscia bouckan datang agar benaassa djeuwa orang, tetapi agar peggang. Macca dia pegi pada sa campon orang lain.

57 Daan adda sedang dia pegi de djalan, sa orang catta padanja, Akou jaddi icodt de manna Tuan pegi juga.

58 Daan Jesus catta pada dia, Jang tjerde dia adda loubang, daan bourong langit sarongnja: tetapi Annac lelacki orang manusscia tjadda appa, pada manna dia berhole terru cappallanja touron.

59 Daan dia catta pada sa orang jang lain, Icodt la akou blackang. Macca dia catta: Tuan bri beta doulou pegi bertanam bappa beta.

60 Iesus catta padanja, Bear jang bermatti bertanam orangnja jang souda matti: tetapi mou pegi la, daan menbritakan Radjat Alhatalla itou.

61 Daan sitou catta pon sa orang lain; Tuan akou jaddi tourut tuan: bri akou poutus doulou dengan orang itou jang

van de gene die in mijn huys zijn.

62 Ende Jesus seyde tot hem / Niemandt die sijne handt aen den ploegh slaet / ende siet nae het gene achter is/en is bequaem tot het Koninckrijcke Godts.

Het x. Capittel.

1 ENde nae desen stelde de Heere noch andere tseventigh / ende sondtse henen voor sijn aenghesicht twee en twee / in een yeder stadt ende plaese/daer hy komen soude.

2 Hy seyde dan tot haer / De ooghst is wel groot/ maer de arbeyders zijn weynige. Daerom biddet den Heere des ooghsts / dat hy arbeyders in sijnen ooghst uytstoote.

3 Gaet henen: siet / ick sende u als lammeren in het midden der wolven.

4 En draeght gheenen buydel / noch male / noch schoenen / ende en groet niemandt op den wegh.

5 Ende in wat huys ghy sult in-gaen / seght eerst / Vrede [zy] desen huyse.

6 Ende indien aldaer een sone des vredes is/ soo sal uwen vrede op hem rusten: maer indien niet/soo sal [uwen vrede]tot u weder-keeren.

7 Ende blijft in dat selve huys / etende ende drinckende het gene van haer [voor-gheset wordt.] Want de arbeyder is sijns loons weerdigh. En gaet niet over van [t eene huys] in [t ander] huys.

jang djadda de roma akou.

62 Iesus catta padanja; Sjappa sjappa tjadda patut pada Radjat Alhatalla, jang dia pagang tancol dengan tanganja, daan menliat ca blackang.

Brentihan ca sa' poulo. 10.

1 DAan commodjan derri pada itou, Tuan ja terru Sahabat toudjo poulo lain lagi pon, macca souronja calouar doa doa, adapan moucca dia, pada sagala negri daan tampat, de manna ja adda datan:

2 Daan catta padanja: Plauwan barring ja adda besar, daã orang bacardja sedikit: Carna itou minta pada Tuan barring itou, agar dia souro calouar orang bacardja, pada barring dia.

3 Pegi la: liat, akou souro mou saperti annac anna domba detenga harrimau.

4 Iangan bauwa pondi, lagi backaz, lagi caous pon tida, daan jangan somba sjappa sjappa de djalan.

5 Pada roma manna mou massoc, catta doulou, Tantossa la de roma ini.

6 Daan djecalauw sitou adda annac tantossa sa orang, macca tantossa mou ja brenti padanja: melainkan tantossa mou ja poulang pada mou.

7 Daan tingal de roma sitou, maccan daan minum appa appa di jaddi terru ca dappan mou: Carna sa orang bacardja baharga oeupanja. Iangan pegi derri suatu roma sampey jang lain.

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

8 Ende in wat stadt ghy sult ingaen/ ende sy u ontfanghen / eet het gene u-lieden voorgeset wordt.

9 Ende geneest de krancke die daer in zijn/ ende seght tot haer / Het Koninckrijcke Godts is naby u gekomen.

10 Maer in wat stadt ghy sult ingaen / ende sy u niet ontfanghen / uytgaende op hare straten / soo seght /

11 Oock het stof / dat uyt uwe stadt aen ons kleeft / schudden wy af op u-lieden: nochtans soo weet dit / dat het Koninckrijcke Godts naby u gekomen is.

12 Ende ick segge u/dat het[dien van] Sodoma verdraeghlicker wesen sal in dien daghe / dan deselve stadt.

13 Wee u Chorazin / wee u Bethsaida : want soo in Tyrus ende Sidon de krachten gheschiedt waren / die in u gheschiedt zijn / sy souden eertijdts in sack ende assche sittende haer bekeert hebben.

14 Doch het sal Tyrus ende Sidon verdraeghlicker zijn in 't oordeel / dan u-lieden.

15 Ende ghy Capernaum / die tot den hemel toe verhooght zijt / ghy sult tot der hellen toe neder-gestooten worden.

16 Wie u hoort / die hoort my : ende wie u verwerpt / die verwerpt my: ende wie my verwerpt/die verwerpt den genen die my ghesonden heeft.

17 En-

8 Daan pada negri manna mou sampey , daan orang sambodt mou , maccan la ini appa dia terru ca adapan mou:

9 Daan sombo orang sackit jang adda de dallam itou , daan cattakanja: Radjat Alhatalla itou ja souda sampey pada mou decat.

10 Daan de manna mou sampey, pada suatu negri, daan dia tjadda sambodt mou,calouar la derri itou de djalan, catta:

11 Pon passir de negri mou, jang ganton lecat acan kita, kita ja boang la pada mou: walakjan tauw la ini Radjat Alhatalla souda datan pada mou decat la.

12 Akou catta mou: Jaddi lebhe mouda bergala pada orang Sodoma pada harri itou , derri pada negri bagini.

13 Haram mou Chorazin , haram mou Bethsaïda: carna djecalauw coassa itou ja adda jaddi de Tyro daan Sidone , jang dia souda jaddi pada mou , doulou calla ja berdoudoc ba cabong daan pada abo, daan menbalekanja,

14 Carna itou ja adda lebhe mouda bergala pada Tyro daan Sidoni, derri pada mou , de harri cayamat.

15 Daan mou Capernaum,jang dia souda ney sampey calangit , menjaddi rinday sampey canaraka saccali.

16 Sjappa dengar mou, dia dengar akou : sjappa boang mou , dia boang akou : daan sjappa boang akou , dia boang itou pon , jang dia souda souro akou .

17 Daan

17 Ende de tseventigh zijn weder-gekeert met blijdschap/ seggende/ Heere/ oock de Duyvelen zijn ons onderworpen in uwen naeme.

18 Ende hy seyde tot haer/ Ick sagh den Satan/ als eenen blixem/ uyt den Hemel vallen.

19 Siet/ ick geve u de macht om op slanghen ende scorpioenen te treden/ ende over alle kracht des vyandts: ende gheen dingh en sal u eenighsins beschadigen.

20 Doch en verblijdt u daer in niet/ dat de geesten u onderworpen zijn: maer verblijdt u veel meer dat uwe namen gheschreven zijn in de Hemelen.

21 Te dier uyre verheughde hem Jesus in den Geest/ende seyde/ Ick dancke u Vader/ Heere des Hemels ende der Aerde/ dat ghy dese dingen voor den wijsen ende verstandighen verborghen hebt/ ende hebt deselve den kinderkens gheopenbaert: ja Vader/ want alsoo is gheweest het wel-behagen voor u.

22 Alle dingen zijn my van mijnen Vader over-gegeven: ende niemant en weet wie de Sone is/ dan de Vader: ende wie de Vader is/ dan de Sone/ ende dien het de Sone sal willen openbaren.

23 Ende hem keerende nae de Discipelen/ seyde hy [tot haer] alleen/ Saligh zijn de ooghen die sien het gene ghy siet.

24 Want ick segghe u/ dat vele

17 Daan toudjo poulo itou dia poulang dengan souckahanja, daan catta: Tuan, Seitan Seitan pon dia jaddi dengar kita pada namma tuan.

18 Daan dia catta padanja; Akou souda liat Seitan heblis itou djato derri Surga, saperti suatu kelat kelat.

19 Liat, akou bri mou coassa berdjalan pada oular oular, daan pada paladjingking, daan lauwan sagala coassa satrou; daan barrang appa tjadda jaddi roussa mou.

20 Walakjan jangan bersoucka teggal itou, antou antou ja adda dengar mou: tetapi bersouckakan mou, teggal namma mou dia souda menjurat de Surga.

21 Tatcalla itou Jesus ja bersouckakanja pada Arohanja, daan catta, Beta somba Bappa, Tuan Surga daan Boumi; carna mou souda samoungni barrang jang ini, pada orang boudiman daan berackal, daan souda bouckakan itou pada jang kitsgil: ja Bappa, carna mou souda soucka bagitou.

22 Sagala appa sammoa souda di cerakan akou derri pada Bappa akou; daan sjappa sjappa tjadda tauw, sjappa ja Annac lelacki, hanjac Bappa itou; daan sjappa ja Bappa, hanjac Annac lelacki, daan itou pada sjappa jang Annac handac menbouckakan itou.

23 Daan souda dia bale acanja pada Sahabatnja ca sabla, ja catta: Moamin la matta jang dia liat itou jang mou menliat juga.

24 Carna akou catta mou, banjac

Propheten ende Koningen hebben begeert te sien het gene ghy siet / ende en hebben het niet gesien : ende te hooren het gene ghy hoort / ende en hebben het niet gehoort.

25 Ende siet/een seker Wet-gheleerde stondt op/ hem versoeckende / ende seggende/ Meester/ wat doende sal ick het eeuwige leven be-erven ?

26 Ende hy seyde tot hem/ Wat is in de Wet ghescheven ? hoe leest ghy ?

27 Ende hy antwoordende seyde/ Ghy sult den Heere uwen Godt lief hebben uyt geheel uw' herte/ende uyt geheel uwe ziele/ende uyt geheel uwe kracht / ende uyt gheheel uw' verstant:ende uwen naesten als u selven.

28 Ende hy seyde tot hem/ Ghy hebt recht geantwoordt: Doet dat/ ende ghy sult leven.

29 Maer hy willende hem selven rechtveerdigen / seyde tot Jesum / Ende wie is mijnen naesten ?

30 Ende Jesus antwoordende seyde / Een seker mensche quam af van Jerusalem nae Jericho / ende viel onder de moordenaers / welcke hem oock uytghetoghen / ende daer toe [sware] slagen gegeven hebbende/ gingen henen / ende lieten [hem] half doodt liggen.

31 Ende by ghevalle quam een seker Priester den selven wegh af/ ende hem siende/ gingh hy teghen over [hem] voorby.

32 Ende desghelijcks oock een Le=

orang Nabbi daan Radgja Radgja souda handac caleatan itou jang mou menliat, daan ja tjadda liat itou: daan mendengar, jang mou dengar, daan ja tjadda dengar itou.

25 Daan liat sa orang Pengarti surat bangon bertsjobbakanja, daan catta: Tuan appa beta jaddi boat, agar berhole massoc doudoc pada hidop tercackal itou ?

26 Macca Jesus catta padanja: Appa souda menjurat pada Sabda ? bagimanna mou batsja ?

27 Dia menjauwt daan catta: Mou jaddi bercasse cassian Tuan Alhatalla mou, derri sagala hatti, derri sagala djeuwa, daan derri sagala coassa, daan derri sagala ackal mou : daan orang orang ba teman saperti mou sandiri.

28 Dia cattakanja, Mou souda menjauwt betul: Boat la ini, macca mou jaddi hidop.

29 Daan dia la souda handac berpalha-can sandiri, catta pada Jesum: Macca sjappa dia jang decat akou ?

30 Jesus menjauwt daan catta: Manusscia sa orang ja adda touron derri Jerusalem ca Jericho, macca ja cana orang penjamou, jang manna pon dia boangkanja cain, daan loucka dia, macca pegi, daan tingalnja tidor matti sa tenga.

31 Daan jaddi la, macca Himam sa orang pada ontongnja ja touron djalan ini juga, daan sedangnja liat orang itou, dia pegi lalou la.

32 Demikjan pon sa orang derri assal

Levijt / als hy was by die plaetse / quam hy ende sagh [hem/] ende gingh tegen over [hem] voorby.

33 Maer een seker Samaritaen reysende quam ontrent hem / ende hem siende wierdt hy met innerlicke ontferminge beweeght.

34 Ende hy tot [hem] gaende verbandt sijne wonden / gietende daer in olye en wijn: ende hem heffende op sijn eyghen beest / voerde hem in de herberge / ende versorghde hem.

35 Ende des anderen daeghs wech-gaende langhde hy twee penningen uyt / ende gafse den weerdt / ende seyde tot hem / Draeght sorge voor hem: ende soo wat ghy meer [aen hem] te koste sult legghen / dat sal ick u weder-gheven / als ick weder-kome.

36 Wie dan van dese drie dunckt u den naesten gheweest te zijn / des genen die onder de moordenaers gevallen was?

37 Ende hy seyde / Die barmhertigheydt aen hem gedaen heeft. Soo seyde dan Jesus tot hem / Gaet henen / eñ doet ghy desgelijcx.

38 Ende het gheschiedde / als sy reysden / dat hy quam in een vleck: ende een seecker vrouwe met namen Martha ontfingh hem in haer huys.

39 Ende dese hadde een suster ghenaemt Maria / welcke oock sittende aen de voeten Jesu sijn woort hoorde.

40 Doch

sal Levi, sedang dia sampey pada tampat itou, commodjan derri pada ja souda datan padanja: daan souda menliat dia, ja souda lalou.

33 Tetapi sa orang Samaria berdjalan datan padanja; daan sedangnja liat dia, di jaddi casseankanja:

34 Daan pegi padanja, ja bericadt liangnja berloucka itou, boubo de dallam itou minjac daan ajer angor; daan terrukanja capada benatan saudiri, menbauwakanja pada tampat brenti, daan tjinta padanja.

35 Pada sa harri jang lain, tatcalla ja handac pegi dia calouar pera doa keping, daan menbrikanja pongelou tampat brenti itou, daan catta padanja, Liat bay bay pada dia; daan appa mou jaddi balanja lebhe lagi, beta jaddi menbayerkan sedang akou poulang.

36 Macca sjappa derri pada jang tiga ini mou kira, ja adda decat itou jang dia souda cana orang samoan?

37 Dia catta; Itou jang dia souda casseankanja. Macca Iesus catta padanja, Pegi la, daan menboat demikjan pon.

38 Daan jaddi sedangnja berdjalan, macca massoc pada suatu negri kitsjil; daan porampoan saoran jang dia bernamma Martha, menjambodt dia de dallam romanja.

39 Iang ini ja adda soudara porampoan sa' orang, jang dia bernamma Maria, jang ca manna pon berdoudoc de cacki Iesu, mendengar cattahanja.

40 Daan

40 Doch Martha was seer besigh met veel dienens / ende daer by komende seyde / Heere / en treckt ghy u dat niet aen / dat mijne suster my alleen laet dienen? Seght dan haer / dat sy my helpe.

41 Ende Jesus antwoordende seyde tot haer / Martha / Martha / ghy bekommert ende ontrust u over vele dingen:

42 Maer een dingh is noodigh: doch Maria heeft het goede deel uytghekoren / het welcke van haer niet en sal wech-genomen worden.

40 Daan Martha ja adda soussa dengan cardjanja banjac, macca dia catta, Tuan tjadda kira soudara beta, ja bear beta sa orang bacardja; britauw dia, agar ja toulong beta.

41 Macca Iesus menjauwt, daan catta pada dia; Martha, Martha, mou tsjinta, daan boat soussa dengan barrang banjac:

42 Tetapi barrang suatu ja adda gouna: Maria souda pile bagian jang bay itou, jang manna tjadda jaddi menambil pegi derri dia.

Het xj. Capittel.

1 ENde het gheschiedde / doe hy in een seker plaetse was biddende / als hy ophieldt / dat een van sijne Discipelen tot hem seyde / Heere / leert ons bidden / gelijck oock Joannes sijne Discipelen gheleert heeft.

2 Ende hy seyde tot haer / Wanneer ghy biddet / soo segget: Onse Vader / die in de hemelen [zijt /] uwen Name worde gheheyligt: u Koninckrijcke kome: uwe wille gheschiede / gelijck in den hemel / [alsoo] oock op der aerden.

3 Geeft ons elcken dagh ons dagelicks broodt.

4 Ende vergeeft ons onse sonden: want oock wy vergeven eenen yegelicken die ons schuldigh is. Ende en leydt ons niet in versoeckinge / maer verlost ons van den Boosen.

Brentihan jang ca sa' blaz. 11.

1 DAan jaddi sedang dia somba pada snatu tampat, wachtou ja souda poutus; catta sa orang derri Sahabatnja, Tuan adjarla kita somba, saperti Ioannes souda adjar Sahabat dia.

2 Macca dia catta padanja, Sedang mou sombajang, macca catta: Bappa kita jang djadda de surga, Namma tuan jaddi bersacti: Radjat tuan bri datan: condati tuan jaddi de boumi saperti ca surga.

3 Bri la kita saharri ini redycki harian kita.

4 Daan berampon la dosa kita: carna kita bri ampon sa' gnap orang jang dia souda sala pada kita pon. Daan jangan bauwa-acan kita pada tsjobbahan, tetapi menlepas kita derri pada jang Djahat itou.

5 En-

5 Daan

5 Ende hy seyde tot haer / Wie van u sal eenen vriendt hebben/ende sal ter midder-nacht tot hem gaen / ende tot hem seggen/ Vriendt/ leent my drie brooden:

6 Overmidts mijn vriendt van de reyse tot my gekomen is/ ende ick en hebbe niet dat ick hem voorsette:

7 Ende dat die van binnen antwoordende soude seggen / Doet my geen moeyte aen: de deure is nu gesloten / ende mijne kinderen zijn met my in de slaep-kamer: ick en kan niet opstaen/ om u te geven.

8 Ick segge u-lieden/ hoewel hy niet en soude opstaen ende hem geven/om dat hy sijn vriendt is/nochtans om sijne onbeschaemtheydts wille/ sal hy opstaen/ ende hem gheven soo vele als hy er behoeft.

9 Ende ick segge u-lieden / Biddet / ende u sal ghegheven worden: soecket/ ende ghy sult vinden: kloppet/ ende u sal open gedaen worden.

10 Want een yeghelick die bidt/ die ontfanght: ende die soeckt / die vindt: ende die klopt / dien sal open gedaen worden.

11 Ende wat vader onder u/dien de sone om broodt bidt / sal hem eenen steen geven? Of oock om eenen visch / sal hem voor eenen visch een slange geven?

12 Ofte soo hy oock om een ey soude bidden / sal hy hem een scorpioen geven?

13 Indien dan ghy die boos zijt / weet uwe kinderen goede ga-

5 Daan dia catta padanja, Sjappa derri mou jang djadda sitou suatu soubat, daan ca tenga malam pegi padanja, daan catta: Soubat minjam la akou roti tiga keping:

6 Carna suatu soubat souda datan derri djalanja pada akou, daan tjadda barrang appa menurru ca adapan dia:

7 Daan itou derri dallam menjauwt, daan catta: Jangan soussakan akou; liat pintou ja souda cantjing, daan anna annac kou ja adda dengan akou pada bile tidor: akou tjadda berhole bangon, agar menbri pada mou.

8 Akou catta mou, djecalauw dia pon tjadda bangon daan menbri dia tegalnja bersoubat, wallakjan sebabnja courang malou, dia jaddi bangon juga, daan menbrinja brappa ja adda courang.

9 Daan akou catta mou: Minta, macca jaddi berhole: mentjeri, macca jaddi mendapat: pockol pintou, macca jaddi boucka acan mou.

10 Carna sjappa handac ja adda berhole: daan sjappa mentjeri ja dapat: daan itou jang dia pockol ja bouckakanja juga.

11 Daan bappa jang manna adda pada mou, macca djecalauw annanja handac roti, dia jaddi brikanja batou sa keping? Atauwa djecalauw dia minta ican saekor, dia jaddi brikanja oeular saekor?

12 Atauwa djecalauw dia handac teloor sabidgi, dia jaddi brikanja palla djinking saekor?

13 Macca djecalauw mou sammoa jang dia djahat tauw sackian menbri

ven te geven / hoe veel te meer sal de hemelsche Vader den Heylighen Geest geven den genen die hem bidden?

14 Ende hy wierp eenen Duyvel uyt / ende die was stom. Ende het geschiedde/als de Duyvel uytgevaren was/ dat de stomme sprack / ende de scharen verwonderden haer.

15 Maer sommige van haer seyden / Hy werpt Duyvelen uyt door Beelzebul den Oversten der Duyvelen.

16 Ende andere [hem] versoeckende / begeerden van hem een teecken uyt den hemel.

17 Maer hy kennende hare gedachten/ seyde tot haer / Een yeder Koninckrijck dat tegen hem selven verdeelt is/wordt verwoest: ende een huys teghen hem selven [verdeelt zijnde/] valt.

18 Indien nu oock de Satan tegen hem selven verdeelt is / hoe sal sijn rijck bestaen? Dewijle ghy seght / dat ick door Beelzebul de Duyvelen uytwerpe.

19 Ende indien ick door Beelzebul de Duyvelen uytwerpe / door wien werpense uwe sonen uyt? Daerom sullen dese uwe Richters zijn.

20 Maer indien ick door den vingher Godts de Duyvelen uytwerpe / soo is dan het Koninckrijck Godts tot u gekomen.

21 Wanneer een stercke gewapende sijn hof bewaert / soo is [al] wat hy heeft in vrede.

22 Maer

barrang appa jang bay pada anna anna mou, brappa lebhe Bappa mou jang djadda de surga menbrikanja Roah ulcadus jang dia handac itou?

14 Daan dia alau calouar suatu Seitan jang dia bisoeu: Daan jaddi sedang Seitan itou souda calouar, macca orang bisoeu itou dia bercatta, daan cauwan cauwan itou dia heran la.

15 Daan barrang orang derri dia catta, Dia boang calouar Seitan Seitan derri pada Belzebub Seitan jang ter lebhe besar itou.

16 Orang lain bertsjobbakanja, daan minta tanda suatu derri pada surga.

17 Daan dia la tauw kirahanja, catta pada dia: Sagala Radjat jang souda belá lauwan acan diri, jaddi benaassa; daan suatu roma djato pada jang lain.

18 Daan djecalauw pon Seitan heblis itou souda dia belá acan diri, bagimanna Radjatnja berhole badiri? carna mou catta akou alau calouar Seitan Seitan derri pada Belzebub.

19 Djecalauw akou alau calouar Seitan Seitan derri pada Belzebub, derri pada sjappa annac anna mou menboangkanja? Carna itou dia jaddi jure houccum mou.

20 Tetapi djecalauw akou alau calouar Seitan Seitan derri pada djari Alhatalla, macca Radjat Alhatalla souda sampey pada mou.

21 Tatcalla saorang tercoassa jang packey sinjata tongoeu aftananja, macca tingal appa djadda coussila.

22 Te-

22 Maer als eē daer over komt/ die stercker is dan hy/ ende hem overwint / die neemt sijne gheheele wapen-rustinghe/ daer hy op vertrouwde/ ende deelt sijnen roof uyt.

23 Wie met my niet en is/ die is tegen my: ende wie met my niet en vergadert/ die verstroyt.

24 Wanneer de onreyne gheest van den mensche uytgevaren is/soo gaet hy door dorre plaetsen/ soeckende ruste: ende die niet vindende/ seght hy/ Ick sal wederkeeren in mijn huys daer ick uytghevaren ben.

25 Ende komende vindt hy het [met besemen] ghekeert ende verciert.

26 Dan gaet hy henen / ende neemt met hem seven andere geesten/booser dan hy selve is: ende inghegaen zijnde woonen sy aldaer: ende het laetste van dien mensche wordt erger dan het eerste.

27 Ende het gheschiedde/ als hy dese dingen sprack / dat een seecker vrouwe de stemme verheffende uyt de schare/ tot hem seyde/ Saligh is de buyck die u gedragen heeft / ende de borsten/ die ghy hebt gesogen.

28 Maer hy seyde / Jae saligh zijn de gene die het woordt Godts hooren/ ende dat selve bewaren.

29 Ende als de scharen dicht by een vergaderden/ begon hy te seggen/ Dit is een boos geslachte: het versoeckt een teecken/ ende haer en sal geen teecken gegeven worden/

22 Tetapi sedangnja adda datan sa orang jang dia terlebhe coassa derri pada dia, daan alakanja, macca ambil sini atanja pada manna ja harap, daan bagi calouar appa dia souda berhole.

23 Sjappa tjadda dengan akou, ja lauwan akou: daan sjappa tjadda berhimpon dengan akou, dia tjerey mereyla.

24 Tatcalla antou tsjoummar souda calouar derri orang manusscia, dia berdjalan la pada tampat courang ajer, mentjeri la brenti: daan sedangnja tjadda bertemou itou, cattanja: Akou handac poulang pada roma de manna akou souda calouar.

25 Daan sedangnja datan, dia bertemou itou souda sapou, dengan penjapou, daan tsjuitgi la.

26 Macca dia pegi, daan menambil dengan dia toudjo antou lain, djahat derri pada dia sandiri; daan massoc berdoudoc la sitou: daan jang commodjan sa orang manusscia itou, jaddi lebhe djahat derri pada doulou.

27 Daan jaddi sedangnja catta itou, macca porampoan sa orang derri cauwan itou dia anckat souaranja, cattta padanja: Berontong la prut jang dia douckong, daan soussou itou jang dia tuan penoussoula.

28 Macca Jesus catta, Ja songo moamin itou, jang dia dengar rawayat Alhatalla, daan menpaggang itou.

29 Daan sedang cauwan cauwan itou oussir decat, dia mouley bercatta; Ini la sa' assal djahat: dia tjery suatu tanda, daan tjadda jaddi brikan barrang tanda lain, derri pada tanda Jo-

dan het teecken Jone des Propheten.

30 Want ghelijck Jonas den Nineviten een teecken geweest is / alsoo sal oock de Sone des menschen zijn desen geslachte.

31 De Koninginne van het Zuyden sal opstaen in het oordeel met de mannē van dit geslachte / ende salse veroordeelen: want sy is gekomen van de eynden der aerde / om te hooren de wijsheyt Salomons / ende siet / meer dan Salomon is hier.

32 De mannen van Nineve sullen opstaen in het oordeel met dit geslachte / ende sullen het selve veroordeelen: want sy hebben haer bekeert op de predikinghe Jone ; ende siet / meer dan Jonas is hier.

33 Ende niemandt die een keersse ontsteeckt / set [die] in 't verborghen / noch onder een koren-mate: maer op eenen kandelaer / op dat de ghene die inkomen het licht sien mogen.

34 De keersse des lichaems is de ooghe. Wanneer dan uwe ooghe eenvoudigh is / soo is oock uw' gheheel lichaem verlicht: maer soo sy boos is / soo is oock uw' [geheel] lichaem duyster.

35 Siet dan toe / dat niet het licht / het welck in u is / duysternisse en zy.

36 Indien dan uw' lichaem geheel verlicht is / niet hebbende eenigh deel dat duyster is / soo sal het gheheel verlicht zijn / gelijck wanneer

ne sa orang Nabbi itou.

30 Carna saperti Jone ja suatu tanda orang Ninive, bagitou Anna lelacki manusscia pon jaddi acan sa assal ini.

31 Radgja porampoan Slatan jaddi bangon de harri cayamat dengan sa' assal ini, daan jaddi berhouccumkanja: carna dia datan derri oudjong boumi, agar dengar boudiman Salomonis; daan liat sini ja adda lebhe derri pada Salomon.

32 Orang orang Ninive jaddi bangon de harri cayamat dengan sa assal ini, daan jaddi berhouccum dia: carna dia baleacanja, derri pada kissakan Jone itou; daan liat sini adda suatu lebhe derri pada Jonas.

33 Tjadda sjappa jang dia passang dian, daan terru samoungni, atauwa de bauwa suatu soncatthan gendum: tetapi pada cacki dian, agar orang jang dia massoc, berhole liat trangnja itou.

34 Dian njauwa itou la jang matta. Macca djecalauw matta mou ja betul, sagala njauwa mou ja adda trang: tetapi djecalauwnja adda djahat, macca njauwa mou ja adda glap.

35 Macca liat bay bay, agar trang de dallam mou itou, jangan glap juga.

36 Macca djecalauw sagala njauwa mou adda trang, daan bouckanja adda bagian dengan glap itou, macca sagala njauwa adda trang, saperti dian dengan

neer de keerſſe met het ſchijnſel u verlichtet.

37 Als hy nu [dit] ſpraack / badt hem een ſeecker Phariſeus / dat hy by hem het middagh-mael wilde eten: ende inghegaen zijnde ſat hy aen.

38 Ende de Phariſeus [dat] ſiende verwonderde hem / dat hy niet eerſt voor het middagh-mael hem gewaſſchen en hadde.

39 Ende de Heere ſeyde tot hem / Nu ghy Phariſeen / ghy reynight het buytenſte des drinck-bekers ende des ſchotels: maer het binnenſte van u is vol van roof ende booſheydt.

40 Ghy onverſtandige / die het buytenſte heeft ghemaeckt / en heeft hy oock niet het binnenſte ghemaeckt?

41 Doch gheeft tot aelmoeſſen het gene daer in is: ende ſiet / alles is u reyn.

*42 Maer wee u Phariſeen / want ghy vertient munte ende rupte / ende alle moes-kruydt / ende ghy gaet voorby het oordeel ende de liefde Godts. Dit moeſtmen doen / ende het ander niet nalaten.

43 Wee u Phariſeen / want ghy bemint het voorgeſtoelte in de Synagogen / ende de begroetingen op de merckten.

44 Wee u ghy Schrift-geleerde ende Phariſeen / ghy gheveynſde: want ghy zijt gelijck de graven die niet

dengan trangnja bertjuwatjakan mou.

37 Sedang dia lagi catta, macca Phariſeus ſa orang minta, agar dia maccan tenga harri dengan dia: daan dia la ſouda maſſoc berdoudoc la ſamma decat.

38 Daan ſedang Phariſeus itou liat, heran dia, carna appa doulou derri pada maccan, ja tjadda baſſokanja.

39 Daan Tuan dia catta padanja: Mou Phariſey bertjuitgi ſaccarang backaz minum derri delouar, daan pingan itou: tetapi jang dallam mou, itou pouno derri tjurihan daan djahat.

40 Mou jang te attecadt, ſjappa boat jang delouar, itou bouckan dia ſouda menboat jang dallam itou pon?

41 Macca bri la dorma derri itou jang adda de dallam; daan liat barrang appa ſammoa ja adda tſjuitgi pada mou.

42 Tetapi harram mou orang Phariſey, carna mou bertſjouckey jarimanis, peganon, daan ſa gnap percarra ſayor, daan kirahan daan caſſe caſſian Alhatalla mou juga lalou. Jang ini la patut menboat, daan itou jangan tingal juga.

43 Harram mou orang Phariſey, carna mou handac tincadt jang doulou pada Berhimponam orang, daan handac orang ſomba de djalan.

44 Harram mou Pengarti ſurat daan Phariſey goleſonda; carna mou ja adda ſaperti djaret orang tjadda liat,

niet openbaer en zijn / ende de menschen die daer over wandelen en weten het niet.

45 Ende een van de Wet-geleerde antwoordende seyde tot hem / Meester / als ghy dese dingen seght / soo doet ghy oock ons smaethepdt aen.

46 Doch hy seyde / Wee oock u Wet-geleerde / want ghy belastet de menschen met lasten swaer om draghen / ende selve en raeckt ghy die lasten niet aen met een van uwe vingeren.

47 Wee u / want ghy bouwet de graven der Propheten / ende uwe vaders hebben deselve gedoodt.

48 Soo getuyght ghy dan dat ghy mede behaghen hebt aen de wercken uwer vaderen: want sy hebbense gedoodt / ende ghy bouwet hare graven.

49 Daerom seght oock de wijshepdt Godts: Ick sal Propheten ende Apostelen tot haer senden / ende van dien sullen sy [sommige] dooden / ende [sommige] sullen sy uytjagen:

50 Op dat van dit geslachte afghe-eyscht werde het bloedt van alle de Propheten / dat vergoten is van de grondt-legginge der wereldt af.

51 Van het bloedt Abels tot het bloedt Zacharie / die gedoodt is tusschen den Altaer ende het huys [Godts:] ja segge ick u / het sal afgeeyscht worden van dit gheslachte.

52 Wee

liat, pada manna orang manusscia berdjalan daan tjadda tauw itou.

45 Macca sa orang derri jang Pengarti Sabda itou menjauwt, daan catta padanja: Tuan dengan cattahan jang ini tuan malou-acan kita pon.

46 Daan dia catta, Harram mou Pengarti Sabda pon, carna mou bratti orang manusscia dengan picolan jang tjadda berhole bergala, daan mou saidja tjadda djama itou dengan djari.

47 Harram la mou; carna mou baicky djerat djerat orang Nabbi, daan bappa bappa mou ja souda bermattikanja.

48 Sabenar la mou sammoa mengacou itou, macca pon bersoucka gante de dallam boatan bappa bappa mou; carna dia souda bermattikanja, daan mou baicky djerat djeratnja.

49 Carna itou boudiman Alhatalla souda bercatta; Akou jaddi souro orang Nabbi daan Apostoli calouar padanja, daan derri itou barrang orang dia jaddi bermatti, daan barrang orang dia alou calouar:

50 Agar jaddi menberhole minta derri sa assal ini, sagala dara Nabbi, jang dia souda tompa calouar, derri pada miarahan dunja.

51 Derri pada dara Abel sampey dara Zacharie, jang dia souda bermattikan de tenga tampat sumbahan daan kebith itou. Akou catta mou, itou jaddinja minta derri pada sa assal ini.

52 Har-

52 Wee u ghy Wet-geleerde / want ghy hebt den sleutel der kennisse wech-genomen: ghy selve en zijt niet in-gegaen / ende die in-gingen hebt ghy verhindert.

53 Ende als hy dese dingen tot haer seyde / begonden de Schrift-geleerde ende Phariseen hardt aen te houden / ende hem van vele dingen te doen spreken:

54 Hem lagen leggende / ende soeckende yet uyt sijnen mondt te bejaghen / op dat sy hem beschuldigen mochten.

52 Harram mou Pengarti surat: carna mou souda menambil contgi ter ackal itou; daan tjadda massoc sandiri sitou, daan sjappa ja handac massoc sitou mou tjadda brikan.

53 Daan sedang dia souda catta itou padanja, macca Pengarti surat daan Pharisey dia mouley oussekanja sangat, daan gra, agar dia catta barrang appa banja banjac:

54 Berhismoukanja mentjeri agar dia berhole appa derri moulutnja mengadoukan dia.

Het xij. Capittel.

1 DAer-en-tusschen als vele duysenden der schare by een vergadert waren / soo dat sy malkanderen vertraden / begon hy te seggen tot sijne Discipelen / Voor eerst wacht u selven voor den suerdeessem der Phariseen / welcke is geveynsthepdt.

2 Ende daer en is niets bedeckt / dat niet en sal ontdeckt worden: ende verborgen / dat niet en sal geweten worden.

3 Daerom al wat ghy in duysternisse gheseght hebt / sal in 't licht gehoort worden: ende wat ghy in de oore gesproken hebt / in de binnenkamers / sal op de daken gepredickt worden.

4 Ende ick segge u mijnen vrienden / En vreest u niet voor de gene die het lichaem dooden / ende daer nae niet meer en konnen doen.

5 Maer

Brentihan jang ca doa blaz. 12.

1 DAan sedang sitou souda berhimpon suatu cauwan besar, jang orang tjadda berhole bilang, begitou macca oussirkanja suatu jang lain, dia mouley bercatta pada Sahabatnja: Pada sabermoula ingatcan mou derri pada toupong massam Pharisey itou, jang manna golesondanja.

2 Carna tjadda appa bertoudong, jang tjadda jaddi bertimbol; lagi tjadda appa samoungni, jang tjadda jaddi tauw juga.

3 Carna itou sammoa appa mou souda bercatta de dallam glap, jaddi sampey acan trang: daan appa mou souda bercatta dallam bile de telinga, jaddi berkissacan derri de attas roma la.

4 Daan akou catta pada mou soubat soubat akou; Jangã tacodt pada ini jãg dia bermatti badan, daan commodjan tjadda berhole boat appa appa lagi.

5 Te-

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

5 Maer ick sal u toonen wien ghy vreesen sult: Vreest dien/die na dat hy gedoodt heeft/ [oock] macht heeft in de helle te werpen: ja ick segge u/ vreest dien.

6 En worden niet vijf muschkens verkocht voor twee penningskens? ende niet een van die en is voor Godt vergeten.

7 Ja oock de haprē uwes hoofts zijn alle getelt. En vreest dan niet: ghy gaet vele muschkens te boven.

8 Ende ick segge u / Een yegelick die my belijden sal voor de menschen / dien sal oock de Sone des menschen belijden voor de Engelen Godts.

9 Maer wie my verloochenen sal voor de menschen / die sal verloochent worden voor de Engelen Godts.

10 Ende een yeghelick die [eenigh] woordt spreken sal tegen den Sone des menschen / het sal hem vergeven worden: maer wie tegen den heyligh en Geest ghelastert sal hebben / dien en sal het niet vergeven worden.

11 Ende wanneer sy u henen brenghen sullen in de Synagogen/ ende [tot] de Overheden ende de Machten/so en zijt niet besorgt hoe ofte wat ghy tot verantwoordinge seggen / ofte wat ghy spreken sult.

12 Want de heylige Geest sal u in deselve upre leeren het gene [ghy] spreken moet.

13 En-

5 Tetapi akou jaddi bertoundjoacan mou jang manna patut mou bertacodtcan: Tacodt dia, commodjan ja souda bermatti, pon adda coassa menboangkan de naraca la: ja akou catta mou sammoa, tacodt la dia.

6 Orang boucan juwel bourong tsitja lima ekor pada doa keping? daan suatu derri pada ini tjadda jaddi loupa adapan Alhatalla.

7 Ja rambodt cappalla mou sammoa ja souda bilang: Carna itou jangan tacodt; supaja mou lebhe derri pada banjac bourong tsitgja.

8 Akou catta mou, Sjappa jaddi mengakoukan akou adapan orang manusscia, Annac lelacki manusscia dia jaddi mengakounja pon ca adapan Meliacat Alhatalla.

9 Tetapi sjappa dia jaddi bersanckalkan akou de adapan orang manusscia, itou dia jaddi bersanckal ca adapan Meliacat Alhatalla.

10 Daan sjappa bercatta daan lauwan Anna manusscia, jaddi berampon-kanja: tetapi sjappa ja souda hodjal pada Roah ulcadus, pada itou tjadda jaddi berampon.

11 Daan sedang dia bauwa-acan mou, de Berhimponan orang, daan de adapan orang Besar, daan Radgja Radgja la, jangan tsinta bagimanna atauwa appa mou menjauwt, atauwa jaddi bercatta.

12 Carna Roah ulcadus dia jaddi adjarcan mou pada couticka itou, appa patut mou bercatta.

13 Daan

13 Ende een uyt de schare seyde tot hem / Meester / segh't mijnen broeder / dat hy met my de erffenisse deele.

14 Maer hy seyde tot hem / Mensche / wie heeft my tot een Rechter ofte Scheydts-man over u-lieden gestelt?

15 Ende hy seyde tot haer / Siet toe ende wacht u van de gierighept: want het en is niet in den overvloet [gelegen/] dat yemandt leeft uyt sijne goederen.

16 Ende hy seyde tot haer een ghelijckenisse / ende spraek / Eenes rijcken mensches landt hadde wel gedragen:

17 Ende hy overleyde by hem selven / seggende / Wat sal ick doen? want ick en hebbe niet / waer in ick mijne vruchten sal versamelen.

18 Ende hy seyde / Dit sal ick doen: ick sal mijne schueren afbreken / ende grooter bouwen / ende sal aldaer versamelen alle dit mijn gewas / ende dese mijne goederen:

19 Ende ick sal tot mijne ziele seggen / Ziele / ghy hebt vele goederen / die opgeleght zijn voor vele jaren / neemt ruste / eet / drinckt / zijt vrolick.

20 Maer Godt seyde tot hem / Ghy dwaes / in desen nacht salmen u we ziele van u af-eyschen: ende het gene ghy bereydt hebt / wiens sal het zijn?

21 Alsoo [is 't met dien/] die hem selven schatten vergadert / ende niet rijck en is in Gode.

13 Daan saorang derri cauwan itou catta: Tuan bri tauw la soudara akou, agar dia bagi arta poussaca kita dengan beta.

14 Daan dia catta acanja: Manusscia, sjappa terru akou jaddi jure houccum atauwa jure bagi arta mou?

15 Daan dia catta padanja: Liat bay bay daan ingat mou agar jangan kyckir: carna tjadda sjappa jang dia hidop derri pada artanja, pon sedang ja adda terlimpa acanja.

16 Daan dia catta padanja suatu saperti oupama, macca bri tauw: Bindang saorang orang caja ja adda baboa lecat:

17 Daan dia kira pada sandiri, daan catta: Appa beta jaddi menboat? carna beta tjadda de manna berhole terru gendum akou.

18 Daan catta, Ini beta jaddi menboat: beta jaddi menromba delappang delappang akou, daan boat jang lebeh besar poula, daan pada itou beta berhimpõ, sagala boa jaddi daã arta beta:

19 Daan akou jaddi catta pada djeuwa akou; Djeuwa, mou adda arta banjac, jang souda berhimpon pada banjac tauwan, brenti, maccan, minum, daan bersoucka la.

20 Macca Alhatalla catta padanja: Mou jang courang kira, samalam ini dia jaddi minta djeuwa derri mou: macca ampounja sjappa jaddi itou jang mou souda berhadir?

21 Bagitou la dia, jang dia baterru binda binda pada sandiri, daan jang tjadda caja de dallam Alhatalla juga.

22 Ende hy seyde tot sijne Discipelen/ Daerom segge ick u/ en zijt niet besorght voor uw leven / wat ghy eten sult/noch voor het lichaem/ waer mede ghy u kleeden sult.

23 Het leven is meer dan het voedtsel/ ende het lichaem dan de kleedinge.

24 Aenmerckt de raven / dat sy niet en zaeyen / noch en maeyen/ welcke gheen spijs-kamer noch schuere en hebben/ ende Godt voedt deselve: hoe veel gaet ghy de vogelen te boven?

25 Wie doch van u kan met besorght te zijn een elle tot sijne lenghde toedoen?

26 Indien ghy dan oock het minste niet en kont/ wat zijt ghy voor de andere dingen besorght?

27 Aenmerckt de lelien/ hoe sy wassen. Sy en arbeyden niet/ noch en spinnen niet: ende ick segge u/ Oock Salomon in alle sijne heerlickheydt en is niet bekleedt als een van dese.

28 Indien nu Godt het gras/ dat heden op het veldt is/ ende morgen in den oven gheworpen wordt/ alsoo bekleedt/ hoe veel meer u/ ghy kleyn-geloovige?

29 Ende ghylieden en vraeght niet wat ghy eten / ofte wat ghy drincken sult: ende en weest niet wanckelmoedigh.

30 Want alle dese dinghen soecken de volckeren der wereldt: maer uwe Vader weet/ dat ghy dese dingen behoeft.

31 Maer

22 Daan dia catta pada Sahabatnja: Carna itou akou catta acan mou; Jangan tsinta pada hidopan mou, appa jaddi maccan; lagi pada njauwa mou, appa jaddi packey.

23 Hidopan itou ja lebhe derri pada maccanan, daan njauwa lebhe derri pada packajan.

24 Liat bourong bourong gagga dia tjadda tabor, lagi tjadda mengettam, lagi dia tjadda boulobor atauwa dellappang, daan Alhatalla dia piaracanja: brappa mou lebhe derri pada bourong bourong?

25 Daan sjappa derri mou berhole tamba barrang sagas pada besarnja dengan tsintahan dia?

26 Macca djecalauw mou tjadda coassa barrang sedikit, appa sebab mou tsinta pada barrang jang lain?

27 Liat bonga, bagimanna dia jaddi: dia tjadda cardja, lagi tjadda mengante: daan akou catta mou, Salomon pada sagala mahamoulja tjadda jaddi packey saperti suatu derri jang ini.

28 Macca djecalauw Alhatalla rompot itou, jang manna saharri ini adda de bindang, daan isoc jaddi boang de api, bersalin bagitou, brappa lebhe mou, jang courang pitsjaja?

29 Daan mou jangan tanja, appa mou jaddi maccan, atauwa appa jaddi minum: daan jangan la bimbang hatti pon.

30 Carna barrang ini sammoa orang orang dunja dia handac: tetapi Bappa mou ja adda tauw, mou adda gouna jang ini.

31 Teta-

31 Maer soeckt het Koninckrijcke Godts / ende alle dese dingen sullen u toegeworpen worden.

32 En vreest niet / ghy kleyn kuddeken: Want het is uwes Vaders welbehaghen u-lieden het Koninckrijck te geven.

33 Verkoopt het gene ghy hebt / ende geeft aelmoesse. Maeckt u selvē buydels die niet en verouden / eenen schat die niet af en neemt / in de hemelen / daer de dief niet by en komt / noch de motte en verderft.

34 Want waer uwen schat is / aldaer sal oock uw' herte zijn.

35 Laet uwe lendenen omgordet zijn / ende de keerssen branden-de.

36 Ende zijt ghy den menschen ghelijck / die op haren Heere wachten / wanneer hy wederkomen sal van de bruyloft / op dat als hy komt ende klopt / sy hem terstondt mogen open doen.

37 Saligh zijn die dienstknechten / welcke de Heere als hy komt sal waeckende vinden: Voorwaer ick segge u / dat hy hem sal omgorden / ende salse doen aensitten / ende bykomende sal hy haer dienen.

38 Ende soo hy komt in de tweede [nacht-]wake / ende komt in de derde wake / ende vindtse alsoo / saligh zijn deselve dienstknechten.

39 Maer weet dit / dat indien de heere des huys gheweten hadde in welcke ure de dief soude komen / hy

31 Tetapi pontja lebhe mou tjerri Radjat Alhatalla, macca sagala barrang ini sammoa di jaddi menlempor tamba acan mou.

32 Jangan tacodt mou jang sa candang kitsgil: carna souckahan Bappa mou ja adda, menbrican mou jang Radjat.

33 Menjuwel la jang mou adda, daan menbri dorma. Menboat mou pondi pondi jang tjadda jaddi lamma, suatu binda jang tjadda jelang de surga, de manna orang pentjuri tjadda sampey, daan giggas tjadda roussacan.

34 Carna de manna adda binda mou, de sitou pon adda hatti mou.

35 Bear pingang mou djadda icat ney, daan diën mou souda dia passang.

36 Daan adda saperti orang orang jang dia nanti tuanja, tattcalla ja adda poulang derri pangilan itou, supaja sedangnja datan daan poccol sagra berhole boucca acanja.

37 Moamin la souroan souroan itou, jang manna sedang tuan datan bertemoucan, ja adda jagga: Sabenar akou catta mou, dia jaddi berancatkanja, daan menbrinja doudoc, daan lalou di jaddi toulongkanja juga.

38 Daan djecalauw ja adda datan pada tabo ca doa, daan pada tabo ca tiga, daan bertemoukanja menboat bagitou, moamin la souro souroan jang itou.

39 Daan tauw la itou djecalauw tuan roma ja adda tauw pada wachtou manna pentjuri ja adda datan, macca

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

soude ghewaeckt hebben / ende en soude sijn huys niet hebben laten doorgraven.

40 Ghy dan zijt oock bereydt: want in welcke ure ghy het niet en meynt / sal de Sone des menschen komen.

41 Ende Petrus seyde tot hem / Heere / seght ghy dese gelijckenisse tot ons / ofte oock tot allen?

42 Ende de Heere seyde / Wie is dan de getrouwe ende voorsichtige huys-besorger / dien de heere over sijne dienstboden sal setten / om [haer] ter rechter tijdt het bescheyden deel spijse te geven?

43 Saligh is de dienstknecht / welcken sijn heere / als hy komt / sal vinden alsoo doende.

44 Waerlick ick segge u-lieden / dat hy hem over alle sijne goederen sal setten.

45 Maer indien deselde dienstknecht in sijn herte soude segghen / Mijn heere vertoeft te komen / ende soude beginnen de knechten ende de dienst-maeghden te slaen / ende te eten ende te drincken / ende droncken te worden /

46 Soo sal de heere des selven dienst-knechts komen ten dage / in welcken hy hem niet en verwacht / ende ter ure die hy niet en weet: ende sal hem af-scheyden / ende sal sijn deel setten met den ontrouwen.

47 Ende die dienst-knecht welcke geweten heeft den wille sijns heeren / ende [sich] niet bereydt / noch nae sijnen wille gedaen en heeft / die sal

dia jaga, daan tjadda bri romba dinging romanja.

40 Macca mou ja adda berhadir pon: carna Anna lelacki manusscia jaddi datan, pada wachtou itou jang mou tjadda sancka.

41 Daan Petrus catta padanja, Tuan catta saperti oupama ini pada kita, atauwa pada orang sammoa pon?

42 Macca Tuan ja catta: Sjappa dia juga saorang beta berackal, jang dia pegang roma, jang manna tuanja jaddi terru pada hambanja, agar dia pada wachtou patut menbri orang bagian maccananja?

43 Moamin souroan itou, jang manna sedang tuanja datan, bertemou menboat bagini.

44 Akou catta mou sabenar, tuanja dia jaddi terrukanja pada artanja sammoa.

45 Tetapi djecalauw souroan itou catta de dallam hatti, Tuan beta ja adda lena datan, daan mouley la poccol souroan lacki daan souroan porampoan jang lain, daan maccan daan minum, daan jaddi maboc;

46 Macca tuan souroan itou jaddi datan harri harri itou pada manna ja tjadda nanticanja, daan ca coutica itou de manna ja tjadda tauw; macca tatta dia poutus, daã terru bagianja dengan orang itou jang tjadda berhole harap.

47 Daan souroan itou jang souda tauw condati tuanja, daan tjadda berhadir acanja, daan tjadda boat conda-

tiitou,

sal met vele [slagen] geslagen worden.

48 Maer die [deselve] niet gheweten en heeft / ende ghedaen heeft [dingen] die slaghen weerdigh zijn / die sal met weynige [slagen] ghesaghen worden. Ende een yeghelick dien veel ghegheven is / van dien sal veel geeyscht worden: ende dien men veel vertrouwt heeft / van dien salmen overvloediger eyschen.

49 Ick ben ghekomen om vyer op de aerde te werpen: ende wat wil ick indien het alreede ontsteken is?

50 Maer ick moet met eenen doop ghedoopt worden: ende hoe worde ick gheperst / tot dat het volbracht zy?

51 Meynt ghy dat ick gekomen ben om vrede te geven op de aerde? Neen / segge ick u / maer veel eer verdeelthepdt.

52 Want van nu aen sullender vijve in een huys verdeelt zijn / dry tegen twee / ende twee tegen dry.

53 De vader sal teghen den sone verdeelt zijn / ende de sone tegen den vader: de moeder tegen de dochter / ende de dochter tegen de moeder: de schoon-moeder tegen haer schoon-dochter / ende de schoon-dochter tegen hare schoon-moeder.

54 Ende hy seyde oock tot de scharen / Wanneer ghy een wolcke siet opgaen van 't westen / terstondt segt ghy-lieden / Daer komt regen: ende het gheschiedt alsoo.

ti itou, dia jaddi menmouccol banjac.

48 Tetapi itou jang dia tjadda tauw condati tuanja, daan menboat appa ja adda patut poccol, dia jaddi poccol sedekit saidja. Daan sjappa ja souda bri banjac, pada itou jaddi minta banjac: macca pada sjappa orang ja adda harap banjac, derri itou jaddi minta terlimpa lebhe la.

49 Akou souda datan agar limpar suatu api de boumi la: daan appa akou handac djecalauw itou saccarang souda passang?

50 Tetapi akou jaddi menoutjor dengan suatu tsjoutsjorang: daan bagimanna saassat akou, sampey itou souda poutus?

51 Mou sancka akou souda datan agar menbri tantossa de boumi? Akou catta mou, bouccan; tetapi tjidera backeley banta.

52 Carna derri pada saccarang, adda lima orang pada saboa roma, ja backeley la, doa orang pada tiga, daan tiga orang pada jang doa.

53 Bappa jaddi backeley dengan annanja, daan annac itou pada bappanja: ma dengan annac porampoan, daan annac porampoan pada manja: ma lacki itou pada bininja, daan bini orang dengan ma lackinja.

54 Dia catta pada cauwan cauwan itou pon: Sedang mou liat ney suatu auwan derri barrat, sagra mou catta; Sitou datan oudjan: daan jaddi bagitou.

55 Ende wanneer ghy den zuyden-windt [siet] waeyen / soo seght ghy / Daer sal hitte zijn: ende het geschiedt.

56 Ghy geveynsde/het aenschijn der aerde ende des hemels weet ghy te beyzoeven: ende hoe en beyzoekt ghy desen tijdt niet?

57 Ende waerom en oordeelt ghy oock van u selven niet het gene recht is?

58 Want als ghy henē gaet met uwe wederpartye voor de Overheydt/soo doet neerstigheydt op den wegh / om van hem verlost te worden/ op dat hy misschien u niet voor dē rechter en trecke / ende de rechter u den gerechts-dienaer overlevere / ende de gerechts-dienaer u in de gevanckenisse werpe.

59 Ick segge u / ghy en sult van daer geensins uytgaen/tot dat ghy oock het laetste penninghsken betaelt sult hebben.

55 Daan sedang mou liat tjop angin slatan, macca mou catta; Ja adda jaddi pannas: daan jaddi la.

56 Mou jang golesonda, tauw raassa mouca langit daan boumi: daan bagimanna mou tjadda raassa sa coutica ini?

57 Daan appa sabab mou tjadda berkira derri pada mou sandiri, appa ja adda betul?

58 Macca tattcalla mou pegi dengan orang, jang handac baguam dengan mou, pada orang Besar, macca liat de djalan, bagimanna berhole lepas derri dia, agar dia jangan terre mou de adapan jure houccum, daan jure houccum dia cerakan mou pada souroan, daan souroanja jaddi boang mou de penjara la.

59 Akou catta mou, mou tjadda jaddi lepas calouwar derri sitou, sampey mou souda bajer sa keping jang commodjan itou.

Het xiij. Capittel.

1 ENde daer waren te dier selver tijd eenige tegenwoordigh / die hem boodtschapten van de Galileers / welcker bloedt Pilatus met hare offeranden gemenght hadde.

2 Ende Jesus antwoordde/ ende seyde tot haer / Meynt ghy dat dese Galileers sondaers zijn gheweest boven alle de Galileers / om dat sy sulcks geleden hebben?

3 Ick segge u/ Neen'se: maer indien

Brentihan jang ca tiga blaz. 13.

1 DAan pada wachtou itou adda sitou barrang orang, jang dia bauwa brita-acanja, derri orang Galilea itou, jang manna Pilatus dara dia souda tsjampor dengan sombahanja.

2 Macca Jesus menjauwt, daan catta padanja: Mou sanca orang Galilea itou, ja orang berdossa, lebhe derri pada orang Galilea jang lain, carna dia souda tahan itou?

3 Akou catta mou, Boucan: tetapi dje-

dien ghy u niet en bekeert / soo sult ghy alle desgelijcks vergaen.

4 Ofte die achtiene/op welcke de toren in Siloam viel / ende doodde'se: meynt ghy dat dese schuldenaers zijn geweest/ boven alle menschen die in Jerusalem woonen?

5 Ick segge u/ Neen'se: maer indien ghy u niet en bekeert / soo sult ghy alle insgelijcks vergaen.

6 Ende hy seyde dese gelijckenisse / Een seecker [man] hadde eenen vijgheboom / gheplantet in sijnen wijngaerdt : ende hy quam ende socht vrucht daer op/ende en vondt'se niet.

7 Ende hy seyde tot den wijngaerdenier / Siet / ick kome nu drie jaren soeckende vrucht op desen vijgheboom / ende en vinde'se niet: houwt hem uyt: waer toe beslaet hy oock onnuttelick de aerde?

8 Ende hy antwoordende seyde tot hem/ Heere/laet hem oock[noch] dit jaer / tot dat ick om hem gegraven ende mest geleght sal hebben:

9 Ende indien hy vrucht sal voort-brenghen / [laet hem staen:] maer indien niet / soo sult ghy hem namaels uythouwen.

10 Ende hy leerde op den Sabbath in eene der Synagogen.

11 Ende siet daer was een vrouwe/die eenen geest der kranckheydt achtien jaren langh gehadt hadde/ ende sy was te samen gebogen / ende

djecalauw mou tjadda jaddi bay poula, macca mou sammoa jaddi benaassa demikiën.

4 Atauwa mou sancka, jang ca delappan blaz pada manna djato jang mounara ca Silo, daan bermattikanja, dia orang berdossa lebhe derri pada sagala orang manusscia jang dia doudoc ca Jerusalem?

5 Akou catta mou, Bouccan: tetapi melainkan mou jaddi bay poula, macca mou sammoa roussa demekian la.

6 Daan dia bercatta saperti oupama jang ini: Saorang dia souda bertanam suatu pohon ara pada coubon angornja; macca datan daan mentjeri boa pada itou, daan tjadda bertemou barrang boa.

7 Macca dia catta pada jure coubon angor itou, Saccarang tiga moussim akou datan mentjeri boa pada pohon ara itou, daan tjadda bertemou appa appa: tatta boang dia: tjadda appa gouna pon dia ambil tampat de tanna sitou?

8 Dia menjauwt, daan catta padanja: Tuan bearnja lagi samoussim ini pon, sampey akou gali calouling, daan terru appa menboat tannanja gomoc:

9 Macca djecalauw dia baboa, bearnja tingal: daan djecalauw bouccan, macca jaddi mou commodjan derri pada itou tatta boang dia.

10 Daan dia beradjar pada harri harri Sabath de Berhimponanja suatu:

11 Daan liat sitou adda porampoan sa orang jang ca manna souda adda roah sakittan, delappan blaz tauwan, macca dia souda jaddi bencko daan men-

de en konde haer gantschelick niet oprechten.

12 Ende Jesus haer siende riep'se tot hem / ende seyde tot haer/ Vrouwe / ghy zijt verlost van uwe kranckheydt.

13 Ende hy leyde de handen op haer/ende sy wierdt terstondt weder recht/ ende verheerlickte Godt.

14 Ende de Overste der Synagoge / qualick nemende dat Jesus op den Sabbath ghenesen hadde / antwoordde ende seyde tot de schare / Daer zijn ses dagen / in welcke men moet wercken: komt dan in de selve / ende laet u genesen / ende niet op den dagh des Sabbaths.

15 De Heere dan antwoordde hem / ende seyde / Ghy geveynsde / en maeckt niet een yeghelick van u op den Sabbath sijnen osse ofte esel van de kribbe los / ende leydt [hem] henen om te doen drincken?

16 Ende dese/ die een dochter Abrahams is/ welcke de Satan/siet/ nu achtien jaren ghebonden hadde/ en moeste die niet los ghemaeckt worden van desen bandt / op den dagh des Sabbaths?

17 Ende als hy dit seyde / wierden sy alle beschaemt die haer tegen hem stelden: ende alle de schare verblijdde haer over alle de heerlicke dingen/ die van hem geschiedden.

18 Ende hy seyde / Wien is het Koninckrijck Godts gelijck? ende waer by sal ick het selve verghelijcken?

19 Het is ghelijck een mostaertzaedt

menlipat samma, daan dia tjadda berhole betullikanja bangon.

12 Daan Jesus souda liat dia, ja pangil acanja, daan catta: Porampoan, mou souda menlepas derri pada penjakitan mou.

13 Daan dia boubo tangan padanja, macca sagra dia jaddi betul, daan poudgi Alhatalla.

14 Daan Pangoulou Synagoge itou, dia pongut sala itou, Jesus pada harri Sabath souda sombo orang, menjauwt, daan catta pada cauwan: Adda nam harri pada jang manna orang patut bacardja; macca pada harri harri itou datan agar jaddi sombo, daan bouccan pada harri Sabath.

15 Macca Tuan dia menjauwtkanja, daan catta: Mou jang golesonda, bouccan mou sagnap orang dia oray limbou atauwa cladeynja derri tampat maccan, daan bauwakanja agar minum?

16 Daan sa anna porampoan Abrahe ini, jang manna Seitan itou souda dia icadt delappan-blaz tauwan, tjadda patut dia jaddi oray derri sa icatanja ini pada harri Sabath?

17 Sedang dia catta itou, dia jaddi malou sammoa itou jang dia lauwanja: daan sagala orang ja bersouckakanja, pada boatan terhormat jang jaddi derri dia.

18 Daan dia catta, Radjat Alhatalla ja saperti-acan sjappa? daan pada sjappa akou jaddi sapertican itou?

19 Itounja adda saperti bene sauwi sabid-

zaedt / het welck een menſche genomen ende in ſijnen hof ghewozpen heeft: ende het wies op/ ende wierdt tot eenen grooten boom/ende de voghelen des hemels neſtelden in ſijne tacken.

20 Ende hy ſeyde wederom/ Waer by ſal ick het Koninckrijck Godts vergelijcken?

21 Het is gelijck een ſuerdeeſſem/ welcke een vzouwe nam/ ende verberghde in dzie maten meels / tot dat het geheel geſuert was.

22 Ende hy reyſde van d'eene ſtadt ende vlecke tot de andere/ leerende/ ende richtende [ſijne] reyſe nae Jeruſalem.

23 Ende daer ſeyde een tot hem/ Heere/zijnder oock weynige die saligh wozden? Eñ hy ſeyde tot haer/

24 Strijdt om in te gaen dooz de enge poozte: want vele (ſegge ick u) ſullen ſoecken in te gaen/ ende en ſullen niet konnen:

25 [Namelick] nae dat de heere des huys ſal opgeſtaen zijn/ ende de deure ſal geſloten hebben: ende ghy ſult beginnen buyten te ſtaen/ ende aen de deure te kloppen/ ſegghende/ Heere/ Heere/ doet ons open/ ende hy ſal antwoozden/ ende tot u ſeggen/ Ick en kenne u niet van waer ghy zijt:

26 Alsdan ſult ghy beginnen te ſeggen/ Wy hebben in uwe teghenwoozdighedt ghegeten ende ghedzoncken / ende ghy hebt in onſe ſtraten geleert.

ſabidgi, jang manna ſaorang manuſſcia menambil, daan boangkan itou pada coubon dia; macca jaddi ney ſampey ſa pohon beſar, daan bourong bourong langit dia beſarang de tanckeynja.

20 Lagi ſaccali ja bercatta: Sjappa akou jaddi ſapertican Radjat Alhatalla itou?

21 Itou adda ſaperti ſuatu toupong maſſam, jang manna porampoan ſaorang menambil, daan bertoudong itou de dallam tiga ouccoran gendum, ſampeynja ſammoa jaddi maſſam.

22 Daan dia pegi lalou negri negri, daan campong orang beradjarkan pada djalanja ca Jeruſalem.

23 Daan ſaorang catta padanja Tuan, adda pon orang ſedikit jang dia jaddi moamin? Ja cattakanja;

24 Lauwanla agar berhole maſſoc pintou jang ſompit: carna akou catta mou, banjac jaddi mentjeri maſſoc, daan ja tjadda berhole:

25 Carna commodjan derri pada tuan roma ja adda bangon, daan ſouda cantjing pintou: daan mou badiri delouwar, daan mouley memoccol de pintou, daan catta: Tuan boucca-acan kita, daan dia menjauwt, jaddi catta pada mou, Akou tjadda kenel derri manna mou.

26 Sedang itou mou mouley bercatta: Ca adapan tuan kita ſouda maccan daan minum, daan tuan ſouda adjaracan de djalan djalan kita.

27 Ende hy sal seggen/ Ick seg-
ghe u / ick en kenne u niet van waer
ghy zijt: wijckt van my af alle ghy
werckers der ongerechtigheydt.

28 Aldaer sal zijn weeninge ende
knersinghe der tanden / wanneer
ghy sult sien Abraham / ende Ia-
saac/ ende Iacob/ ende alle de Pro-
phetē in het Koninckrijcke Godts/
maer u-lieden buyten uytghewor-
pen.

29 Ende daer sullender komen
van oosten / ende westen / ende van
noorden / ende zuyden / ende sul-
len aensitten in het Koninckrijcke
Godts.

30 Ende siet / daer zijn laetste/
die de eerste sullen zijn : ende daer
zijn eerste/ die de laetste sullen zijn.

31 Te dien selven dage quamen
daer eenige Phariseen/ seggende tot
hem/ Gaet wech/ ende vertreckt van
hier : want Herodes wil u dooden.

32 Ende hy seyde tot haer/ Gaet
henen/ cū segget dien vos/ Siet/ ick
werpe Duyvelen uyt / ende maecke
gesondt/ huyden ende morgen/ ende
ten derden[dage] worde ick volepn-
dight.

33 Doch ick moet huyden ende
morgen/ ende den volgenden[dagh]
repsen: want het en gebeurt niet/ dat
een Propheet ghedoodt worde buy-
ten Ierusalem.

34 Ierusalem/ Ierusalem/ ghy
die de Propheten doodet / ende stee-
night die tot u ghesonden zijn : hoe
menighmael hebbe ick uwe kinde-
ren

27 Macca di jaddi catta; Akou cat-
ta pada mou , akou tjadda kenel mou ,
derri manna : pegi la derri akou sam-
moa jang dia bacardja boatā bohong.

28 De sitou jaddi menangis daan
mengarrat gigi , tattcalla mou jaddi
liat Abraham, daan Isaac, daan Jacob,
daan sagala Nabbi Nabbi de Radjat
Alhatalla , daan mou menboang de-
louwar la.

29 Adda pon jang dia jaddi datan
derri timor , daan barrat, daan outara,
daan slatan , macca jaddi berdoudoc
samma de Radjat Alhatalla.

30 Daan liat dia commodjan , itou
jaddi jang doulou : daan dia doulou ,
jaddi jang commodjan itou.

31 Pada harri itou juga datan pada
dia barrang orang Pharisey , daan cat-
takanja , Calouwar la , daan pegi derri
sitou : carna Herodes handac bermat-
tiacan mou.

32 Macca dia catta pada jang itou :
Pegi la , daan menbritauw sa tjerdey
itou; Liat akou boang calouwar Seitan
Seitan , daan bersombo saharri saharri
ini , daan isoc , daan ca tiga harri akou
bapoutus juga.

33 Wallakian saharri ini, daan isoc,
daan lousa, patut akou berdjalan juga :
carna tjadda jaddi barrang Nabbi ja
bermattikan delouwar Jerusalem.

34 O Jerusalem , Jerusalem , mou
jang dia bermatti orang Nabbi Nab-
bi , daan menlimparkan dengan batou
jang dia souda souro pada mou; brappa
cali

ren willen hy een vergaderen/gelijckerwijs een henne hare kieckens onder de vleugelen [vergadert/] ende ghy-lieden en hebt niet gewilt?

35 Siet/uw' huys wort u-lieden woest gelaten. Ende voorwaer ick segghe u / dat ghy my niet en sult sien / tot dat [de tijdt] sal ghekomen zijn/ als ghy sult seggen / Gesegent [is] hy die komt in den name des Heeren.

cali akou handac berhimpon annac anna mou, saperti ajam sa ekor annanja de bauwa sajap dia, daan mou ja tjadda mau juga?

35 Liat, roma mou di jaddi tingalkan mou soungni. Daan akou catta mou, tjadda jaddi caleatan akou, sampey coutica itou datan, mou jaddi catta: Berpoudgi poudgi la itou, jang dia datan pada namma Tuan [Alha.]

Het xiiij. Capittel.

1 ENde het geschiedde / als hy gekomen was in het huys van een der Oversten der Phariseen / op den Sabbath / om broodt te eten/ dat sy hem waer namen.

2 Ende siet / daer was een seker water-suchtigh mensche voor hem.

3 Ende Jesus antwoordende / seyde tot de Wet-gheleerde ende Phariseen/ende sprack / Is het geoorloft op den Sabbath gesondt te maken?

4 Maer sy sweghen stille. Ende hy nam [hem/] ende genas hem/ende liet [hem] gaen.

5 Ende hy haer antwoordende seyde/ Wiens esel ofte osse van u-lieden sal in eenen put vallen / ende die hem niet terstondt en sal uyt-trecken op den dagh des Sabbaths?

6 Ende sy en konden hem daer op niet weder antwoorden.

7 Ende hy seyde tot de genoodde

Brentihan jang ca ampat blaz. 14.

1 DAan jaddi ja datan pada roma saorang besar Pharisey, pada harri Sabath, agar maccan roti; macca dia intey padanja.

2 Daan liat sitou ca adapan di adda manusscia saorang, sakit derri pada banja ajer de njauwanja.

3 Macca Jesus menjauwt, daan catta pada Pengarti surat, daan Pharisey itou, cattanja: Adda patut bersombo orang pada harri Sabath?

4 Dia diëm: macca ja menambil, daan bersombakanja, daan bri dia pegi.

5 Daan dia menjauwt acanja, daan catta, Sjappa adda pada mou sammoa, djecalauw limbou atauwa cladeynja djato de parit, daan sabontar ja tjadda terekanja ney calouwar pada harri Sabath?

6 Macca pada itou dia tjadda berhole menjauwtkanja poula.

7 Dia bercatta pon suatu saperti

een gelijckenisse / aenmerckende hoe sy de voor-aensittingen verkoren / seggende tot haer:

8 Wanneer ghy van yemandt ter bruyloft genoodt sult zijn / soo en set u niet in de eerste sit-plaetse: op dat niet misschien een weerdiger dan ghy / van hem genoodt zy:

9 Ende hy komende / die u ende hem ghenoodt heeft / tot u segghe / Geeft desen plaetse: ende ghy alsdan sout beginnen met schaemte de laetste plaetse te houden.

10 Maer wanneer ghy genoodt sult zijn / gaet henen ende set u in de laetste plaetse: op dat / wanneer hy komt die u genoodt heeft / hy tot u segge / Vriendt / gaet hooger op. Alsdan sal 't u eere zijn voor de gene die met u aensitten.

11 Want een yeghelick / die hem selven verhoogt / sal vernedert worden: ende die hem selven vernedert / sal verhooght worden.

12 Ende hy seyde oock tot den genen die hem genoot hadde / Wanneer ghy een middagh-mael ofte avondt-mael sult houden / so en roept niet uwe vrienden / noch uwe broeders / noch uwe magen / noch [uwe] rijcke gebueren: op dat oock deselve u niet te eeniger tijdt weder en nooden / ende u verghelduinghe en gheschiede.

13 Maer wanneer ghy een maeltijdt sult houden / soo noodt arme / ver-

oupama pada orang pangilan itou, sedang dia pandang bagimanna orang pile tampat berdoudoc doulou, daan cattakanja:

8 Tattcalla mou souda slackan pada barrang pangilan, macca jangan terru acan mou sandiri pada tampat jang doulou agar jangan saorang berhormat lebhe derri pada mou ja slackan derri dia souda:

9 Daan datan orang jang dia souda slackan mou, daan dia catta, Bri la jang ini tampat: macca mou mouleyacan pegang tampat tercommodjan itou.

10 Tetapi sedang orang slackan mou, terru acan mou pada tampat jang commodjan itou; agar sedang datan itou jang dia souda slackan mou, catta pada mou, Soubat, pegi attas lagi: sedang itou jaddi hormat pada mou, ca adapan itou, jang dia doudoc samma dengan mou.

11 Carna sjappa ja adda neyacan sandiri, menjaddi rinday: daan sjappa ja rinday sandiri, dia jaddi neyacan.

12 Daan dia catta pon pada itou jang dia souda slackan dia: Sedang mou boat suatu pangilan de tenga harri, atauwa de malam, macca jangan slackan soubat soubat mou, lagi soudara soudara mou, atauwa lagi cauwum mou, lagi orang orang caja jang doudoc decat mou: agar pada barrang wachtou ja tjadda slackan mou poula, daan jaddi balazcan mou.

13 Tetapi sedang mou boat suatu pangilan, macca slackan orang orang kissian,

verminckte/ kreupele/ blinde.

14 Ende ghy sult saligh zijn/ om dat sy niet en hebben om u te vergelden: want het sal u vergolden worden in de opstandinge der rechtveerdige.

15 Ende als een van de gene die mede aensaten/ dese dingen hoorde/ seyde hy tot hem: Saligh is hy die broodt eet in het Konnickrijcke Godts.

16 Maer hy seyde tot hem/ Een seecker mensche bereydde een groot avondt-mael/ ende hy noodder vele.

17 Ende hy sondt sijnen dienstknecht uyt ter uyre des avondtmaels/ om den genoodden te seggen/ Komet/ want alled inghen zijn nu gereedt.

18 Ende sy begonden alle [haer] eendrachtelick te ontschuldighen. De eerste seyde tot hem/ Ick hebbe eenen acker ghekocht/ ende het is noodigh dat ick uytgae/ ende hem besie: ick bidde u/ houdt my voor verontschuldight.

19 Ende een ander seyde/ Ick hebbe vijf jock ossen ghekocht/ ende ick gae henen om die te beproeven: ick bidde u/ houdt my voor verontschuldight.

20 Ende een ander seyde/ Ick hebbe een wijf ghetrouwt/ ende daerom en kan ick niet komen.

21 Ende de selve dienst-knecht [weder] ghekomen zijnde/ boodtschapte dese dinghen sijnen heere.

kissian, jang djadda courang, daan timpang, daan bouta:

14 Daan mou adda moamin, carna dia tjadda appa menberhole balaz acan mou: carna itou jaddi menbalaz pada mou, wachtou orang berpalha ja adda bangon.

15 Sedang itou ja adda dengar orang saorang, jang dia berdoudoc samma, catta acanja: Moamin itou jang dia jaddi maccan roti de Radjat Surga.

16 Daan Jesus catta padanja; Orang manussia saorang dia menboat suatu pangilan besar de malam, macca dia slackan orang banja.

17 Daan dia souro souroanja pada coutica maccan de malam itou, agar pangil orang jang dia souda slackan itou, daan bercatta: Camare la, carna saccarang sammoa ja souda berhadir.

18 Daan dia mouley sammoa berkira lain lain. Jang doulou cattakanja, Akou souda beli suatu bindang, macca patut akou pegi menliat itou; beta minta jangan goussar.

19 Jang lain catta, Akou souda beli limbou sa poulo ekor, akou pegi tsjobba acanja; akou minta jangan di goussar.

20 Daan jang lain catta, Akou souda cauwin bini saorang, carna itou akou tjadda berhole datan.

21 Daan souroan itou souda dia poulang menbritauw la ini pada tuannja. Macca tuan roma itou dia jaddi

Doe wiert de heere des huys toornigh / ende seyde tot sijnen dienstknecht / Gaet haestelick uyt in de straten ende wijcken der stadt / ende brenght de arme / ende verminckte / ende kreupele / ende blinde hier in.

22 Ende de dienst-knecht seyde / Heere / het is geschiedt gelijck ghy bevolen hebt / ende noch is daer plaetse.

23 Ende de heere seyde tot den dienstknecht / Gaet uyt in de wegen / ende hegghen / ende dwinghtse in te komen / op dat mijn huys vol werde.

24 Want ick segge u-lieden / dat niemandt van die mannen / die genoodt waren / mijn avondt-mael smaecken en sal.

25 Ende vele scharen ginghen met hem: ende hy hem omkeerende seyde tot haer /

26 Indien yemandt tot my komt / ende niet en haet sijnen vader / ende moeder / ende wijf / ende kinderen / ende broeders / ende susters / jae oock selfs sijn eygen leven / die en kan mijn Discipel niet zijn.

27 Ende wie sijn kruys niet en draeght / ende my nae en volght / die en kan mijn Discipel niet zijn.

28 Want wie van u / willende eenen toren bouwen / en sit niet eerst neder / ende overrekent de kosten / of hy oock heeft het ghene tot volmakinge [noodigh is?]

29 Op dat niet misschien als hy het

goussar, daan catta pada souroan: Segra pegi la calouwar de djalan, daan de tampat negri, macca bauwa massoc la, jang dia kissean, daan jang appa ja courang, daan jang timpang, daan jang bouta.

22 Daan souroan itou catta, Souda jaddi saperti tuan souda passan, daan lagi adda tampat sitou.

23 Sedang itou catta tuan pada souroan itou, Calouwar la de djalan, daan de coubon coubon, daan sourkanja massoc de sini, agar roma beta jaddi pounnola.

24 Carna akou catta pada mou, sjappa sjappa derri pada orang jang souda slackan, tjadda jaddi raassa pangilan malam akou.

25 Daan cauwan cauwan orang banjac pegi dengan dia: daan souda dia baleacanja catta padanja;

26 Djecalauw sjappa sjappa ja datan pada akou, daan tjadda bintsji pada bappanja, daan ma, daan bini, daan anna anna, daan soudara lacki, daan soudara porampoan, daan hidopnja sandiri pon, itou dia tjadda berhole jaddi Sahabat akou.

27 Daan sjappa ja tjadda picol cruze dia, daan icodt debelackan akou, tjadda berhole jaddi Sahabat akou.

28 Carna sjappa adda derri mou, jang dia handac boat suatu mounara, jang dia tjadda doudoc, liat daan kira doulou, brappa ja patut balanja, djecalauw ja adda itou dia bergouna pada boat lincap itou?

29 Agar djecalauw dia terru cackinja,

het fondament gheleght heeft / ende niet en kan voleyndigen / alle die het sien hem beginnen te spotten /

30 Segghende / Dese mensche heeft beginnen te bouwen / ende en heeft niet konnen voleyndigen.

31 Of wat Koningh gaende na den krijgh om tegen eenen anderen Koningh te slaen / en sit niet eerst neder / ende beraet slaeght / of hy machtigh is met tien duysent te ontmoeten den ghenen / die met twintigh duysent tegen hem komt?

32 Andersins sendt hy gesanten uyt terwijle de gene noch verre is / ende begeert het ghene tot vrede [dient.]

33 Alsoo dan een yeghelick van u / die niet en verlaet alles wat hy heeft / die en kan mijn Discipel niet zijn.

34 Het sout is goet: maer indien 't sout smaeckeloos gheworden is / waer mede sal 't smaeckelick ghemaeckt worden?

35 Het en is noch tot het landt / noch tot den mestthoop bequaem: men werpt het wech. Wie ooren heeft om te hooren / die hoore.

nja, daan tjadda berhole poutus, sammoa jang dia liat itou, tjadda mouley bagouraukanja,

30 Macca catta; Saorang manusscia ini dia mouleyla menboat, daan ja tjadda berhole poutus itou.

31 Atauwa Radgja jang manna dia pegi prang pada saorang Radgja lain, daan tjadda doudoc touron doulou pitsjara, djecalauw dia coassa bertemou dengan salacxa itou, jang dia datan padanja dengan doa lacxa orang?

32 Melainkan, dia souro calouwar souroanja, sedang dia lagi djaeuw, daan minta appa patut pada damey.

33 Bagitou pon sagnap orang derri mou, jang dia tjadda bersanckal sammoa appa dia adda, tjadda berhole jaddi Sahabat akou.

34 Garam ja adda bay: tetapi djecalauw garam itou souda jelang raassanja, dengan appa orang berhole menbri raassa itou?

35 Tjadda bergouna pada tana, lagi pada menboat gomoc tana pon tida: orang boang itou. Sjappa adda telinga agar dengar, dengar la.

Het xv. Capittel.

1 ENde alle de tollenaers ende de sondaers naderden tot hem / om hem te hooren.

2 Ende de Phariseen ende de Schrift-gheleerde murmureerden / segghende / Dese ontfanght de sondaers / ende eet met haer.

3 En-

Brentihan jang ca lima blaz. 15.

1 DAan capada dia datan sagala orang riba, daan orang berdossa, agar mendengar dia.

2 Daan orang Pharisey daan Pengarti surat dia songut, daan catta: Jang ini dia sambodt orang berdossa, daan maccan dengan dia.

3 Mac-

3 Ende hy sprack tot haer dese gelijckenisse/ seggende/

4 Wat mensche onder u hebbende hondert schapen/ende een van die verliesende/en verlaet niet de negen-ende-tnegentigh in de woestijne/ende gaet nae het verlorene/ tot dat hy het selve vinde?

5 Ende als hy het ghevonden heeft/ leght hy het op sijne schouderen/ verblijdt zijnde.

6 Ende t'huys komende/ roept hy de vrienden ende de ghebueren te samen/ segghende tot haer/ Weest blijde met my/want ick hebbe mijn schaep gevonden/dat verloren was.

7 Ick segge u-lieden/ datter alsoo blijdtschap sal zijn in den hemel over eenen sondaer/die hem bekeert/ [meer] dan over neghen-en-tnegentigh rechtveerdige/die de bekeeringe niet van nooden en hebben.

8 Ofte wat vrouwe hebbende tien penningen/indien sy eenen penningh verliest/ en ontsteeckt niet een keerlse/ende keert het huys[met besemen/] ende soeckt neerstelick tot dat sy [dien] vindt?

9 Ende als sy [dien] ghevonden heeft/ roept sy de vriendinnen ende de gebuerinnen te samen/ seggende/ Weest blijde met my/want ick hebbe den penningh gevonden/dien ick verloren hadde.

10 Alsoo (segghe ick u-lieden) is daer blijdtschap voor de Enghelen Godts over eenen sondaer die hem bekeert.

11 En-

3 Macca ja bercatta padanja saperti oupama ini, daan catta;

4 Orang manussia saorang appa adda pada mou, jang dia adda domba saratus ekor, daan saekor derri itou jelang, bouccan dia tingal sambilan poulo sambilan de rimba, daã pegi pada jang jelang sampeynja dappat itou?

5 Daan sedang ja souda bertemou itou bersoucka acanja, daan terru itou de bauw dia.

6 Daan souda sampey de roma, dia pangil cauwumnja daan orang jang doudoc decat samma, daan cattacanja, Bersoucka dengan beta, carna souda mendapat domba beta jang djadda jelang.

7 Akou catta mou, bagitou ja adda soucka souckahan de surga, pada saorang berdossa jang dia baleacanja, lebhe la derri pada sambilan poulo sambilan orang berpalha, jang tjadda oussa baleacan.

8 Atauwa porampoan appa adda, jang dia adda dinnar sapoulo keping, djecalauw dia jelang sakeping, boucan dia passang suatu diãn, daan sapou roma, daan tjeri sangat, sampeynja dapat itou.

9 Daan sedangnja souda mendapat itou, dia pangil samma soubat adenja, daan orang doudoc decat, daan catta: Bersouckakan mou dengan beta, carna beta souda bertemou sakeping itou, jang souda jelang.

10 Bagitou (akou catta mou) adda bersoucka souckahan adapan Meliacat Alhatalla pada orang berdossa saorang jang baleacanja.

11 Daan

11 Ende hy seyde / Een seecker mensche hadde twee sonen:

12 Ende de jonghste van haer seyde tot den vader / Vader / gheeft my het deel des goets dat [my] toekomt. Ende hy deylde haer het goet.

13 Ende niet vele daghen daer nae / de jonghste sone / alles by een vergadert hebbende / is wech-ghereyst in een verre [ghelegen] landt / ende heeft aldaer sijn goet doorghebracht / levende overdadighlick.

14 Ende als hy het alles verteert hadde / wierdt daer een groote hongers-noodt in dat selve landt / ende hy begon gebreck te lijden.

15 Ende hy gingh henen ende voeghde hem by een van de burgers des selven lants: ende die sondt hem op sijn landt / om de swijnen te weyden.

16 Ende hy begheerde sijnen buyck te vullen met den draf / die de swijnen aten: ende niemant en gaf'se hem.

17 Ende tot hem selven ghekomen zijnde / seyde hy / Hoe vele huerlinghen mijns vaders hebben overvloedt van broodt / ende ick vergae van honger?

18 Ick sal opstaen ende tot mijnen vader gaen / ende ick sal tot hem seggheu / Vader / ick hebbe ghesondight tegen den hemel / ende voor u.

19 Ende ick en ben niet meer

11 Daan dia catta: Orang manusscia saorang djadda annac lelacki doa orang:

12 Daan jang bongsou catta pada bappanja, Bri la derri arta brappa adda bagian beta. Macca dia bagiacanja arta itou.

13 Daan tjadda banja harri commodjan derri pada itou, sedang anna lacki bongsou souda berhimpon sammoa, dia pegi de negri djaeuw djaeuw, daan sitou dia balanja artanja, dengan maccan, minum, daan boatanja terlalou la.

14 Daan sedangnja souda maccan habis sammoa, macca jaddi suatu wachtou barrang appa samon mahal sangat de daratan sitou, daan dia mouleycan tahan courang maccan.

15 Macca dia pegi doudoc pada saorang negri de daratan itou: daan itou dia sourokanja pada padang, agar dia tjang la babbi dia.

16 Daan dia handac icy prutnja, dengan maccanan babbi itou; daan tjadda sjappa jang dia bricanja.

17 Daan souda dia sampey pada kirahan sandiri, ja catta: Brappa orang oupahan bappa beta kinjang terlalou derri roti, daan beta antjor derri lappar?

18 Beta jaddi bangon daan pegi pada bappa beta, daan cattakanja: Bappa, beta souda berdossa de dallam surga, daan ca adapan bappa la.

19 Tjadda harus beta jaddi ber-

weerdigh uw' sone genaemt te worden: Maeckt my als eenen van uwe huerlingen.

20 Ende opstaende gingh hy na sijnen vader. Ende als hy noch verre [van hem] was/ sagh hem sijn vader/ ende wierdt met innerlicke ontferminge beweeght: ende [toe-] loopende viel hem om sijnen hals/ ende kuste hem.

21 Ende de sone seyde tot hem/ Vader/ ick hebbe ghesondigh tegen den hemel/ ende voor u/ ende en ben niet meer weerdigh uw' sone genaemt te worden.

22 Maer de vader seyde tot sijne dienstknechten/ Brengt [hier] voort het beste kleedt/ ende doet het hem aen/ ende geeft eenen ringh aen sijne handt/ ende schoenen aen de voeten.

23 Ende brenght het gheneste kalf/ ende slacht het: ende laet ons eten ende vrolick zijn.

24 Want dese mijn soon was doodt/ ende is weder levendigh geworden: ende hy was verloren/ ende is ghevonden. Ende sy begonden vrolick te zijn.

25 Ende sijn oudtste soon was in 't veldt/ ende alsoo hy quam/ ende het huys ghenaeckte/ hoorde hy het gesangh/ ende het gerey.

26 Ende tot hem geroepen hebbende een van de knechten/ vraeghde wat dat mochte zijn?

27 Ende dese seyde tot hem/ Uw' broeder is gekomen/ ende uw' vader heeft het gemeste kalf geslachtet/ om dat

namma annac bappa lagi: Boatla beta saperti oupahan tuan saorang.

20 Macca dia bangon daan pegi pada bappanja. Daan sedang dia lagi djaeuw derri sitou, macca bappanja liat dia, daan jaddi cassian-acanja: daan lari capada dia, tancap plo lehernja, daan tsjum dia.

21 Daan annac itou catta pada dia: Bappa, beta souda berdosa pada surga, daan ca adapan tuan, daan bouccan harus beta jaddi bernamma annac tuan lagi.

22 Daan bappa itou catta pada souroanja: Bauwa sini cayn jang terlebhe bay itou, daan bersalin acanja, daan brinja suatu tsintsjin pada tanganja, daan caus pada cackinja.

23 Daan bauwa sini annac limbou cambiri itou, daan simbile: macca bearla kita maccan, daan bersoucka soucka la.

24 Carna annac akou ini ja adda matti, daan souda jaddi hidop poula: ja adda jelang souda, daan dia bertemoukanja. Macca dia mouley bersoucka soucka la.

25 Macca anna lelacki soulong dia ja adda de bindang: daan sedang dia datan antara roma, macca dia dengar menjangni, daan menarinja.

26 Daan pangil saorang derri souroan, daan tanja appa ja itou?

27 Jang ca manna catta padanja, Soudara mou dia souda datan, daan bappa mou dia souda simbele annac limbou

dat hy hem ghesondt weder ontfangen heeft.

28 Maer hy wierdt toornigh/ende en wilde niet ingaen. Soo gingh dan sijn vader uyt / ende badt hem.

29 Doch hy antwoordende/ seyde tot den vader / Siet/ ick diene u [nu] soo vele jaren / ende en hebbe noyt uw' gebodt overgetreden / ende ghy en hebt my noyt een bocksken ghegeven/ op dat ick met mijne vrienden mocht vrolick zijn.

30 Maer als dese uwe sone ghekomen is / die uw' goet met hoeren doorghebracht heeft / soo hebt ghy hem het gemeste kalf geslachtet.

31 Ende hy seyde tot hem/ Kint/ ghy zijt altijdt by my/ ende alle het mijne is uwe.

32 Men behoorde dan vrolick ende blijde te zijn / want dese uwe broeder was doodt / ende is weder levendigh geworden: ende hy was verloren/ ende is gevonden.

limbou cambiri itou, carna dia souda sambodt njauwanja adda sedap.

28 Macca dia jaddi goussar, daan ja tjadda mau massoc. Sedang itou bappanja calouar, daan minta padanja:

29 Macca dia menjauwt daan catta pada bappanja ; Liat beta cardja daan toulong bappa brappa tauwan, daan boulum beta lalou appa bappa passan, daan boulum bri pada beta saekor cambing , agar beta bersoucka dengan cauwum cauwum beta.

30 Tetapi sedang annac lelacki bappa ini souda datan, jang dia balanja arta bappa dengan sondel, macca bappa simbile dia annac limbou cambiri itou.

31 Daan dia catta: Annac, mou saharri harri adda dengan akou , daan sammoa appa ampounja akou, ampounja mou juga.

32 Patut la kita souda soucka la, sebab soudara mou ini ja souda matti, daan jaddi hidop poula: dia adda jelang, daan souda bertemoukanja.

Het xvj. Capittel.

1 Ende hy seyde oock tot sijne Discipelen / Daer was een seecker rijck mensche/ welcke eenen rent-meester hadde / ende dese wierdt by hem verklaeght als die sijne goederen doorbracht.

2 Ende hy riep hem/ ende seyde tot hem / Hoe hoore ick dit van u? Gheeft rekenschap van uw' rentmeesterschap: want ghy en sult niet

Brentihan jang ca nam blaz. 16.

1 Daan dia catta pon pada Sahabatnja : Sitou adda saorang orang caja, djadda saorang jure pegang artanja, jang ini jaddi mengadou, bagimanna ja balanja arta tuan harri birou la.

2 Macca dia pangilnja, daan catta padanja: Appa akou dengar jang ini derri mou? Bri la kirahan derri boatan mou: carna derri pada saccarang

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

meer konnen rentmeester zijn.

3 Ende de rentmeester seyde by hem selven/ Wat sal ick doen/ dewijle mijn heere dit rentmeesterschap van my neemt? Graven en kan ick niet/ te bedelen schame ick my.

4 Ick weet wat ick doen sal/ op dat/ wanneer ick van het rentmeesterschap afgeset sal wesen/ sy my in hare huysen ontfangen.

5 Ende hy riep tot hem een yegelick van de schuldenaers sijns heeren/ ende seyde tot den eersten/ Hoe veel zijt ghy mijnen heere schuldigh?

6 Ende hy seyde/ Honderdt vaten olye. Ende hy seyde tot hem/ Neemt uw handtschrift/ ende nedersittende schrijft haestelick vijftigh.

7 Daer nae seyde hy tot eenen anderen/ Ende ghy/ hoe veel zijt ghy schuldigh? Ende hy seyde/ Honderdt mudden tarwe. Ende hy seyde tot hem/ Neemt uw handtschrift/ ende schrijft tachtentigh.

8 Ende de heere prees den onrechtveerdighen rent-meester/ om dat hy voorsichtelick ghedaen hadde: want de kinderen deser wereldt zijn voorsichtiger dan de kinderen des lichts in haren geslachte.

9 Ende ick segghe u-lieden/ Maeckt u selven vrienden uyt den onrechtveerdighen Mammon/ op dat wanneer u ontbreecken sal/ sy u mogen ontfangen in de eeuwige tabernakelen.

10 Die

mou tjadda berhole pegang cardja akou lagi.

3 Daan jure pegang arta catta pada sandiri: Appa beta boat, djecalauw tuan menambil cardjahan ini derri beta? Beta tjadda tauw gali, daan beta malou minta dorma.

4 Beta tauw menboat appa, agar sedang beta souda lepas derri cardja ini, orang ja adda sambodt beta de romanja.

5 Macca dia pangil padanja sagnap orang beroutang tuan dia, daan dia catta pada jang doulou: Mou brappa beroutang pada tuan beta?

6 Dia catta, Minja saratus tang. Dia cattakanja: Ambil la surat mou, daan sagra doudoc touron, daan menjurat lima poulo saidja.

7 Commodjan derri pada itou dia catta pada saorang lain: Brappa mou beroutang? Dia catta; Saratus souccattan gendum. Macca dia catta padanja, Ambil la surat mou, daan menjurat delappan poulo.

8 Daan tuan ja poudgi saorang pegang pendusta itou, carna dia boat itou dengan ackal: carna anna dunja ini ja berackal lebhe, derri pada anna annac trang de dallam assalnja.

9 Akou catta pada mou pon, Menboat la mou basoubat, dengan cajahan jang ta harus, agar sedang mou ja adda courang, dia la sambodt mou pada tampat doudoc tercackal itou.

10 Sjap-

10 Die getrouwe is in 't minste/ die is oock in het groote getrouwe: ende die in het minste onrechtveerdigh is/die is oock in het groote onrechtveerdigh.

11 Soo ghy dan in den onrechtveerdigen Mammon niet getrouw' en zijt gheweest / wie sal u het ware vertrouwen?

12 Ende soo ghy in een anders [goet] niet getrouw' en zijt geweest/ wie sal u het uwe geven?

13 Gheen huys-knecht en kan twee heeren dienen: want of hy sal den eenen haten / ende den anderen lief hebben: ofte hy sal den eenen aenhanghen / ende den anderen verachten. Ghy en kont Gode niet dienen ende den Mammon.

14 Ende alle dese dinghen hoorden oock de Phariseen / die gheldtgierigh waren/ ende sy beschimpten hem.

15 Ende hy seyde tot haer/Ghy zijt / die u selven rechtveerdight voor de menschen: maer Godt kent uwe herten. Want dat hooge is onder de menschen / is een grouwel voor Godt.

16 De Wet / ende de Propheten [zijn] tot op Joannem: van dier tijt af wordt het Koninckrijcke Godts verkondight / ende een yegelick doet geweldt op het selve.

17 Ende het is lichter dat de hemel ende de aerde voorby-gaen/ dan dat een tittel der Wet valle.

10 Sjappa ja betul pada jang kitsgil, ja adda betul pada jang besar itou pon: daan sjappa tjadda boat jang benar pada kitsgil itou, dia pon berdusta pada jang besar juga.

11 Carna itou djecalauw mou tjadda boat betul pada Mammon pendusta, sjappa ja adda bri mou [arta] jang benar itou?

12 Daan djecalauw mou tjadda boat betul pada ampounja orang lain, sjappa jaddi brican ampounja mou?

13 Souroan orang saroma tjadda berhole pegang cardjahan tuan doa: atauwa dia jaddi bintsji pada suatu, daan casse cassejan pada jang lain: atauwa di jaddi gantong pada suatu, daan jang lain dia mouday. Mou tjadda berhole tourut Alhatalla, daan cajahan itou.

14 Sammoa itou pon dengar Pharisey itou, jang dia handac pera sangat, macca dia bagouraunja.

15 Daan dia catta padanja, Mou itou jang dia betuli mou sandiri ca adapan orang manusscia: tetapi Alhatalla dia kenel hatti mou. Carna appa ja adda tingi pada orang manusscia, itou la harami ca adapan Alhatalla.

16 Daan Rawajat daan Nabbi sammoa ja adda sampey Joannem: daan derri pada wachtou itou, Radjat Alhatalla dia jaddi Euangeliacan, daan sagnap orang dia boat crassi la pada itou.

17 Daan ja lebhe mouda jelang langit daan boumi, derri pada ja adda djato saoroph derri Rawajat itou.

18 Een yeghelick die sijn wijf verlaet/ ende een andere trouwt/ die doet overspel: ende een yeghelick die de verlatene van den man trouwt/ die doet [oock] overspel.

19 Ende daer was een seecker rijck mensche/ ende was gekleedt met purper ende seer fijn lijnwaet/ levende alle daghe vrolick ende prachtigh.

20 Ende daer was een seecker bedelaer/ met name Lazarus/ welcke lagh voor sijn poorte/ vol sweeren.

21 Ende begeerde versadight te worden van de krumkens/ die van de tafel des rijcken vielen: maer oock de honden quamen ende leckten sijne sweeren.

22 Ende het geschiedde dat de bedelaer stierf/ ende van de Enghelen ghedragen wierdt in den schoot Abrahams.

23 Ende de rijcke stierf oock/ ende wiert begraven. Ende als hy in de helle sijne oogen ophief/ zijnde in de pijne/ sagh hy Abraham van verre/ ende Lazarum in sijnen schoot.

24 Ende hy riep ende seyde/ Vader Abraham/ ontfermt u mijner/ ende sent Lazarum/ dat hy het uyterste sijns vinghers in het water doope/ ende verkoele mijn tonghe: want ick lijde smerten in dese vlamme.

25 Maer Abraham seyde/ Kint/ gedenckt dat ghy uw' goet ontfangen hebt in uw' leven/ ende Lazarus

18 Sjappa dia tingal bini, daan cauwin saorang jang lain, dia batsjombo: daan sjappa ja cauwin jang meningal derri lackinja, dia batsjombo.

19 Sitou adda saorang orang caja, jang dia packeynja dengan warna mera, daan soutra, daan saharri harri ja hidop bersoucka, daan permainja.

20 Daan sitou adda saorang seya jang dia bernamma Lazarus, jang manna doudoc ca adapan pintou dia, pouno coudisnja:

21 Daan handac derri syssa jang djato derri couda couda orang caja itou, agar jaddi kinjang: wallakian pon anjing anjing ja adda datan, daan djilap coudisnja.

22 Daan jaddi macca saorang seya itou adda bermatti, daan dia jaddi douckong derri pada Meliacat Meliacat de paha [Nabbi] Abraham.

23 Daan saorang caja itou pon bermatti, daan dia jaddi tanam. Daan sedang dia de naraca tjela mattanja, de manna dia adda de dallam sakitnja, dia liat Abraham derri djauw, daan Lazarus de pahanja.

24 Macca dia batria daan catta; Abraham bappa, cassejancan la akou, daan souro Lazarum, agar dia tsjelop oudjong djarinja de ajer, daan bri soudjo lida beta: carna beta sakit de dallam api menja la ini.

25 Daan Abraham catta, Annac ingat la itou, mou berhole jang bay wachtou hidop, daan Lazarus demikian

rus desgelijcks het quade: ende nu wordt hy vertroost / ende ghy lijdt smerten.

26 Ende boven dit alles / tusschen ons ende u-lieden is een groote klove gevestight / soo dat de gene die van hier tot u willen overgaen / niet en souden konnen / noch oock die [daer zijn/] van daer tot ons overkomen.

27 Ende hy seyde / Ick bidde u dan / vader / dat ghy hem sendet tot mijns vaders huys.

28 Want ick hebbe vijf broeders: dat hy haer [dit] betuyge / op dat oock sy niet en komen in dese plaetse der pijninge.

29 Abraham seyde tot hem / Sy hebben Mosem ende de Propheten: dat'se die hooren.

30 Ende hy seyde / Neen vader Abraham: maer soo yemandt van de dooden tot haer henen ginghe / sy souden haer bekeeren.

31 Doch [Abraham] seyde tot hem / Indien sy Mosem ende de Propheten niet en hooren / soo en sullen sy oock / al waer 't datter yemandt uyt den dooden opstonde / haer niet laten geseggen.

kian jang djahat: daan saccarang ja adda hibornja, daan mou bersakit la.

26 Daan de dallam itou sammoa, adda bertogo acan de tenga mou daan kita, suatu louasnja besar, macca sjappa handac touron derri sini sampey acan mou, tjadda berhole, lagi pon tjadda jang dia handac datan derri sanna akan kita sini.

27 Daan dia catta: Macca beta minta bappa, agar souro dia pada roma bappa beta:

28 Carna beta adda soudara lima berade: agar dia bersahit acanja, daan ja pon tjadda sampey de tampat penjakitan ini.

29 Abraham catta acanja, Djadda Mose daan Nabbi Nabbi: bearnja dengar itou.

30 Tetapi dia catta, Bouccan bappa Abraham: djecalauw saorang derri jang bermatti pegi padanja, macca dia baleacanja.

31 Daan dia catta: Djecalauw ja tjadda dengar Mose daan Nabbi Nabbi, macca ja tjadda pitsjaja pon, djecalauw sitou ja adda bangon saorang derri itou jang souda matti.

Het xvij. Capittel.

1 Ende hy seyde tot de Discipelen / Het en kan niet wesen / datter geen ergernissen en komen: doch wee [hem] door welcken sy komen.

2 Het soude hem nutter zijn / dat een

Brentihan jang ca toudjo blaz. 17.

1 Daan dia catta pada Sahabatnja, Tjadda berhole lalou djinckikan ja adda datan juga: wallakian adoy pada sjappa ja adda datan itou.

2 Lebhe bay padanja batoukissaran

een meulen-steen om sijnen hals gedaen ware/ ende hy in de zee geworpen/dan dat hy eenen van dese kleyne soude ergeren.

3 Wacht u selven. Ende indien uw' broeder teghen u sondight/ soo bestraft hem: ende indien het hem leet is/ soo vergeeft het hem.

4 Ende indien hy sevenmael des daeghs teghen u sondight/ ende sevenmael des daeghs tot u wederkeert/ seggende/ Het is my leet/ soo sult ghy het hem vergeven.

5 Ende de Apostelen seyden tot den Heere/ Vermeerdert ons het geloove.

6 Ende de Heere seyde/ Soo ghy een gheloove haddet als een mostaert-zaedt/ghy soudet tegen desen moerbesye-boom segghen/ Wordt ontworteli/ ende in de zee geplant: ende hy soude u gehoorsaem zijn.

7 Ende wie van u heeft eenen dienstknecht ploegende ofte [de beesten] hoedende/ die tot hem/ als hy van den acker inkomt/ terstondt sal seggen/ Komt by/ ende sit aen?

8 Maer sal hy niet tot hem segghen/ Bereydt dat ick t'avont sal eten/ ende omgordt u ende dient my/ tot dat ick sal ghegheten ende ghedroncken hebben: ende eet ende drinckt ghy daer nae?

9 Danckt hy oock den selven dienstknecht/ om dat hy ghedaen heeft 't gene hem bevolen was? Ick meyne/ neen.

10 Alsoo oock ghy/ wanneer ghy

ran jang brat suatu jaddi gantong de lehernja, daan menboang de lauwt, derri pada ja djincki acan suatu derri pada jang kitsgil ini.

3 Ingatkan la mou sandiri. Djecalauw soudara ja berdossa pada mou, macca adjarla dia: daan djecalauwnja bale-acan, berampon la dia.

4 Daan djecalauw dia berdossa pada mou toudjo cali saharri, daan ja bale-acan mou toudjo cali saharri, daan catta: Ampon beta sala la; macca mou jaddi beramponkanja itou.

5 Daan jang Apostoli catta pada Tuan, Lebhe acan kita pitsjajahan itou.

6 Daan Tuan ja catta; Djecalauw pitsjajahan mou adda besar saperti sauwi sabidgi, mou jaddi catta pada sa pohon ini, Ouray la ackar mou, daan bertanam de lauwt poula: macca djadda dengar mou juga.

7 Sjappa derri pada mou jang djadda souroan saorang, jang dia mengala tana, atauwa tongou benatan, jang manna sedang poulang, cattakanja sagra, Pegi daan doudoc de tampat maccan?

8 Tetapi bouckanja catta; Doulou berhadir la akou maccanan malam, daan icadt ney cain mou, daan toulong akou sampey akou souda maccan, daan souda minum: daan commodjan mou jaddi maccan daan minum?

9 Adda pon dia trima casse pada souroan itou, carna dia souda boat appa dia passankan dia? Akou kira bouckanja.

10 Bagitou mou pon, sedang mou souda

ghy sult gedaen hebben al het gene u bevolen is/soo segght/ Wy zijn onnutte dienst-knechten/ want wy hebben [maer] gedaen het gene wy schuldigh waren te doen.

11 Ende het geschiedde/ als hy nae Jerusalem reysde/ dat hy door het midden van Samarien ende Galileen gingh.

12 Ende als hy in een seker vleck quam/ ontmoeteden hem tien melaetsche mannen/ welcke stonden van verre.

13 Ende sy verhieven [haere] stemme/ seggende/ Jesu/ Meester/ ontfermt u onser.

14 Ende als hyse sagh/ seyde hy tot haer/ Gaet henen ende vertoont u selven den Priesteren. Ende het geschiedde terwijle sy henen gingen/ dat sy gereynight wierden.

15 Ende een van haer siende dat hy ghenesen was/ keerde wederom/ met grooter stemme Godt verheerlickende.

16 Ende hy viel op het aenghesicht voor sijne voeten/ hem danckende: ende deselve was een Samaritaen.

17 Ende Jesus antwoordende seyde/ En zijn niet de tien ghereynight gheworden? Ende waer zijn de negen?

18 En zijnder geene gevonden die wederkeeren/ om Godt eere te geven/ dan dese vremdelingh?

19 Ende hy seyde tot hem/ Staet op/ ende gaet henen: u w' geloove heeft u behouden.

souda boat appa ja adda passan, macca catta, Kita souroan souroan jang tjadda appa gouna; kita souda boat itou jang ja adda harus boat.

11 Daan jaddi sedang dia pegi ca Jerusalem, ja adda lalou de tenga Samariam daan Galileam.

12 Daan sedang dia sampey pada suatu campong orang, macca bertemoukanja orang berkadel sapoulo orãg, jang ca manna badiri derri djauw.

13 Macca dia beranckat suaranja, daan catta: Jesu, Tuan, cassiankan la acan kita.

14 Daan sedang ja liat dia, catta padanja, Pegi daan bertoundjocan mou pada Himam Himam. Daan adda sedangnja pegi, dia jaddi tjutgi la.

15 Daan saorang derri dia, liat ja souda bersombo, ja klip poulang, berpoudgi Alhatalla dengan suara baboungni.

16 Macca dia sudjut pada mouccanja, de adapan cacki dia, terrimecasseacanja: daan jang ini ja saorang Samaria.

17 Daan Jesus menjauwt, daan catta pada dia: Bouckan souda tjutgi sapoulo orang? daan de manna jang sambilan itou?

18 Tjadda barrang sjappa lain bertemou, jang dia bri hormat acan Alhatalla, hanjac saorang assing ini?

19 Macca dia catta padanja, Bangon, daan pegi la: pitsjajahan mou ja souda toulong acan mou.

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

20 Ende gevraeght zijnde van de Phariseen / wanneer het Koninckrijcke Godts komen soude / heeft hy haer geantwoordt ende geseght / Het Koninckrijcke Godts en komt niet met uyterlick gelaet.

21 Noch men en sal niet seggen / Siet hier / ofte / siet daer: Want siet / het Koninckrijcke Godts is binnen u-lieden.

22 Ende hy seyde tot de Discipelen / Daer sullen daghen komen / wanneer ghy sult begeerē eenen der dagen van den Sone des menschen te sien / ende ghy en sult [dien] niet sien.

23 Ende sy sullen tot u segghen / Siet hier / ofte / siet daer is hy: en gaet niet henen / noch en volght niet.

24 Want gelijck de blicksem / die van het een [eynde] onder den hemel blicksemt / tot het ander onder den hemel schijnt / alsoo sal oock de Sone des menschen wesen in sijnen dagh.

25 Maer eerst moet hy veel lijden / ende verworpen worden van dit geslachte.

26 Ende gelijck het geschiedt is in de dagen van Noë / alsoo sal het oock zijn in de daghen des Soons des menschen.

27 Sy aten / sy droncken / sy namen ten houwelicke / sy wierden ten houwelicke ghegeven / tot den dagh op welcken Noë in de Arke gingh / ende de sundt-vloedt quam / ende verderfse alle.

28 Des-

20 Daan sedang ja jaddi tanja derri orang Pharisey, manna calla Radjat Surga ja adda datan, dia menjauwt daan catta; Radjat Alhatalla tjadda datan dengan pang-caleatanja derri louwar.

21 Lagi orang tjadda jaddi catta; Liat ca sini, atauwa, liat ca sana: Carna Radjat Alhatalla adda de dallam mou juga.

22 Daan dia catta pada Sahabatnja, Harri harri itou ja adda datan, macca mou jaddi handac liat saharri derri Annac lelacki manusscia itou, daan mou tjadda jaddi caleatanja juga.

23 Daan di jaddi catta pada mou; Liat de sini, atauwa, liat de sana: jangan pegi sitou, lagi jangan icodt.

24 Carna saperti kilat itou derri pada suatu oudjong dunja berkilat, sampey oudjong dunja jang lain, bagitou la adda Anna lelacki manusscia pada harri dia.

25 Tetapi di jaddi tehan banjac doulou, daan jaddi boang derri sa assal ini.

26 Daan saperti adda de harri harri Noë, bagitou pon adda pada harri harri Annac lelacki manusscia.

27 Dia maccan, dia minum, dia cauwin, dia bri acan cauwin, sampey saharri itou Noë ja pegi massoc pada Arca itou, daan souruttan ajer datan, macca roussanja sammoa.

28 De-

28 Desgelijcks oock / gelijck het ghelchiedde in de dagen Lots / sy aten / sy droncken / sy kochten / sy verkochten / sy planteden / sy bouwden:

29 Maer op welcken dagh Lot van Sodoma uytgingh / reghende het vyer ende sulpher van den hemel / ende verderfse alle.

30 Even alsoo sal het zijn in den dagh / op welcken de Sone des menschen geopenbaert sal worden.

31 In dien selven dagh / wie op het dack sal zijn / ende sijnen huysraedt in huys / die en kome niet af / om den selven wech te nemen: Ende wie op den acker zijn sal / die en keere desgelijcks niet nae het ghene dat achter is.

32 Gedenckt aen het wijf Lots.

33 Soo wie sijn leven sal soecken te behouden / die sal het verliesen / ende soo wie het selve sal verliesen / die sal het in het leven behouden.

34 Ick segghe u / in dien nacht sullen twee op een bedde zijn: de een sal aenghenomen / ende de ander sal verlaten worden.

35 Twee [vrouwen] sullen t'samen malen: de eene sal aenghenomen / ende de andere sal verlaten worden.

36 Twee sullen op den acker zijn / de een sal aengenomen / ende de ander sal verlaten worden.

37 Ende sy antwoordden ende seyden tot hem / Waer Heere? Ende hy seyde tot haer / Waer het lichaem is / aldaer sullen de arenden vergadert worden.

28 Demikjan pon, saperti jaddi pada harri harrian Loth, dia maccan, dia minum, dia menbeli, dia menjuwel, dia bertanam, dia boat roma:

29 Daan saharri itou sedang Loth calouwar derri Sodoma, macca oudjan appi dengan blyrang derri langit, daan roussakanja sammoa.

30 Bagitou adda pada harri itou, tattcalla Annac lelacki manusscia jaddi bertimbol-acan.

31 Pada harri itou juga, sjappa adda de attas roma, daan pengawainja de dallam roma, jangan touron agar menambil itou: Daan sjappa adda de bindang, demikjan pon jangan poulang pada itou tingal de blackang.

32 Ingat la bini Loth itou.

33 Sjappa handac pegang djeuwa dia jaddi jelang itou, daan sjappa jelang di jaddi boat hidop itou.

34 Akou catta pada mou, samalam itou juga adda doa orang pada suatu cassur; saorang ja adda jaddi sambot, daan jang lain jaddi tingal.

35 Doa orang [porampoan] jaddi bakissar samma; saorang ja adda jaddi sambot, daan jang lain jaddi tingal.

36 Doa orang ja adda de bindang; saorang ja adda jaddi sambot, daan jang lain jaddi tingal.

37 Macca dia menjauwt daan catta padanja, De manna Tuan? Dia cattakanja, De manna suatu banckey, sitou ja adda berhimpon bourong bourong noring.

Het xviij. Capittel.

1 ENde hy seyde oock een gelijckenisse tot haer / daer toe [streckende] datmen altijdt bidden moet / ende niet vertragen.

2 Seggende / Daer was een seker Rechter in een stadt / die Godt niet en vreesde / ende geen mensche en ontsagh:

3 Ende daer was een sekere weduwe in deselve stadt / ende sy quam tot hem / seggende / Doet my recht tegen mijne wederpartye.

4 Ende hy en wilde voor eenen [langhen] tijdt niet: maer daer nae seyde hy by hem selven / Hoewel ick Godt niet en vreese / ende geen mensche en ontsie /

5 Nochtans om dat dese weduwe my moeyelick valt / soo sal ick haer recht doen / op dat sy niet eyndelick en kome / ende my het hooft breke.

6 Ende de Heere seyde / Hoort wat de onrechtveerdighe Rechter seght.

7 En sal Godt dan gheen recht doen sijnen uytverkorenen / die dagh en nacht tot hem roepen / hoewel hy lanckmoedigh is over haer?

8 Ick segge u / dat hy haer haestelick recht doen sal: Doch de Sone des menschen / als hy komt / sal hy oock geloove vinden op der aerden?

9 En=

Brentihan jang ca delappan blaz. 18.

1 DIa catta padanja pon suatu saperti oupama, derri itou orang pada gnap wachtou patut sombajang, daan jangan jaddi lella:

2 Macca catta; Adda la saorang orang Houccum pada suatu negri, jang tjadda tacodt pada Alhatalla, lagi tjadda malou pada barrang orang orang manusscia:

3 Daan de negri sitou adda porampoan boudjang saorang, jang ca manna datan padanja, daan catta: Toulong la beta poutus baguam, derri saorang jang dia lauwan akou.

4 Daan lama lama ja tjadda mauw: commodjan derri pada itou dia catta dallam sandiri, Melainkan akou tjadda tacodt Alhatalla, lagi tida malou pada barrang orang manusscia,

5 Wallakjan tegal saorang porampoan boudjang ini dia souffakan akou, macca akou jaddi poutus baguam dia, agar pada commodjan harri ja tjadda datan, daan bermaloukan akou.

6 Daan Tuan ja catta, Dengar la appa jure Houccum pendusta itou bercatta.

7 Macca Alhatalla ja tjadda jaddi balas orang orang terpilehan dia, jang dia malam daan siang tria padanja, djecalauw juga adda lambat pada dia?

8 Akou catta mou, sagra dia menbalaf kanja. Wallakjan tatcalla Annac lacki manusscia adda datan, dia jaddi bertemou pon de boumi orang jang dia pitsjaja la?

9 Mac.

9 Ende hy seyde oock tot sommighe die by haer selven vertrouwden/dat sy rechtveerdigh waren/ende de andere niets en achteden / dese gelijckenisse:

10 Twee menschen ginghen op in den Tempel om te bidden / de een was een Phariseus / ende de ander een Tollenaer.

11 De Phariseus staende badt dit by hem selven / O Godt / ick dancke u/dat ick niet en ben gelijck de andere menschen / roovers / onrechtveerdighe/ overspeelders: ofte oock gelijck dese Tollenaer.

12 Ick vaste tweemael ter weke/ ick gheve tienden van alles wat ick besitte.

13 Ende de Tollenaer van verre staende en wilde oock selfs de oogen niet opheffen nae den hemel / maer sloegh op sijne borst/ segghende / O Godt/ zijt my sondaer genadigh.

14 Ick segghe u - lieden / dese gingh af gherechtveerdight in sijn huys [meer] dan die. Want een yeder die hem selven verhooght / sal vernedert worden / ende die hem selvē vernedert / sal verhoogt worden.

15 Ende sy brachten oock de kinderkens tot hem / op dat hy die soude aenraecken: ende de Discipelen [dat] siende bestrakten deselve.

16 Maer Jesus riep deselve [kinderkens] tot hem / ende seyde / Laet de kinderkens tot my komen/ ende en verhindert haer niet: want der sulcker is het Koninckrijcke Godts.

9 Macca dia catta pon pada barrang orang jang dia harap sandiri ja adda berpalha, macca liat mouda pada jang lain lain, saperti oupamanja jang ini:

10 Doa orang ney ca Kebith agar sombajang, saorang ja Phariseus, daan jang lain saorang Ryba.

11 Jang Phariseus badiri somba la ini pada sandiri, Alhatalla beta trima casse, beta bouccan saperti orang jang lain, orang merampas, orang tida adil, orang menjombo; atauwa saperti saorang Ryba ini.

12 Beta amal doa cali sadiumath, beta bri derri barrang sammoa beta adda, derri sapoulo sa.

13 Daan saorang Ryba itou ja badiri derri djauw, daan tjadda brani pon tjela mattanja ca surga, tetapi poccol dadanja, daan catta, Alhatalla maaffacan beta saorang berdossa.

14 Akou catta mou, jang ini djadda massoc de romanja souda berpalha, lebhe derri pada jang lain. Carna sjappa ja tingi acan sandiri, dia jaddi rinday, daan sjappa ja rinday sandiri, dia jaddi tingi la.

15 Daan orang bauwa padanja pon boudac bouda kitsgil, agar dia cana itou: daan sedang Sahabat Sahabat menliat itou, dia larangkanja.

16 Tetapi Jesus dia pangil padanja boudac boudac itou, daan catta; Bear boudac datan pada akou, daan jangan larang dia: carna jang bagini ampounja Radjat Alhatalla itou.

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

17 Voorwaer segghe ick u/ soo wie het Koninckrijcke Godts niet en sal ontfangen als een kindeken/ die en sal gheensins in het selve komen.

18 Ende een seecker Overste vraeghde hem/ segghende/ Goede Meester/wat doende sal ick het eeuwige leven be-erven?

19 Ende Jesus seyde tot hem/ Wat noemt ghy my goet? Niemant en is goet dan een/ [namelick] Godt.

20 Ghy weet de geboden/ Ghy en sult geen overspel doen/ Ghy en sult niet dooden/ Ghy en sult niet stelen/ Ghy en sult geen valsche getuygenisse gheven: Eert uwen vader/ ende uwe moeder.

21 Ende hy seyde/ Alle dese dinghen hebbe ick onderhouden van mijner jonckheydt aen.

22 Doch Jesus dit hoorende seyde tot hem/ Noch een dingh ontbreeckt u: verkoopt alles wat ghy hebt/ ende deelt het onder den armen/ ende ghy sult eenen schat hebben in den hemel: ende komt herwaerts: volght my.

23 Maer als hy dit hoorde wiert hy geheel droevigh: want hy was seer rijck.

24 Jesus nu siende dat hy gheheel droevigh gheworden was/ seyde/ Hoe swaerlick sullen de gene die goedt hebben in het Koninckrijcke Godts ingaen.

25 Want het is lichter dat een kemel gae door d'ooge van een naelde/

17 Sabenar akou catta mou; Sjappa tjadda trima Radjat Alhatalla saperti boudac saorang, dia tjadda jaddi massoc de sitou.

18 Macca saorang Besar tanja dia, daan catta: Tuan jang bay, appa beta boat, agar sampey doudoc de hidopnja tercackal itou?

19 Jesus catta padanja, Appa mou bernamma beta bay? Carna sjappa sjappa tjadda bay, hanjac suatu, catauwi Alhatalla.

20 Mou tauw jang sabda la, Jangan batsjombo, Jangan bermatti, Jangan mentsjuri, Jangan bersahit dusta la: Hormat la bappa daan ibou mou.

21 Dia catta; Jang ini sammoa beta souda pagang, derri pada beta boudac lagi.

22 Sedang Jesus dengar itou, dia catta, Suatu mou courang lagi: juwel sammoa appa mou adda, daan bri la pada orang kissian, macca mou adda suatu binda de surga: daan camare la: tourut la akou blackang.

23 Sedang dia dengar itou, di jaddi berdoucka sangat: carna dia caja banjac.

24 Macca Jesus liatnja, souda jaddi berdoucka, catta: Bagimanna souckar orang jang djadda arta jaddi massoc de Radjat Alhatalla.

25 Carna lebhe mourah outa saekor berdjalan lalou loubang pantat djarum

de/ dan dat een rijcke in het Koninckrijcke Godts ingae.

26 Ende die [dit] hoorden/ seyden/ Wie kan dan saligh worden?

27 Ende hy seyde/ De dinghen die onmoghelick zijn by de menschen/ zijn mogelick by Godt.

28 Ende Petrus seyde/ Siet/ wy hebben alles verlaten/ ende zijn u gevolght.

29 Ende hy seyde tot haer/ Voorwaer ick segge u-lieden/ datter niemandt en is/ die verlaten heeft huys/ of ouders/ of broeders/ of wijf/ of kinderen/ om het Koninckrijcke Godts/

30 Die niet en sal veelvoudigh weder ontfangen in desen tijt/ ende in de komende eeuwe het eeuwighe leven.

31 Ende hy nam de twaelve by hem/ ende seyde tot haer/ Siet/ wy gaen op nae Jerusalem/ ende het sal alles volbracht worden aen den Sone des menschen/ dat ghescheven is door de Propheten.

32 Want hy sal den Heydenen overghelevert worden/ ende hy sal bespot worden/ ende smadelick ghehandelt worden/ ende bespoghen worden.

33 Ende [hem] ghegeesselt hebbende sullen sy hem dooden: ende ten derden daghe sal hy weder opstaen.

34 Ende sy en verstonden geen van dese dinghen: ende dit woordt was voor haer verborghen/ ende sy en

djarum sabila, derri pada saorang caja berdjalan massoc de Radjat Alhatalla.

26 Macca orang jang dengar itou, catta: Macca sjappa ja berhole jaddi moamin?

27 Daan dia catta, Appa pada orang manussia tjadda coassa, itou coassa pada Alhatalla juga.

28 Daan Petrus catta, Liat kita souda tingal sammoanja, daan souda icodt tuan blackang.

29 Daan dia catta padanja, Sabenar akou catta mou, tjadda sjappa sjappa jang dia souda tingal roma, atauwa bappa jebou, atauwa soudara, atauwa bini, atauwa anna annac, sabab Radjat Alhatalla,

30 Jang tjadda berhole lebhe banjac pada wachtou saccarang ini, daan pada dunja jang jaddi datan, hidopnja tercackal itou.

31 Macca dia ambil jang ca doa blaz, daan catta padanja: Liat kita pegi ney ca Ierusalem, daan itou sammoa appa orang orang Nabbi souda menjurat jaddi poutus pada Annac lelacki orang manussia.

32 Carna dia jaddi cera-acanja pada orang orang Chlaja, daan dia jaddi gourauw gourauw, daan dia harribiroukanja, daan jaddi loudacanja.

33 Daan sedang dia jaddi gimbat dia, dia jaddi bermattikanja: daan ca tiga harri dia jaddi bangon poula.

34 Tetapi dia tjadda mengarti derri barrang itou: daan cattahan ini adda berlindong padanja, macca tjadda

en verstonden niet het gene geseght wierdt.

35 Ende het gheschiedde als hy na by Jericho quam/ dat een seker blinde aen den wegh sat / bedelende.

36 Ende dese hoorende de schare voorby gaen / vraeghde wat dat ware.

37 Ende sy boodtschapten hem/ dat Jesus de Nazarener voorby gingh.

38 Ende hy riep/seggende: Jesu / ghy sone Davids / ontfermt u mijner.

39 Ende die voorby gingen bestrafften hem / op dat hy swijghen soude: maer hy riep so veel te meer/ Sone Davids ontfermt u mijner.

40 Ende Jesus [stil] staende beval datmen den selven tot hem brengen soude: ende als hy na by [hem] gekomen was vraeghde hy hem /

41 Segghende / Wat wilt ghy dat ick u doen sal? Ende hy seyde / Heere dat ick siende mach worden.

42 Ende Jesus seyde tot hem / Wordt siende: uw' geloove heeft u behouden.

43 Ende terstont wierdt hy siende / ende volghde hem / Godt verheerlickende: ende alle het volck [dat] siende/ gaven Gode lof.

Het xix. Capittel.

1 Ende [Jesus] inghekomen zijnde gingh hy door Jericho:

2 Ende siet / daer waseen man met

da tauw appa adda catta de fitou.

35 Daan jaddi sedang dia sampey decat Iericho, fitou doudoc bouta saorang decat djalan baminta dorma.

36 Daan sedang dia dengar cauwan orang itou lalou, dia tanja appa itou.

37 Daan orang catta padanja: Iesus derri Nazareth ja adda lalou fitou.

38 Sedang itou dia tria, daan catta: Iesus annac David cassiankan la beta.

39 Daan orang jang dia lalou larang dia, agar dia diëm: macca dia tria lebhe lagi; Annac David cassiankan la beta.

40 Daan Iesus badiri, passan orang bauwakanja pada dia: daan sedangnja souda sampey, ja tanja pada dia,

41 Daan catta: Appa handac akou boat pada mou. Dia catta: Tuan agar beta berhole liat.

42 Iesus catta padanja; Iaddi la menliat: pitsjaja mou souda dia toulong mou.

43 Macca sabontar dia jaddi liat, daan mengicodt, daan poudgi Alhatalla: daan orang sammoa menliat itou, dia berpoudgi Alhatalla juga.

Brentihan jang ca sambilan blaz. 19.

1 Daan souda massoc dia lalou de tenga Iericho:

2 Daan liat orang saorang jang dia ber-

met name geheeten Zaccheus/ ende dese was een Overste der tollenaren ende hy was rijck:

3 Ende socht Jesum te sien / wie hy was: ende en konde niet van weghen de schare / om dat hy kleyn van persoon was.

4 Ende voor uyt loopende klam hy op eenen wilden vijge-boom/ op dat hy hem mochte sien: want hy door dien [wegh] soude voorby gaen.

5 Ende als Jesus aen die plaetse quam / opwaerts siende sagh hy hem / ende seyde tot hem / Zacchee haest u ende komt af: want ick moet heden in uw' huys blijven.

6 Ende hy haestede hem ende quam af / ende ontfingh hem met blijdtschap.

7 Ende alle die het saghen murmureerden/ seggende / Hy is tot eenen sondighen man ingegaen om te herbergen.

8 Ende Zaccheus stondt ende seyde tot den Heere / Siet / de helft van mijne goederen/ Heere/geve ick den armen: ende indien ick yemant yet door bedrogh ontvremdt hebbe/dat geve ick vier-dubbelt weder.

9 Ende Jesus seyde tot hem / Heden is desen huyse salighendt geschiedt/nademael oock dese een sone Abrahams is.

10 Want de Sone des menschen is gekomen / om te soecken ende saligh te maken dat verloren was.

11 Ende als sy dat hoorden / voeghde hy daer by / ende seyde een

bernamma Zaccheus, jang manna ja Pongelou orang orang ryba itou, daan jang ini ja adda caja:

3 Daan dia handac liat Iesum; sjappa nang dia: macca tjadda berhole derri pada cauwan, carna d'njauwa dia panda.

4 Macca dia larri ca adapan, daan ney pada suatu pohon ara, agar berhole liat Iesum: carna dia menjaddi lalou de sitou.

5 Daan sedang Iesus souda sampey de tampat itou, daan liat ca atas, macca liatnja, daan catta padanja; Zacchee sagra touron la: carna saharri ini akou handac tingal de roma mou.

6 Macca dia touron bangat, daan sambotnja dengan souckahan la.

7 Daan sammoa jang dia liat itou ja songut, daan catta; Dia souda massoc pada saorang berdossa brenti.

8 Daan Zaccheus badiri, catta pada Tuan: Liat Tuan satenga derri arta beta kita bri acan orang kissian: djecalauw beta berhole barrang appa derri ampounja orang lain, beta poulangkan itou ampat lapis.

9 Daan Jesus catta padanja, Saharri ini jaddi pada roma jang ini moamin juga, carna dia pon saorang anna lelacki Abraham.

10 Carna Annac lelacki manusscia souda datan, mentjeri daan boat moamin itou, jang di souda jelang.

11 Daan sedang orang dengar itou, lagi dia cattakanja suatu sapertihan,

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

gelijckenisse / om dat hy na by Jerusalem was / ende [om dat] sy meynden dat het Koninckrijcke Gods terstont soude openbaer worden.

12 Hy seyde dan / Een seecker wel-geboren man reysde in een verre [ghelegen] landt / om voor hem selven een Koninckrijck te ontfangen / ende [dan] weder te keeren.

13 Ende geroepen hebbende sijne tien dienstknechten / gaf hy haer tien ponden / ende seyde tot haer / Doet handelinge tot dat ick kome.

14 Ende sijne burgers hateden hem / ende sonden hem ghesanten nae / seggende / Wy en willen niet dat dese over ons Koningh zy.

15 Ende het geschiedde / doe hy weder quam / als hy het Koninckrijck ontfangē hadde / dat hy seyde / dat die dienstknechten tot hem souden geroepen worden / dien hy het geldt gegeven hadde / op dat hy weten mochte / wat een yegelick met handelen gewonnen hadde.

16 Ende de eerste quam / ende seyde / Heere / uw' pondt heeft tien ponden daer toe gewonnen.

17 Ende hy seyde tot hem / Wel / ghy goede dienstknecht: dewijle ghy in het minste getrouw' zijt geweest: soo hebt macht over tien steden.

18 Ende de tweede quam / ende seyde / Heere / uw' pondt heeft vijf ponden gewonnen.

19 Ende hy seyde oock tot desen / Ende ghy / weest over vijf steden.

20 En-

carna itou djadda decat Jerusalem, daan carna dia sancka Radjat Alhatalla itou sabontar ja adda bertimbol.

12 Macca dia catta; Saorang orang assalnja bay ja pegi pada negri djauw djauw, agar dia pegang Radjat suatu pada sandiri, daan poulang la.

13 Daan souda dia pangil souroannja sapoulo orang, dia brinja sapoulo catti, daan catta padanja; Menjagala sampey akou datan.

14 Daan orang orang derri negrinja bintsi padanja, daan souro orang blackang dia, daan catta: Kita tjadda mauw jang ini dia jaddi Radgja kita.

15 Macca jaddi sedang dia poulang, tattcalla ja souda berhole Radjat negri itou, daan dia passan, agar jaddi pangil padanja souroan souroan itou, jang dia souda bri dinnar itou, agar dia berhole tauw appa gnap orang ja adda cardja.

16 Daan jang bermula datan, daan catta: Sacatti tuan souda laba sapoulo catti.

17 Macca dia cattakanja, Bay mou souroan jang bay: carna mou souda boat betul pada jang kitsgil; macca pegang la negri sapoulo boa.

18 Daan jang lain datan, daan catta: Sacatti tuan souda laba lima catti.

19 Macca dia catta pada jang ini pon, Pegang la lima boa negri.

20 Sa-

20 Ende een ander quam / seggende/ Heere/ siet [hier] uw' pondt / het welck ick in eenen sweet-doeck wech-gelepdt hadde:

21 Want ick vreesde u / om dat ghy een strak mensche zijt / ghy neemt wech dat ghy niet gheleght en hebt / ende ghy maept dat ghy niet gezaept en hebt.

22 Maer hy seyde tot hem/ Vyt uwen mondt sal ick u oordeelen/ghy boose dienstknecht: ghy wist dat ick een strak mensche ben/nemende wech dat ick niet gheleght en hebbe / ende maepende dat ick niet ghezaept en hebbe.

23 Waerom en hebt ghy dan mijn geldt niet in de banck ghegeven / ende ick komende hadde het selve met woecker mogen eyschen?

24 Ende hy seyde tot de gene die by hem stonden / Neemt dat pondt van hem wech / ende geeft het dien / die de tien ponden heeft.

25 Ende sy seyden tot hem/ Heere/ hy heeft tien ponden.

26 Want ick segge u / dat eenen peghelicken die heeft sal ghegheven worden: maer van den ghenen die niet en heeft / van dien sal genomen worden oock dat hy heeft.

27 Doch dese mijne vyanden / die niet en hebben gewilt / dat ick over haer Koningh soude zijn/ vrengt hier / ende slaet se [hier] voor my doodt.

28 Ende dit gheseght hebbende reysde hy voor [haer] henen / ende gingh op na Jerusalem.

20 Saorang lain datan, daan catta; Tuan liat sitou sacatti tuan, jang manna beta souda terru pada suatu sapou tangan:

21 Carna beta tacodt tuan saorang manussia craz sangat, tuan ambil manna tjadda terru, daan gittam jang manna tjadda menabor.

22 Macca dia catta padanja: Mou souroan jang djahat, derri moulut sandiri akou jaddi houccum mou: mou tauw akou saorang craz, menambil jang akou tjadda terru, daan mengittam jang akou tjadda menabor.

23 Macca carna appa mou tjadda bri pera akou pada jure menourop, daan akou datan berhole minta itou dengan bonganja?

24 Daan dia catta pada orang jang badiri decat sitou; Ambil sacatti derri dia, daan menbri la itou, jang djadda sapoulo catti.

25 Macca orang cattacanja; Tuan djadda sapoulo catti.

26 Tetapi dia catta; Carna akou catta mou, sagnap orang jang dia adda, jaddi brican: daan derri pada itou jang dia tjadda appa, jaddi menambil pegi pon itou appa dia adda.

27 Daan satrou satrou jang ini pon, ja tjadda mau akou jaddi Radgja dia, menbauwakanja de sini, daan bermattikanja de adapan akou.

28 Daan souda dia catta ini, ja pegi ca adapan ney ca Jerusalem.

29 Ende het ghelchiedde als hy na by Bethphage ende Bethanien gekomen was / aen den bergh ghenaemt den Olijfbergh / dat hy twee van sijne Discipelen uytsondt /

30 Seggende / Gaet henen in dat vlerk / dat tegen over is: in het welck inkomende sult ghy een veulen gebonden vinden / waer op geen mensche oyt en heeft gheseten: ontbindt het selve / ende brenght het.

31 Ende indien yemandt u braeght / Waerom ontbindt ghy [dat?] soo sult ghy also tot hem seggen / Om dat het de Heere van noode heeft.

32 Ende die uytghesonden waren / henen ghegaen zijnde / vonden het gelijck hy haer geseght hadde.

33 Ende als sy het veulen ontbonden / seyden de heeren des selven tot haer / Waerom ontbindt ghy het veulen?

34 Ende sy seyden / De Heere heeft het van noode.

35 Ende sy brachten het selve tot Jesum. Ende hare kleederen op het veulen geworpen hebbende / setteden sy Jesum daer op.

36 Ende als hy [voort-]reysde / sprepdden sy hare kleederen onder [hem] op den wegh.

37 Ende als hy nu ghenaeckte aen den afgangh des Olijf-berghs / begon alle de menighte der Discipelen haer te verblijden / ende Godt te loven met grooter stemme / van weghen alle de krachtighe daden die sy gh:

29 Daan jaddi sedang dia sampey decat Bethphage daan Bethanja, pada bouckit jang bernamma bouckit boa minja, dia souro calouwar Sahabatnja doa orang,

30 Daan catta; Pegi la pada campong orang jang adda betul mouca mou: tattcalla mou massoc sitou, macca jaddi bertemou bericadt annac cladey saekor, pada manna boulum orang manussia berdoudoc: ouray la itou, daan bauwa la de sini.

31 Daan djecalauw barrang orang tanja pada mou, Appa sebab mou ouray itou? macca mou jaddi catta padanja; Carna Tuan ja adda courang itou.

32 Daan itou jang dia souda souro calouwar, ja pegi, daan mendapat sapertinja souda catta.

33 Daan sedang dia ouray annac cladey itou, catta tuan cladey padanja, Appa sebab mou ouray annac cladey itou?

34 Dia catta; Carna Tuan ja adda courang itou.

35 Daan dia bauwakan itou pada Jesum. Macca dia boubo caynja pada cladey, daan terru Jesum de attas itou.

36 Daan sedangnja berdjalan, orang dia ampar caynja de djalan.

37 Daan sedang dia saccarang sampey de cacki bouckit boa minja itou, sagala cauwan Sahabat Sahabat dia mouley berpoudgi Alhatalla, dengan souckahan daan suara baboungni, derri boatan tercoassa itou sammoa jang dia

ghesien hadden /

38 Seggende / Ghesegent is de Koningh die daer komt in den name des Heeren: Vrede [zy] in den Hemel / ende heerlickheydt in de hooghste [plaetsen.]

39 Ende sommige der Phariseen uyt de schare seyden tot hem / Meester / bestraft uwe Discipelen.

40 Ende hy antwoordende seyde tot haer / Ick segge u-lieden dat / soo dese swijghen / de steenen haest roepen sullen.

41 Ende als hy nae by quam / ende de stadt sagh / weende hy over haer /

42 Seggende / Och of ghy oock bekendet / oock noch in desen uwen dagh / het ghene tot uwen vrede [dient!] Maer nu is het verborgen voor uwe oogen.

43 Want daer sullen daghen over u komen / dat uwe vyanden een begravinghe rondtom u sullen opwerpen / ende sullen u omcingelen / ende u van alle zijden benouwen.

44 Ende sullen u tot den grondt nederwerpen / ende uwe kinderen in u: ende sy en sullen in u den [eenen] steen op den [anderen] steen niet laten: daerom dat ghy den tijdt uwer besoeckinghe niet bekent en hebt.

45 Ende ghegaen zijnde in den Tempel / begon hy uyt te drijven de gene die daer in verkochten ende kochten /

46 Seggende tot haer / Daer is ghescheven / Mijn huys is een huys

dia souda liat,

38 Daan catta: Bapahalihara Radgja itou jang datan sitou pada namma Tuan Alha: Tantossa ja adda de langit, daan mahamouljanja pada tampat jang terlebhe tingi.

39 Daan barrang orang Pharisey derri cauwan itou catta padanja: Tuan larang la Sahabat Sahabat mou.

40 Macca dia menjauwt daan catta padanja; Akou catta mou, djecalauw jang ini diëm, macca batou batou jaddi batria.

41 Daan sedang dia datan decat, daan menliat negri itou, macca ja menangis padanja,

42 Daan catta; Djecalauw mou adda tauw pada harri harri mou jang ini juga appa adda patut pada tantossa mou! Tetapi saccarang ja souda berlindong derri matta mou.

43 Carna pada mou adda datan barrang harri, macca satrou mou dia jaddi bacoupongkan dengan cottanja calouling mou, daan pada gnap bla dia sassakan mou;

44 Daan dia jaddi ratacan mou sampey ca tanna, daan anna annac mou de dallam mou: daan dia tjadda bri tingal mou suatu batou pada jang lain: tegal itou mou tjadda tauw ingat coutica ja souda mendapat mou.

45 Daan dia pegi ca Kebith, daan mouley boang calouwar itou, jang dia menbeli daan menjuwel de dallam itou,

46 Daan catta padanja, Adda menjurat sitou, Roma akou itou suatu roma

huys des ghebedts: maer ghy hebt dat tot een kuyl der moordenaren gemaeckt.

47 Ende hy leerde daghelicks in den Tempel: ende de Over-priesters/ ende de Schrift-geleerde/ende de Overste des volcks sochten hem te dooden:

48 Ende sy en vonden niet/ wat sy doen souden: want alle het volck hingh hem aen/ ende hoorde [hem.]

ma sombajang: tetapi mou souda boat itou pada suatu loubang samoan.

47 Daan saharri harri dia adjar de Kebith: macca Himam Himam besar, daan Pengarti surat, daan orang orang jang Terlebhe la mentjery bermatti-acan dia:

48 Daan dia tjadda mendapat bagimanna dia berhole menboat itou: carna sagala orang dengar dia, daan gantong padanja.

Het xx. Capittel.

1 ENde het ghescheedde in een van die daghen/ als hy in den Tempel het volck leerde/ ende het Euangelium verkondigde/ dat de Over-priesters ende de Schrift-geleerde met de Ouderlinghen daer over quamen.

2 Ende spraken tot hem/seggende/ Seght ons/ door wat macht ghy dese dingen doet: Ofte wie hy is die u dese macht heeft gegeven?

3 Ende hy antwoordende seyde tot haer/ Ick sal u oock een woordt vragen: ende segget my/

4 De Doop Joannis was die uyt den hemel/ ofte uyt de menschen?

5 Ende sy overleyden onder haer/seggende/ Indien wy seggen/ Uyt den hemel: soo sal hy segghen/ Waerom en hebt ghy dan hem niet gelooft?

6 Ende indien wy seggen/ Uyt de

Brentihan jang ca doa poulo. 20.

1 DAan jaddi pada barrang harri derri itou, sedang dia adjar orang daan Euangeli-acan de Kebith, macca Himam, daan Pengarti surat, dengan Touwa Touwa orang itou datan padanja;

2 Daan bercatta pada dia, cattanja: Bri tauw la kita; derri pada coassa appa mou menboat ini: atauwa sjappa itou, jang dia menbri mou coassa itou?

3 Daan dia menjauwt, daan catta padanja; Akou pon jaddi tanja barrang suatu pada mou: daan bri tauw la akou itou,

4 Mandihan Joannis ja adda derri surga, atauwa derri orang manussia?

5 Daan dia kira pada sandiri, daan catta; Djecalauw kita catta, Derri surga: macca dia jaddi catta; Appa moula camou tjadda pitsjajakanja?

6 Daan djecalauw kita catta; Derri

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

de menschen: soo sal ons al het volck steenighen: Want sy houden voor seecker dat Joannes een Prophet was.

7 Ende sy antwoordden / dat sy niet en wisten van waer [die was.]

8 Ende Jesus seyde tot haer / Soo en segghe ick u oock niet / door wat macht ick dese dingen doe.

9 Ende hy begon tot het volck dese gelijckenisse te seggen / Een seker mensche plantede eenen wijngaert / ende hy verhuerde dien aen landt-lieden / ende trock eenen langen tijdt buyten 's landts.

10 Eñ als het de tijd was / sandt hy tot de landt-lieden eenen dienstknecht / op dat sy hem van de vrucht des wijngaerts geven souden: maer de lant-lieden sloegen den selven / ende sonden [hem] ledigh henen.

11 Ende wederom sandt hy noch eenen anderen dienstknecht / maer oock dien geslaghen ende smadelick ghehandelt hebbende / sonden sy [hem] ledigh henen.

12 Ende wederom sandt hy noch eenen derden: maer sy verwondden oock desen / ende wierpen [hem] uyt.

13 Ende de heere des wijngaerts seyde / Wat sal ick doen? Ick sal mijnen geliefden sone senden: mogelick desen siende sullen sy [hem] ontsien.

14 Maer als de landt-lieden hem sagen / overleyden sy onder malcanderen / ende seyden / Dese is de erfgenaem /

ri orang manusscia: macca sagala orang dia limparacan kita dengan batou: Carna dia kira songo Joannes ja saorang Nabbi.

7 Macca dia menjauwt, ja tjadda tauw derri manna dia.

8 Sedang itou Jesus catta padanja; Macca akou tjadda bri tauw kan mou pon, derri pada coassa appa akou menboat barrang jang ini.

9 Daan dia mouley bercatta pada orang orang saperti oupama jang ini: Orang manusscia saorang dia bertanam suatu coubon angor, daan dia sewa itou pada orang darrat, daan djadda delouwar negri lama lama la.

10 Daan pada wachtou jang patut, dia souro souroanja saorang pada orang darrat itou, agar dia bricanja derri boa angor itou: daan orang darrat dia poccolnja, daan sourokanja hampa pegi calouwar.

11 Daan lebhe derri pada itou dia souro souroanja saorang lain, daan jang ini ja poccol pon, daan menboatnja malou la, daan sourokanja hampa calouwar.

12 Daan lebhe derri pada itou dia souro lagi jang ca tiga; daan jang ini dia loucka-acan pon, daan boangkanja calouwar.

13 Macca tuan angor itou catta; Appa akou boat? Akou souro anna lelacki jang tercasse akou: sjappa tauw tattcalla ja liat dia, ja adda tacodt dia.

14 Tetapi sedang orang darrat itou menliat dia, ja kira pada sandiri, daan catta: Ini la annac poussaca, camare

naem / komt / laet ons hem dooden / op dat de erffenisse onse worde.

15 Ende als sy hem buyten den wijngaert uytgheworpen hadden / doodden sy [hem.] Wat sal dan de heere des wijngaerts haer doen?

16 Hy sal komen ende dese landtlieden verderven / ende sal den wijngaert aen andere gheven. Ende als sy [dat] hoorden / seyden sy / Dat zy verre.

17 Maer hy sagh'se aen / ende seyde / Wat is dan dit / het welck geschrevē staet / De steen dien de bouwlieden verworpen hebben / dese is tot een hooft des hoecks geworden?

18 Een yegelick die op dien steen valt / sal verplettert worden / ende op wien hy valt / diē sal hy vermorselē.

19 Ende de Over-priesters ende de Schrift-gheleerde sochten te dier selver uyre de handen aen hem te slaen: maer sy vreesden het volck: want sy verstonden dat hy dese gelijckenisse tegen haer ghesprooken hadde.

20 Ende sy namen [hem] waer / ende sonden verspieders uyt / die haer selven veynsden rechtveerdigh te zijn: op dat sy hem in [sijne] reden vanghen mochten / om hem der heerschappye ende der macht des Stadt-houders over te leveren.

21 Ende sy vraeghden hem / seggende / Meester / wy weten dat ghy recht spreeckt / ende leert / ende den persoon niet aen en neemt / maer leert den wegh Godts in der waerheydt.

22 Is

mare la, bear kita bermatti dia, agar poussakanja jaddi ampounja kita.

15 Macca dia boangkanja delouwar coubon angor, daan bermatti dia. Macca tuan coubon angor itou appa dia jaddi boat padanja?

16 Ja adda datan daan roussa orang darrat itou, daan coubon angor itou dia briacan orang lain. Sedang ja dengar itou, cattanja, Djangan adda itou.

17 Daan Jesus liat pandangkanja, daan catta: Macca appa itou, dia souda menjurat, Batou itou jang jure toucan adda boang, ini la souda jaddi cappalla oudjong?

18 Sjappa djato pada batou ini, dia jaddi pitsja la, daan pada sjappa itou djato, dia jaddi romokanja.

19 Macca Himam besar daan Pengarti surat ca coutica itou mentjery tancap dia: tetapi dia tacodt orang: carna dia tauw saperti jang ini dia catta pada dia juga.

20 Daan dia ingatkanja, daan dia souro orang hismou, jang dia poura poura ja orang berpalha; agar dia berhole tancap pada cattahanja, daan berhole ceraacan orang besar, daan dallam coassa jure pegang negri.

21 Macca dia tanjakanja, daan catta: Kita tauw tuan bercatta jang benar juga, daan adjar, daan tjadda liat pada orang orang, tetapi beradjar djalan Alhatalla pada benarnja.

22 Ad-

22 Is het ons gheoorlooft den Keyser schattinge te gevẽ/ofte niet?
23 Ende hy hare arghlistighept bemerckende / seyde tot haer / Wat versoeckt ghy my?
24 Toont my eenen penningh: wiens beeld ende opschrift heeft hy? Ende sy antwoordende seyden / Des Keysers.
25 Ende hy seyde tot haer/ Geeft dan den Keyser dat des Keysers is / ende Gode dat Godes [is.]

26 Ende sy en konden hem in [sijn] woordt niet vatten voor den volcke: ende haer verwonderende over sijne antwoorde swegen sy stille.
27 Ende tot hem quamen sommighe der Sadduceen / welcke tegen-sprekende [seggen] datter geen opstandinge en is / ende vraeghden hem /
28 Seggende/ Meester/ Moses heeft ons geschreven/ So pemants broeder sterft/ die een wijf heeft/ ende hy sterft sonder kinderen/dat sijn broeder het wijf nemen sal/ ende sijnen broeder zaedt verwecken.
29 Daer waren nu seven broeders: ende de eerste nam een wijf/ende hy stierf sonder kinderen.

30 Ende de tweede nam dat wijf/ ende [oock] dese stierf sonder kinderen.
31 Ende de derde nam het selve [wijf:] ende desgheliicks oock de seven/ ende en hebben gheen kinderen nagelaten/ ende zijn gestorven.

22 Adda patut kita menbry hadet pada Radgja, ca tida?
23 Sedang dia mengarti tjerdenja, ja catta padanja; Appa mou tjoubba acan beta?
24 Tonjo la akou dinnar sakeping: roupa daan surat sjappa ja adda? Dia menjauwt, daan catta; Ampounja Radgja.
25 Daan dia catta padanja, Macca bry la pada Radgja ampounja Radgja, daan Alhatalla ampounja Alhatalla.
26 Macca dia tjadda berhole lauwan cattakanja ca adapan orang: macca heran derri pada menjauwtnja, ja diëm la.
27 Daan ca pada dia datan barrang orang Sadducey, jang manna catta orang tjadda bangon derri mattinja, tanja dia,

28 Daan catta; Tuan, Moses souda menjurat acan kita, Djecalauw barrang soudara orang, souda babini, matti, daan tjadda tingal annac, soudara dia jaddi ambil bini itou, agar gra bangon annac annac soudara dia.
29 Macca saccarang adda toudjo berade: daan jang doulou dia menambil bini saorang, daan matti, daan tjadda tingal anna.
30 Daan jang ca doa menambil bini, daan bermatti, pon ja tjadda tingal anna.
31 Daan jang ca tiga menambilnja: daan demikjan pon jang toudjo itou sammoa, daan tjadda tingal annac, daan bermatti juga.

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

32 Ende ten laetsten nae allen stierf oock het wijf.

33 In de opstandinghe dan / wiens wijf van desen sal sy zijn? Want die seven hebben deselve tot een wijf gehadt.

34 Ende Jesus antwoordende seyde tot haer / De kinderen deser eeuwe trouwen / ende worden ten houwelicke uytgegeven:

35 Maer die weerdigh sullen geacht zijn die eeuwe te verwerven / ende de opstandinghe uyt den dooden / en sullen noch trouwen / noch ten houwelicke uyt-ghegeven worden.

36 Want sy en konnen niet meer sterven: want sy zijn den Enghelen ghelijck. Ende sy zijn kinderen Godts / dewijle sy kinderen der opstandinge zijn.

37 Ende dat de doode opgheweckt sullen worden / heeft oock Moses aenghewesen by den doornen-bosch / als hy den Heere noemt den Godt Abrahams / ende den Godt Isaacs / ende den Godt Jacobs.

38 [Godt]nu en is niet een Godt der doode / maer der levende: want sy leven hem alle.

39 Ende sommige der Schriftgheleerde antwoordende seyden / Meester / ghy hebt wel geseght.

40 Ende sy en durfden hem niet meer yet vragen.

41 Ende hy seyde tot haer / Hoe seg-

32 Daan commodjan derri pada itou sammoa porampoan jang ini pon bermatti.

33 Saccarang tattcalla orang jaddi bangon, macca ampounja sjappa dia? Carna ca toudjo sammoa souda menambilnja boat bini.

34 Macca Jesus menjauwt, daan catta padanja, Anna anna dunja ini cauwin, daan menbry calouwar bacauwin:

35 Tetapi sjappa jaddi kira patut berhole acan coutica jang bermatti ja adda bangon, dia tjadda cauwin, lagi tjadda bry bacauwin.

36 Carna dia tjadda berhole matti lagi: carna dia saperti Meliacat. Daan dia la anna anna Alhatalla, sebab dia anna anna terbangon itou.

37 Daan orang orang bermatti adda bangon, itou Moses pon souda bertoundjo decat outan douri itou, sedang bernamma Tuan Alha, Alhatalla Abraham, Alhatalla Isaac, Alhatalla Jacob.

38 Daan Alhatalla boucan suatu Alhatalla orang matti, tetapi jang dia hidop: carna dia hidop acanja sammoa.

39 Daan barrang orang derri Pengarti surat menjauwt, daan catta; Tuan souda bercatta bay.

40 Daan dia tjadda brani tanjacanja lagi barrang appa.

41 Daan dia catta padanja; Bagi-man-

seggen sy/ dat de Christus Davids sone is?

42 Ende David selve seght in het boeck der Psalmen / De Heere heeft gesegt tot mijnen Heere/ Sit aen mijne rechter-[handt:]

43 Tot dat ick uwe vyanden sal geset hebben tot een voet-banck uwer voeten.

44 David dan noemt hem sijnen Heere/ ende hoe is hy sijn sone?

45 Ende daer alle het volck[het] hoorde/ seyde hy tot sijne Discipelen/

46 Wacht u van de Schrift-geleerde/ die daer willen wandelen in langhe kleederen/ ende beminnen de groetingen op de merckten/ ende de voor-gestoelten in de Synagogen/ ende de voor-aen-sittinghen in de maeltijden:

47 Die der weduwen huysen opeten/ ende onder eenen schijn lange gebeden doen: Dese sullen swaerder oordeel ontfangen.

manna orang catta Christus ja annac lelacki David saorang?

42 Daan David sandiri pada kitap Psabor catta; Tuan ja souda catta pada Tuan akou, Doudoc la ca tangan canan akou;

43 Sampey akou terru satrou satrou mou, pada suatu galang-acan cacki mou.

44 Macca David bernammakanja Tuan, daan bagimanna ja annac lelacki dia?

45 Daan de manna orang sammoa dengar, ja catta pada Sahabatnja;

46 Ingat ingat mou derri Pengarti surat, jang dia handac berdjalan dengan caïnja panjang, daan dia bersoucka orang somba dia ca besara, daan tincadt jang doulou de Berhimponan orang, daan berdoudoc doulou pada pangilan orang:

47 Jang manna ja maccan habis roma roma orang boudjang, daan poura poura dia sombajang lama lama la: Jang ini dia adda houccum an terlebhe la.

Het xxj. Capittel.

1 Ende opsiende sagh hy de rijcke haere gaven in de Schat-kiste werpen.

2 Ende hy sagh oock een seker arme weduwe twee kleyne [penninghskens] daer in werpen.

3 Ende hy seyde/ Waerlick ick segghe u / dat dese arme weduwe

Brentihan jang ca doa poulo sa. 21.

1 Daan ja souda tjela matta, liat orang orang caja menboang sumbahanja pada petti menjumba itou.

2 Daan dia liat pon orang porampoan boudjang, jang kissian saorang, boang dallam sitou peti doa keping.

3 Daan dia catta; Sabenar akou catta mou, sa boudjang jang kissian

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

meer dan alle heeft [in-]gewoorpen.

4 Want die alle hebben van haren overvloedt gewoorpen tot de gaven Gods: maer dese heeft van haer gebreck alle den leeftocht die sy hadde/ [daer in] gewoorpen.

5 Ende als sommige seyden van den Tempel/ dat hy met schoone steenen ende begiftinghen verciert was/ seyde hy/

6 [Wat] dese dingen [aengaet/] die ghy aenschouwt/ daer sullen daghen komen / in welcke niet [eenen] steen op [den anderen] steen en sal gelaten worden/ die niet en sal worden afgebroken.

7 Ende sy vraeghden hem / seggende/ Meester/ wanneer sullen dan dese dinghen zijn? ende welck is het teecken / wanneer dese dinghen sullen geschieden?

8 Ende hy seyde / Siet dat ghy niet verleydt en wordet: want vele sullender komen onder mijnen name / segghende / Ick ben [de Christus.] Ende de tijdt is na by gekomen: En gaet dan haer niet na.

9 Ende wanneer ghy sult hooren van oorloghen ende beroerten / so en wordt niet verschrickt. Want dese dinghen moeten eerst gheschieden: maer [noch] en is terstondt het eynde niet.

10 Doe seyde hy tot haer / Het [een] volck sal teghen het [ander] volck opstaen / ende het [een] Koninckrijck teghen het [ander] Koninckrijck.

11 En-

ini dia boang dallam itou lebhe derri pada jang laïn sammoa:

4 Carna jang ini sammoa dia boang derri pada ampounja terlebhe, agar sumba Alha: tetapi jang ini dia souda boang derri kissianja sammoa appa dia adda balanja.

5 Daan sedang barrang orang catta derri Kebith, ja souda boat bysey dengan batou, daan appa appa lain ja adda brycan; dia catta:

6 Harri harri itou ja adda datan, pada manna derri itou sammoa jang mou liat de sini, tjadda jaddi tingal suatu batou ca atas lain, jang tjadda jaddi romba touron.

7 Macca dia tanjacanja, daan catta; Tuan, mannacalla jaddi itou? daan tanda appa adda tattcalla jaddi itou?

8 Daan dia catta: Liat bay bay, agar orang jangan adjar pada mou sala: carna adda banja datan pada namma akou, daan catta; Akou Christus. Daan wachtou ja adda decat: Carna itou jangan tourut dia.

9 Sedang mou jaddi dengar derri prang, daan goga orang, macca jangan tercoutjut: Carna itou handac jaddi doulou: tetapi boulum lagi sagra ja adda oudjongnja.

10 Daan dia catta padanja; Oumat suatu jaddi bangon daan lauwan pada jang lain, daan suatu Radjat pada jang lain.

11 Daan

11 Ende daer sullen groote aerdbevinghen wesen in verschepden plaetsen/ ende hongers-nooden/ ende pestilentien: daer sullen oock schrickelicke dinghen/ ende groote teeckenen van den hemel gheschieden.

12 Maer voor dit alles sullen sy hare handen aen u-lieden slaen/ ende [u] vervolgen/ [u] overleverende in de Synagogen ende gevangenissen/ende ghy sult getrocken worden voor Koninghen ende Stadthouders/ om mijns naems wille.

13 Ende [dit] sal u overkomen tot een getuygenisse.

14 Neemt dan in uwe herten voor/ van te voren niet te overdencken/ [hoe] ghy u verantwoorden sult.

15 Want ick sal u mondt ende wijsheydt geven/welcke niet en sullen konnen tegenspreken/ noch wederstaen/ alle die haer teghen u setten.

16 Ende ghy sult over-gelevert worden oock van ouders/ ende broeders/ ende magen/ ende vrienden: ende sy sullender [sommighe] uyt u dooden.

17 Ende ghy sult van allen gehaet wordē om mijns naems wille.

18 Doch niet een haer uyt uwen hoofde en sal verloren gaen.

19 Besittet uwe zielen in uwe lijdtsaemheydt.

20 Maer wanneer ghy sien sult dat Jerusalem van heyr-leghers omcinghelt wordt/ soo weet alsdan dat

11 Daan de sini sana adda gompa boumi besar, daan barrang appa sammoa mahal, daan penjakitan, daan cardjahan tercoutjut; daan adda jaddi tanda tanda besar derri langit.

12 Tetapi doulou derri pada itou sammoa jaddi, dia adda tancapcan mou, daan bericodt mou, daan cera-acan mou de Berhimponanja, daan penjaranja, daan bauwa pada Radgja Radgja daan jure Houccum negri, sebab namma akou.

13 Daan jaddi mou pada suatu sahitan.

14 Macca kira pada hatti mou, agar jangan tsjinta, appa mou jaddi menjauwt.

15 Carna akou jaddi brycan mou moulut, daan boudiman, pada manna ja tjadda berhole bercatta lagi lauwan sammoa itou jang dia handac lauwan pada mou.

16 Mou pon jaddi cera-acan derri pada ibou bappa, daan derri soudara, daan derri cauwum, daan derri soubat soubat mou: daan dia jaddi bermatti barrang orang derri mou.

17 Daan sagnap orang jaddi bintsi acan mou sebab namma akou.

18 Daan sa crat rambodt cappalla mou tjadda jaddi jelang.

19 Pegang la djeuwa mou dallam nanti tahan la.

20 Daan sedang mou jaddi liat negri Jerusalem jaddi bacoupong dengan cauwum cauwum orang prang, macca

dat hare verwoestinghe na by ghekomen is.

21 Alsdan die in Judea zijn / dat se vlieden na de bergen: ende die in het midden van het selve zijn / datse daer uyt trecken: ende die op de velden zijn / dat se in het selve niet en komen.

22 Want dese zijn daghen der wraake / op dat alles vervult worde dat geschreven is.

23 Doch wee den bevruchten / ende den sooghenden [vrouwen] in die daghen: want daer sal groote noodt zijn in het landt / ende toorn over dit volck.

24 Ende sy sullen vallen door de scherpte des sweerdts / ende gevanckelick wech-ghevoert worden onder alle volcken: ende Jerusalem sal van de Heydenen vertreden worden tot dat de tijden der Heydenen vervult sullen zijn.

25 Ende daer sullen teeckenen zijn in de Sonne / ende Mane / ende Sterren / ende op de aerde benauwtheydt der volckeren / met twijffelmoedigheydt / als de zee ende water-golven groot geluydt sullen geven:

26 Ende den menschen het herte sal beswijcken van vreese / ende verwachtinge der dingen / die het aerdrijck sullen overkomen. Want de krachten der hemelen sullen beweeght worden.

27 Ende alsdan sullen sy den Sone des menschen sien komen in een wolcke met groote kracht ende heer-

macca tauw benaassanja souda sampey decat.

21 Sedang itou sjappa adda de Judea, lari la ca bouckit: daan sjappa adda de tenga itou, sinpan la de louwar: daan sjappa adda de bindang, jangan la massoc de sitou.

22 Carna ini la harri harri jang ter balaz, agar jaddi gnap itou jang souda menjurat.

23 Harram la porampoan jang dia babonting daan jang dia penossou pada harri harri itou: carna adda suatu souckarhan de boumi, daan goussarnja pada oumat ini.

24 Daan di jaddi djato pada tadjem tadjem pedang itou, daan bauwa peginja balongou pada gnap orang orang: daan Jerusalem jaddi jere dengan cacki orang Chlaja sampey coutica orang Chlaja itou jaddi gnap.

25 Daan sedang itou adda tanda tanda pada Matta harri, daan pada Boulan, daan pada Bintang Bintang, daan de boumi roussahatti orang, derri pada kitsgil hattinja, sedang lauwt daan ajer passang ja adda boungni:

26 Daan orang orang manusscia ja adda antsjor derri pada penakotnja, daan derri pada ja adda nanti barrang itou, jang adda datan pada dunja. Carna coassa coassa surga itou dia jaddi bagra.

27 Daan sedang itou dia jaddi liat Annac lelacki manusscia datan pada suatu auwan, dengan coassa besar, daan

heerlickheydt.

28 Als nu dese dinghen beginnen te gheschieden / soo siet om hooghe / ende heft uwe hoofden opwaerts / om dat uwe verlossinge nahy is.

29 Ende hy seyde tot haer een gelijckenisse/ Siet den vijge-boom/ ende alle de boomen.

30 Wanneer sy nu uytspruyten/ende ghy[dat]siet/ soo weet ghy uyt u selven dat de Somer nu nae by is.

31 Also oock ghy/ wanneer ghy dese dinghen sult sien geschieden/soo weet dat het Koninckrijcke Godts nae by is.

32 Voorwaer ick segghe u / dat dit geslachte geensins en sal voorbygaen/tot dat alles sal geschiedt zijn.

33 De hemel ende de aerde sullen voorby-gaen/ maer mijne woorden en sullen gheensins voorby-gaen.

34 Ende wacht u selven / dat uwe herten niet te eenigher tijdt beswaert en worden met brasserye / ende dronckenschap / ende sorghvuldigheden deses levens / ende dat u dien dagh niet onvoorsiens [over] en kome.

35 Want gelijck een strick sal hy komen over alle de ghene die op den gantschen aerdtbodem geseten zijn.

36 Waeckt dan tot aller tijdt / biddende dat ghy mecht weerdigh gheacht worden te ontvlieden alle dese dingen die gheschieden sullen / ende te staen voor den Sone des menschen.

37 Des

daan hormatnja.

28 Daan tattcalla bamouley barrang jang ini sammoa jaddi,macca liat la ca atas, daan ancat cappalla mou, carna menlepashan mou ja adda decat.

29 Daan dia catta padanja suatu saperti oupama: Liat la pada pohon ara, daan sagala pohon.

30 Sedang dia saccarang tombo, macca mou liat daan tauw derri itou, moussim camarau ja adda decat.

31 Bagitou mou pon,tattcalla mou liat barrang ini ja adda jaddi, tauw la Radjat Alhatalla adda decat.

32 Sabenar akou catta mou,sa assal ini tjadda jelang, sampey ini sammoa jaddi juga.

33 Langit daan boumi ja adda jelang, tetapi cattahan akou tjadda jaddi jelang.

34 Daan ingat la mou sandiri, agar pada barrang wachtou hatti mou tjadda jaddi brat, dengan maccanan daan mabouknja,daan tsjintahan hidop ini, agar harri itou jangan sampey sagra pada mou tattcalla tjadda tauw.

35 Carna saperti suatu jala ja adda datan pada itou sammoa jang dia doudoc de boumi.

36 Carna itou jagga la pada gnap wachtou, daan somba agar ja adda kira kira mou patut lari derri pada barrang ini sammoa, jang djadda jaddi; daan berhole badiri adapan Annac lelacki manussia.

37 Daan

37 Des daeghs nu was hy leerende in den Tempel / maer des nachts gingh hy uyt / ende vernachtte op den bergh / genaemt den Olijf-[bergh.]

38 Ende alle het volck quam des morghens vroegh tot hem in den Tempel/ om hem te hooren.

37 Daan siang dia adjar de Kebith, daan malam ja pegi calouwar, daan doudoc de bouckit, jang dia bernamma bouckit Oliveti.

38 Daan orang sammoa pagi pagi ja adda datan padanja de Kebith, agar dengar dia.

Het xxij. Capittel.

1 ENde het feest der onghehevelde [brooden/] ghenaemt Pascha/ was nae by.

2 Ende de Overpriesters ende de Schriftgheleerde sochten / hoe sy hem ombrenghen souden: want sy vreesden het volck.

3 Ende de Satan voer in Judas / die toeghenaemt was Iscarioth / zijnde uyt het getal der twaelve.

4 Ende hy gingh henen / ende sprack met de Overpriesters ende de Hooft-mannen/hoe hy hem haer soude overleveren.

5 Ende sy waren verblijdt / ende zijn het eens gheworden / dat sy hem geldt geven souden.

6 Ende hy beloofde het / ende socht ghelegenthepdt om hem haer over te leveren sonder oproer.

7 Ende de dagh der onghehevelde [brooden] quam/op den welcken het Pascha moest geslacht worden.

8 Ende hy sondt Petrum ende Joannem uyt/ seggende/ Gaet henen / ende berepdt ons het Pascha/ op dat wy het eten mogen.

9 En-

Brentihan jang ca doa poulo doa. 22.

1 DAan harri raya roti manis ja adda decat, jang adda bernamma Passcha.

2 Daan Himam besar daan Pengarti surat itou mentjeri, bagimanna ja berhole bermatticanja: carna dia tacodt orang.

3 Daan Seitan hebelis itou ja souda massoc pada Judam, jang dia bernamma Iscarioth, daan dia saorang derri jang ca doa blaz.

4 Jang ca manna pegi, daan bercatta dengan Himam Himam besar, daan Pongelou orang, bagimanna ja cerakanja.

5 Macca dia soucka, daan berdgiangi samma, menbrinja pera.

6 Macca dia djangikanja, daan tjerry mannacalla patut cerakanja jangan goga.

7 Daan harri roti manis sampey la, pada jang manna patut orang simbile Passcha itou.

8 Daan Jesus dia souro calouwar Petrum, daan Joannem, daan catta: Pegi, berhadir la kita jang Passcha, agar kita maccan itou.

9 Daan

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

9 Ende sy seyden tot hem/ Waer wilt ghy dat wy het bereyden?

10 Ende hy seyde tot haer/ Siet/ als ghy in de stadt sult ghekomen zijn/ soo sal u een mensche ontmoeten/ dragende een kruycke waters/ volght hem in het huys daer hy ingaet.

11 Ende ghy sult segghen tot den huys-vader van dat huys/ De Meester seght u/ Waer is de eet-sale/ daer ick het Pascha met mijne Discipelen eten sal?

12 Ende hy sal u een groote toegheruste opper-sale wijsen/ bereydt het aldaer.

13 Ende sy henen gaende/ vonden het gheltjck hy haer gheseght hadde/ ende bereydden het Pascha.

14 Ende als de uyre ghekomen was/ sat hy aen/ ende de twaelf Apostelen met hem.

15 Ende hy seyde tot haer/ Ick hebbe grootelicks begeert dit Pascha met u te eten/ eer dat ick lijde.

16 Want ick segghe u/ dat ick niet meer daer van eten en sal/ tot dat het vervult sal zijn in het Koninckrijcke Godts.

17 Ende als hy eenen drinck-beker genomen hadde/ ende gedanckt hadde/ seyde hy/ Neemt desen/ ende deelt [hem] onder u-lieden.

18 Want ick segge u/ dat ick niet drincken en sal van de vrucht des wijnstocks/ tot dat het Koninckrijcke Godts sal gekomen zijn.

19 Ende hy nam brooot/ ende als

9 Daan dia catta padanja: Tuan handac de manna kita berhadir itou?

10 Macca dia cattakanja: Liat tatcalla mou adda sampey de negri, macca orang saorang djadda bertemou acan mou, berousſong ajer sa boujong: icodt la dia blackang de roma pada manna dia maſſoc.

11 Daan catta pada tuan roma itou: Tuan catta pada mou; De manna tampat itou, beta jaddi maccan jang Paſſcha dengan Sahabat akou?

12 Daan dia jaddi tounjocan mou suatu bile besar ca atas, jang souda sadja: berhadir la sitou.

13 Daan dia pegi, macca bertemou sapertinja souda cattakan, daan dia berhadir Paſſcha itou.

14 Daan sedang coutica itou souda sampey, dia doudoc ca couda la, daan Apostoli jang ca doa blaz dengan dia.

15 Daan dia catta padanja; Sangat akou handac maccan Paſſcha ini dengan mou, doulou derri akou jaddi tahan.

16 Carna akou catta mou itou, derri pada saccarang akou tjadda jaddi maccan derri itou, sampey ja jaddi gnap de Radjat Alhatalla.

17 Daan dia ambil baccaz minum, somba, daan catta, Ambil la ini, daan bagicanja pada mou.

18 Carna akou catta mou; akou tjadda jaddi minum derri boa pohon angor, sampey Radjat Alhatalla datan.

19 Daan dia ambil roti, somba, daan

als hy ghedanckt hadde brack het / ende gaf het haer / seggende: Dat is mijn lichaem het welck voor u ghegeven wordt: Doet dat tot mijner gedachtenisse.

20 Desgelijcks oock den drinckbeker nae het avondtmael / seggende / Dese drinck-beker [is] 't Nieuwe Testament in mijnen bloede / 't welck voor u vergoten wordt.

21 Doch / siet / de handt des genen / die my verraedt / is met my aen de tafel.

22 Ende de Sone des menschen gaet wel henen / gelijck besloten is: Doch wee dien mensche door welcken hy verraden wordt.

23 Ende sy begonden onder malkanderen te vraghen / wie van haer het doch mochte zijn / die dat doen soude.

24 Ende daer wierdt oock twistinghe onder haer / wie van haer scheen de meeste te zijn.

25 Ende hy seyde tot haer / De Koninghen der volckeren heerschen over haer: ende die macht over haer hebben / worden weldadige [Heeren] genaemt.

26 Doch ghy niet alsoo: maer de meeste onder u / die zy ghelijck de minste: ende die voorganger is / als een die dient.

27 Want wie is meerder: Die aensit / ofte die dient? En is het niet die aensit? Maer ick ben in het midden van u / als een die dient.

daan pitsjakan itou, daan menbry padanja, daan catta: Itou badan akou, jang jaddi pitsja pada mou: Boat la itou agar ingat akou.

20 Demikjan pon baccaz minum souda dia maccan malam, daan catta: Baccaz minum ini la Sahitan Barouw pada dara akou, jang dia jaddi tompa pada mou.

21 Wallakjan liat tangan orang, jang dia hismou akou, ja adda dengan akou de couda sini.

22 Daan Anna manusscia ja pegi, saperti souda pitsjara: Wallakjan adoy saorang manusscia itou, pada manna dia jaddi hismou.

23 Macca dia bermouley tanja massing massing, sjappa la derri dia, jang dia jaddi menboat itou.

24 Daan dia adda babanta pon samma, sjappa derri dia adda menroupanja jang lebhe besar.

25 Tetapi dia catta padanja: Radgja Radgja orang Chlaja dia sourou-kan orangnja: daan itou jang djadda coassa padanja, dia jaddi bernammakan Tuan Tuan jang ter maaff.

26 Tetapi mou bouccan bagitou: carna jang besar pada mou adda saperti jang kitsgil: daan sjappa pagan cardja, saperti souroan saorang.

27 Carna sjappa lebhe: Itou jang dia doudoc de couda couda, atauwa jang dia toulong orang? Bouccan dia itou, jang doudoc de couda couda? Tetapi akou adda tenga mou, saperti saorang menoulong.

28 Ende ghy zijt de ghene/ die met my steedts gebleven zijt in mijne versoeckingen.

29 Ende ick verordinere u het Koninckrijck/ ghelijckerwijs mijn Vader my [dat] verordineert heeft:

30 Op dat ghy etet ende drincket aen mijne tafel in mijn Koninckrijck/ ende sittet op throonen/ oordeelende de twaelf ghesachten Israëls.

31 Ende de Heere seyde/ Simon/ Simon/ siet/ de Satan heeft u-lieden seer begheert/ om te siften als de terwe:

32 Maer ick hebbe voor u gebeden/ dat uw' geloove niet op en houde: ende ghy als ghy eens sult bekeert zijn/ soo versterckt uwe broeders.

33 Ende hy seyde tot hem/ Heere/ ick ben bereydt met u oock in de gevanghenisse ende in den doodt te gaen.

34 Maer hy seyde/ Ick segge u Petre/ de haen en sal heden niet kraeyen/ eer ghy driemael sult verloochent hebben/ dat ghy my kent.

35 Ende hy seyde tot haer/ Als ick u uytsondt/ sonder buydel/ ende male/ ende schoenen/ heeft u oock yet ontbroocken? Ende sy seyden/ Niets.

36 Hy seyde dan tot haer/ Maer nu/ wie eenen buydel heeft/ die neme hem/ desgelijcks oock een male: ende die gheen en heeft/ die verkoope sijn kleedt/ ende koope een sweerdt.

28 Daan mou sammoa dia itou, jang tingal decat akou de dallam tsjobbahan akou.

29 Daan akou nougra mou Radjat surga, saperti Bappa akou dia souda nougrakan akou itou:

30 Agar mou maccan daan minum de couda akou, dallam Radjat akou, daan agar doudoc de maligey, daan berhouccum assal assal Israël ca doa blaz itou.

31 Tuan pon ja catta; Simon, Simon, liat Seitan hebilis dia souda handac aja acan mou, saperti bidgi gendum:

32 Tetapi akou souda sombakan, agar pitsjaja mou jangan dia poutus: daan mou tattcalla souda balec, macca bertogo la soudara soudara mou.

33 Macca dia cattakanja; Tuan, beta soucka tourut tuan de penjara, daan sampey ca matti juga.

34 Daan dia catta; Akou catta mou Petre, ajam tjadda jaddi coucko saharri ini, doulou derri pada mou jaddi basanckal tjadda kenel akou.

35 Daan dia catta padanja; Sedang akou souro mou calouwar, tjadda pondi, tjadda baccaz maccan, tjadda caus, mou adda appa courang? Dia catta, Tjadda.

36 Macca dia catta padanja, Tetapi saccarang, sjappa ja adda suatu pondi, bearnja ambil itou, demikjan pon suatu baccaz maccan: daan sjappa tjadda appa, bear ja juwel cainja, daan menbeli pedang sabila.

37 Want ick segghe u dat noch dit/ het welck ghescheven is/ in my moet volbracht worden / namelick/ Ende hy is met de misdadige gerekent. Want oock die dingen die van my [ghescheven zijn /] hebben een eynde.

38 Ende sy seyden / Heere / siet hier twee sweerden. Ende hy seyde tot haer/ Het is genoegh.

39 Ende uytgaende vertrock hy/ ghelijck hy ghewoon was / nae den Olijf-bergh : ende hem volghden oock sijne Discipelen.

40 Ende als hy aen die plaetse ghekomen was/ seyde hy tot haer / Biddet / dat ghy niet in versoeckinge en komt.

41 Ende hy scheydde hem van haer af / ontrent eenen steen-worp / ende knielde neder/ende badt/

42 Segghende / Vader / of ghy wildet desen drinck-beker van my wech-nemen ! doch niet mijnen wille/ maer den uwen/ geschiede.

43 Ende van hem wierdt gesien een Enghel uyt den hemel / die hem versterckte.

44 Ende in swaren strijdt zijnde / badt hy te ernstigher. Ende sijn sweet wierdt ghelijck groote droppelen bloedts / die op de aerde afliepen.

45 Ende als hy van 't ghebedt opghestaen was/ quam hy tot sijne Discipelen/ende vondt haer slapende van droefheydt.

46 En=

37 Carna akou cattakan mou; appa adda menjurat lagi jaddi poutus capada akou : catauwi , Daan dia souda bilang dengan orang orang jang dia boat djahat : Carna appa souda surat derri akou poutus juga.

38 Daan dia catta ; Tuan, liat la sini pedang doa bila. Macca dia catta padanja , Itou souda la.

39 Daan dia pegi calouwar , sapertinja beassa, pada bouckit boa Minjac; daan Sahabatnja dia icodtnja blackang.

40 Daan sedang dia souda sampey pada tampat itou , ja catta padanja, Somba, agar mou jangan sampey capada tsjobbahan.

41 Daan Jesus tjerey derri dia, djauwnja amphir sa limpar dengan batou sa keping , macca dia berloutut , daan somba ,

42 Daan catta : Bappa , djecalauw handac , ambil pegi baccaz minum ini derri akou : wallakjan condati beta jangan , tetapi appa tuan handac, bear jaddi.

43 Daan derri dia jaddi liat Meliacat suatu derri surga , jang dia bertoggo-acanja.

44 Daan sedang djadda pada tjobbahan tersouccar itou, macca dia somba terlebhe la. Daan plonja jaddi, tyte touron ca tana, saperti dara la.

45 Daan sedang dia souda bangon derri sombajangnja , ja datan pada Sahabatnja , daan bertemou dia tidor derri douccanja.

46 Mac=

46 Ende hy seyde tot haer/ Wat slaept ghy? Staet op ende biddet/ op dat ghy niet in versoeckinghe en komt.

47 Ende als hy noch spraeck/ siet daer een schare: ende een van de twaelve/ die genaemt was Judas/ gingh haer voor/ ende quam by Jesum/ om hem te kussen.

48 Ende Jesus seyde tot hem/ Juda/ verraedt ghy den Sone des menschen met eenen kus?

49 Ende die by hem waren/ siende wat daer gheschieden soude/ seyden tot hem/ Heere/ sullen wy met den sweerde slaen?

50 Ende een uyt haer sloegh den dienstknecht des Hooghenpriesters/ ende hieuw [hem] sijne rechter oore af.

51 Ende Jesus antwoordende seyde/ Laet se tot hier toe [ghewoorden.] Ende raeckte sijne oore aen/ ende heelde hem.

52 Ende Jesus seyde tot de Overpriesters ende de Hoofd-mannen des Tempels/ ende Onderlingen/ die tegen hem gekomen waren/ Zijt ghy uytgegaen met sweerden ende stocken als tegen eenen moordenaer?

53 Als ick dagelicks met u was in den Tempel/ soo en hebt ghy de handen tegen my niet uyt-gesteken: maer dit is uwe uyre/ ende de macht der duysternisse.

54 Ende sy grepen hem ende leydden [hem wech/] ende brachten hem in het huys des Hooghenpriesters.

46 Macca dia catta padanja; Appa mou tidor? Bangon daan sombala, agar mou jangan sampey pada tsjobbahan.

47 Daan sedang dia lagi catta, liat suatu cauwan orang: daan saorang derri jang ca doa blaz, jang dia bernamma Judas, berdjalan adapan dia, daan datan pada Jesus, agar tsjum dia.

48 Daan Jesus catta padanja; Judas, mou hismoukan Annac lelacki manusscia dengan tsjum sa cali?

49 Daan itou jang baserta dengan dia, sedang liat appa adda de sitou, catta pada dia: Tuan, kita memoccol dengan pedang?

50 Daan saorang derri dia ja poccol saorang souroan Himam besar, daan tatta poutus telinganja canan itou.

51 Daan Jesus menjauwt, daan catta: Bearnja sampey sini. Daan dia djama telinganja, daan sombokan dia.

52 Macca Jesus catta pada Himam Himam besar, daan Pongelou Kebith, daan Touwa orang orang, jang souda datan padanja: Mou souda calouwar dengan pedang, daan batang, saperti capada saorang samoan.

53 Sedang akou saharri saharri adda dengan mou de Kebith, macca mou tjadda djama akou dengan tangan: tetapi ini la coutica mou, daan coassa terglap la.

54 Daan dia tancapnja antar dia pegi, daan bauwa dia pada roma Hi-

sters. Ende Petrus volghde van verre.

55 Ende als sy vyer ontsteken hadden / in het midden van de sale / ende sy te samen nedersaten / sat Petrus in het midden van haer:

56 Ende een seker dienstmaeght siende hem by het vyer sitten / ende hare ooghen op hem houdende / seyde / Oock dese was met hem.

57 Maer hy verloochende hem / segghende / Vrouwe / ick en kenne hem niet.

58 Ende korts daer nae een ander hem siende / seyde / Oock ghy zijt van die. Maer Petrus seyde / Mensche / ick en ben niet.

59 Ende als het ontrent een uyre geleden was / bevestighde [dat] een ander / seggende / In der waerheydt oock dese was met hem: Want hy oock een Galileer is.

60 Maer Petrus seyde / Mensche / ick en weet niet wat ghy seght. Ende terstondt als hy noch sprack kraeyde de hane.

61 Ende de Heere hem omkeerende / sagh Petrum aen / ende Petrus wierdt indachtigh des woorts des Heeren / hoe hy hem gheseght hadde / Eer de hane sal ghekraeyt hebben / sult ghy my driemael verloochenen.

62 Ende Petrus nae buyten gaende / weende bitterlick.

63 Ende de mannen / die Jesum hielden / bespotteden hem / ende sloegen [hem.]

64 En-

mam besar. Daan Petrus dia icodt derri djauw.

55 Daan sedang dia de tenga roma souda passan api, daan doudoc samma, macca Petrus ja doudoc de tenga dia:

56 Daan souroan porampoan saorang menliat dia doudoc decat trang itou, sedang dia souda liatnja bay bay, ja catta; Jang ini pon ja adda dengan dia.

57 Tetapi dia sanckalnja, daan catta: Porampoan, akou tjadda kenel dia.

58 Daan sedekit lagi saorang lain menliat dia, catta: Mou pon saorang derri jang itou. Daan Petrus catta: Manusscia, beta tjadda.

59 Daan amphir sadjam commodjan derri pada itou, adda saorang lain jang dia bertoggo itou, daan catta: Sabenar la jang ini ja pon adda dengan dia: Carna dia pon saorang Galilee.

60 Daan Petrus catta: Manusscia, akou tjadda tauw appa mou catta. Daan sabontar sedang dia lagi catta, ajam coucko la.

61 Daan Tuan ja balecanja, liat acan Petrum: macca Petrus jaddi ingat cattahan Tuan itou, [catauwi] bagimanna ja souda cattakan, Doulou derri pada ajam coucko, mou jaddi bersanckalkan akou tiga cali.

62 Macca Petrus calouwar, daan menangis terpaït.

63 Daan orang orang itou, jang dia pegang Jesum, bagouraukan daan menmoccolnja.

64 Daan

64 Ende als sy hem overdeckt hadden / sloegen sy hem op het aenghesicht / ende vraeghden hem / seggende / Propheteert wie het is / die u geslagen heeft.

65 Ende vele andere dingen seyden sy tegen hem / lasterende.

66 Ende als het dagh geworden was / vergaderden de Ouderlingen des volcks / ende de Overpriesters ende Schriftgeleerde / ende brachten hem in haren Raedt /

67 Seggende / Zijt ghy de Christus? segghet ons. Ende hy seyde tot haer / Indien ick het u segge / ghy en sult het niet gelooven.

68 Ende indien ick oock vrage / ghy en sult my niet antwoorden / ofte los laten.

69 Van nu aen sal de Sone des menschen gheseten zijn aen de rechter-[handt] der kracht Godts.

70 Ende sy seyden alle / Zijt ghy dan de Sone Godts? Ende hy seyde tot haer / Ghy segget / dat ick het ben.

71 Ende sy seyden / Wat hebben wy noch ghetuyghenisse van noode? Want wy selve hebben het uyt sijnen mondt gehoort.

64 Daan sedangnja souda toudong dia, ja poccol mouccanja, daan catta; Bri tauw la kita, sjappa ja poccol mou?

65 Daan banja banja hodiatnja lain ja catta padanja.

66 Daan sedang souda jaddi siang, macca jaddi berhimpon Touwa orang, daan Himam besar, daan Pengarti surat, daan bauwakanja pada Pitsjara dia,

67 Daan catta: Djecalauw mou Christus, bri tauw la kita itou. Daan dia catta padanja, Djecalauw akou catta itou pada mou, macca mou tjadda pitsjaja akou.

68 Daan djecalauw akou tanja pada mou, macca tjadda menjauwt akou, lagi menlepas pon tida.

69 Derri pada saccarang Anna lelacki manusscia jaddi doudoc ca tangan canan coassa Alhatalla itou.

70 Daan dia catta sammoa, Macca mou ja Anna Alhatalla? Daan dia catta padanja, Mou catta akou dia.

71 Daan dia catta, Appa oussa-acan kita sahitanja lagi? Carna kita sandiri souda dengar itou derri moulut dia.

Het xxiij. Capittel.

1 Ende de gheheele menighte van haer stondt op / ende leydde hem tot Pilatum.

2 Ende sy begonden hem te beschuldigen / seggende / Wy hebben be-

Brentiban jang ca doa poulo tiga. 23.

1 Daan sagala cauwan itou ja adda bangon, daan bauwakanja pada Pilatum.

2 Daan dia mouley mengadoukanja, daan catta: Kita souda mendapat jang

bevonden dat dese het volck verkeert / ende verbiedt den Keyser schattingen te geven / seggende / dat hy selve Christus de Koningh is.

3 Ende Pilatus vraeghde hem / seggende / Zijt ghy de Koningh der Joden? Ende hy antwoordde hem ende seyde / Ghy seght het.

4 Ende Pilatus seyde tot de Overpriesters ende de scharen / Ick en vinde geen schult in desen mensche.

5 Ende sy hielden te stercker aen / segghende / Hy beroert het volck / leerende door geheel Judea / begonnen hebbende van Galilea tot hier toe.

6 Als nu Pilatus van Galilea hoorde / vraeghde hy / of die mensche een Galileer was?

7 Ende verstaende dat hy uyt het gebiedt van Herodes was / sondt hy hem henen tot Herodem / die oock selve in die dagen binnen Jerusalem was.

8 Ende als Herodes Jesum sagh / wierdt hy seer verblijdt: want hy hadde van over lange begeerig geweest hem te sien / om dat hy veel van hem hoorde: ende hoopte eenigh teecken te sien / dat van hem gedaen soude worden.

9 Ende hy vraeghde hem met vele woorden: Doch hy en antwoordde hem niets.

10 Ende de Overpriesters ende de Schrift-gheleerde stonden / ende beschuldighden hem heftighlick.

11 Ende Herodes met sijne krijgs-

jang ini dia adjar orang sala, daan larang orang, agar dia jangan bri tsjoukey pada Sultaan, daan catta ja sandiri Christus Radgja itou.

3 Macca Pilatus tanja dia, daan catta; Mou Radgja Jahodi itou? Dia menjauwtkanja, daan catta; Mou la catta itou.

4 Daan Pilatus catta pada Himam Himam besar daan cauwum, Akou tjadda mendapat barrang salahan pada saorang manusscia ini.

5 Macca dia bertogokan itou lagi, daan catta; Dia menboat orang orang ja adda goga, beradjar de sagala Judea, bamouley derri Galilea sampey sini.

6 Sedang Pilatus dengar derri Galilea, dia tanja djecalauw manusscia itou ja saorang Galilea.

7 Daan sedang dia souda pricxa, itou dia derri negri jang Herodes ja adda pagang, macca ja sourokanja pada Herodem, jang ca manna pada harri harri itou pon ja adda ca Jerusalem.

8 Daan sedang Herodes menliat Jesum, ja bersoucka sangat: carna derri lama ja handac menliat Jesum, carna itou dia souda dengar banjac derri dia: daan dia harap, berhole liat jaddi suatu tanda derri dia.

9 Macca dia tanjakanja dengan cattahan banjac banja: Tetapi Jesus tjadda menjauwtkã dia barrang appa.

10 Daan Himam besar daan Pengarti surat badiri decat sitou, daan mengadoukanja sangat.

11 Daan sedang Herodes daan orang

krijgs-lieden/ hem veracht ende bespot hebbende / dede hem een blinckende kleedt aen / ende sondt hem weder tot Pilatum.

12 Ende op den selven dagh wierden Pilatus ende Herodes vrienden met malkanderen: want sy waren te vooren in vyandtschap tegen den anderen.

13 Ende als Pilatus de Overpriesters/ ende de Overste / ende het volck by een geroepen hadde / seyde hy tot haer/

14 Ghy hebt desen mensche tot my ghebracht / als eenen die het volck afkeerigh maeckt / ende siet / ick hebbe [hem] in uwe tegenwoordigheydt ondervraeght / ende en hebbe in desen mensche geen schuldt ghevonden / van het gene daer ghy hem mede beschuldight:

15 Ja oock Herodes niet: want ick hebbe u-lieden tot hem ghesonden / ende siet / daer en is van hem niet gedaen / dat des doodts weerdigh is.

16 Soo sal ick hem dan kastijden ende los laten.

17 Ende hy moest haer op het Feest eenen los laten.

18 Doch alle de menighte riep ghelijckelick/seggende/ Wech met desen / ende laet ons Barabbam los.

19 Dewelcke was om seeckeren oproer/die in de stadt geschiet was / ende [om] eenen doodtslagh / in de gevangenisse gewoorpen.

rang orangnja souda dia bantji, daan bagourau dia, ja packeynja suatu cain poute, daan sourokanja poula pada Pilatum.

12 Daan pada harri harri itou, Pilatus daan Herodes dia jaddi bersoubat samma: carna doulou ja adda basatrou.

13 Daan sedang Pilatus souda pangil samma jang Himam Himam, daan orang Besar, daan orang orang, ja catta padanja,

14 Mou sammoa souda bauwa saorang manusscia ini pada akou, saperti saorang jang dia adjar sala-acan orang, daan liat akou souda tanjakanja ca adapan mou, macca tjadda mendapat barrang appa sala padanja, pada manna mou souda mengadoukanja:

15 Ja lagi Herodes pon tida: carna akou souda souro mou capadanja,daan liat la tida jaddi boat barrang appa derri dia, sebab appa haros dia matti.

16 Carna itou akou jaddi gembat, daan menlepas dia.

17 Daan pada gnap harri raya Passcha adda adet, ja menlepasnja saorang.

18 Macca sagala cauwan batria, daan catta; Pegi la dengan jang ini, daan menbri acan kita lepas Barabbam.

19 Jang manna sebab suatu goga, daan menbouno saorang, souda dia boang de penjara.

20 Pilatus dan riep [haer] wederom toe / willende Jesum los laten.

21 Maer sy riepen daer teghen / segghende / Krupst [hem/] krupst hem.

22 Ende hy seyde ten derdemael tot haer / Wat heeft desen dan quaets gedaen? Ick en hebbe geen schult des doodts in hem gevonden: Soo sal ick hem dan kastijden ende los laten.

23 Maer sy hielden aen met groot gheroep / eyschende dat hy soude gekrupst worden: ende haer ende der Overpriesteren gheroep wierdt geweldiger.

24 Ende Pilatus oordeelde dat haren eysch geschieden soude.

25 Ende hy liet haer los den genen/ die om oproer ende doodtslagh in de gevanckenisse geworpen was/ welcken sy ge-eyscht hadden: maer Jesum gaf hy over tot haren wille.

26 Ende als sy hem wech-leydden / namen sy eenen Simon van Cyrenen/ komende van den acker/ ende leyden hem het krupce op / dat hy het achter Jesum droege.

27 Ende een groote menighte van volck/ ende van vrouwen volgde hem: welcken oock weenden ende hem beklaeghden.

28 Ende Jesus hem tot haer keerende seyde / Ghy dochters van Jerusalem / en weent niet over my/ maer weent over u selven/ ende over uwe kinderen.

29 Want siet / daer komen dagen/

20 Macca Pilatus ja bercatta poula padanja, ja handac menlepas Jesum.

21 Tetapi orang batria poula, daan catta, Rigang la dia.

22 Daan dia catta ca tiga cali padanja; Jang ini appa sala dia? Akou tjadda mendapat barrang salahan harus matti de dallam dia: Carna itou akou jaddi gembot, daan menlepas dia.

23 Tetapi ja tria lagi dengan suara baboungni, daan minta agar dia jaddi rigang: daan suara dia, daan suara Himam besar, dia jaddi craz.

24 Macca Pilatus houccum adda jaddi sapertinja souda minta.

25 Daan bri lepas itou, jang dia souda boang de penjara sebab goga daan menbouno orang, itou, jang manna ja handac: daan Iesum dia cerakanja pada condati dia.

26 Daan sedang dia bauwakanja pegi, ja menambil suatu Simon derri Cyrene, jang datan derri bindang, terru cruzze itou padanja, agar dia bauwa itou de blackang Iesum.

27 Daan pada dia icodtnja orang suatu cauwan besar, daan porampoan porampoan: jang manna pon sajang, daan menangis acanja.

28 Daan Iesus souda balec padanja, catta; Mou anna annac porampoan Ierusalem, jangan menangis tegal akou, tetapi menangis la sebab mou sandiri, daan sebab anna anna mou.

29 Carna liat harri harri itou ja adda

gen/ in welcke men seggen sal / Saligh [zijn] de onvruchtbare/ende de buycken die niet gebaert en hebben/ ende de borsten die niet gesooght en hebben.

30 Alsdan sullen sy beginnen te seggen tot de bergen / Valt op ons: ende tot de heuvelen/Bedeckt ons.

31 Want indien sy dit doen aen het groene hout / wat sal aen het dorre geschieden?

32 Ende daer wierden oock twee andere / zijnde quaet-doenders / geleydt / om met hem gedoodt te worden.

33 Ende doe sy quamen op de plaetse ghenaemt Hooft - scheel- [plaetse/] kruycighden sy hem aldaer/ ende de quaedt-doenders / den eenen ter rechter / ende den anderen ter sincker-[zijde.]

34 Ende Jesus seyde / Vader/ vergeeft het haer/ want sy en weten niet wat sy doen. Ende verdeelende sijne kleederen/ wierpen sy het lot.

35 Ende het volck stondt ende sagh het aen: Ende oock de Overste met haer beschimpten[hem/] seggende/ Andere heeft hy verlost / dat hy nu hem selven verlosse / soo hy is de Christus de Vytverkoren Godts.

36 Ende oock de krijghs-knechten tot [hem] komende/ bespotteden hem / ende brachten hem edick:

37 Ende seyden/ Indien ghy de Koninck der Joden zijt/ soo verlost u selven.

da datan, pada jang manna orang jaddi catta, Moamin la jang dia mandul, daan njauwa njauwa itou jang tjadda berannac, daan sousou sousou jang tjadda penousso.

30 Sedang itou dia jaddi mouley catta pada bouckit bouckit, Djato la atas kita: daan pada bouckit kitsgil, Toudong la-acan kita.

31 Carna djecalauw ja boat bagini pada cajo jang idjeeuw lagi, appa jaddi pada jang cring souda?

32 Daan sitou pon jaddi bauwa doa orang lain, jang dia souda boat djahat, agar bermattikanja dengan dia.

33 Daan sedang dia sampey pada tampat, jang dia bernamma tampat Tencora, de sitou dia rigangkanja, daan orang jang boat djahat itou, sa-orang ca tangan canan, daan jang lain ca tangan kiri.

34 Daan Iesus catta; Bappa, ampon la dia, carna dia tjadda tauw appa ja adda boat. Daan dia bagi packeynja, bamajang jugar pada itou.

35 Daan orang orang badiri menliat itou: jang Himam Himam besar bagouraukanja pon dengan dianja, daan catta; Dia souda toulong orang lain, bearnja saccarang toulong sandiri, djecalauw dia Christus, jang Terpilehan Alhatalla itou.

36 Daan orang orang prang pon datan decat, bagouraukan dia, daan oundjokanja tsjoucka:

37 Daan catta; Djecalauw mou Radgja Iahodi itou, macca toulong la mou sandiri.

38 Ende daer was oock een opschrift boven hem ghescheven / met Grieckische/ ende Romeynsche/ ende Hebreeusche letters / DESE IS DE KONINGH DER JODEN.

39 Ende een van de quaet-doenders / die ghehangen waren / lasterde hem / seggheude / Indien ghy de Christus zijt / verlost u selven ende ons.

40 Maer de andere antwoordende bestrafte hem / seggheude / En vreest ghy oock Godt niet/daer ghy in het selve oordeel zijt ?

41 Ende wy doch rechtveerdelijck: want wy ontfangen [straffe] weerdigh het gene wy gedaen hebben: maer dese en heeft niet onbehoorlicks gedaen.

42 Ende hy seyde tot Jesum / Heere/ gedenckt mijner / als ghy in uw' Koninckrijcke sult ghekomen zijn.

43 Ende Jesus seyde tot hem/ Voorwaer seggheick u/ Heden sult ghy met my in het Paradijs zijn.

44 Ende het was ontrent de seste uyre/ ende daer wiert duysternisse over de gheheele aerde / tot de negende uyre toe.

45 Ende de Sonne wierdt verduystert/ ende het voor-hangsel des Tempels scheurde midden [door.]

46 Ende Jesus roepende met grooter stemme seyde/ Vader/ in uwe handen bevele ick mijnen geest. Ende als hy dat geseghd hadde/gaf hy den geest.

47 Als

38 Daan de sitou pon ja adda menjurat suatu surat ca atas, dengan ouroph Grece, Latin, daan Hebree, INI LA RADGJA ORANG JAHODI.

39 Daan saorang menboat djahat', derri itou jang dia souda gantong sitou,hodjat acanja, daan catta: Djecalauw mou Christus, toulong la mou sandiri, daan kita la.

40 Tetapi jang lain menjauwtkan, larang dia, daan catta: Mou pon tjadda tacodt Alhatalla, de manna mou adda de dallam houccum itou juga ?

41 Daan pada kita harus juga: carna kita berhole itou appa boatan kita patut: tetapi jang ini dia tjadda boat barrang appa sala.

42 Macca dia catta pada Iesum; Tuan ingat la beta, tattcalla tuan sampey pada Radjat tuan.

43 Daan Iesus catta padanja, Sabenar akou catta mou, Saharri ini mou ja adda sampey dengan akou de Surga itou.

44 Daan itou adda amphir ca naua djam,daan jaddi glap pada sagala boumi, sampey ca djam sambilan itou.

45 Daan Matta harri di jaddi glap, daan jang gantong ca adapan Kebith itou adda belà de tenga poutus.

46 Daan Iesus batria dengan suara baboungni,daan catta: Bappa, de tangan tuan beta jaddi tarou aroha beta. Daan sedang dia souda catta itou, macca dia poutus la.

47 Daan

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

47 Als nu de hooft-man over honderdt sagh dat daer gheschiedt was / verheerlickte hy Godt / ende seyde / Waerlick dese mensche was rechtveerdigh.

48 Ende alle de scharen / die daer te samen gekomen waren om dit te aenschouwen / siende de dingen / die geschiedt waren / keerden wederom slaende op hare borsten.

49 Ende alle sijne bekende stonden van verre / oock de vrouwen / die hem te samen ghevolght waren van Galileen / ende sagen dit aen.

50 Ende siet / een man met name Joseph / zijnde een Raedts-heer / een goet ende rechtveerdigh man /

51 (Dese en hadde niet mede bewillight in haren raedt ende handel) van Arimathea / een stadt der Joden / ende die oock selve 't Koninckrijcke Godts verwachtede.

52 Dese gingh tot Pilatum / ende begeerde het lichaem Jesu.

53 Ende als hy het selve afgenomen hadde / wondt hy dat in een fijn lijnwaet / ende leyde het in een graf / in een rotze ghehouwen / daer noch nopt yemandt in gelegh t en was.

54 Ende het was de dagh der Voor-bereydinghe / ende de Sabbath quam aen.

55 Ende oock de vrouwen / die met hem gekomen waren uyt Galileen / volgden na / ende aenschouwden het graf / ende hoe sijn lichaem geleght wierde.

56 Ende wedergekeert zijnde bereyd-

47 Daan sedang pongelou derri saratus orang liat appa jaddi sitou, dia berpoudgi Alhatalla, daan catta; Sabenar saorang manusscia ini ja berpalha la.

48 Daan sagala cauwan jang souda datan sitou samma, pada pang caleatan itou, sedang dia liat appa jaddi sitou, macca poccol dadanja daan poulang.

49 Daan cauwum cauwum dia sammoa badiri derri djauw, daan porampoan porampoan, jang dia souda icodt dia derri Galilea pon, menliat la itou.

50 Daan liat orang saorang jang dia bernamma Ioseph, saorang Tuan pitsjara, saorang bay daan berpalha:

51 (Iang ini tjadda tourut pada pitsjaranja, daan boatanja) daan dia derri Arimathea, sa negri Iahodi, jang ca manna pon sandiri nanti Radjat Alhatalla itou.

52 Iang ini pegi pada Pilatum, daan minta badan Iesu itou.

53 Daan dia ambilnja touron, daan boucos dia pada suatu cain alus, daan terrukanja pada suatu djerat, jang dia souda tatta calouwar pada suatu bouckit batou, pada manna sjappa sjappa boulum ja adda terru.

54 Daan ja adda harri ter berhadir doulou, daan harri Sabath handac datan.

55 Daan porampoan porampoan itou jang dia icodtnja, jang manna souda datan derri Galilea dengan dia, ja liat djerat itou, daan bagimanna ja souda terru badan dia.

56 Daan ja souda poulang hadir-

ken

reydden sy specerpen ende salven / ende op den Sabbath rusteden sy nae het gebodt.

Het xxiiij. Capittel.

1 ENde op den eersten [dagh] der weecke / seer vroegh in den morgenstondt / gingen sy nae het graf / dragende de specerpen / die sy bereydt hadden / ende sommige met haer.

2 Ende sy vonden den steen afgewentelt van het graf.

3 Ende ingegaen zijnde en vonden sy het lichaem des Heeren Jesu niet.

4 Ende het gheschiedde / als sy daer over twijffelmoedigh waren / siet / twee mannen stonden by haer in blinckende kleederen.

5 Ende als sy seer bevreest wierden / ende het aengesicht nae de aerde neygden / seyden sy tot haer / Wat soeckt ghy den levenden by de doode?

6 Hy en is hier niet / maer hy is opghestaen. Gedenckt hoe hy tot u ghesproocken heeft / als hy noch in Galilea was:

7 Seggende / De Sone des menschen moet overgelevert worden in de handen der sondighe menschen / ende gekruycight worden / ende ten derden dage weder opstaen.

8 Ende sy wierden indachtigh sijner woorden.

9 Ende wederghekeert zijnde van het graf / boodtschapten sy alle dese

ken rampa rampa daan minjac, daan pada harri Sabath dia brenti saperti adet sabda la.

Brentihan jang ca doa poulo ampat. 24.

1 DAan pada harri Sabath jang bermula pagi, dia pegi pada djerat, menbauwa rampa rampa jang dia souda berhadir, daan barrang orang dengan dia.

2 Daan dia bertemou batou pintou souda dia gouling derri djerat itou.

3 Daan souda dia massoc tjadda mendapat badan Tuan Jesu itou.

4 Daan jaddi, sedang djadda coutjut tiggal itou, liat la macca doa orang badiri decat dia, dengan packeyanja bakilat kilat.

5 Daan sedang saccarang ja adda tacodt, daan mouccanja adda tondo ca tana, orang orang itou catta padanja; Appa mou tsjeri jang hidop decat orang jang bermatti itou?

6 Dia tjadda sini, tetapi dia souda bangon juga. Ingat la bagimanna ja souda catta pada mou, sedang dia adda lagi ca Galilea,

7 Daan catta: Anna manusscia dia jaddi cerakan tangan orang manusscia berdossa itou, daan jaddi rigang, daan ca tiga harri jaddi bangon poula.

8 Macca dia ingat cattahanja.

9 Daan souda dia poulang derri djerat, menbritacan ini sammoa jang ca sa

dese dingen aen de elve/ ende aen alle de andere.

10 Ende [dese] waren Maria Magdalene/ ende Joanna / ende Maria Jacobi [moeder/] ende de andere met haer/ die dit tot de Apostelen seyden.

11 Ende hare woorden schenen voor haer als ydel gheklap / ende sy en geloofden haer niet.

12 Doch Petrus opstaende liep tot het graf / ende nederbuckende sagh hy de lijnen doecken liggende alleen / ende gingh wech / sich verwonderende by hem selven van het gene geschiedt was.

13 Ende siet/twee van haer gingen op den selven dagh nae een vleck dat tsestigh stadien van Jerusalem was/ welckes name was Emmaus:

14 Ende sy spraken t'samen onder malkanderen van alle dese dingen/ die daer gebeurt waren.

15 Ende het geschiedde / terwijle sy t'samen spraken/ ende malkanderen ondervraeghden / dat Jesus selve by[haer]quam / ende met haer ginck.

16 Ende hare oogen wierden gehouden/ dat sy hem niet en kenden.

17 Ende hy seyde tot haer/ Wat redenen zijn dit / die ghy wandelende onder malkanderen verhandelt? ende[waerom]zijt ghy droevigh?

18 Ende de eene / wiens name was Cleopas/ antwoordende seyde tot hem / Zijt ghy alleen een vremdelinck te Jerusalem / ende en weet niet

ca sa blaz, daan jang lain lain sammoa.

10 Itou dia Maria Magdalena,daan Ioanna, daan Maria Iacobi , daan lain lagi dengan dia, jang dia menbritau itou pada jang Apostolos.

11 Daan cattahanja menroupakan dia saperti tjeritahan , jang tjadda bagouna, macca tjadda pitsjajakanja.

12 Daan Petrus bangon , daan lari pada djerat, macca tondo de bauwa, ja liat caïnja saidja adda sitou , daan dia pegi heran pada sandiri derri jang adda jaddi de sitou.

13 Daan liat doa orang derri dia pegi de harri itou juga pada suatu campong orang , jang adda nam poulo stadi derri Ierusalem,bernamma Emaus :

14 Daan dia catta massing massing derri barrang ini sammoa , jang di souda jaddi.

15 Daan adda sedang dia bercatta, daan tanja, macca Iesus datan daan berdjalan dengan dia.

16 Daan mattanja jaddi pegang ja tjadda kenel dia.

17 Daan dia catta padanja; Cattahan appa ini, mou berdjalan kira kira samma, daan berdouca la ?

18 Daan saorang jang di bernamma Cleophas menjauwt , daan catta padanja ; Mou saorang saidja saorang assing ca Ierusalem, jang tjadda tauw appa

niet de dinghen / die dese dagen daer in geschiedt zijn?

19 Ende hy seyde tot haer / Welcke? ende sy seyden tot hem / De dinghen aengaende Jesum den Nazarener / welcke een Prophet was / krachtigh in wercken ende woorden / voor Godt / ende alle het volck.

20 Ende hoe onse Over-priesters ende Overste den selven overgelevert hebben tot het oordeel des doots / en hem gekruycigt hebben.

21 Ende wy hoopten dat hy was de ghene die Israël verlossen soude. Doch oock beneven dit alles is het heden de derde dagh / van dat dese dingen geschiedt zijn.

22 Maer oock sommighe vrouwen uyt ons / hebben ons ontstelt / die vroegh in den morgenstondt aen het graf geweest zijn:

23 Ende sijn lichaem niet vindende quamen sy ende seyden / dat sy oock een ghesichte van Engelen ghesien hadden / die segghen dat hy leeft.

24 Ende sommighe der gene die met ons zijn / ginghen henen tot het graf / ende bevonden het alsoo / gelijck oock de vrouwen ghesegh hadden / maer hem en sagen sy niet.

25 Ende hy seyde tot haer / O onverstandige ende traghe van herten / om te gelooven al het gene dat de Propheten gesproken hebben /

26 En moeste de Christus niet dese dingen lijden / ende [alsoo] in sijne heerlickheydt ingaen?

27 Ende begonnen hebbende van Mose

appa jaddi pada harri harri jang ini?

19 Daan dia catta pada dia; Appa? Ja cattakanja, Derri Jesu Nazareni, jang manna saorang Nabbi, tercoassa pada boatan daan cattahanja, ca adapan Alhatalla, daan orang orang.

20 Daan bagimanna Himam besar daan orang Besar kita souda dia cerakanja pada houccuman termatti, daan dia souda rigangnja.

21 Daan kita kira, dia la, jang dia jaddi menlepas Israël itou. Daan pada jang terlebhe ini, macca harri ini ja adda tiga harri, souda jaddi itou.

22 Tetapi pon adda barrang orang porampoan derri kita, jang kita tercoutjut: jang manna pagi pada boucka faidjar souda pegi pada djerat:

23 Daan sedang ja tjadda bertemou badannja, macca datan catta, ja liat pon suatu pang caleatan Meliacat Meliacat, jang dia catta, ja adda hidop.

24 Daan barrang orang jang djadda dengan kita, ja souda pegi pada djerat, daan dapat itou saperti porampoan porampoan itou souda catta, tetapi Jesum ja tjadda caleatan.

25 Macca dia catta padanja; O jang courang ackal, daan hatti malas, agar pitsjaja sagala appa orang orang Nabbi souda bercatta;

26 Boucan Christus ja patut tahan itou, daan massoc pada mahamouljanja?

27 Daan dia mouley la derri Mose daan

Mose ende alle de Propheten / leyde hy haer uyt / in alle de Schriften / het ghene van hem [ghescreven] was.

28 Ende sy quamen nae by het vleck / daer sy nae toe gingen / ende hy hieldt hem als of hy verder gaen soude.

29 Ende sy dwonghen hem / seggende / Blijft met ons / want het is by den avondt / ende de dagh is gedaelt. Ende hy gingh in / om met haer te blijven.

30 Ende het ghescheiedde / als hy met haer aensat / nam hy het broodt / ende seghende het / ende als hy het gebroken hadde gaf hy 't haer.

31 Ende hare oogen wierden geopent / ende sy kenden hem: ende hy quam wech uyt haer gesichte.

32 Ende sy seyden tot malkanderen / En was ons' herte niet brandende in ons / als hy tot ons spraek op den wegh / ende als hy ons de Schriften opende?

33 Ende sy opstaende ter selver uyre / keerden weder nae Jerusalem / ende vonden de elve te samen vergadert / ende die met haer waren:

34 Welcke seyden / De Heere is waerlick opgheslaen / ende is van Simon gesien.

35 Ende sy vertelden het gene op den wegh [geschiedt was/] ende hoe hy haer bekent was gewoorden in het breken des broodts.

36 Ende als sy van dese dingen spraken / stondt Jesus selve in het mid-

daan sagala Nabbi, daan dia kissakanja sagala Surat, appa souda surat derri pada sandiri.

28 Macca dia sampey decat campong itou, de manna ja pegi, daan Christus ja boat meroupa, handac berdjalan lalou.

29 Macca dia crassinja, daan catta, Tingal pada kita; carna amphir petang, daan matta harri souda touron. Daan dia massoc, agar tingal dengan dia.

30 Daan jaddi sedang dia doudoc dengan dia de tampat maccan, dia ambil roti, somba, pitsja itou, daan menbrikanja.

31 Daan mattanja jaddi boucca, macca kenel dia: daan dianja linjap derri pada mattanja.

32 Macca dia bercatta samma; Hatti kita boucan ja berapi de dallam kita, sedang dia catta dengan kita de djalan, daan sedang dia boucca acan kita Rawajat itou?

33 Daan dia bangon pada wachtou itou juga, daan poulang ca Jerusalem, daan dia bertemou berhimpon samma jang sa blaz, daan itou jang djadda dengan dia:

34 Jang manna catta; Sabenar Tuan dia souda bangon, daan Simon souda liat dia.

35 Daan dia pon batjerita appa jaddi de djalan, daan bagimanna jaddi kenelnja, sedang dia pitsja roti.

36 Daan sedang dia bercatta itou, macca Jesus badiri de tenga dia, daan

cat.

midden van haer / ende seyde tot haer / Vrede zy u-lieden.

37 Ende sy verschrickt ende seer bevreest geworden zijnde / meynden dat sy eenen geest sagen.

38 Ende hy seyde tot haer / Wat zijt ghy ontroert ? ende waerom klimmen [sulcke] overleggingen in uwe herten ?

39 Siet mijne handen ende mijne voeten : want ick ben 't selve. Tast my aen / ende siet / want een geest en heeft geen vleesch ende beenen / ghelijck ghy siet dat ick hebbe.

40 Ende als hy dit seyde / toonde hy haer de handen ende de voeten.

41 Ende doe sy het van blijdtschap noch niet en gheloofden / ende haer verwonderden / seyde hy tot haer / Hebt ghy hier yet om te eten ?

42 Ende sy gaven hem een stuck van eenen gebraden visch / ende van honich-raten.

43 Ende hy nam het / ende at het voor hare oogen.

44 Ende hy seyde tot haer / Dit zijn de woorden / die ick tot u sprack / als ick noch met u was / [namelick] dat het alles moest vervult worden / wat van my geschreven is inde Wet Mosis / ende Propheten / ende Psalmen.

45 Doe opende hy haer verstant / op dat sy de Schrifken verstonden :

46 Ende seyde tot haer / Alsoo isser geschreven / ende alsoo moest de Christus lijden / ende van den dooden

catta padanja ; Tantossa ja adda dengan mou.

37 Daan dia tacodt, daan tercoutjut, dia sancka liat suatu bajeuw.

38 Daan dia catta padanja ; Appa mou tercoutjut la ? daan appa mou la ingatan ja ney de dallam hatti mou ?

39 Liat tangan daan cacki akou : carna akou ja sandiri. Raba la daan liat, carna suatu bajeuw tjadda daging, lagi toulang tida, bagimanna mou liat akou adda.

40 Daan sedang ja souda catta itou, dia bertoundjokanja tangan daan cacki.

41 Daan sedang lagi derri pada souckahan ja tjadda pitsjaja, daan heran, ja catta padanja ; Mou adda appa maccan de sini ?

42 Macca dia bricanja ican pagang sa keping.

43 Daan dia ambil, maccan itou ca adapan dia.

44 Daan dia catta padanja, Ini la cattahan itou, jang akou bercatta dengan mou, sedang akou lagi adda decat mou, [catauwi] ja adda gouna gnapkan sammoa, appa di souda menjurat pada Sabda Mosis, daan pada Nabbi Nabbi, daan pada Psabour itou.

45 Sedang itou dia bouca ackalnja, agar dia mengarti Rawajat itou :

46 Daan catta padanja ; Bagitou souda menjurat, daan bagitou Christus jaddi tahan, daan ca tiga harri bangon

den opstaen ten derden dage:

47 Ende in sijnen name ghepre-
dickt worden bekeeringhe ende ver-
gevinge der sonden/onder alle volc-
ken/ beginnende van Jerusalem.

48 Ende ghy zijt getuygen van
dese dingen.

49 Ende siet / ick sende de belofte
mijns Vaders op u: maer blijft
ghy in de stadt Jerusalem / tot dat
ghy sult aengedaen zijn met kracht
uyt de hooghte.

50 Ende hy leydde haer buyten
tot aen Bethanien / ende sijne han-
den opheffende/ segende hy haer.

51 Ende het geschiedde als hyse
segende / dat hy van haer scheydde /
ende wierdt opghenomen in den he-
mel.

52 Ende sy aenbaden hem/ende
keerden weder nae Jerusalem met
groote blijdtschap.

53 Ende sy waren alle tijdt in
den Tempel/lovende ende dancken-
de Godt. Amen.

Eynde des H. Euangeliums, na [de
beschrijvinge] LUCÆ.

bangon poula derri antara orang mat-
ti:

47 Daan pada namma dia jaddi
berkissakan berampon dossa, pada sa-
gala orang orang, bamouley la derri
Jerusalem.

48 Daan mou juga adda orang ber-
sacxi derri itou.

49 Daan liat, akou jaddi souro djan-
djihan Bappa akou pada mou: macca
tingal la de negri Jerusalem, sampey
mou jaddi bersalin dengan coassa der-
ri jang terlebhe tingi itou.

50 Daan dia bauwakanja calouwar
sampey Bethanja, daan dia anckat
tanganja, daan palihara acanja.

51 Daan jaddi sedang ja palihara
dia, macca tjerey derri dia, daan pegi
ney ca surga.

52 Daan dia sombakanja, daan pou-
lang ca Jerusalem dengan souckahan
besar.

53 Daan gnap wachtou ja adda de
Kebith, berpoudgi poudgi Alhatalla.
Amen.

*Oudjong derri Euangelium itou ter-
toulis derri pada* LUCAS.

Het H. Euangelium

Na [de beschrijvinge]

JOANNIS.

Het eerste Capittel.

1 IN den beginne was het Woort / ende het Woordt was by Godt / ende het Woordt was Godt.

2 Dit was in den beginne by Godt.

3 Alle dingen zijn door het selve ghemaeckt / ende sonder het selve en is geen dingh ghemaeckt / dat ghemaeckt is.

4 In het selve was het leven / ende het leven was het licht der menschen.

5 Ende het licht schijnt in de duysternisse / ende de duysternisse en heeft het selve niet begrepen.

6 Daer was een mensche van Godt ghesonden / wiens name was Joannes.

7 Dese quam tot een ghetuygenisse / om van het licht te getuygen / op dat sy alle door hem ghelooven souden.

8 Hy en was het licht niet / maer [was ghesonden] op dat hy van het licht getuygen soude.

9 [Dit] was het waerachtighe licht / het welck verlicht een yegelick mensche komende in de wereldt.

10 Hy

Euangelium Bersacti

Itou jang dia souda menjurat derri pada

JOANNEM.

Brentihan jang bermula. 1.

1 PAda mouleynja itou adda jang Pattahu, daan Pattahu itou adda pada Alhatalla, daan Pattahu itou ja Alhatalla juga.

2 Ini derri pada mouleynja adda pada Alhatalla.

3 Barrang appa sammoa souda jaddi derri itou juga, daan jangan itou tjadda jaddi appa appa derri itou, jang souda jaddi juga.

4 Pada jang ini juga adda hidop, daan hidop itou trangnja orang manusscia.

5 Daan trang itou ja adda bertjaja pada glap itou, daan glap itou tjadda menmoungut trang itou juga.

6 De sitou jaddi menjuro derri Alhatalla orang manusscia sa orang, jang nammanja adda Joannes.

7 Jang ini datan capada sahitan, agar dia bersahit derri trang itou, sebab dia sammoa jaddi pitsjaja derri pada djala.

8 Dia bouckan trang itou, tetapi dia souda souro acan, agar dia jaddi bersahit derri trang itou.

9 Jang trang benar itou dia, jang dia bri trang acan sagnap orang manusscia, wachtou datan de dunja.

10 Dia

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

10 Hy was in de wereldt/ende de wereldt is door hem gemaeckt:ende de wereldt en heeft hem niet gekent.

11 Hy is ghekomen tot het sijne/ ende de sijne en hebben hem niet aengenomen.

12 Maer soo vele hem aengenomen hebben/ dien heeft hy macht ghegheven kinderen Godts te worden/ [namelick] die in sijnen name gelooven.

13 Welcke niet uyt den bloede/ noch uyt den wille des vleeschs/ noch uyt den wille des mans/ maer uyt Godt geboren zijn.

14 Ende het Woordt is vleesch geworden/ ende heeft onder ons gewoont/ (ende wy hebben sijne heerlickheyt aenschouwt/ eene heerlickheydt als des eenigh-geboren van den Vader) vol van ghenade ende waerheydt.

15 Joannes getuyght van hem/ ende heeft geroepen/ seggende: Dese was het van welcken ick seyde/ die nae my komt/ is voor my gheworden/ want hy was eer dan ick.

16 Ende uyt sijne volheydt hebben wy alle ontfangen/ oock genade voor genade.

17 Want de wet is door Mosem gegeven/ de ghenade ende de waerheydt is door Jesum Christum geworden.

18 Niemandt en heeft oyt Godt gesien: de eenigh-geboren Sone/die in

10 Dia adda de dunja, daan dunja itou ja souda boat derri pada dia: daan dunja ja tjadda kenelnja juga.

11 Dia souda datan pada jang ca dia, daan ca dia itou ja tjadda sambotnja.

12 Tetapi itou sammoa jang dia sambotnja, itou dia souda bri coassa, menjaddi annac Alhatalla, [catauwi] itou, jang dia souda pitsjaja dallam nammanja.

13 Jang ca manna ja bouckan jaddi derri dara, lagi derri condati dagging, lagi derri condati lelacki pou tjadda, tetapi jang souda menjaddi derri Alhatalla juga.

14 Daan Pattahu itou ja souda jaddi dagging, daan souda doudoc de tenga kita, (daan kita souda caleatan mouljanja, suatu mahamoulja saperti sabatang cara derri Bappa la) pouno dengan maaff daan benarnja.

15 Joannes dia bersahit derri dianja, daan batria, macca catta: Ini la dia jang akou souda catta, jang datan blackang akou, daan jang djadda doulou derri pada akou: carna dia souda adda doulou derri pada akou juga.

16 Daan derri pada pounonja kita sammoa souda berhole juga, daan maaff pada maaff la.

17 Carna sabda itou souda dia bri derri pada Mose, tetapi maaff dengan benarnja souda dia jaddi derri pada Jesum Christum.

18 Sjappa sjappa ja pada barrang wachtou tida caleatan Alhatalla: Anna lelacki sabatang cara, jang djadda de

in den schoot des Vaders is / die heeft [hem ons] verklaert.

19 Ende dit is het ghetuygenisse Joannis / doe de Joden [eenighe] Priesters ende Leviten afsonden van Ierusalem / op dat sy hem souden vragen: Wie zijt ghy?

20 Ende hy beleedt / ende en loochende het niet: ende beleedt / Ick en ben de Christus niet.

21 Ende sy vraeghden hem: Wat dan? Zijt ghy Elias? Ende hy seyde / Ick en ben [die] niet: Zijt ghy de Propheet? ende hy antwoordde / Neen.

22 Sy seyden dan tot hem: Wie zijt ghy? op dat wy antwoorde geven mogen den genen / die ons ghesonden hebben: Wat seght ghy van u selven?

23 Hy seyde: Ick ben de stemme des roependen in de woestijne: Maeckt den weg des Heeren recht / gelijck Esaias de Propheet gesproken heeft.

24 Ende de afgesondene waren uyt de Phariseen.

25 Ende sy vraeghden hem / ende spraecken tot hem: Waerom doopt ghy dan / soo ghy de Christus niet en zijt / noch Elias / noch de Propheet?

26 Joannes antwoordde haer / seggende / Ick doope met water / maer hy staet midden onder u-lieden / dien ghy niet en kent.

27 Deselve is het die nae my komt / welcke voor my gheworden is / wien ick niet weerdigh en ben dat

de paha Bappa, dia souda bri mengartikan kita.

19 Daan ini la bersahitan Ioannis, sedang orang Iahodi dia souro calouwar Himam daan Lebeynja derri Ierusalem, agar tanjakanja: Sjappa mou?

20 Dia mengakou, daan tjadda sanckal itou: macca mengakou daan catta; Beta bouckan Christus.

21 Daan dia tanjakanja; Macca appa mou? Elias? Daan dia catta, Beta bouckan: Mou jang Nabbi itou? Daan dia menjauwt, Bouckan.

22 Macca dia catta padanja: Mou sjappa? agar kita berhole menjauwt pada itou, jang dia souda souro acan kita: Appa mou catta derri mou sandiri?

23 Dia catta: Beta suara itou dia batria de rimba: Boat betul djalan Tuan, saperti Nabbi Esajas souda catta.

24 Daan itou jang dia souro souda, ja derri Pharisey.

25 Macca dia tanja, daan cattanja: Macca appa mou menjelam, djecalauw mou bouckan Christus itou, lagi Elias, lagi Nabbi bouckan?

26 Joannes menjauwt daan catta acanja; Beta menjelam dallam ajer, tetapi ja badiri de tenga mou sammoa, jang mou tjadda kenel.

27 Dia la jang datan blackang beta, jang djadda doulou derri pada beta, jang manna tjadda patut beta jaddi

dat ick sijnen schoen-riem soude ontbinden.

28 Dese dingen zijn geschiedt in Bethabara over den Jordaen / daer Joannes was doopende.

29 Des anderen daeghs sagh Joannes Jesum tot hem komende / ende seyde / Siet het Lam Godts / dat de sonde der wereldt wech-neemt.

30 Dese is het van welcken ick geseght hebbe: Nae my komt een man / die voor my gheworden is / want hy was eer dan ick.

31 Ende ick en kende hem niet: maer op dat hy aen Israel soude geopenbaert worden / daerom ben ic gekomē doopende met het water.

32 Ende Joannes getuyghde / seggende / Ick hebbe den Geest gesien neder-dalen uyt den hemel / gelijck een duyve / ende bleef op hem.

33 Ende ick en kende hem niet / maer die my gesonden heeft om te doopen met water / die hadde my geseght / Op welcken ghy sult den Geest sien nederdalen / ende op hem blijven / dese is het die met den heyligen Geest doopt.

34 Ende ick hebbe ghesien / ende hebbe ghetuyght / dat dese de Sone Godts is.

35 Des anderen daeghs wederom stondt Joannes / ende twee uyt sijne Discipelen.

36 Ende siende op Jesum [daer] wandelende / seyde hy: Siet het Lam Godts.

37 En-

di ouray tali cauws dia.

28 Ini la jaddi de Bethabara ca sabla sanna Iordaen, de manna Ioannes ja menjelam.

29 Isoc sa harri jang laïn, macca Ioannes liat Iesum datan capadanja, daan catta; Liat la Anna domba Alhatalla itou, jang menambil pegi dossa dunja.

30 Ini la derri jang manna akou souda catta: Blackang beta datan suatu orang, jang manna adda jaddi doulou derri beta, carna dia doulou derri pada beta juga.

31 Daan akou tjadda kenel dia: tetapi agar dia jaddi bertoundjo ca sagala Israëli, carna itou beta souda datan menjelam de dallam ajer.

32 Daan Ioannes bersahit, daan catta: Akou souda liat Aroha itou touron derri surga, saperti bourong merpati sá ekor, daan tingal padanja.

33 Macca beta tjadda kenel dia, tetapi itou jang dia souda souro beta agar menjelam de dallam ajer, ja catta pada beta; Pada jang manna mou jaddi liat touron Aroha, daan meningal padanja, jang itou dia ja menjelam dallam Aroha bersacti itou.

34 Daan akou souda liat, daan bersahit itou, jang ini ja Annac lelacki Alhatalla.

35 Isoc sá harri jang laïn, Ioannes badiri poula dengan Sahabat dia doa orang.

36 Daan sedang dia liat Iesum berdjalan, ja catta: Liat la Anna domba Alhatalla.

37 Daan

37 Ende die twee Discipelen hoorden hem [dat] spreken/ ende sy volghden Jesum.

38 Ende Jesus hem omkeerende ende siende haer volgen/ seyde tot haer/

39 Wat soeckt ghy? ende sy seyden tot hem/ Rabbi (het welck is te seggen/ overgeset zijnde/ Meester) waer woont ghy?

40 Hy seyde tot haer/ Komt/ ende siet. Sy quamen ende saghen waer hy woonde/ ende bleven dien dagh by hem. Ende het was ontrent de tiende uyre.

41 Andreas de broeder Simonis Petri was een van de twee/ die het van Joanne ghehoort hadden/ ende hem gevolght waren.

42 Dese vondt eerst sijnen broeder Simon/ ende seyde tot hem/ Wy hebben ghevonden den Messiam/ het welck is/ overgeset zijnde/ de Christus.

43 Ende hy leydde hem tot Jesum. Ende Jesus hem aensiende seyde/ Ghy zijt Simon/ de sone Jona: ghy suit genaemt worden Cephas/ het welck overgheset wordt Petrus.

44 Des anderen daeghs wilde Jesus henen gaen nae Galileen/ ende vondt Philippum/ ende seyde tot hem/ Volght my.

45 Philippus nu was van Bethsaida/ uyt de stadt Andree ende Petri.

46 Philippus vondt Nathanaël ende seyde tot hem/ Wy hebben [dien]

37 Daan Sahabatnja doa mendengar dia catta itou, macca dia icodt Iesum.

38 Daan sedang Iesus ja bale acan, macca liat ja mengicodtnja, dia catta padanja;

39 Mou appa tjery? Dia catta padanja, Rabbi, artinja itou, Lebey, de manna mou doudoc?

40 Dia catta padanja, Camare la menliat itou. Macca dia liat de mannanja doudoc, daan sá harri itou dia tingal pada dia. Ja adda amphir djam jang ca sá poulo itou.

41 Andreas soudara Simonis Petri dia la sá orang derri jang doa itou, jang dia souda mendengar itou derri Ioanne, macca mengicodt dia.

42 Jang ini dia bertemou doulou Simonem soudaranja, macca catta padanja; Kita souda mendapat Messiam itou, artinja, jang Berminja itou.

43 Macca dia bauwakanja pada Iesum. Daan sedang Iesus liat acanja, dia catta; Mou Simon, anna lelacki Iona: mou jaddi bernamma Cephas, mengartinja Batou.

44 Isoc pada harri jang lain Iesus handac djalan delouwar ca Galileam, macca ja mendapat Philippum, daan catta padanja; Icodt la akou blackang.

45 Daan Philippus ja derri Bethsaida, negri Andree daan Petri.

46 Philippus dia bertemou Nathanaël, daan catta padanja, Kita souda berte-

[dien]gevonden/ van welcken Moses in de Wet geschreven heeft/ ende de Propheten/ [namelick] Jesum den Sone Josephs/ van Nazareth.

47 Ende Nathanaël seyde tot hem/ Kan uyt Nazareth yet goets zijn? Philippus seyde tot hem/ Komt ende siet.

48 Jesus sagh Nathanaël tot hem komen/ ende seyde van hem/ Siet/ waerlick een Israelijt/ in welcken geen bedrogh en is.

49 Nathanaël seyde tot hem/ Van waer kent ghy my? Jesus antwoordde ende seyde tot hem/ Eer u Philippus riep/ daer ghy onder den vijghe-boom waert/ sagh ick u.

50 Nathanaël antwoordde ende seyde tot hem/ Rabbi/ ghy zijt de Sone Godts/ ghy zijt de Koninck Israels.

51 Jesus antwoordde ende seyde tot hem/ Om dat ick u gheseght hebbe/ Ick sagh u onder den vijghe-boom/ soo gelooft ghy: ghy sult grooter dingen sien dan dese.

52 Ende seyde tot hem/ Voorwaer/ voorwaer segge ick u-lieden/ Van nu aen sult ghy den hemel sien gheopent/ ende de Enghelen Godts op-klimmende ende neder-dalende op den Sone des menschen.

bertemou itou, derri jang manna Moses pada Sabda, daan Nabbi Nabbi souda dia menjurat, [catauwi] Iesum derri Nazareth, Annac lelacki Ioseph itou.

47 Daan Nathanaël catta padanja, Derri Nazareth adda berhole datan barrang appa bay? Philippus catta padanja, Camare la daan liat itou.

48 Iesus menliat Nathanaël datan capadanja, macca catta derri dia; Liat, sabenar sá orang Israëlita, pada jang manna tjadda barrang semouhan.

49 Nathanaël catta padanja; Derri manna tuan kenel beta? Jesus menjauwt daan catta padanja; Doulou derri pada Philippus pangil mou, de manna mou adda de bauwa pohon boa ara itou, macca akou liat mou juga.

50 Nathanaël menjauwt daan catta padanja; Rabbi, mou Annac Alhatalla, mou Radgja Israël itou.

51 Jesus menjauwt daan catta padanja; Mou pitsjaja, carna akou souda catta pada mou, Akou liat mou de bauwa pohon boa ara: mou jaddi liat barrang appa besar derri jang ini.

52 Daan catta padanja, Sabenar benar akou catta mou; Commodjan mou jaddi liat surga itou ja adda boucca, daan jang Meliacat Meliacat Alhatalla ney daan touron pada Annac lelacki manusscia itou.

Het ij. Capittel.

1 Ende op den derden dagh was daer een Bruyloft te

Brentihan jang ca doa. 2.

1 Daan ca tiga harri itou jaddi pagang suatu pangilan ba-

Cana in Galileen: ende de moeder Jesu was aldaer.

2 Ende Jesus was oock ghenoodt / ende sijne Discipelen / tot de Bruyloft.

3 Ende als'er wijn gebrack/seyde de moeder Jesu tot hem / Sy en hebben geenen wijn.

4 Jesus seyde tot haer / Vrouwe / wat hebbe ick met u [te doen?] Mijne ure en is noch niet gekomen.

5 Sijne moeder seyde tot de dienaers / Soo wat hy u-lieden sal seggen/ [dat] doet.

6 Ende aldaer waren ses steenen water-vaten ghestelt nae de reyniginghe der Joden / elck houdende twee ofte drie metreten.

7 Jesus seyde tot haer / Vullet de water-vaten met water. Ende sy vuldense tot boven toe.

8 Eñ hy seyde tot haer/ Schept nu / ende draeght het tot den Hofmeester/ ende sy droegen het.

9 Als nu de Hof-meester het water / dat wijn geworden was / gheproeft hadde / (ende hy en wist niet van waer [de wijn] was / maer de dienaren die het water gheschept hadden wisten het) soo riep de Hofmeester den Bruydegom/

10 Ende seyde tot hem / Alle man set eerst den goeden wijn op / ende wanneermen wel gedroncken heeft/ alsdan den minderen: [maer] ghy hebt den goeden wijn tot nu toe bewaert.

11 Dit

cauwin de Cana Galilee: daan ma' Jesu djadda casitou.

2 Daan Iesus ja pon slackan dengan Sahabatnja ca pangilan.

3 Daan sedang sitou courang angor minum, macca ma' Iesu catta padanja; Dia tjadda angor lagi.

4 Daan Iesus catta padanja; Porampoan, appa akou sadoulli dengan mou? Djam akou ja boullum sampey.

5 Ma'nja catta pada souroan itou; Appa dia passan mou, menboat la itou.

6 Daan de sitou adda terru backas bata mengissci ajer nam bidgi, pada adet tsjutgihan Iahodi, daan dia moat sa suatu, suatu, doa ca tiga metreti.

7 Daan Iesus catta padanja; Issci backas ajer itou dengan ajer. Macca dia isscinja sampey ca atas.

8 Daan dia catta padanja; Tjedola saccarang, daan bauwakan itou pada jure betá jaug besar; macca di bauwakan itou.

9 Daan sedang jure betá besar souda rassa ajer itou, jang souda jaddi angor minum, (daan dia tjadda tauw derri manna angor itou ja adda datan, tetapi souroan souroan jang dia souda issci ajer itou ja adda tauw) macca jure betá besar dia pangil trouna itou,

10 Daan catta padanja; Sa' gnap orang dia terru doulou angor jang bay, daan sedang orang minum bay bay, jang courang itou: [tetapi] mou souda pegang angor jang bay sampey saccarang.

11 Jang

11 Dit beginsel der teeckenen heeft Jesus ghedaen te Cana in Galileen / ende heeft sijne heerlickheydt geopenbaert: ende sijne Discipelen geloofden in hem.

12 Daer nae gingh hy af nae Capernaum / hy ende sijne moeder / ende sijne broeders / ende sijne Discipelen / ende en bleven aldaer niet vele dagen.

13 Ende het Pascha der Joden was nae by / ende Jesus gingh op na Jerusalem.

14 Ende hy vondt in den Tempel die ossen / ende schapen / ende duyven verkochten / ende de wisselaers [daer] sittende:

15 Ende een geessel van touwkens gemaeckt hebbende / dreef hy'se alle uyt den Tempel / oock de schapen ende de ossen: ende het geldt der wisselaren stortede hy uyt / ende keerde de tafelen om.

16 Ende hy seyde tot de ghene die de duyven verkochten / Neemt dese dinghen van hier wech: en maeckt niet het Huys mijns Vaders tot een huys van koop-handel.

17 Ende sijne Discipelen wierden indachtigh datter ghescheven is / Den yver uwes huys heeft my verstonden.

18 De Joden antwoordden dan / ende seyden tot hem / Wat teecken toont ghy ons / dat ghy dese dingen doet?

19 Jesus antwoordde ende seyde tot haer: Breket desen Tempel /

11 Jang ba'mouley derri tandanja ini Iesus menboat ca Cana Galilee, daan bertoundjo mahamouljanja: daan Sahabat Sahabatnja pitsjaja dallam dia.

12 Commodjan ja datan touron ca Capernaum, dia daan ma'nja, daan soudaranja, daan Sahabatnja, daan tjadda tingal sitou banja harri.

13 Daan Passcha orang Iahodi ja adda decat, macca Iesus pegi ney ca Ierusalem.

14 Daan dia bertemou de dallam Kebith, itou jang dia menjuwel limbou, dombo, merpate, daan orang menouckar berdoudoc:

15 Macca dia boat suatu memoccolhan derri tali tali, daan alaukanja sammoa derri Kebith, pon jang domba daan limbou: daan pera orang menouckar dia touwaug calouwar, daan bale couda coudanja.

16 Daan catta pada itou jang dia menjuwel merpate sitou, Iangan bri itou ca sini, daan jangan boat derri roma Bappa akou suatu roma menjuwel daan menbeli.

17 Daan Sahabatnja di jaddi ingat itou, macca adda menjurat de sitou; Casse cassian roma tuan souda di benassa acan beta.

18 Sedang itou orang Jahodi menjauwt daan catta padanja; Tanda appa mou toundjo pada kita, macca mou berhole boat itou?

19 Iesus menjauwt daan catta padanja: Romba la Kebith jang ini, mac-

ende in drie dagen sal ick den selven oprechten.

20 De Joden seyden dan/ Sesen-veertigh jaren is [over] desen Tempel gebouwt/ ende ghy/ sult ghy dien in drie dagen oprechten?

21 Maer hy seyde [dit] van den Tempel sijns lichaems.

22 Daerom als hy op-ghestaen was van den dooden/ wierden sijne Discipelen ghedachtigh/ dat hy dit tot haer geseght hadde: ende sy geloofden de Schrift/ ende het woort/ dat Jesus gesprooken hadde.

23 Ende als hy te Jerusalem was/ op het Pascha in het Feest/ ghelooften vele in sijnen name/ siende sijne teeckenen die hy dede.

24 Maer Jesus selve en betrouwde haer hem selven niet/ om dat hyse alle kende:

25 Ende dat hy niet van nooden en hadde dat yemandt ghetuyghen soude van den mensche/ want hy selve wist wat in den mensche was.

ca de dallam tiga harri akou jaddi bangonkanja poula.

20 Macca orang Iahodi catta padanja; Ampat poulo nam tauwan orang ja menboat Kebith ini, daan mou jaddi bangonkanja pada tiga harri?

21 Tetapi dia bercatta derri pada Kebith badan dia.

22 Sedang dia commodjan saccarang souda bangon derri mattinja, macca Sahabatnja jaddi ingatkan, dia itou souda catta: macca dia pitsjaja Penjurat, daan cattahan itou, jang Iesus souda bercatta.

23 Daan sedang dia adda de Ierusalem, pada Passcha harri Raya itou, banjac orang pitsjaja dallam namma dia, itou jang dia liat tanda tanda ini jang dia menboat.

24 Tetapi Iesus ja tjadda harapkanja sandiri pada dia, carna dia kenelnja sammoa:

25 Daan sebab dia tjadda oussa sjappa sjappa bersacxi derri orang manusscia: carna dia adda tauw appa adda de dallam sa orang manusscia.

Het iij. Capittel.

1 Ende daer was een mensche uyt de Phariseen/ wiens name was Nicodemus/ een Overste der Joden:

2 Dese quam des nachts tot Jesum/ ende seyde tot hem/ Rabbi/ wy weten dat ghy zijt een Leeraer van Godt gekomen: want niemant en kan dese teeckenen doen die ghy dort/

Brentihan jang ca tiga. 3.

1 Daan sitou adda orang sa orang derri jang Pharisey, di bernamma-acan Nicodemus, sa orang Besar orang Iahodi:

2 Jang ini datan de malam pada Iesum, daan catta padanja; Rabbi, kita tauw mou sa orang Penadjarhan jang souda datan derri Alhatalla: carna sjappa sjappa tjadda coassa menboat tanda tanda, bagimanna mou boat, me-

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

doet/ soo Godt met hem niet en is.

3 Jesus antwoordde ende seyde tot hem/ Voorwaer/ voorwaer segge ick u/ 't En zy dat yemandt wederom gheboren worde/ hy en kan het Koninckrijcke Godts niet sien.

4 Nicodemus seyde tot hem/ Hoe kan een mensche geboren worden [nu] oudt zijnde? kan hy oock andermael in sijns moeders buyck ingaen/ ende geboren worden?

5 Jesus antwoordde/ Voorwaer/ voorwaer segge ick u/ Soo yemandt niet geboren en wordt uyt water ende Gheest/ hy en kan in 't Koninckrijcke Godts niet ingaen.

6 Het gene uyt het vleesch geboren is/[dat] is vleesch: ende het gene uyt den Geest geboren is/ [dat] is geest.

7 En verwondert u niet dat ick u gheseght hebbe/ Ghy-lieden moet wederom geboren worden.

8 De windt blaest waer henen hy wil/ ende ghy hoort sijn gelupdt/ maer ghy en weet niet van waer hy komt/ ende waer hy henen gaet: alsoo is een yegelick die uyt den Geest geboren is.

9 Nicodemus antwoordde ende seyde tot hem/ Hoe konnen dese dingen geschieden?

10 Jesus antwoordde ende seyde tot hem/ Zijt ghy een Leeraer Israels/ ende en weet ghy dese dingen niet?

11 Voorwaer/ voorwaer segge ick u/ Wy spreecken dat wy weten/

melaïnkan Alhatalla ja adda dengan dia.

3 Jesus menjauwt daan catta padanja; Sabenar benar akou cattakan mou; Melaïnkan orang jaddi poula, macca tjadda berhole menliat Radjat Alhatalla itou.

4 Nicodemus catta pada dia; Bagimanna orang berhole jaddi [barou,] sedang di souda touwa? berhole di massoc de prut ma' dia, daan jaddi [poula?]

5 Jesus menjauwt; Sabenar benar akou catta mou, Melaïnkan orang jaddi derri ajer daan Aroha, macca ja tjadda berhole massoc de Radjat Alhatalla.

6 Appa jaddi derri dagging, itou dagging: daan appa jaddi derri Aroha, itou aroha juga.

7 Jangan heran appa akou souda catta pada mou itou; Patut mou jaddi poula.

8 Angin ja adda tjop de manna condati, daan mou dengar bounginja, tetapi mou tjadda tauw derri mannanja datan, lagi ca mannanja pegi: bagitou sá-gnap orang jang jaddi derri Aroha.

9 Nicodemus menjauwt daan catta padanja; Bagimanna boleh jaddi itou?

10 Iesus menjauwt daan catta padanja, Mou sa orang Adjarhan Israëli, daan tjadda tauw itou?

11 Sabenar benar akou catta mou, Kita bercatta itou jang kita tauw, daan

ende getuygen dat wy ghesien hebben / ende ghy-lieden en neemt ons getuygenisse niet aen.

12 Indien ick u-lieden de aerdtsche dingen geseght hebbe/ende ghy niet en gelooft / hoe sult ghy gelooven / indien ick u-lieden de hemelsche soude seggen?

13 Ende niemandt en is opgevaren in den hemel / dan die uyt den hemel nedergekomen is/[namelick] de Sone des menschen / die in den hemel is.

14 Ende gelijck Moses de slange in de woestijne verhooght heeft / alsoo moet de Sone des menschen verhooght worden.

15 Op dat een yeghelick die in hem gelooft / niet en verderve/ maer het eeuwige leven hebbe.

16 Want alsoo lief heeft Godt de wereldt gehadt / dat hy sijnen eenigh-gheborenen Sone ghegheven heeft/op dat een yegelick die in hem gelooft / niet en verderve / maer het eeuwige leven hebbe.

17 Want Godt en heeft sijnen Sone niet ghesonden in de wereldt/ op dat hy de wereldt veroordeelen soude / maer op dat de wereldt door hem soude behouden worden.

18 Die in hem gelooft/ en wordt niet veroordeelt / maer die niet en ghelooft/ is alreede veroordeelt: dewijle hy niet en heeft ghelooft in den name des eenigh-geboren Soons Godts.

19 En-

bersahit jang kita souda menliat, daan mou sammoa tjadda sambodt sahitan kita.

12 Djecalauw beta souda catta pada mou barrang appa derri boumi, daan tjadda pitsjaja itou, macca bagimanna mou jaddi pitsjaja, djecalauw beta bercatta acan mou derri barrang appa de surga?

13 Sjappa sjappa ja tjadda ney ca surga, melainkan itou jang dia touron derri surga, [catauwi] Anna lelacki manusscia, jang djadda de surga.

14 Daan saperti Moses ja souda tingi acan oular itou ca rimba, bagitou patut Annac lelacki manusscia di jaddi tingi acan.

15 Agar sa gnap orang jang dia pitsjaja de dallam dia, jangan benaassa, tetapi menberhole hidopnja tercackal itou.

16 Carna bagitou Alhatalla ja cassé-acan dunja, macca dia bri Anna lelacki sabatang cara dia, agar sa gnap orang jang dia pitsjaja de dallam dia, jangan benaassa, tetapi menberhole hidopnja tercackal itou.

17 Carna Alhatalla dia tjadda souro Annac lelacki dia de dunja, agar dia haramkan itou, tetapi agar dunja jaddi pegang derri binassahan derri pada dia la.

18 Sjappa pitsjaja dallam dia, tjadda jaddi haram, tetapi sjappa tjadda pitsjaja, itou ja haram saccarang: carna dia tjadda pitsjaja de dallam namma Anna lelacki sabatang cara Alhatalla itou.

19 Daan

19 Ende dit is 't oordeel/ dat het licht in de wereldt gekomen is/ ende de menschen hebben de duysternisse liever ghehadt/ dan het licht: want hare wercken waren boos.

20 Want een yegelick die quaet doet/ haet het licht/ ende en komt tot het licht niet/ op dat sijne wercken niet bestraft en worden.

21 Maer die de waerheydt doet/ komt tot het licht/ op dat sijne wercken openbaer worden/ dat sy in Gode gedaen zijn.

22 Nae desen quam Jesus ende sijne Discipelen in het landt van Judea/ ende onthieldt hem aldaer met haer/ ende doopte.

23 Ende Joannes doopte oock in Enon by Salim/ dewijle aldaer vele wateren waren: ende sy quamen daer/ ende wierden gedoopt.

24 Want Joannes en was noch niet in de ghevanckenisse ghewoypen.

25 Daer rees dan een vrage [van eenighe] uyt de Discipelen Joannis met de Joden over de reyniginge.

26 Ende sy quamen tot Joannem/ ende seyden tot hem/ Rabbi/ die met u was over den Jordaen/ welcken ghy ghetuyghenisse gaeft/ siet/ die doopt/ ende sy komen alle tot hem.

27 Joannes antwoordde ende seyde/ Een mensche en kan gheen dinck aennemen/ soo het hem uyt den hemel niet gegeven en zy.

28 Ghy selve zijt mijne ghetuygen/

19 Daan ini la houccuman itou, macca trang ja adda datan de dunja, daan orang orang manussia dia lebhe souca acan glap derri pada trang itou, sebab boatanja adda djahat.

20 Carna sjappa adda boat djahat, dia bintsi-acan trang, daan tjadda sampey pada trang itou, agar boatanja tjadda jaddi houccum.

21 Tetapi sjappa ja boat nang benarnja, itou dia sampey pada trang, agar boatanja bertimbol; carna dia souda jaddi de dallam Alhatalla.

22 Commodjan derri pada itou Iesus dengan Sahabatnja pegi ca boeuwa Iahodi, daan coulang couling de sitou dengan dia, daan menjelam la.

23 Daan Joannes pon menjelam de Enon decat Salim, carna sitou adda banjac ajer: daan orang datan sitou, daan jaddi menjelam.

24 Carna Joannes boulum ja boang de penjara la.

25 Macca jaddi suatu tanjahan, massing massing Sahabat Ioannis, daan orang Jahodi, derri tjutgihan.

26 Daan dia datan pada Joannes, macca cattakanja; Rabbi, itou jang adda dengan mou casabrang Jordaen, jang manna mou bersahit, liat dia menjelam, daan sammoa ja adda datan padanja.

27 Joannes menjauwt daan catta; Orang manussia tjadda berhole trima appa, djecalauw tjadda jaddi brikanja derri pada surga.

28 Mou sandiri orang bersacxi akou,

gen/ dat ick geseght hebbe / Ick en ben de Christus niet / maer dat ick voor hem henen uytgesonden ben.

29 Die de Bruydt heeft / is de Bruydegom: maer de vriendt des Bruydegoms / die staet ende hem hoort/verblijdt sich met blijdtschap om de stemme des Bruydegoms. Soo is dan dese mijne blijdtschap vervult geworden.

30 Hy moet wassen / maer ick minder worden.

31 Die van boven komt / is boven alle: Die uyt der aerden is [voortgekomen/] die is uyt der aerden / ende spreeckt uyt der aerden. Die uyt den hemel komt / is boven alle.

32 Ende het gene hy gesien ende gehoort heeft/ dat getuyght hy: ende sijn ghetuygenisse en neemt niemandt aen.

33 Die sijn ghetuyghenisse aenghenomen heeft / die heeft versegelt dat Godt waerachtigh is.

34 Want dien Godt ghesonden heeft / die spreeckt de woorden Godts: want Godt en geeft [hem] den Geest niet met mate.

35 De Vader heeft den Sone lief / ende heeft alle dingen in sijne handt gegeven.

36 Die in den Sone gelookt / die heeft het eeuwighe leven: Maer die den Sone onghehoorsaem is/ die en sal het leven niet sien: maer de toorn Godts blijft op hem.

kou, itou akou souda catta; Akou bouckan Christus jang ini, tetapi beta jaddi souro ca adapan dia.

29 Sjappa ja berhole Anna dara, itou la Trouna: daan orang tercasse Trouna, jang dia badiri sitou daan dengar, dia bersouca dengan soucahan, carna suara Trouna itou. Macca soucahan akou ini dia souda sampeyacan pounonja.

30 Dia la patut jaddi, daan akou courang juga.

31 Itou jang datan derri atas, dia lebhe derri pada sammoa. Itou jang djadda derri boumi, ja derri boumi juga, macca bercatta derri boumi. Itou jang datan derri surga, ja lebhe derri pada sammoa.

32 Daan appa dia souda dengar daan liat, ja bersahit: daan sahitanja sjappa sjappa ja tjadda pongut.

33 Sjappa souda pongut sahitanja, dia souda bertsjap Alhatalla ja adda benar juga.

34 Carna jang ca manna Alhatalla souda souro, itou dia bercatta cattahan Alhatalla: carna Alhatalla dia tjadda bri Arohanja pada oucorran.

35 Bappa ja casse Anna lelacki itou, daan sammoa appa dia souda bri pada tanganja.

36 Sjappa pitsjaja de dallam Annac lelacki, dia berhole hidopanja tercackal souda: Daan sjappa tjadda mendengar pada Anna lelacki itou, dia tjadda caleatan hidopanja itou: tetapi amarahan Tuan Alha tingal pada dia la.

Het iiij. Capittel.

1 ALs dan de Heere verstondt / dat de Phariseen ghehoort hadden / dat Jesus meer Discipelen maeckte ende doopte dan Joannes:

2 (Hoewel Jesus selve niet en doopte / maer sijne Discipelen.)

3 Soo verliet hy Judeam / ende gingh wederom henen nae Galileen.

4 Ende hy moest door Samarien gaen.

5 Hy quam dan in een stadt van Samarien / genaemt Sichar / nae by het stuck landts / het welck Jacob sijnen sone Joseph gaf.

6 Ende aldaer was de fonteyne Jacobs. Jesus dan vermoept zijnde van de reyse / sat alsoo neder neven de fonteyne. Het was ontrent de seste uyre:

7 Daer quam een vrouwe uyt Samarien om water te putten. Jesus seyde tot haer / Geeft my te drincken.

8 (Want sijne Discipelen waren henen gegaen in de stadt / op dat sy souden spijse koopen.)

9 So seyde dan de Samaritaensche vrouwe tot hem / Hoe begheert ghy / die een Jode zijt / van my drincken / die ick een Samaritaensche vrouwe ben? Want de Joden en houden geen gemeynschap met de Samaritanen.

10 Jesus antwoordde ende sey-

Brentihan jang ca ampat. 4.

1 SEdang saccarang Tuan ja adda tauw, Pharisey souda dengar, Jesus menboat Sahabat daan menjelam lebhe derri pada Joannes:

2 (Wallakjan Jesus ja tjadda menjelam sandiri, tetapi Sahabatnja.)

3 Sedang itou dia tingal Judeam, daan pegi ca Galileam poula.

4 Daan bergouna dia jaddi lalou Samaria.

5 Macca dia sampey pada suatu negri Samaria, jang di bernammakan Sichar, decat bindang jang manna Jacob souda bri-acan Joseph anna lelacki dia.

6 Daan de sitou adda phrigi ajer ampounja Iacob itou. Macca Iesus lella derri djalan, berdoudoc lagi bagitou pada phrigi ajer. Ja amphir djam ca nam:

7 Daan de sitou datan porampoan sa orang derri Samaria, agar dia timba ajer. Iesus catta padanja; Bri la pada akou minum.

8 (Carna Sahabatnja ja souda pegi ca negri, menbeli maccanan.)

9 Macca porampoan Samaria catta padanja; Bagimanna mou sá orang Iahodi, handac minum derri pada beta sá orang porampoan Samaria? Carna orang Iahodi ja adet tjadda samma sá suatu dengan orang Samaria.

10 Iesus menjauwt daan catta pa-

de tot haer / Indien ghy de gave Godts kendet / ende wie hy is / die tot u seght / Geeft my drincken / soo soudt ghy van hem hebben begeert / ende hy soude u levende water ghegeven hebben.

11 De vrouwe seyde tot hem / Heere / ghy en hebt niet om mede te putten / ende de put is diep / van waer hebt ghy dan het levende water?

12 Zijt ghy meerder dan onse vader Jacob / die ons den put ghegeven heeft? ende hy selve heeft daer uyt ghedroncken / ende sijne kinderen / ende sijn vee.

13 Jesus antwoordde ende seyde tot haer / Een yeder die van dit water drinckt / sal wederom dorsten:

14 Maer soo wie gedroncken sal hebben van het water dat ick hem geven sal / dien en sal in eeuwigheyt niet dorsten / maer het water dat ick hem sal gheven / sal in hem worden een fonteyne van water springende tot in het eeuwige leven.

15 De vrouwe seyde tot hem / Heere / gheeft my dat water op dat my niet en dorste / ende ick hier niet en [moet] komen om te putten.

16 Jesus seyde tot haer / Gaet henen / roept uwen man / ende komt hier.

17 De vrouwe antwoordde ende seyde / Ick en hebbe geenen man. Jesus seyde tot haer / Ghy hebt wel geseght / Ick en hebbe gheenen man.

18 Want

danja, Djecalauw mou tauw appa Alhatalla nougra, daan sjappa itou, jang dia catta pada mou, Bri la akou minum; mou ja adda minta derri dia, macca di jaddi brikan mou ajer terhidop itou.

11 Porampoan itou catta padanja; Tuan, mou tjadda barrang baccaz dengan appa mou berhole timba, telagge ja adda dallam, macca derri manna mou adda jang ajer terhidop itou?

12 Mou lebhe derri pada Iacob bappa kita, jang dia souda brikan kita phrigi ini? daan dia sendiri souda minum derri phrigi ini, daan anna annanja, daan benatanja sammoa.

13 Iesus menjauwt daan catta padanja; Sjappa ja adda minum derri ajer jang ini, jaddi berauws poula.

14 Tetapi sjappa minum derri ajer jang akou jaddi brikanja, itou dia tjadda berauws sampey ca cackal: tetapi ajer itou jang akou jaddi brikanja, itou jaddi de dallam dia suatu phrigi ajer belompat sampey hidopanja tercackal itou.

15 Porampoan itou catta padanja; Tuan, bri la beta ajer itou, agar beta jangan berauws, daan jangan camare sini lagi timba ajer.

16 Iesus catta padanja; Pegi la, pangil lacki mou, daan camare sini.

17 Porampoan itou menjauwt daan catta, Beta tjadda lacki. Iesus catta padanja, Mou souda catta benar, Beta tjadda lacki.

18 Car-

18 Want ghy hebt vijf mannen gehadt / ende dien ghy nu hebt / en is uwe man niet / dat hebt ghy met waerheydt geseght.

19 De vrouwe seyde tot hem / Heere / ick sie dat ghy een Propheet zijt.

20 Onse vaders hebben op desen bergh aengebeden / ende ghy-lieden seght / dat te Jerusalem de plaetse is daer men moet aen-bidden.

21 Jesus seyde tot haer / Vrouwe / gelooft my / dat de uyre komt / wanneer ghy-lieden noch op desen bergh / noch te Jerusalem / den Vader en sult aenbidden.

22 Ghy-lieden aenbidt dat ghy niet en weet / wy aenbidden dat wy weten: want de salighedt is uyt de Joden:

23 Maer de uyre komt / ende is nu / wanneer de ware aenbidders den Vader aenbidden sullen in Geest ende waerheydt: Want de Vader soeckt oock alsulcke / die hem [alsoo] aenbidden.

24 Godt is een Gheest / ende die hem aenbidden / moeten [hem] aenbidden in Geest ende waerheydt.

25 De vrouwe seyde tot hem / Ick weet dat de Messias komt (die genaemt wordt Christus) wanneer die sal gekomen zijn / soo sal hy ons alle dingen verkondigen.

26 Jesus seyde tot haer / Ick ben het / die met u spreecke.

18 Carna mou souda berhole lacki lima orang, daan itou jang mou adda saccarang, bouckanja lacki mou: itou mou souda catta dengan benar.

19 Porampoan itou catta padanja; Tuan, beta liat mou sá orang Nabbi.

20 Bappa bappa kita dia souda sombajang pada bouckit ini, daan mou sammoa catta, ca Ierusalem ja adda tampat bersombajang itou.

21 Iesus catta padanja; Porampoan, pitsjaja la beta, wachtou ja adda datan, macca mou tjadda jaddi sombajang acan Bappa, de bouckit ini, lagi ca Ierusalem tjadda.

22 Mou sammoa somba-acan mou tjadda tauw appa; kita somba-acan itou jang kita tauw: carna moaminja itou derri Jahodi juga:

23 Tetapi wachtou datan, daan ja adda saccarang, macca orang sombajang jang benar di jaddi sombaacan Bappa de dallam Aroha daan benarnja: carna Bappa itou pon dia mentjeri bagini, jang dia sombakanja bagitou.

24 Alhatalla ja Aroha suatu, daan sjappa sombakan dia, patut menjomba dia de dallam Aroha daan benarnja.

25 Porampoan itou catta padanja; Beta tauw Messias itou ja adda datan, (jang dia souda bernamma Christus) sedang dia souda jaddi sampey, macca dia jaddi bri tauwkan kita barrang appa appa sammoa.

26 Jesus catta padanja, Akou ja jang dia bercatta dengan mou.

27 Ende daer op quamen sijne Discipelen / ende verwonderden haer dat hy met een vrouwe sprack: Nochtans en seyde niemandt / Wat vraeght ghy? ofte / Wat spreeckt ghy met haer?

28 Soo verliet de vrouwe dan haer watervat / ende gingh henen in de stadt / ende seyde tot de lieden /

29 Komt / siet een mensche / die my geseght heeft alles wat ick ghedaen hebbe: Is dese niet de Christus?

30 Sy dan gingen uyt der stadt / ende quamen tot hem.

31 Ende ondertusschen baden hem de Discipelen seggende / Rabbi / eet.

32 Maer hy seyde tot haer / Ick hebbe een spijse om te eten / die ghy niet en weet:

33 Soo seyden dan de Discipelen tegen malkanderen / Heeft hem yemandt te eten gebracht?

34 Jesus seyde tot haer / Mijn spijse is / dat ick doe den wille des genen die my ghesonden heeft / ende sijn werck volbrenge.

35 Seght ghy-lieden niet / Het zijn noch vier maenden / ende [dan] komt den ooghst? Siet / ick seggh e u / heft uwe ooghen op / ende aenschouwt de landen: want sy zijn alreede wit om te ooghsten.

36 Ende die maeyt ontfanght loon / ende vergadert vrucht ten eeuwighen leven / op dat hem te samen verblijde / beyde die zaeyt ende die maeyt.

37 Want

27 De dallam itou lagi Sahabatnja datan, macca dia heran ja bercatta dengan porampoan sá orang: Wallakjan sjappa sjappa tjadda catta; Appa tuan tanja? Atauwa, Appa catta dengan dia?

28 Macca porampoan itou dia tingal baccaz ajer dia, daan pegi ca negri, daan catta pada orang orang;

29 Camare la, liat orang sá orang, jang dia souda catta pada beta sammoa appa beta souda menboat: Jang ini ja bouckan Christus?

30 Sedang itou dia calouwarkan negri, daan datan capadanja.

31 Dallam itou Sahabatnja somba dia, daan catta; Rabbi, maccan.

32 Daan dia catta padanja, Akou adda maccanan maccan, jang mou tjadda tauw.

33 Macca Sahabatnja catta massing massing, Sjappa tauw barrang orang menbauwakanja maccan?

34 Jesus catta padanja, Maccanan beta itou, beta menboat condati itou jang dia souda souro-acan beta, daan menmoutus cardjanja.

35 Mou sammoa bouckan catta, Lagi ampat boulan, macca plauwan baring datan? Liat, akou cattakan mou, tjela matta mou, daan caleatan la daratan: carna ja souda poute ca baring la.

36 Daan sjappa mengittam, dia berhole oeupa, daan berhimpon boahan pada hidopan tercackal: agar orang penabor pon bersoucka, samma dengan orang mengittam.

37 Car-

37 Want hier in is die sprencke waerachtigh / Een ander is het die zaeyt / ende een ander die maeyt.

38 Ick hebbe u uytghesonden om te maeyen het gene ghy niet bearbeydt en hebt: andere hebben het bearbeydt / ende ghy zijt tot haren arbeydt ingegaen.

39 Ende vele der Samaritanen uyt die stadt geloofden in hem / om het woort der vrouwe die getuyghde / Hy heeft my gheseght alles wat ick gedaen hebbe.

40 Als [dan de Samaritanen tot hem ghekomen waren / baden sy hem dat hy by haer bleve: ende hy bleef aldaer twee dagen.

41 Ende daer gelooftender veel meer om sijns woordts wille.

42 Ende seyden tot de vrouwe / Wy en ghelooven niet meer om uwes segghens wille / want wy selve hebben [hem] gehoort / ende weten dat dese waerlick is de Christus / de Salighmaker der wereldt.

43 Ende nae de twee daghen gingh hy van daer / ende gingh henen na Galileen.

44 Want Jesus heeft selve ghetuyght / dat een Propheet in sijn eyghen vaderlandt gheen eere en heeft.

45 Als hy dan in Galileen quam / ontfingen hem de Galileers / gesien hebbende alle de dinghen / die hy te Jerusalem op het Feest ghedaen hadde: want oock sy waren tot het Feest gegaen.

46 Soo quam dan Jesus wedera

37 Carna pada ini cattahan ja adda benar, Jang laïn saorang dia menabor, daan jang laïn mengittam.

38 Akou souro mou calouwar mengittam itou jang mou tjadda bacardja: orang ja souda cardja, daan mou sammoa souda massoc pada cardjanja.

39 Daan banjac orang Samaria derri negri itou pitsjaja dallam dia, sebab cattahan porampoan itou, jang dia bersacxi, Dia souda cattakan beta sammoa appa beta souda boat.

40 Sedang saccarang orang Samaria datan padanja, macca ja sombakan, agar dia tingal padanja: daan dia tingal sitou doa harri.

41 Daan banja orang lagi pitsjaja sebab cattahanja.

42 Daan catta pada porampoan itou, Kita saccarang tjadda pitsjaja lagi tegal cattahan mou; carna kita souda dengar itou sandiri, daan tauw itou, jang ini sabenarnja Christus, jang Saluwani dunja itou.

43 Daan lalou doa harri dia pegi derri sitou, daan pegi ca Galileam.

44 Carna Iesus mengakou sandiri itou, saorang Nabbi tjadda berhormat pada negri bappanja sandiri.

45 Sedang dia saccarang sampey ca Galilea, macca orang Galilea sambot dia, jang dia liat sammoa appa dia menboat ca Ierusalem pada harri Raya: carna dianja pon souda pegi ca harri Raya itou.

46 Macca Iesus pegi poula ca Ca-

na

derom tot Cana in Galileen / daer hy het water wijn gemaeckt hadde. Ende daer was een seecker Koninckliek [hovelingh/] wiens sone kranck was te Capernaum.

47 Dese ghehoort hebbende dat Jesus uyt Judea in Galileen quam / gingh tot hem / ende badt hem dat hy af-quame / ende sijnen sone gesont maeckte: want hy lagh op sijn sterven.

48 Jesus dan seyde tot hem / Het en zy dat ghy-lieden teeckenen ende wonderen siet / soo en sult ghy niet gelooven.

49 De Koninckliecke[hovelingh] seyde tot hem / Heere / komt af eer mijn kindt sterft.

50 Jesus seyde tot hem / Gaet henen / uw' sone leeft. Ende de mensche gheloofde het woordt / dat Jesus tot hem seyde: ende gingh henen.

51 Ende als hy nu af-gingh / quamen hem sijne dienstknechten te ghemoete / ende boodtschapten / seggende / Vw' kindt leeft.

52 Soo vraeghde hy dan van haer de uyre / in welcke het beter met hem gheworden was: ende sy seyden tot hem / Gisteren te seven uyren verliet hem de kortse.

53 De vader bekende dan / dat het op de selve uyre [was/] in dewelcke Jesus tot hem geseght hadde / Vw' sone leeft: Ende hy gelooofde selve / ende sijn geheel huys.

54 Dit tweede teecken heeft Jesus wederom ghedaen / als hy uyt Judea in Galileen gekomen was.

Het

na Galilee, de manna dia souda menboat ajer jaddi angor minum. Daan de sitou adda orang Radgja sá orang, jang ca manna annac lelacki dia ja sackit ca Capernaum.

47 Jang ini sedang dia souda dengar, Iesus ja souda datan derri Iudea ca Galileam, dia pegi padanja, daan somba dia, agar ja touron bersombo anna lelackinja: carna ja adda paja la.

48 Macca Iesus catta padanja, Melaïnkan mou sammoa liat tanda tanda daan boatan terheran, macca mou tjadda jaddi pitsjaja.

49 Orang Radgja itou catta padanja; Tuan, touron la doulou derri pada anna beta matti.

50 Iesus catta padanja; Pegi la, annac mou ja hidop. Daan sá orang itou dia pitsjaja cattahan itou, jang Iesus souda catta: macca ja pegi.

51 Daan sedang dia saccarang touron, datan souroanja bertemoukan dia, daan menbrita acanja, daan catta, Anna mou ja hidop.

52 Macca dia tanjakanja djam, jang manna ja souda jaddi bay: daan di cattakanja, Calmarin ca toudjo djam demam ja tingalnja.

53 Sedang itou macca bappa tauw, ja adda pada djam itou, tatcalla Iesus souda cattakan dia, Anna lelacki mou ja hidop: Daan dia pitsjaja, daan sagala orang roma dia.

54 Tanda jang ca doa ini Iesus menboat poula, sedang dia pegi derri Iudea ca Galileam.

Brenti-

Het v. Capittel.

1 NAe dese was een Feest der Joden/ende Jesus gingh op nae Jerusalem.

2 Ende daer is te Jerusalem aen de Schaeps-[poorte] een badt-water het welck in het Hebreeusch toegenaemt wordt Bethesda / hebbende vijf zalen.

3 In deselve lagh een groote menichte van krancke/blinde kreupele/ verdorde/wachtende op de roeringe des waters.

4 Want een Engel daelde neder op sekeren tijdt in dat badt-water/ ende beroerde het water: die dan eerst daer in quam nae de beroeringe van het water/die wierdt gesont/ van wat sieckte dat hy oock bevangen was.

5 Ende aldaer was een seecker mensche die acht-ende-dertigh jaren kranck gelegen hadde.

6 Jesus siende desen liggen/ ende wetende dat hy nu langen tijdt geleghen hadde / seyde tot hem / Wilt ghy gesondt worden?

7 De krancke antwoordde hem/ Heere / ick en hebbe niet eenen mensche om my te werpen in het badt-water / wanneer het water beroert wordt: ende terwijle ick kome / soo daelt een ander voor my neder.

8 Jesus seyde tot hem / Staet op / neemt uw' beddeken op / ende wandelt.

9 Ende terstondt wiert de mensche

Brentihan jang ca lima. 5.

1 COmmodjan derri pada itou adda sa harri Raya orang Iahodi, macca Iesus pegi ney ca Ierusalem.

2 Daan ca Ierusalem decat tampat Domba adda suatu tampat mandi, jang bernamma de bassa Hebrey Bethesda, daan itou adda lima boa roma ca adapan.

3 De dallam itou adda banja orang penjakit, jang bouta, jang timpang, jang bouros cring, menanti sampey ajer jaddi bagra.

4 Carna pada barrang wachtou Meliacat ja touron pada ajer mandi, daan ja bagra ajer itou: macca sjappa doulou (commodjan derri pada ajer souda bagra) touron de dallam itou, dia jaddi sombo, derri barrang sackit pon ja adda.

5 Daan sitou adda orang sa orang, jang dia souda sackit tiga poulo delappan tauwan.

6 Sedang Iesus menliat ini tidor sitou, daan tauw ja adda saccarang souda lama dia sackit, dia catta padanja; Mou handac bersombo?

7 Jang penjakit dia menjauwtkanja; Tuan, beta tjadda saorang jang dia bauwa-acan beta pada ajer mandi itou, tattcalla itou jaddi bagra: daan tattcalla beta datan, macca saorang laïn ja touron doulou derri pada beta.

8 Iesus catta padanja, Bangon, ambil pongut cassur mou, daan berdjalan la.

9 Daan sabontar saorang itou di jaddi

sche ghesondt/ ende nam sijn bedde-
ken op / ende wandelde. Ende het
was Sabbath op den selven dagh.

10 De Joden seyden dan tot den
ghenen die ghenesen was / Het is
Sabbath/ het en is u niet geoorloft
het beddeken te dragen.

11 Hy antwoordde haer / Die
my ghesondt ghemaeckt heeft / die
heeft my ghesegh/ Neemt uw' bed-
deken op/ ende wandelt.

12 Sy vraeghden hem dan/
Wie is de mensche die u ghesegh
heeft/ Neemt uw' beddeken op / en-
de wandelt?

13 Ende die gesondt ghemaeckt
was/en wist niet wie hy was: want
Jesus was ontweken / alsoo daer
eē [groote] schare in die plaetse was.

14 Daer nae vondt hem Jesus
in den Tempel / ende seyde tot hem/
Siet/ghy zijt gesondt gheworden:
en sondigh niet meer / op dat u
niet wat ergers en geschiede.

15 De mensche ginck henen/ en-
de boodtschapte den Joden / dat
het Jesus was die hem gesondt ge-
maeckt hadde.

16 Ende daerom vervolghden
de Joden Jesum/ende sochten hem
te dooden / om dat hy dese dinghen
op den Sabbath dede.

17 Ende Jesus antwoordde
haer / Mijn Vader werckt tot nu
toe/ ende ick wercke [oock.]

18 Daerom sochten dan de Jo-
den te meer hem te dooden / om dat
hy niet alleen den Sabbath vrack /
maer

jaddi sombo, macca ambil ney cassur-
nja, daan berdjalan la. Daan pada har-
ri itou ja adda Sabith.

10 Carna itou orang Iahodi catta
padanja, jang dia souda jaddi sombo;
Saccarang Sabith, tjadda patut mou
ousson cassur mou.

11 Dia menjauwtkanja, Itou jang
dia souda sombo beta, dia souda catta
beta, Ambil pongut cassur mou, daan
berdjalan la.

12 Macca dia tanjakanja; Sjappa
sa orang manusscia itou, jang dia sou-
da cattakan mou, Ambil pongut cas-
sur mou, daan berdjalan la?

13 Daan itou jang dia souda som-
bo, ja tjadda tauw sjappa dia: carna
Jesus souda di lalounja derri cauwan
jang djadda de tampat sitou.

14 Commodjan derri pada itou Je-
sus bertemoukanja de Kebith, macca
catta padanja: Liat, mou souda jaddi
sombo: jangan berdossa lagi, agar
jangan jaddi barrang appa lebhe dja-
hat derri pada itou acan mou.

15 Orang itou pegi, daan menbri
tauw pada orang Jahodi, itou Jesus
jang menboat ja souda sombo.

16 Daan carna itou orang Iahodi
mengicodt acan Iesum, daan tjerri ba-
gimanna ja berhole bermattikanja, se-
bab dia boat itou pada harri Sabith.

17 Daan Iesus menjauwtkanja;
Bappa akou cardja sampey saccarang,
daan akou pon bacardja.

18 Macca carna itou orang Iahodi
mentjeri terlebhe bermattikanja ju-
ga, carna dia tjadda lalou jang harri
Sabith

maer oock seyde dat Godt sijn eyghen Vader was/ hem selven Gode even gelijck makende.

19 Jesus dan antwoordde / ende seyde tot haer / Voorwaer / voorwaer segghe ick u / de Sone en kan niets van hem selven doen / 't en zy hy den Vader dat siet doen: want soo wat die doet / het selve doet oock de Sone desgelijcks.

20 Want de Vader heeft den Sone lief / ende toont hem alles wat hy doet: ende hy sal hem grooter wercken toonen dan dese / op dat ghy u verwonderet.

21 Want ghelijck de Vader de doode opweckt ende levendigh maeckt / alsoo maeckt oock de Sone levendigh die hy wil.

22 Want oock de Vader en oordeelt niemandt / maer heeft alle het oordeel den Sone gegeven.

23 Op dat sy alle den Sone eeren/ gelijck sy den Vader eeren. Die den Sone niet en eert / en eert den Vader niet die hem gesonden heeft.

24 Voorwaer/ voorwaer segghe ick u/die mijn woort hoort/ende gelooft hem die my gesonden heeft/ die heeft het eeuwighe leven / ende en komt niet in de verdoemenisse: maer is uyt den doodt over-gegaen in het leven.

25 Voorwaer/ voorwaer segghe ick u / de uyre komt / ende is nu / wanneer de doode sullen hooren de stemme des Soons Godts / ende

Sabith saidja,tetapi carna dia pon souda catta, Alhatalla ja Bappa dia; menboatkanja sandiri saperti Alhatalla.

19 Macca Jesus menjauwt daan catta padanja ; Sabenar benar akou catta acan mou; Anna lelacki itou ja tjadda tauw boat barrang appa derri sandiri, hanjac itou appa dia liat boat Bappanja: carna appa adda boat jang ini, demikjan itou pon boat Anna lelacki itou.

20 Carna Bappa ja casse Annac lelacki itou,daan toundjokanja sammoa appa dia boat: daan jaddi bertoundjokan boatan lebhe besar derri pada jang ini, agar mou jaddi heran.

21 Carna saperti Bappa ja gra bangon orang matti daan boat hidop, bagitou pon Anna lelacki ja boat berhidop sjappa sjappa ja condati.

22 Carna Bappa ja tjadda houccum sjappa, tetapi sagala houccuman ja souda bri acan Anna lelacki.

23 Agar dia sammoa berhormatkan Anna, saperti dia berhormat acan Bappa. Sjappa tjadda berhormat pada Annac, ja pon tjadda berhormat pada Bappa, jang dia souda souro dia.

24 Sabenar benar akou catta mou, sjappa dengar cattahan akou, daan pitsjaja itou jang dia souda souro akou, dia souda berhole hidopanja tercackal, daan tjadda sampey pada haramnja: tetapi derri matti ja souda lalou sampey hidopnja.

25 Sabenar benar akou cattakan mou,wachtou datan, daan ja adda saccarang, macca orang matti jaddi dengar suara Anna Alhatalla itou, daan

diese gehoort hebben / sullen leven.

26 Want ghelijck de Vader het leven heeft in hem selven / alsoo heeft hy oock den Sone ghegeven het leven te hebben in hem selven.

27 Ende heeft hem macht gegeven oock gherichte te houden / om dat hy des menschen Sone is.

28 En verwondert u daer niet over: want de uyre komt / in welcke alle die in de graven zijn sijne stemme sullen hooren.

29 Ende sullen uytgaen / die het goede gedaen hebben / tot de opstandinge des levens: ende die het quade gedaen hebben / tot de opstandinge der verdoemenisse.

30 Ick en kan van my selven niets doen. Gelijck ick hoore / oordeele ick: ende mijn oordeel is rechtveerdigh: want ick en soecke niet mijnen wille / maer den wille des Vaders die my gesonden heeft.

31 Indien ick van my selven getuyge / mijn ghetuygenisse en is niet waerachtigh.

32 Daer is een ander die van my getuyght / ende ick weet dat het getuygenisse het welck hy van my getuyght waerachtigh is.

33 Ghy-lieden hebt tot Joannem ghesonden / ende hy heeft der waerheydt getuygenisse gegeven.

34 Doch ick en neme geen ghetuygenisse van een mensche: maer dit segge ick / op dat ghylieden soudt behouden worden.

35 Hy

sjappa jaddi mendengar itou, dianja hidop la.

26 Carna saperti Bappa ja adda hidopnja pada sandiri, bagitou pon dia souda bri Annac lelacki ja adda hidopnja pada sandiri.

27 Daan souda dia bri coassa berhouccum, carna dia Anna lelacki sa orang manusscia.

28 Jangan heran tiggal itou: carna wachtou itou jaddi datan, pada jang manna sammoa jang djadda de djerat menjaddi dengar suara dia.

29 Daan jaddi calouwar, jang dia boat bay, pada ter bangonan hidop: daan sjappa dia boat djahat, pada ter bangonan haram la.

30 Akou tjadda berhole boat barrang appa derri pada akou sandiri. Bagimanna akou dengar, bagitou akou houccum: daan houccum akou adda ter benar saccali: carna akou tjadda tjerri condati akou, tetapi condati Bappa itou jang dia souda souro akou.

31 Djecalauw akou bersahit derri pada akou sandiri, macca sahitan akou tjadda benar.

32 Suatu jang lain adda dia bersahit derri akou, daan akou tauw macca sahitan adda benar jang dia bersahit derri akou.

33 Mou souda souro pada Ioannem, daan dia souda bri sacxi ter benarnja itou.

34 Tetapi akou tjadda menambil barrang sahitan derri orang manusscia: tetapi akou catta ini, agar mou jaddi moamin.

35 Dia

35 Hy was een brandende ende lichtende keerſſe: ende ghy hebt u-lieden voor eenen korten tijdt in ſijn licht willen verheugen.

36 Maer ick hebbe een getuygeniſſe meerder dan [dat] van Joannes. Want de wercken die my de Vader gegeven heeft om die te volbrenghen / deſelve wercken die ick doe ghetuyghen van my / dat my de Vader geſonden heeft.

37 Ende de Vader die my geſonden heeft / die heeft ſelve van my getuyght. Ghy en hebt noch ſijne ſtemme oyt gehoort / noch ſijne ghedaente geſien.

38 Ende ſijn woordt en hebt ghy niet in u blijvende: want ghy dien niet en gelooft / dien hy gheſonden heeft.

39 Onderſoeckt de Schriften: want ghy meynt in deſelve het eeuwighe leven te hebben: ende die zijn het die van my getuygen.

40 Ende ghy en wilt tot my niet komen / op dat ghy het leven moogt hebben.

41 Ick en neme geen eere van menſchen:

42 Maer ick kenne u-lieden / dat ghy de liefde Godts in u ſelven niet en hebt.

43 Ick ben gekomen in den name mijns Vaders / ende ghy en neemt my niet aen: ſoo een ander komt in ſijnen eyghenen name / dien ſult ghy aennemen.

44 Hoe kont ghy ghelooven / die ghy eere van malkanderen neemt /

35 Dia la ſuatu djan menjala daan bri trang, daan mou handac berſoucka acan mou barrang wachtou de dallam trang dia.

36 Daan akou adda ſuatu ſahitan lebhe derri pada ſahitan Joannis. Carna boatan jang Bappa ſouda brikan akou, agar poutus; boatan itou jang beta menboat, ja ſacxi derri akou, macca Bappa dia ſouda ſouro akou.

37 Daan Bappa itou jang ſouda ſouro akou, dia ſandiri ſouda ja berſahit derri akou. Mou ſammoa boulum lagi mendengar ſuara dia, lagi menliat roupanja.

38 Daan cattahanja mou tjadda bri tingal de dallam mou: carna mou tjadda pitſjaja itou, jang dia ſouda ſouro.

39 Pricxala pada Surat Suratan: carna mou ſancka menberhole hidop ter cackal de dallam itou: daan itounja juga, jang dia berſacxi derri akou.

40 Daan mou tjadda mau datan pada akou, agar mou berhole hidop jang ter cackal itou.

41 Akou tjadda ambil barrang hormat derri orang manuſſcia:

42 Tetapi akou kenel mou ſammoa, tjadda caſſe caſſejan Alhatalla de dallam mou.

43 Akou ſouda datan dallam namma Bappa akou, daan mou tjadda ſambodt akou: djecalauw ſuatu jang lain datan pada namma ſandiri, mou menjaddi ſambodt dia.

44 Bagimanna mou berhole pitſjaja, jang ambil hormat ſa ſuatu derri

ende de eere die van Godt alleen is / niet en soeckt?

45 En meynt niet dat ick u verklagen sal by den Vader: die u verklaeght is Moses / op welcke ghy gehoopt hebt.

46 Want indien ghy Mosi ghelookdet / soo soudt ghy my gelooven. Want hy heeft van my geschreven.

47 Maer soo ghy sijne Schriften niet en gelooft / hoe sult ghy mijne woorden gelooven?

jang lain, daan hormat jang datan derri Alhatalla saidja, mou tjadda mentjeri la?

45 Jangan sancka akou jaddi mengadou mou ca adapan Bappa: adda la suatu jang dia mengadoukan mou, [catauwi] Moses, pada jang manna mou ja hiakin.

46 Carna djecalauw songo mou ja souda pitsjaja Moses, macca mou adda pitsjaja akou pon. Carna dia souda surat derri akou.

47 Tetapi djecalauw mou sammoa saccarang tjadda pitsjaja Surat Suratan dia, bagimanna mou jaddi pitsjaja cattahan akou?

Het vj. Capittel.

1 NAe desen vertrock Jesus over de zee van Galilea / welcke is [de zee] van Tiberias.

2 Ende hem volghde een groote schare / om dat sy sijne teeckenen sagen / die hy dede aen de krancke.

3 Ende Jesus ginck op den bergh / ende sat aldaer neder met sijne Discipelen.

4 Ende het Pascha / het feest der Joden / was nae by.

5 Jesus dan de oogen op-heffende / ende siende dat een groote schare tot hem quam / seyde tot Philippum / Van waer sullen wy brooden koopen op dat dese eten mogen?

6 (Doch dit seyde hy hem beproevende: want hy wist selve wat hy doen soude.)

7 Phi-

Brentihan jang ca nam. 6.

1 COmmodjan derri pada itou Iesus ja pegi lalou lauwt, decat negri Tiberias ca Galilea.

2 Daan orang sa cauwan besar bericodt dianja blackang, carna dia souda liat tandanja, jang dia souda boat pada orang orang sackit.

3 Daan Iesus dia pegi ney pada bouckit, daan doudoc sitou dengan Sahabatnja.

4 Daan Passcha, harri raya Iahodi itou, ja adda decat.

5 Macca sedãg Iesus tjela mattanja, daan liat sitou souda datan suatu cauwã besar capadanja, dia catta pada Philippum, Derri manna kita jaddi menbeli roti, agar jang ini berhole maccã?

6 (Daan ini ja catta agar tsjobbakanja: carna dia tauw, appa di jaddi boat.)

7 Phi-

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

7 Philippus antwoordde hem/ Voor twee hondert penningē brooten is dese niet genoeg / op dat een pegelick van haer een weynigh neme.

8 Een van sijne Discipelen/ [namelick] Andreas / de broeder Simonis Petri / seyde tot hem /

9 Hier is een jonghsken / dat vijf gersten-brooden heeft / ende twee vischkens: maer wat zijn dese onder soo vele ?

10 Ende Jesus seyde / Doet de menschen neder-sitten: ende daer was veel gras in de plaetse. Soo saten dan de mannen neder / ontrent vijf duysendt in het getal.

11 Ende Jesus nam de brooden/ ende gedanckt hebbende deylde hyse den Discipelen / ende de Discipelen den ghenen die neder-gheseten waren: desghelijcks oock van de vischkens/ soo vele sy wilden.

12 Ende als sy versadight waren / seyde hy tot sijne Discipelen / Vergadert de overgeschotene brocken / op datter niets verloren en gae.

13 Sy vergaderden'se dan / ende vulden twaelf korven met brocken van de vijf gersten-brooden / welcke overghescheoten waren den genen die gegeten hadden.

14 De menschen dan ghesien hebbende het teecken dat Jesus gedaen hadde / seyden / Dese is waerlick de Propheet / die in de wereldt komen sonde.

15 Jesus dan wetende dat sy souden komen / ende hem met ghewelt

7 Philippus menjauwtkanja, Doa ratus keping dinnar menbeli roti tjadda tjokop pada jang ini, agar sagnap orang ambil sedekit derri itou.

8 Saorang derri Sahabatnja, [catauwi] Andreas, soudara Simonis Petri itou, catta padanja;

9 Sini boudac sá orang, jang di adda lima keping roti , daan ican kitsgil doa ekor: tetapi brappa ini pada banja banja orang bagitou?

10 Daan Iesus catta; Bri orang orang itou doudoc touron: daan de tampat sitou adda banjac rompot. Macca orang lelacki ja doudoc touron, amphir lima ribou orang.

11 Daan Iesus ja menambil roti itou, bersomba, daan bagikanja itou pada Sahabatnja, daan Sahabatnja pada orang jang souda doudoc touron: demikjan pon derri ican itou, brappa ja condati.

12 Sedang dia saccarang souda kinjang, ja catta pada Sahabatnja; Berhimpon la jang syssa tingal itou, agar jangan sitou jelang appa appa.

13 Macca dia berhimponja itou, daan isscì doa blaz backol dengan syssa, jang dia tingal derri lima keping roti acan orang jang dia souda maccan.

14 Sedang saccarang orang liat tanda itou jang Iesus souda menboat, dia catta; Sabenar la ini Nabbi itou, jang handac datan de dunja.

15 Sedang saccarang Iesus mengarti, dia handac datan tancap dianja,

agar

welt nemen op dat sy hem Koninck maeckten / ontweeck wederom op den bergh / hy selve alleen.

16 Ende als het avondt gewoorden was / gingen sijne Discipelen af nae de zee.

17 Ende in het schip ghegaen zijnde / quamen sy over de zee nae Capernaum. Ende het was alreede duyster ghewoorden / ende Jesus en was tot haer niet gekomen.

18 Ende de zee verhief haer / ouermidts daer een groote windt waeyde.

19 Ende als sy ontrent vijf-ende-twintigh ofte dertigh stadien gevaren waren / sagen sy Jesum wandelende op de zee / ende komende by het schip / ende sy wierden beveest.

20 Maer hy seyde tot haer / Ick ben het / en zijt niet beveest.

21 Sy hebben dan hem ghewillighlick in het schip ghenomen: ende terstondt quam het schip aen het landt / daer sy nae toe voeren.

22 Des anderen daeghs de schare / die aen d'ander zijde der zee stont / siende dat aldaer geen ander scheepken en was dan dat eene / daer sijne Discipelen in-ghegaen waren / ende dat Jesus met sijne Discipelen in dat scheepken niet en was inghegaen / maer [dat] sijne Discipelen alleen wech-gevaren waren:

23 (Doch daer quamen andere scheepkens van Tiberias nae by de plaetse / daer sy het brooot ghegeten hadden / als de Heere ghedanckt hadde.)

24 Doe

agar boatnja Radgja, ja simpah poula ca bouckit sandiri.

16 Daan sedang souda jaddi petang, macca Sahabatnja touron sampey de lauwt.

17 Daan dia touron ca prauw, macca datan ca sá brang lauwt de Capernaum. Daan saccarang jaddi glap souda, daan Iesus tjadda sampey padanja.

18 Macca lauwt itou ja ney dengan hombanja, sebab suatu angin dia tjop craz.

19 Macca sedang dia souda baprauw amphir doa poulo lima atauwa tiga poulo stadia, dia liat Iesus berdjalan de lauwt, daan dia menjampey decat prauw itou, macca dia tacodt.

20 Tetapi dia catta padanja; Akou ja, jangan tacodt.

21 Macca dia soucka menambilnja de prauw: daan prauw itou sabontarnja sampey de darat ca mannanja pegi.

22 Isoc saharri jang lain, sedang sa cauwan orang itou, jang di badiri de sabrang lauwt, souda liat tjadda prauw lain, hanjac suatu de manna Sahabatnja souda touron, daan Iesus tjadda massoc de prauw dengan Sahabatnja, tetapi Sahabatnja ja baprauw pegi sandiri:

23 (Tetapi sitou datan prauw prauw lain derri Tiberias, decat tampat de manna dia souda maccan roti, sedang Tuan ja souda somba.

24 Mac-

24 Doe dan de schare sagh dat Jesus aldaer niet en was / noch sijne Discipelen / soo gingen sy oock in de schepen / ende quamen te Capernaum / soeckende Jesum.

25 Ende als sy hem ghevonden hadden over de zee / seyden sy tot hem / Rabbi / wanneer zijt ghy hier gekomen?

26 Jesus antwoordde haer ende seyde / Voorwaer / voorwaer segge ick u / ghy soeckt my / niet om dat ghy teeckenen gesien hebt / maer om dat ghy van de brooden ghegheten hebt / ende versadight zijt.

27 Werckt niet [om] de spijse die vergaet / maer [om] de spijse die blijft tot in 't eeuwighe leven / welcke de Sone des menschen u-lieden geven sal: want desen heeft Godt de Vader versegelt

28 Sy seyden dan tot hem / Wat sullen wy doen / op dat wy de wercken Godts mogen wercken?

29 Jesus antwoordde ende seyde tot haer / Dit is het werck Gods / dat ghy gheloovet in hem / dien hy gesonden heeft.

30 Sy seyden dan tot hem / Wat teecken doet ghy dan / op dat wy het moghen sien / ende u ghelooven? Wat werckt ghy?

31 Onse vaders hebben het Manna gegeten in de woestijne: gelijck geschreven is / Hy gaf haer het broodt uyt den hemel te eten.

32 Jesus dan seyde tot haer / Voorwaer / voorwaer segghe ick u / Moses

24 Macca sedang cauwan orang itou liat Jesus tjadda de sitou, lagi Sahabatnja tjadda, dia touron de prauw prauw sitou, macca datan de Capernaum, mentjeri Jesum.

25 Daan sedangnja bertemoukan dia de jebrang lauwt itou, macca catta padanja; Rabbi, mannacalla camare sini?

26 Jesus menjauwtkanja daan catta; Sabenar benar akou catta mou, mou bouckan tjeri akou, sebab mou souda liat tanda tanda la, tetapi carna mou souda maccan derri roti itou, daan jaddi kinjang la.

27 Jangan cardja [sebab] maccanan itou jang jaddi bersinassa, tetapi [sebab] maccanan jang dia tingal sampey hidop ter cackal itou, jang ca manna Anna lelacki orang manusscia jaddi bri-acan mou: carna jang ini Alhatalla Bappa ja souda tjapkan itou.

28 Macca orang catta padanja; Appa kita boat, agar kita cardja cardjahan Alhatalla?

29 Jesus menjauwt daan catta padanja; Ini la cardjahan Alhatalla, agar mou pitsjaja dallam itou, jang dia souda souro.

30 Macca dia cattakanja; Tanda appa mou boat, agar kita liat, daan pitsjaja-acan mou? Appa mou cardja?

31 Bappa bappa kita ja souda maccan jang Manna de rimba: saperti adda menjurat sitou; Ja brikanja roti maccan derri langit.

32 Sedang itou Jesus catta padanja; Sá benar benar akou cattakan mou;

Moses en heeft u niet ghegeven het broodt uyt den hemel: maer mijn Vader geeft u dat ware broodt uyt den hemel.

33 Want het broodt Godts is hy die uyt den hemel neder-daelt/ ende die de wereldt het leven geeft.

34 Sy seyden dan tot hem/ Heere/ geeft ons altijdt dit broodt.

35 Ende Jesus seyde tot haer/ Ick ben het broodt des levens: die tot my komt/ en sal geensins hongeren: ende die in my gelooft/ en sal nimmermeer dorsten.

36 Maer ick hebbe u gheseght/ dat ghy my oock ghesien hebt/ ende ghy en gelooft niet.

37 Al wat my de Vader gheeft sal tot my komen: ende die tot my komt/ en sal ick gheensins uytwerpen.

38 Want ick ben uyt den hemel nedergedaelt/niet op dat ick mijnen wille soude doen/ maer den wille des genen die my gesonden heeft.

39 Ende dit is de wille des Vaders die my ghesonden heeft/ dat al wat hy my ghegeven heeft/ick daer uyt niet en verliese/ maer het selve opwecke ten uytersten dage.

40 Ende dit is de wille des ghenen die my ghesonden heeft/ dat een yegelick die den Sone aenschouwt/ ende in hem gelooft/ het eeuwige leven hebbe: ende ick sal hem opwecken ten uytersten dage.

41 De Joden dan murmureerden over hem/ om dat hy gheseght hadde/

mou; Moses ja bouckan bri mou roti itou jang adda derri surga: tetapi Bappa akou dia bri mou roti jang benar derri surga itou.

33 Carna roti Alhatalla itounja, jang dia datan derri surga, daan menbri dunja hidopnja itou.

34 Macca dia cattakanja; Tuan, menbrila kita gnap wachtou roti jang ini.

35 Jesus catta padanja, Akou la jang roti ter hidop itou: sjappa datan pada akou, tjadda menlappar lagi: daan sjappa pitsjaja dallam akou, tjadda berauws lagi.

36 Tetapi akou souda catta pada mou itou, mou pon sonda caleatan akou, daan tjadda pitsjaja.

37 Sammoa appa Bappa bri pada akou, itou jaddi datan pada akou: daan sjappa datan pada akou, akou tjadda jaddi boang dia.

38 Carna akou souda datan derri surga, bouckan agar beta boat condati akou, tetapi condati dia jang dia souda souro akou.

39 Daan ini la condati Bappa jang dia souda souro akou, agar akou jangan jelang appa, derri itou sammoa jang di souda brikan akou, tetapi bagra bangon itou pada harri oudjong itou.

40 Daan ini la condati dia jang dia souda souro akou, agar sá gnap orang jang dia liat Anna lelacki, daan pitsjaja dallam dia, berhole hidopnja ter cackal itou: daan akou jaddi gra bangonja pada harri ca oudjong.

41 Sedang itou orang Jahodi ja bercatta samma, derri itounja souda catta;

hadde / Ick ben het broodt dat uyt den hemel neder-gedaelt is.

42 Ende sy seyden / Is dese niet Jesus de sone Josephs / wiens vader ende moeder wy kennen? Hoe seght dese dan / Ick ben uyt den hemel neder-gedaelt?

43 Jesus antwoordde dan / ende seyde tot haer / En murmureert niet onder malkanderen.

44 Niemandt en kan tot my komen / het en zy dat de Vader die my gesonden heeft / hem trecke: ende ick sal hem opwecken ten uytersten dage.

45 Daer is ghescrheven in de Propheten / Ende sy sullen alle van Godt gheleert zijn. Een yeghelick dan die [het] van den Vader ghehoort / ende gheleert heeft / die komt tot my.

46 Niet dat yemandt den Vader ghesien heeft / dan die van Godt is: dese heeft den Vader gesien.

47 Voorwaer / voorwaer seggh e ick u / die in my ghelooft / heeft het eeuwige leven.

48 Ick ben het broodt des levens.

49 Uwe vaders hebbē het Manna ghegeten in de woestijne / ende sy zijn gestorven.

50 Dit is het broodt dat uyt den hemel nederdaelt / op dat de mensche daer van ete / ende niet en sterve.

51 Ick ben dat levende broodt / dat uyt den hemel nedergedaelt is: so

catta; Akou roti, jang souda touron derri surga.

42 Daan dia catta; Bouckan ini Jesus anna Joseph, jang ca manna bappa daan ma nja kita kenel? Macca bagimanna jang ini catta, Akou souda touron derri surga?

43 Sedang itou Jesus menjauwt, daan catta padanja; Jangan la basongut massing massing.

44 Sjappa sjappa tjadda berhole sampey pada akou, melainkan Bappa ja terre dia jang dia souda souro akou: daan akou jaddi gra bangon dia ca harri jang ter commodjan.

45 De sitou adda surat de Nabbi Nabbi, Daan dianja sammoa ja jaddi beradjar derri Alhatalla. Macca sammoa jang adda souda dengar daan beradjar derri Bappa, itou la datan pada akou.

46 Bouckan macca sjappa ja adda liat jang Bappa, melainkan dia jang adda derri Alhatalla: itou dia souda liat jang Bappa.

47 Sabenar benar akou cattakan mou, sjappa pitsjaja de dallam akou, ja berhole hidopnja ter cackal itou.

48 Akou jang roti ter hidop itou.

49 Bappa bappa mou ja souda maccan jang Manna itou ca rimba, daan dianja souda matti.

50 Ini la roti itou jang touron derri surga, agar sjappa maccan derri itou, jangan bermatti.

51 Akou la roti hidop itou, jang souda touron derri surga: djecalauw

pemandt van dit broodt eet / die sal in der eeuwighepdt leven. Ende het broodt dat ick gheven sal / is mijn vleesch / het welck ick geven sal voor het leven der wereldt.

52 De Joden dan streden onder malkanderen / seggh ende / Hoe kan ons dese [sijn] vleesch te eten geven?

53 Jesus dan seyde tot haer / Voorwaer / voorwaer segghe ick u lieden / het en zy dat ghy het vleesch des Soons des menschen etet / ende sijn bloedt drincket / soo en hebt ghy geen leven in u selven.

54 Die mijn vleesch eet / ende mijn bloet drinckt / die heeft het eeuwige leven: ende ick sal hem opwecken ten uytersten dage.

55 Want mijn vleesch is waerlick spijse / ende mijn bloedt is waerlick dranck.

56 Die mijn vleesch eet / ende mijn bloet drinckt / die blijft in my / ende ick in hem.

57 Gelijckerwijs my de levende Vader gesonden heeft / ende ick leve door den Vader / [alsoo] die my eet / deselve sal leven door my.

58 Dit is het broodt dat uyt den hemel neder-ghedaelt is. Niet ghelijck uwe vaders het Manna ghegeten hebben / ende zijn ghestorven: die dit broodt eet sal in der eeuwighepdt leven.

59 Dese dinghen seyde hy in de Syna-

sjappa maccan derri roti jang ini, dia jaddi hidop ter cackal. Daan roti itou jang akou jaddi bri, dagging akou; jang manna akou jaddi bri, agar dunja adda hidop.

52 Sedang itou orang Jahodi ja babantja massing massing, daan catta; Bagimanna jang ini berhole menbri maccan acan kita daggingnja?

53 Sedang itou Jesus catta padanja; Sabenar benar akou catta acan mou; melainkan mou maccan dagging Annac lelacki manusscia, daan minum daranja, macca mou tjadda barrang hidopanja de dallam mou.

54 Sjappa maccan dagging akou, daan minum dara akou, itou djadda hidopnja ter cackal: daan akou jaddi gra bangon acan dia ca harri jang ter commodjan.

55 Carna dagging akou sabenarnja ja maccanan, daan dara akou sabenarnja barrang minum.

56 Sjappa maccan dagging akou, daan minum dara akou, itou dia tingal de dallam akou, daan akou de dallam dia.

57 Saperti Bappa jang hidop souda souro akou, daan akou hidop derri pada Bappa; bagitou pon sjappa maccan akou, itou dia jaddi hidop derri pada akou.

58 Ini la roti itou jang souda datan derri surga. Bouckan saperti bappa bappa mou ja souda maccan jang Manna itou, daan matti souda: sjappa dia maccan roti ini, jaddi hidop ter cackal la.

59 Jang ini dia catta de Berhimponan

Synagoge / leerende te Capernaum.

60 Vele dan van sijne Discipelen [dit] hoorende/ seyden / Dese reden is hardt: wie kan deselve hooren?

61 Jesus nu wetende by hem selven / dat sijne Discipelen daer over murmureerden / seyde hy tot haer/ Ergert u-lieden dit?

62 [Wat soud'et] dan [zijn] soo ghy den Sone des menschen saghet op-varen daer hy te voren was?

63 De Geest is het die levendigh maeckt: het vleesch en is niet nut. De woorden die ick tot u spreecke zijn geest/ ende zijn leven.

64 Maer daer zijn sommige van u-lieden die niet en gelooven. Want Jesus wist van den beginne wie sy waren die niet gheloofden/ ende wie hy was die hem verraden soude.

65 Ende hy seyde/Daerom hebbe ick u gheseght/ dat niemandt tot my komen en kan/ het en zy dat het hem ghegeven zy van mijnen Vader.

66 Van doen af gingen vele sijner Discipelen te rugghe/ ende en wandelden niet meer met hem.

67 Jesus dan seyde tot de twaelve/Wilt ghy-lieden oock niet wechgaen?

68 Simon Petrus dan antwoordde hem / Heere / tot wien sullen wy henen gaen? ghy hebt de woorden des eeuwigen levens:

69 Ende wy hebben gelooft en-

nan orang, de manna dia adjar ca Capernaum.

60 Macca banja derri Sahabatnja mendengar itou, catta; Ini suatu cattahan cras sangat: sjappa berhole mendengar itou?

61 Daan Jesus tauw pada sandiri, Sahabatnja ja bercatta derri itou, ja catta padanja; Jang ini ja adda dhincki acan mou?

62 Macca appa jaddi, djecalauw mou liat Annac lelacki manussia ney de manna di adda doulou?

63 Ja Aroha itou, jang dia boat hidop: dagging ja tjadda appa gouna. Catta cattahan itou, jang akou catta pada mou, ja aroha daan hidopnja juga.

64 Tetapi pada mou adda barrang orang jang tjadda pitsjaja. Carna Jesus derri moula tauw sjappa dia jang tjadda pitsjaja, daan sjappa dia jang di jaddi hismou acanja.

65 Daan dia catta, Carna itou akou souda cattakan mou, sjappa sjappa tjadda berhole sampey adda akou, melainkan ja adda brikanja itou derri pada Bappa akou.

66 Derri pada saharri itou macca Sahabatnja banja ondor, daan tjadda berdjalan dengan dia lagi.

67 Macca Jesus ja catta pada jang ca doa blaz; Mou pon tjadda mau pegi?

68 Sedang itou Simon Petrus menjauwt; Tuan, pada sjappa kita jaddi pegi? tuan ja adda cattahan jang hidop ter cackal itou:

69 Daan kita pitsjaja daan menga-

de bekent/ dat ghy zijt de Christus/ de Sone des levendigen Godts.

70 Jesus antwoordde haer/ En hebbe ick niet u twaelve uytverkoren / ende een uyt u is een duyvel?

71 Ende hy seyde [dit van] Judas Simonis Iscarioth. Want dese soude hem verraden / zijnde een van de twaelve.

kou souda itou, tuan ja Christus, Annac Alhatalla jang ter hidop.

70 Iesus menjauwtkanja, Akou bouckan pile mou jang ca doa blaz, daan saorang derri mou ja seitan juga?

71 Itou dia catta derri Iudas Simonis Iscarioth. Carna jang ini di jaddi hismoukanja, daan ja suatu derri jang ca doa blaz.

Het vij. Capittel.

1 ENde nae desen wandelde Jesus in Galilea/ want hy en wilde in Judea niet wandelen/ om dat de Joden hem sochten te dooden.

2 Ende het Feest der Joden/ [namelick] de [Loof-]hutten-settinge/ was nae by.

3 Soo seyden dan sijne broeders tot hem/ Vertreckt van hier/ ende gaet henen in Judeam/ op dat oock uwe Discipelen uwe wercken mogen aenschouwen die ghy doet.

4 Want niemandt en doet yet in 't verborghen / ende soeckt selve datmen opentlick van hem spreecke. Indien ghy dese dinghen doet/ soo openbaert u selven aen de wereldt.

5 Want oock sijne broeders en gelookden niet in hem.

6 Jesus dan seyde tot haer/ Mijnen tijdt en is noch niet hier: maer uwen tijdt is altijdt berepdt.

7 De werelt en kan u-lieden niet haten/ maer my haet sy/ om dat ick van

Brentihan jang ca toudjo. 7.

1 DAan commodjan derri pada itou Jesus ja berdjalan ca Galilea, carna dia tjadda mau berdjalan de Iudea, carna orang Iahodi mentjeri bermatti acan dia.

2 Daan harri Raya Iahodi, [catanwi] harri bay, pada adet itou, dia menerru tratanja, ja adda decat.

3 Carna itou cacka adenja ja catta padanja; Pegi la derri sini ca Iudeam, agar Sahabat Sahabat mou menliat boatan jang mou menboat.

4 Carna sjappa sjappa ja tjadda boat barrang appa basamoungni, jang dia handac jaddi kenelkan. Djecalauw mou cardja barrang barrang ini, bermalumken sandiri mou de adapan dunja.

5 Carna cacka adenja pon tjadda pitsjaja de dallam dia.

6 Macca Iesus catta pada dia; Wachtou akou ja boullum sampey: tetapi wachtou mou sa bagey ja souda berhadir.

7 Dunja itou tjadda berhole bintsi acan mou, tetapi akou ja bintsjikan, carna

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

van deselve getuyge/ dat hare wercken boos zijn.

8 Gaet ghy-lieden op tot dit Feest: ick en gae noch niet op tot dit Feest/ want mijnen tijdt en is noch niet vervult.

9 Ende als hy dese dinghen tot haer geseght hadde/ bleef hy in Galilea.

10 Maer als sijne broeders opghegaen waren / doe ginck hy oock selve op tot het Feest/ niet opentlick/ maer als in het verborgen.

11 De Joden dan sochten hem in het Feest/ ende seyden/ Waer is hy?

12 Ende daer was veel gemurmels van hem onder de scharen. Sommige seyden/ Hy is goet: ende andere seyden / Neen: maer hy verleydt de schare.

13 Nochtans en sprack niemant vrymoedelick van hem/ om de vreese der Joden.

14 Doch als het nu in het midden van het Feest was / soo ginck Jesus op in den Tempel/ ende leerde.

15 Ende de Joden verwonderden haer / segghende / Hoe weet dese de Schriften / daer hyse niet geleert en heeft?

16 Jesus antwoordde haer/ ende seyde/ Mijn leere en is mijne niet/ maer des ghenen die my ghesonden heeft.

17 Soo yemandt wil des selfs

carna akou bersacxi derri dia, boatanja adda djahat.

8 Mou pegi pada harri Raya ini: akou boullum pegi pada harri Raya itou, carna wachtou akou ja boullum gnap lagi.

9 Daan sedang ja souda cattakanja itou, dia tingal ca Galilea.

10 Daan sedang cacka adenja souda pegi ney pada harri Raya, dia sandiri pon pegi ney pada harri Raya, bouckan ca adapan gnap orang, tetapi saperti basamoungni.

11 Macca orang Iahodi dia tjeri acanja pada harri Raya itou, daan catta; De manna jang ini?

12 Daan de sitou adda coucouronbou sangat derri dia massing massing cauwan orang itou. Carna jang suatu catta, Dia bay: daan jang lain catta, Bouckan: tetapi dia adjar sala pada orang orang.

13 Wallakjan sa sjappa sjappa tjadda catta calouwar betul derri dia, carna dia tacodt orang Iahodi.

14 Sedang saccarang harri Raya itou souda lalou sa tenga, macca Iesus datan ney ca Kebith, daan beradjar orang.

15 Daan orang Iahodi herankanja, daan catta; Bagimanna jang ini tauw Surat Suratan, ja tjadda beradjar itou?

16 Iesus menjauwtkanja, daan catta; Adjarhan akou bouckan ampounja akou, tetapi ampounja dia itou jang dia souda souro akou.

17 Djecalauw barrang sjappa han-

wille doen / die sal van dese leere bekennen / of sy uyt Gode is / dan [of] ick van my selven spreecke.

18 Die van hem selven spreeckt / soeckt sijn eyghen eere: maer die de eere soeckt des genen die hem gesonden heeft / die is waerachtigh / ende geen ongerechtigheydt en is in hem.

19 En heeft Moses u niet de Wet gegeven / ende niemandt van u en doet de Wet? Wat soeckt ghy my te dooden?

20 De schare antwoordde ende seyde / Ghy hebt den duyvel: wie soeckt u te dooden?

21 Jesus antwoordde ende seyde tot haer / Een werck hebbe ick gedaen / ende ghy verwondert u alle.

22. Daerom Moses heeft u-lieden de besnijdenisse ghegeven (niet datse uyt Mose is / maer uyt den vaderen) ende ghy besnijdt een mensche op den Sabbath.

23 Indien een mensche de besnijdenisse ontfanght op den Sabbath / op dat de Wet Mosis niet gebroocken en worde / zijt ghy toornigh op my / dat ick eenen geheelen mensche ghesondt ghemaeckt hebbe op den Sabbath?

24 En oordeelt niet nae het aensien / maer oordeelt een rechtveerdigh oordeel.

25 Sommighe dan uyt die van Jerusalem seyden / En is dese niet dien sy soecken te dooden?

26 Ende

dac boat condati jang itou, dia jaddi mengarti derri adjarhan ini, djecalauwnja derri Alhatalla, atauwa djecalauw akou catta derri akou sandiri.

18 Sjappa catta derri sandiri, dia tjeri hormat sandiri: tetapi itou jang dia tjeri hormat dia jang dia souda souroacanja, itounja benar, daan barrang salahan tjadda decat dia.

19 Moses bouckan dia souda brikan mou jang Sabda? daan tjadda sjappa sjappa derri mou jang dia peggang Sabda itou: Appa sebab mou tjeri bermatti akou?

20 Sa cauwan orang itou menjauwt daan catta, Mou ja adda seitan: sjappa tjeri bermattikan mou?

21 Iesus menjauwt daan catta padanja, Boatan suatu akou souda boat, macca mou sammoa herankan mou.

22 Carna itou Moses souda bri mou sonottan itou (bouckan macca itou djadda derri Mose, tetapi derri bappa bappala) daan wallakjan mou bersonot orang pada harri Sabith.

23 Djecalauw manusscia sa orang ja trima sonotnja pada harri Sabith, agar Sabda Mosis ja tjadda jaddi romba; mou jaddi goussar pada akou, sebab akou souda sombo pada harri Sabith sa orang manusscia saccali?

24 Jangan houccum pada liat roupa orang, tetapi houccum suatu houccuman benar.

25 Sedang itou catta barrang orang derri Ierosolomi itou, Bouckan ini dia jang dia mentjeri bermatti acan?

26 Daan

26 Ende siet / hy spreeckt vrymoedelick / ende sy en segghen hem niet. Souden nu wel de Overste waerlick weten / dat dese waerlick is de Christus?

27 Doch desen weten wy van waer hy is: maer de Christus wanneer hy komen sal / soo en sal niemandt weten van waer hy is.

28 Jesus dan riep in den Tempel / leerende ende segghende / Ende ghy kent my / ende ghy weet van waer ick ben: ende ick en ben van my selven niet ghekomen / maer hy is waerachtigh die my gesonden heeft / welcken ghy-lieden niet en kent.

29 Maer ick kenne hem / want ick ben van hem / ende hy heeft my gesonden.

30 Sy sochten hem dan te grijpen: maer niemandt en sloegh de handt aen hem / want sijne uyre en was noch niet gekomen.

31 Ende vele uyt de schare gheloofden in hem / ende seyden / Wanneer de Christus sal gekomen zijn / sal hy oock meer teeckenen doen dan die / welcke dese gedaen heeft?

32 De Phariseen hoorden dat de schare dit van hem murmelde: ende de Phariseen ende de Over-priesters sonden dienaren / op dat sy hem grijpen souden.

33 Jesus dan seyde tot haer / Noch eenen kleynen tijt ben ick by u / ende ick gae henen tot den ghenen die my gesonden heeft.

34 Ghy sult my soecken / ende ghy

26 Daan liat dia bercatta acan dappan guap orang, daan dia tjadda catta appa padanja. Orang Besar sa songo songo mengakou itou ini ja Christus?

27 Tetapi kita tauw jang ini derri mannanja: daan tatcalla Christus jaddi datan, sjappa sjappa tjadda tauw derri manna dia.

28 Macca bagitou Iesus batria de dallam Kebith, beradjar, daan catta; Daan mou sammoa kenel akou, daan tauw derri manna akou: daan akou bouckan datan derri pada akou sandiri, tetapi dia la jang ter benar, jang dia souda souro akou, jang manna mou tjadda kenel.

29 Tetapi akou kenel dia, carna akou derri dia, daan dia souda souro akou.

30 Sedang itou dia tjeri tancapnja: tetapi sjappa sjappa tjadda jama dia dengan tangan; carna wachtounja boullum adda sampey.

31 Daan banjac derri cauwan itou pitsjaja pada dia, daan catta; Sedang Christus jaddi datan, adda pon di jaddi boat tanda tanda lebhe, derri pada jang ini souda menboat?

32 Jang Pharisey mendengar jang cauwan orang batjerita daan bercatta ini derri dia: daan Pharisey itou, daan Himan Himan besar, dia souro souroanja, agar dia tancapnja.

33 Sedang itou Iesus catta; Suatu wachtou sedekit akou adda dengan mou lagi, daan akou pegi pada ini jang dia souda souro akou.

34 Mou jaddi tjeri akou, daan tjadda

ghy en sult [my] niet vinden: ende daer ick ben / en kont ghy niet komen.

35 De Joden dan seyden tot malkanderen / Waer sal dese henen gaen dat wy hem niet en sullen vinden? Sal hy tot de verstroyde Griecken gaen / ende de Griecken leeren?

36 Wat is dit voor een reden / die hy geseght heeft / Ghy sult my soecken / ende en sult [my] niet vinden: ende daer ick ben / en kont ghy niet komen?

37 Ende op den laetsten dagh / [zijnde] den grooten [dagh] des Feests / stondt Jesus ende riep / seghende / Soo yemandt dorstet / die kome tot my ende drincke.

38 Die in my gelooft / gelijckerwijs de Schrift seght / stroomen des levenden waters sullen uyt sijnen buyck vloeyen.

39 (Ende dit seyde hy van den Geest / den welcken ontfangen souden die in hem gelooven. Want de heylighe Geest en was noch niet / overmidts Jesus noch niet verheerlickt en was.)

40 Vele dan uyt de schare dese reden hoorende seyden / Dese is waerlick de Propheet.

41 Andere seyden / Dese is de Christus. Ende andere seyden / Sal dan de Christus uyt Galilea komen?

42 En

da bertemou acan: daan de manna akou adda, de sitou mou tjadda berhole sampey.

35 Sedang itou orang Iahodi catta suatu pada jang lain, De manna jang ini pegi, macca kita tjadda jaddi bertemou acanja? Dia jaddi pon pegi pada orang orang Chlaya jang tjerey merey, daan mengadjar orang Chlaya itou?

36 Cattahan appa ini, dia catta; Mou jaddi tjeri akou, daan tjadda bertemou acan: daan de manna akou adda, sitou mou tjadda berhole sampey?

37 Daan pada harri jang commodjan, jang ca manna harri Raya jang besar itou, Iesus badiri daan tria calouwar, daan catta, Djecalauw sjappa sjappa berauws, itou camare pada akou daan minum.

38 Sjappa pitsjaja pada akou, saperti Surat Suratan catta, alor aloran ajer ter hidop ja adda calouwar derri prutnja.

39 (Ini dia catta derri Aroha itou, jang ca manna dia jaddi berhole itou jang dia jaddi pitsjaja de dallam dia. Carna Aroha bersacti itou boullumnja adda bri lagi, carna Iesus boullumnja lagi mahamoul acan souda.)

40 Macca banjac derri cauwan orang itou, sedang dia dengar cattahan ini, catta; Jang ini sabenar la Nabbi itou.

41 Lain catta; Jang ini Christus. Daan lain catta; Macca Christus jaddi datan derri Galilea?

42 Bouc-

42 En seght de Schrift niet / dat de Christus komen sal uyt den zade Davids / ende van 't vleck Bethlehem / daer David was?

43 Daer wierdt dan tweedracht onder de schare / om sijnent wille.

44 Ende sommige van haer wilden hem grijpen: maer niemandt en sloegh de handen aen hem.

45 De dienaers dan quamen tot de Over-priesters ende Phariseen: ende die seyden tot haer / Waerom en hebt ghy hem niet gebracht?

46 De dienaers antwoordden / Noyt en heeft een mensche alsoo gesproken / gelijck dese mensche.

47 De Phariseen dan antwoordden haer / Zijt oock ghy lieden verleydt?

48 Heeft yemandt uyt de Overste in hem gelooft / ofte uyt de Phariseen?

49 Maer dese schare / die de Wet niet en weet / is vervloeckt.

50 Nicodemus seyde tot haer / welcke des nachts tot hem ghekomen was / zijnde een uyt haer /

51 Oordeelt oock onse Wet den mensche / het en zy datse eerst van hem ghehoort heeft / ende verstaet wat hy doet?

52 Sy antwoordden ende seyden tot hem / Zijt ghy oock uyt Galilea? Ondersoeckt ende siet / dat uyt Galilea geen Propheet opghestaen en is.

42 Bouckan Surat Suratan catta, Christus jaddi datan derri annac anna David, daan derri negri Bethlehem, derri manna David pon adda?

43 Macca sitou jaddi babanta backeley massing massing cauwan itou, tegal dia.

44 Daan barrang orang derri dia handac tancap dianja: tetapi sjappa sjappa tjadda jama acã dengan tangã.

45 Sedang itou souro souroan pegi pada Himan Himan besar, daan Pharisey itou: jang manna catta padanja; Appa sebab mou tjadda bauwakanja [de sini?]

46 Souroan itou ja menjauwt; Boullum sã orang manusscia souda catta bagitou, saperti sã orang jang ini.

47 Sedang itou jang Pharisey menjauwtkanja; Mou pon ja souda beroubakan?

48 Adda sitou barrang orang derri jang Besar, atauwa derri Pharisey souda pitsjaja de dallam dia?

49 Tetapi sa cauwan orang orang ini, jang tjadda tauw Sabda itou, haram la dia.

50 Nicodemus catta padanja, jang manna de malam datan pada dia, daan ja suatu derri dia;

51 Sabda kita adda ja pon houccum manusscia sa orang, doulou derri pada ja dengar derri dia, daan tauw appa ja adda boat?

52 Dia menjauwt daan catta padanja; Mou pon sa suatu derri Galilea? Pricxa daan liat itou, derri Galilea tjadda bangon barrang Nabbi.

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

53 Ende een pegelick gingh henen nae sijn huys.

Het viij. Capittel.

1 MAer Jesus ginck nae den Olijf-bergh.

2 Ende des morghens vroegh quam hy wederom in den Tempel/ ende alle 't volck quam tot hem: ende neder-gheseten zijnde leerde hy haer.

3 Ende de Schrift-geleerde ende de Phariseen brachten tot hem een vrouwe in overspel gegrepen:

4 Ende haer gestelt hebbende in het midden/seyden sy tot hem/ Meester/ dese vrouwe is op de daedt selve gegrepen/ overspel begaende.

5 Ende Moses heeft ons in de Wet geboden/ dat de sulcke gheesteenight sullen worden: Ghy dan wat seght ghy?

6 Ende dit seyden sy/ hem versoeckende/ op dat sy [yet] hadden/ om hem te beschuldigen. Maer Jesus neder-buckende schreef met den vinger in de aerde.

7 Ende als sy hem bleven vragen/ rechtede hy hem op/ ende seyde tot haer/ Die van u-lieden sonder sonde is/ werpe eerst den steen op haer.

8 Ende wederom neder-buckende schreef hy in de aerde.

9 Maer sy [dit] hoorende/ ende van [hare] conscientie overtuyght zijnde/ gingen uyt/ d'een nae d'ander/

53 Daan sa gnap orang ja pegi pada romanja.

Brentihan jang ca delappan. 8.

1 DAan Iesus ja pegi pada bouckit boa Minjac.

2 Daan pagi ja datan poula de Kebith, daan sagala orang datan padanja: macca dia doudoc, daan mengadjarkanja.

3 Daan jang Pengarti surat daan Pharisey bauwa pada dia porampoan sá orang, jang di bertemou acan ja souda batsjombo:

4 Daan di terrukanja de tenga, daan catta padanja; Tuan, porampoan ini orang tancap dianja batsjombo barou lagi.

5 Daan Moses souda passan kita dalam Sabda, jang ini menlimparnja matti dengan batou: Macca mou appa catta?

6 Daan ini dia catta agar tsjobba dia, agar dia berhole appa appa mengadoukan dia. Tetapi Iesus ja tondonja touron, daan menjurat dengan jarinja dallam passir.

7 Daan sedang dia tjadda tingal tanjakanja juga, macca dia bangonkanja, daan catta padanja, Sjappa derri mou boullum berdossa, itou limpar la batou jang bermoula pada dia.

8 Daan dia tondokanja poula, daan menjurat de dallam passir.

9 Daan sedang dia dengar itou, daan ja souda ala derri pada hatti sandiri, dia calouwar la sa suatu commodjan

der / beginnende van de oudtste tot de laetste: ende Jesus wierdt alleen gelaten / ende de vrouwe in het midden staende.

10 Ende Jesus hem oprechtende / ende niemandt siende dan de vrouwe / seyde tot haer / Vrouwe / waer sijn dese uwe beschuldighers? en heeft u niemandt veroordeelt?

11 Ende sy seyde / Niemant / Heere. Ende Jesus seyde tot haer / Soo en veroordeele ick u oock niet: gaet henen / ende en sondight niet meer.

12 Jesus dan sprack wederom tot haer-lieden / seggende / Ick ben het licht der wereldt: die my volght en sal in de duysternisse niet wandelen / maer sal het licht des levens hebben.

13 De Phariseen dan seyden tot hem / Ghy ghetuyght van u selven: uw' ghetuygenisse en is niet waerachtigh.

14 Jesus antwoordde / ende seyde tot haer / Hoewel ick van my selven getuyge / soo is [nochtans] mijn ghetuygenisse waerachtigh: want ick weet van waer ick ghekomen ben / ende waer ick henen gae: maer ghy-lieden en weet niet van waer ick kome / ende waer ick henen gae.

15 Ghy oordeelt na den vleesche / ick en oordeele niemandt.

16 Ende indien ick oock oordeele / mijn oordeel is waerachtig: want ick en ben niet alleen / maer ick / ende de

djan de jang lain itou, bermoula derri jang touwa sampey ca commodjan: daan Jesus dia tingal sandiri djou, dengan porampoan badiri de tengala.

10 Sedang Jesus ja bangonkanja, daan tjadda liat sjappa sjappa hanjac porampoan itou, ja catta padanja, Porampoan, de manna orang jang dia mengadou mou? adda barrang sjappa jang dia souda houccum mou?

11 Daan dia catta; Sjappa sjappa tjadda, Tuan. Macca Jesus catta padanja, Akou pon tjadda houccum mou: pegi la, daan jangan berdossa lagi.

12 Sedang itou Jesus bercatta dengan orang itou poula, cattanja; Akou la tjuwatja dunja: sjappa dia icodt akou, tjadda jaddi berdjalan de glap, tetapi dia berhole trang jang ter hidop itou.

13 Sedang itou jang Pharisey catta; Mou bersacxi derri mou sandiri: sahitan mou ja tjadda benar.

14 Jesus menjauwt, daan catta padanja, Djecalauw beta sacxi derri pada akou sandiri, macca sahitan akou ja adda benar juga: carna akou tauw derri manna akou souda datan, daan de manna akou pegi: tetapi mou sammoa tjadda tauw derri manna akou souda datan, daan de manna akou pegi.

15 Mou sammoa houccum saperti dagging berkira, daan akou tjadda houccum sjappa sjappa.

16 Daan djecalauw akou houccum, houccum akou ja adda benar: carna akou bouckan sandiri, tetapi akou, daan

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

de Vader die my gesonden heeft.

17 Ende daer is oock in uwe Wet geschreven / dat het ghetuygenisse van twee menschen waerachtigh is:

18 Ick ben het die van my selven getuyge/ende de Vader/die my gesonden heeft/getuyght van my.

19 Sy dan seydē tot hem/ Waer is uwe Vader? Jesus antwoordde/ Ghy en kennet noch my/ noch mijnen Vader: indien ghy my kendet/ soo soudt ghy oock mijnen Vader kennen.

20 Dese woorden spraeck Jesus by de Schat-kiste / leerende in den Tempel: ende niemandt en greep hem / want sijne uyre en was noch niet gekomen.

21 Jesus dan seyde wederom tot haer / Ick gae henen/ ende ghy sult my soecken / ende in uwe sonde sult ghy sterven: daer ick henen gae/ en kont ghy-lieden niet komen.

22 De Joden dan seyden / Sal hy oock hem selven dooden / om dat hy seght / Daer ick henen gae en kont ghy-lieden niet komen?

23 Ende hy seyde tot haer/ Ghy-lieden zijt van beneden / ick ben van boven: ghy zijt uyt dese wereldt/ick en ben niet uyt dese wereldt.

24 Ick hebbe u dan geseght/dat ghy in uwe sonden sult sterven. Want indien ghy niet en ghelooft dat ick [die] ben/ghy sult in uwe sonden sterven.

25 Sy seyden dan tot hem/ Wie zijt ghy? Ende Jesus seyde tot haer/

daan Bappa jang dia souda souro akou.

17 Daan pada Sabda mou ja souda menjurat itou, sahitan doa orang ja adda benar:

18 Akou bersahit derri pada akou sandiri, daan Bappa, jang dia souro akou, dia bersahit derri akou.

19 Sedang itou dia catta padanja; De manna adda Bappa mou? Jesus menjauwt; Mou tjadda kenel lagi akou, lagi Bappa akou pon tjadda: djecalauw adda mou ja kenel akou, macca mou ja adda kenel Bappa akou.

20 Jang ini Iesus bercatta decat piti dorma, beradjarnja de Kebith: daan sjappa sjappa tjadda tancap dia, carna wachtounja boullum sampey.

21 Macca Iesus catta pada dia poula; Akou pegi, daan mou jaddi tjeri akou, daan mou jaddi matti de dallam dossa mou: de manna akou pegi, mou tjadda berhole sampey.

22 Macca orang Iahodi catta; Jaddi dia menbouno acan sandiri, caranna dia catta, De manna akou pegi, mou tjadda berhole sampey?

23 Daan dia catta padanja, Mou sammoa derri de baura, daan akou derri atas: mou sammoa derri dunja ini, daan akou bouckan derri dunja ini.

24 Macca akou souda catta pada mou, mou jaddi bermatti de dallam dossa mou. Carna melainkan mou pitsjaja akou ja, macca mou jaddi matti de dallam dossa mou.

25 Sedang itou dia catta padanja; Sjappa mou? Daan Iesus catta padanja,

haer / Dat ick van den beginne u-lieden oock segge.

26 Ick hebbe vele dingen van u te segghen / ende te oordeelen: maer die my gesonden heeft / is waerachtigh: ende de dingen die ick van hem ghehoort hebbe / deselve spreecke ick tot de wereldt.

27 Sy en verstonden niet dat hy haer van den Vader sprack.

28 Jesus dan seyde tot haer / Wanneer ghy den Sone des menschen sult verhooght hebben / dan sult ghy verstaen dat ick [die] ben / ende [dat] ick van my selven niets en doe / maer dese dinghen spreecke / ghelijck mijn Vader my gheleert heeft.

29 Ende die my gesonden heeft / is met my. De Vader en heeft my niet alleen gelaten / want ick altijdt doe / dat hem behagelick is.

30 Als hy dese dinghen sprack / gelookden vele in hem.

31 Jesus dan seyde tot de Joden / die [in] hem gelookden / Indien ghy-lieden in mijn woordt blijvet / so zijt ghy waerlick mijne Discipelen.

32 Ende sult de waerheydt verstaen / ende de waerheydt sal u vry maken.

33 Sy antwoordden hem / Wy zijn Abrahams zaedt / ende en hebben noyt yemant gedient: hoe seght ghy [dan /] Ghy sult vry worden?

34 Jesus antwoordde haer / Voorwaer / voorwaer segge ick u /

nja, Itou jang akou bercattakan mou derri moula.

26 Akou adda lagi banjac bercatta derri mou, daan berhouccum: tetapi jang dia souda souro akou, ja benar: daan appa akou souda dengar derri dia, itou akou bercatta pada dunja.

27 Dia tjadda mengarti ja bercatta derri jang Bappa.

28 Macca Jesus catta padanja; Tatcalla mou souda ney ca tingi Anna lelacki orang manusscia, macca mou jaddi tauw akou ja, daan akou tjadda boat appa derri pada akou sandiri, tetapi bercatta jang ini, saperti Bappa akou souda diadjar akou.

29 Daan itou jang dia souda souro akou, ja adda dengan akou. Jang Bappa ja tjadda tingal akou sandiri, carna sa gnap wachtou akou boat appa souckakan dia.

30 Sedang dia catta itou, macca banja orang pitsjaja de dallam dia.

31 Sedang itou Iesus catta pada orang Iahodi, jang pitsjaja de dallam dia, Djecalauw mou tingal de dallam cattahan akou, macca sabenar mou ja Sahabat akou.

32 Daan jaddi mengarti jang sabenarnja itou, daan sabenarnja itou ja boat menlepas mou.

33 Dia menjauwtkanja; Kita jang anna anna Abrahe itou, daan boullum kita jaddi souroan orang: bagimanna tuan catta, Mou menjaddi lepas?

34 Iesus menjauwtkanja; Sabenar benar akou cattakan mou; Sjappa ber-

Een yeghelick die de sonde doet is een dienst-knecht der sonde.

35 Ende de dienstknecht en blijft niet eeuwighlick in het huys: de sone blijfter eeuwighlick.

36 Indien dan de Sone u sal vry gemaeckt hebben / soo sult ghy waerlick vry zijn.

37 Ick weet dat ghy Abrahams zaedt zijt: maer ghy soeckt my te dooden / want mijn woordt en heeft in u geen plaetse.

38 Ick spreecke dat ick by mijnen Vader ghesien hebbe: ghy doet dan oock / dat ghy by uwen vader gesien hebt.

39 Sy antwoordden ende seyden tot hem / Abraham is onse vader. Jesus seyde tot haer / Indien ghy Abrahams kinderen waert / so soudt ghy de wercken Abrahams doen.

40 Maer nu soeckt ghy my te dooden / een mensche die u de waerheydt ghesproken hebbe / welcke ick van Godt ghehoort hebbe. Dat en dede Abraham niet.

41 Ghy doet de wercken uwes vaders. Sy seyden dan tot hem / Wy en zijn niet geboren uyt hoerery: wy hebben eenen Vader / [namelick] Godt.

42 Jesus dan seyde tot haer / Indien Godt uwe Vader ware / so soudet ghy my lief hebben: want ick ben van Godt uyt-ghegaen / ende kome [van hem.] Want ick en ben oock van my selven niet ghekomen /

dossa, dia la hamba dossa itou.

35 Daan hamba orang tjadda tingal cackal de dallam roma: jang anna itou ja tingal cackal.

36 Macca djecalauw Anna lelacki ja lepas acan mou, macca mou sammoa mardeka benar.

37 Akou tauw mou sammoa assal Abraham itou: tetapi mou tjeri bermatti akou; carna cattahan akou tjadda tampat de dallam mou.

38 Akou catta itou jang akou souda liat decat Bappa akou: mou pon sammoa boat, appa mou souda liat decat bappa mou.

39 Dia menjauwt daan catta pada dia, Abraham ja bappa kita. Jesus catta padanja, Djecalauw mou anna anna Abraham, macca mou sammoa jaddi menboat boatan Abraham itou.

40 Tetapi saccarang mou mentjeri bermattikan akou, saorang manussia jang dia souda catta jang benar pada mou, itou jang akou souda dengar derri Alhatalla. Abraham ja tjadda boat bagini.

41 Mou sammoa boat boatan bappa mou. Sedang itou dia catta pada dia, Kita tjadda jaddi derri pada kielkiel sondelnja: kita adda Bappa suatu, [catauwi] Alhatalla.

42 Jesus catta padanja, Djecalauw Alhatalla ja Bappa mou, macca mou jaddi casse akou juga: carna akou souda calouwar derri Alhatalla, daan souda datan [derri dia.] Carna akou tjadda datan derri akou sandiri, tetapi dia

men / maer hy heeft my gesonden.

43 Waerom en kent ghy mijne spraecke niet? [Het is] om dat ghy mijn woordt niet en kont hooren.

44 Ghy zijt uyt den vader den Duyvel / ende wilt de begeerten uwes vaders doē. Die was een menschen-moorder van den beginne/ende en is in de waerheydt niet staende gebleven: want geen waerheydt en is in hem. Wanneer hy de leugen spreeckt/ soo spreeckt hy uyt sijn eygen: want hy is een leugenaer/ende de vader der selve [leugen.]

45 Maer my / om dat ick [u] de waerheydt segghe / en gheloofk ghy niet.

46 Wie van u overtuyght my van sonde? ende indien ick de waerheydt segghe / waerom en gheloofk ghy my niet?

47 Die uyt Godt is / hoort de woorden Godts: daerom en hoort ghy-lieden niet / om dat ghy uyt Godt niet en zijt.

48 De Joden dan antwoordden ende seyden tot hem / En seggen wy niet wel / dat ghy een Samaritaen zijt / ende den Duyvel hebt?

49 Jesus antwoordde / Ick en hebbe den Duyvel niet / maer ick eere mijnen Vader / ende ghy onteert my.

50 [Doch] ick en soecke mijne eere niet: daer is een diese soeckt ende oordeelt.

51 Voorwaer/ voorwaer segghe ick u / soo yemandt mijn woordt sal be-

dia souda souro akou.

43 Appa sebab mou tjadda mengarti cattahan akou? Carna mou tjadda tauw dengar cattahan akou.

44 Mou sammoa ja derri Bappa jang Seitan itou, daan handac menboat naphsoeu bappa mou. Dia la sa penbounaon orang derri mouleynja, daan tjadda tingal de dallam benarnja: carna jang benarnja itou tjadda de dallam dia. Tatcalla dia catta berdusta, macca dia catta derri sandiri: carna dia suatu pendusta, daan bappa dustahan itou juga.

45 Daan mou, carna akou catta jang benar pada mou sammoa, macca tjadda pitsjaja akou.

46 Sjappa derri mou berhouccumkan akou derri dossa? daan djecalauw akou cattakan mou jang benar, appa moula mou tjadda pitsjaja akou?

47 Sjappa derri Alhatalla, ja dengar cattahan Alhatalla: carna itou mou tjadda dengarnja, carna mou bouckan derri Alhatalla.

48 Sedang itou orang Iahodi menjauwt daan cattakanja; Bouckan kita catta bay, mou saorang Samarja, daan ja adda Seitan itou?

49 Jesus menjauwt; Akou bouckan adda Seitan itou, tetapi akou berhormat Bappa akou, daan mou sammoa bermaloukan akou.

50 Akou tjadda mentjeri hormat akou: adda suatu jang dia mentjerinja, daan berhouccum itou.

51 Sabenar benar akou cattakan mou, djecalauw sjappa ja pegang cattahan

bewaert hebben / die en sal den doot niet sien in der eeuwigheydt.

52 De Joden dan seyden tot hem/ Nu bekennen wy dat ghy den Duyvel hebt. Abraham is gestorven/ ende de Propheten: ende seght ghy / Soo yemandt mijn woordt bewaert sal hebben / die en sal den doodt niet smaecken in der eeuwigheydt?

53 Zijt ghy meerder dan onse vader Abraham / welcke gestorven is? ende de Propheten zijn ghestorven: wien maeckt ghy u selven?

54 Jesus antwoordde / Indien ick my selven eere/ soo en is mijne eere niets: mijn Vader is het die my eert / welcken ghy seght dat uwe Godt is.

55 Ende ghy en kent hem niet / maer ick kenne hem: ende indien ick segge/dat ick hem niet en kenne/ soo sal ick u-lieden gelijck zijn/ [dat is/] een leugenaer: maer ick kenne hem/ ende beware sijn woordt.

56 Abraham uwe vader heeft met verheuginghe verlanght / op dat hy mijnen dagh sien sonde: ende hy heeft [hem] ghesien / ende is verblijdt geweest.

57 De Joden dan seyden tot hem / Ghy en hebt noch geen vijftigh jaren/ende hebt ghy Abraham gesien?

58 Jesus seyde tot haer / Voorwaer / voorwaer segghe ick u / Eer Abraham was/ ben ick.

59 Sy

tahan akou, dia tjadda liat jang maodt sampey cackal.

52 Macca orang Jahodi catta padanja, Saccarang kita liat, mou ja adda Seitan de dallam mou. Abraham souda matti, daan Nabbi Nabbi: daan mou catta lagi, Djecalauw sjappa pegang cattahan akou, tjadda jaddi raassa jang maodt sampey ca cackal?

53 Mou ja lebhe derri pada Abraham bappa kita, jang manna souda matti? daan Nabbi Nabbi itou ja souda matti: mou boat mou sandiri saperti acan sjappa?

54 Jesus menjauwt, Djecalauw akou hormatkan akou sandiri, macca hormat akou tjadda appa gouna: Bappa akou dia jang di hormat akou, jang manna mou catta ja Alhatalla mou.

55 Daan mou tjadda kenel dia, tetapi akou kenelnja: daan djecalauw akou catta, akou tjadda kenel dia, macca akou jaddi penduftahan suatu, saperti mou sammoa: tetapi akou kenel dia, daan pegang cattahanja.

56 Abraham bappa mou ja souda bersoucka, agar dia liat harri harrian akou: daan ja souda liat, macca adda soucka.

57 Sedang itou orang Jahodi catta padanja; Mou boullum lagi lima poulo tauwan, daan mou souda liat Abraham?

58 Iesus catta padanja; Sabenar benar akou cattakan mou, Doulou derri pada Abraham adda, macca akou ja juga.

59 Se-

59 Sy namen dan steenen op / dat syse op hem wierpen. Maer Jesus verberghde hem / ende ginck uyt den Tempel / gaende door het midden van haer: ende ginck alsoo voorby.

59 Sedang itou dia pongut batou batou la, agar dia limparnja. Daan Iesus di samoungnikanja, daan pegi de louwar Kebith, dia berdjalan de tenga dia la: daan pegi lalou.

Het ix. Capittel.

1 ENde voorby gaende / sagh hy eenen mensche blint van de geboorte af:

2 Ende syne Discipelen vraeghden hem / seggende / Rabbi / wie heeft ter gesondight? dese ofte syne ouders / dat hy blindt soude gheboren worden?

3 Jesus antwoordde / Noch dese en heeft ghesondight / noch syne ouders: maer dit is geschiet op dat de wercken Godts in hem souden geopenbaert worden.

4 Ick moet wercken de wercken des ghenen die my ghesonden heeft / soo langh het dagh is: de nacht komt / wanneer niemandt wercken en kan.

5 Soo langhe ick in de wereldt ben / soo ben ick het licht der wereldt.

6 Dit geseght hebbende / spoogh hy op de aerde / ende maeckte stijck uyt dat speecksel / ende streeck dat stijck op de oogen des blinden /

7 Ende seyde tot hem / Gaet henen / wascht u in het badt-water Siloam / (het welck overgeset wort uytghesonden.) Hy dan ginck henen ende wiesch hem / ende quam siende.

Brentihan jang ca sambilan. 9.

1 DAan berdjalan lalou, ja caleatan manussia sa orang bouta derri pada jaddinja bagitou:

2 Macca Sahabatnja tanja dia, daan catta; Rabbi, sjappa adda berdossa? jang ini atauwa bappa ibounja, macca dia adda bouta wachtou jaddi?

3 Iesus menjauwt, Jang ini tjadda berdossa, lagi bappa ibounja pon tida: tetapi agar boatan Alhatalla jaddi bertimbol de dallam dia.

4 Patut akou cardja cardjahan ini jang dia souda souro akou, salama adda sjang: malam ja datan, pada manna sjappa sjappa tjadda berhole cardja.

5 Salama akou adda de dallam dunja, macca akou tjuwatja dunja itou.

6 Sedang dia souda catta itou, dia loudaï de tana, macca boat lompor derri louda itou, daan boubo lompor itou pada matta orang bouta,

7 Daan catta padanja; Pegi daan mandikan mou pada tampat mandi Siloë, (jang manna orang menartikan, menjouro calouwar.) Sedang itou dia pegi, daan mandiakan, macca datan menliat.

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

8 De gebueren dan/ende die hem te voren gesien hadden dat hy blint was/seyden/ Is dese niet die sat ende bedelde?

9 Andere seyden/Hy is het: ende andere/ Hy is hem gelijck. Hy seyde/ Ick ben 't.

10 Sy dan seyden tot hem/ Hoe zijn u de oogen geopent?

11 Hy antwoordde ende seyde/ De mensche ghenaemt Jesus maeckte slijck ende bestreeck mijne oogen/ ende seyde tot my/ Gaet henen aen het badt-water Siloam/ ende wascht u. Ende ick ginck henen/ende wiesch my/ende ick wierdt siende.

12 Sy dan seyden tot hem/ Waer is die? Hy seyde/ Ick en weet het niet.

13 Sy brochten hem tot de Phariseen / hem [namelick] die te voren blindt [geweest was.]

14 Ende het was Sabbath/ als Jesus het slijck maeckte/ ende sijne oogen opende.

15 De Phariseen dan vraeghden hem oock wederom / hoe hy siende geworden was. Ende hy seyde tot haer / Hy leyde slijck op mijne ooghen / ende ick wiesch my / ende ick sie.

16 Sommighe dan uyt de Phariseen seyden / Dese mensche en is van Godt niet: want hy en houdt den Sabbath niet. Andere seyden / Hoe kan een mensche [die] een sondaer is sulcke teeckenen doen? Ende

8 Orang jang dia doudoc decat, daan jang dia liatnja derri doulou ja adda bouta, catta; Bouckan ini jang dia berdoudoc sitou minta dorma?

9 Jang lain catta, Dia la: daan jang lain, Ia samma sa roupa dia. Macca dia catta, Akou ja.

10 Sedang itou dia catta padanja; Bagimanna matta mou jaddi boucka?

11 Dia menjauwt daan catta; Sa orang manusscia jang dia bernamma Iesus menboat lompor daan boubo matta beta, daan catta pada beta, Pegi pada tampat mandi Siloë, daan mandi acan mou. Macca beta pegi, daan mandi, daan jaddi menliat.

12 Sedang itou dia catta padanja; De manna dia? Dia catta; Beta tjadda tauw.

13 Dia bauwakanja pada Pharisey itou, [catauwi] dia jang doulou ja adda bouta.

14 Daan ja adda harri Sabith, sedang Jesus menboat lompor itou, daan menboucka matta dia.

15 Sedang itou jang Pharisey tanja dia pon, bagimanna di jaddi menliat. Daan dia catta padanja, Dia boubo lompor de matta beta, daan beta mandi, macca beta liat.

16 Macca barrang orang derri Pharisey catta, Sa orang manusscia itou bouckanja derri Albatalla: carna dia tjadda pagang harri Sabith itou. Orang lain catta; Bagimanna manusscia berdossa sá orang berhole menboat tanda tanda bagini? Daan sitou adda

daer

baban-

daer was tweedracht onder haer.

17 Sy seyden wederom tot den blinden: Ghy / wat seght ghy van hem / dewijle hy uwe oogen geopent heeft? Ende hy seyde / Hy is een Propheet.

18 De Joden dan en geloofden van hem niet / dat hy blindt geweest was / ende siende was geworden / tot dat sy gheroepen hadden de ouders des ghenen / die siende gheworden was.

19 Ende sy vraeghden haer / seghende / Is dese uwe sone / welcke ghy seght dat blindt gheboren is? Hoe siet hy dan nu?

20 Sijne ouders antwoordden haer ende seyden / Wy weten dat dese onse sone is / ende dat hy blindt geboren is:

21 Maer hoe hy nu siet / en weten wy niet: of wie sijne oogen geopent heeft / en weten wy niet: hy heeft [sijnen] ouderdom / vraghet hem selve: hy sal van hem selven spreken.

22 Dit seyden sijne ouders / om dat sy de Joden vreesden. Want de Joden hadden alreede te samen een besluyt gemaeckt / soo yemandt hem belede Christum te zijn / dat die uyt de Synagoge soude ghewoorpen worden.

23 Daerom seyden sijne ouders / Hy heeft [sijnen] ouderdom / vraget hem selve.

24 Sy dan riepen voor de tweedemael den mensche die blindt gheweest was / ende seyden tot hem /

babanta massing massing pada dia la.

17 Dia catta poula pada orang bouta itou: Mou appa catta derri dia, carna dia souda bouckakan matta mou? Sedang itou ja catta, Dia suatu Nabbi.

18 Macca orang Jahodi tjadda pitsjaja derri dia ja bouta doulou, daan jaddi menliat poula, sampey dia souda pangil bappa daan ibou orang itou jang dia jaddi menliat.

19 Macca tanja dia, daan catta; Ini la anna mou, jang manna mou catta wachtou jaddi ja adda bouta? Macca bagimannanja saccarang liat?

20 Bappa daan ibou dia menjauwt daan catta, Kita tauw jang ini anna lelacki kita, daan wachtounja jaddi ja adda bouta:

21 Tetapi bagimanna ja saccarang liat, kita tjadda tauw: atauwa sjappa boucka matta dia, kita tjadda tauw: di adda oumornja souda, tanja dia: dia jaddi bercatta derri sandiri.

22 Jang ini bappa daan ibou catta, carna dia tacodt orang Jahodi. Carna orang Jahodi di adda berdjandji samma saccarang, djecalauw sjappa mengakou dia Christus, macca dia jaddi boangnja derri Berhimponanja.

23 Carna itou bappa daan ibounja catta; Dia adda oumornja, tanja la dia.

24 Sedang itou dia pangil lagi sacali orang itou jang dia adda bouta doulou, daan ja catta padanja; Hor-

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

Geeft Godt de eere: wy weten dat dese mensche een sondaer is.

25 Hy dan antwoordde / ende seyde / Of hy een sondaer is en weet ick niet: een dinck weet ick / dat ick blindt was / ende nu sie.

26 Ende sy seyden wederom tot hem / Wat heeft hy u gedaen? hoe heeft hy uwe oogen geopent?

27 Hy antwoordde haer / Ick heb het u alreede gheseght / ende ghy en hebt het niet ghehoort: wat wilt ghy het wederom hooren? Wilt ghy-lieden oock sijne Discipelen worden?

28 Sy gaven hem dan scheldtwoorden / ende seyden / Ghy zijt sijn Discipel: maer wy zijn Mosis Discipelen.

29 Wy weten dat Godt tot Mosem ghesproocken heeft: maer desen en weten wy niet van waer hy is.

30 De mensche antwoordde / ende seyde tot haer / Hier in is immers [wat] wonders / dat ghy niet en weet van waer hy is / ende [nochtans] heeft hy mijne ooghen gheopent.

31 Ende wy weten dat Godt de sondaers niet en hoort: maer soo yemandt Godtvruchtigh is / ende sijnen wille doet / dien hoort hy.

32 Van [alle] eeuwe en is het niet gehoort / dat yemandt eenes blindtgeborenen oogen geopent heeft.

33 Indien dese van Godt niet en

mat itou brikan Alhatalla: kita tauw manusscia jang ini ja sá orãg berdossa.

25 Macca dia menjauwt, daan catta; Djecalauw dia sá orang berdossa beta tjadda tauw: suatu beta tauw, beta adda bouta, daan saccarang beta liat.

26 Daan dia catta poula pada dia; Appa dia boatkan mou? bagimanna dia souda boucka matta mou?

27 Dia menjauwtkanja, Beta saccarang souda catta itou pada mou, daan mou tjadda dengar itou: appa mou mau dengar itou poula? Mou pon handac jaddi Sahabat dia?

28 Sedang itou dia bagouraukanja, daan catta; Mou jaddi Sahabat dia: tetapi kita Sahabat Mosis juga.

29 Kita souda tauw Alhatalla ja bercatta dengan Moses: tetapi jang ini kita tjadda tauw derri mannanja.

30 Orang manusscia itou menjauwt, daan catta padanja; Ini la heran, mou tjadda tauw derri mannanja, wallakjan dia souda boucka matta beta.

31 Daan kita tauw Alhatalla ja tjadda dengar orang orang berdossa: tetapi sjappa ja berpalha, daan menboat condati Alhatalla, itounja ja dengar juga.

32 Derri mouley dunja orang boulum dengar, sjappa sjappa ja boucka matta sa orang jang dia derri jaddinja adda bouta.

33 Djecalauw jang ini tjadda derri Alha-

en ware / hy en soude niets konnen doen.

34 Sy antwoordden / ende seyden tot hem / Ghy zijt geheel in sonden gheboren / ende leert ghy ons? Ende sy wierpen hem uyt.

35 Jesus hoorde dat sy hem uytgheworpen hadden / ende hem vindende seyde hy tot hem / Gheloofk ghy in den Sone Godts?

36 Hy antwoordde / ende seyde / Wie is hy / Heere / op dat ick in hem mach gelooven?

37 Ende Jesus seyde tot hem / Ende ghy hebt hem gesien / ende die met u spreeckt / deselve is het.

38 Ende hy seyde / Ick gheloove / Heere: ende hy aenbadt hem.

39 Ende Jesus seyde / Ick ben tot een oordeel in dese wereldt gekomen / op dat de gene die niet en sien / sien mogen / ende die sien / blint worden.

40 Ende dit hoorden [eenighe] uyt de Phariseen / die by hem waren / ende seyden tot hem / Zijn wy [dan] oock blindt?

41 Jesus seyde tot haer / Indien ghy blindt waert / soo en soudt ghy geen sonde hebben: maer nu segget ghy / Wy sien: soo blijft dan uwe sonde.

Alhatalla, macca ja tjadda berhole boat itou.

34 Dia menjauwt daan cattakan dia; Mou souda jaddi de dallam dossa sacali, daan mou adjar kita? Daan dia boangkanja calouwar.

35 Jesus dengar itou dia boangnja calouwar souda; daan sedangnja bertemou dia, ja catta padanja; Mou pitsjaja de dallam Anna lelacki Alhatalla?

36 Dia menjauwt, daan catta; Sjappa dia, Tuan, agar beta pitsjaja de dallam dia?

37 Daan Jesus catta padanja, Daan mou souda liat dia, daan itou jang dia bercatta dengan mou, itounja.

38 Macca dia catta, Beta pitsjaja, Tuan: daan somba acanja.

39 Daan Iesus catta; Pada suatu houccuman akou souda datan de dunja, agar itou jang tjadda liat, menjaddi liat, daan itou jang liat, menjaddi bouta.

40 Daan ini barrang Pharisey jang adda decat dia dengar, macca catta padanja; Kita pon bouta?

41 Iesus catta padanja; Djecalauw mou adda bouta, macca mou tjadda berdossa juga: tetapi saccarang mou catta, Kita liat: carna itou dossa mou tingal.

Het x. Capittel.

1 VOorwaer / voorwaer seghe ick u-lieden / die niet in en gaet door de deure in den stal der schapen / maer van elders in-klimt / die

Brentihan jang sa poulo 10.

1 SAbenar benar akou cattakan mou, sjappa tjadda massoc derri sabla pintou de dallam courongan domba, tetapi ney massoc derri tam-

die is een dief ende moordenaer.

2 Maer die door de deure ingaet/ is een herder der schapen.

3 Desen doet de deur-wachter open / ende de schapen hooren sijne stemme : ende hy roept sijne schapen by name/ ende leydtse uyt.

4 Ende wanneer hy sijne schapen uytgedreven heeft / soo gaet hy voor haer henen / ende de schapen volghen hem / overmidts sy sijne stemme kennen.

5 Maer eenen vremden en sullen sy geensins volgen/ maer sullen van hem vlieden : overmidts sy de stemme der vremde niet en kennen.

6 Dese ghelijckenisse seyde Jesus tot haer : maer sy en verstonden niet wat het was / dat hy tot haer spraek.

7 Jesus dan seyde wederom tot haer/ Voorwaer / voorwaer segghe ick u/ Ick ben de deure der schapen.

8 Alle soo vele alsser voor my zijn gekomen / zijn dieven ende moordenaers / maer de schapen en hebben haer niet gehoort.

9 Ick ben de deure: indien yemandt door my ingaet / die sal behouden worden : ende hy sal ingaen ende uytgaen/ ende weyde vinden.

10 De dief en komt niet dan op dat hy stele / ende slachte / ende verderve : Ick ben gekomen op dat sy het leven hebben / ende overvloedt hebben.

tampat laïn , itou sa orang pentjuri daan penjamoan.

2 Tetapi itou jang dia massoc de sabla pintou , itou la suatu combala domba.

3 Jang ini jure tongou pintou ja boucka , daan domba ja dengar suaranja: daan dia pangil dombanja dengan namma , daan bauwakanja calouwar.

4 Daan sedang dia souda bri calouwar dombanja , macca berdjalan ca adapan dia , daan domba ja icodtnja blackang , carna dia kenel suaranja.

5 Daan pada barrang sá orang jang lain ja tjadda icodt , tetapi larila derri dia: carna dia tjadda kenel suara orang jang lain.

6 Saperti oupama itou Iesus catta padanja : daan tjadda tauw appa itou jang dia catta padanja.

7 Macca Iesus catta padanja poula ; Sabenar benar akou cattakan mou, Akou la pintou domba itou.

8 Itou sammoa jang dia souda datan doulou pada akou, ja pentjuri daan penjamoan juga , tetapi domba domda itou ja tjadda dengar dia.

9 Akou la pintou : djecalauw sjappa massoc de sabla akou , itou dia jaddi pegangla : daan dia jaddi massoc daan calouwar , daan mendapat tampat bertjangla.

10 Pentjuri ja tjadda datan melainkan agar dia tjuri, daan bermatti, daan benaassa juga: Akou souda datan, agar dia berhole hidop , daan ja adda terlimpala.

11 Ick ben de goede Herder: de goede Herder stelt sijn leven voor de schapen.

12 Maer de huerlinck / ende die geen herder en is / wiens de schapen niet eygen en zijn / siet den wolf komen / ende verlaet de schapen / ende vliedt: ende de wolf grijptse / ende verstroyt de schapen.

13 Ende de huerlinck vliedt / overmidts hy een huerlinck is / ende en heeft geen sorge voor de schapen.

14 Ick ben de goede Herder: ende ick kenne de mijne / ende worde van de mijne gekent.

15 Gelijckerwijs de Vader my kent / [alsoo] kenne ick oock den Vader: ende ick stelle mijn leven voor de schapen.

16 Ick hebbe noch andere schapen / die van desen stal niet en zijn: dese moet ick oock toebrengen: ende sy sullen mijne stemme hooren / ende het sal worden een kudde / [ende] een herder.

17 Daerom heeft my de Vader lief / overmidts ick mijn leven aflegghe / op dat ick het selve wederom neme.

18 Niemandt en neemt het selve van my / maer ick legghe het van my selven af: ick hebbe macht het selve af te leggen / ende hebbe macht het selve wederom te nemen. Dit gebodt hebbe ick van mijnen Vader ontfangen.

19 Daer

11 Akou la Combala domba jang bay itou: Combala jang bay hidopnja adda terru ca adapan dombanja.

12 Tetapi oupahan itou, jang manna bouckan combala, daan domba itou bouckan ampounanja, ja liat harrimau datan, macca tingal domba itou, daan lari: daan harrimau ja tancap domba, daan tjerey mereynja sammoa.

13 Daan oupahan itou lari, carna dia oupahan saidja; macca tjadda tsjinta pada domba itou.

14 Akou la Combala domba jang bay: daan akou kenel domba akou, daan derri ampounja akou jaddi akou kenel juga.

15 Saperti Bappa ja kenel akou, [bagitou] akou pon kenel Bappa; daan menerru hidopan akou ca adapan domba itou.

16 Daan akou adda domba laïn lagi, jang manna tjadda derri courongan ini: jang ini akou pon handac bauwakanja decat: daan dia jaddi dengar suara akou, daan itou jaddi sa suatu courong domba, [daan] sa suatu combala.

17 Carna itou Bappa dia casse akou, carna akou tingal hidopan akou, agar akou menambil itou poula.

18 Sjappa sjappa ja tjadda menambil hidopan itou derri akou, tetapi akou meningal itou derri pada akou sandiri: akou adda coassa meningal, daan akou adda coassa menambil itou poula. Sabda ini akou souda trima derri pada Bappa akou.

19 Se-

19 Daer wierdt dan wederom tweedracht onder de Joden/ om deser woorden wille.

20 Ende vele van haer seyden/ Hy heeft den Duyvel/ ende is uytsinnigh: wat hoort ghy hem?

21 Andere seyden/ Dit en zijn geen woorden eens besetenen: kan oock de Duyvel der blinden oogen openen?

22 Ende het was het feest der vernieuwinge des Tempels te Jerusalem/ ende het was winter.

23 Ende Jesus wandelde in den Tempel/ in het voor-hof Salomons.

24 De Joden dan omringhden hem/ende seyden tot hem/ Hoe lange houdt ghy onse ziele op? indien ghy de Christus zijt/ seght het ons vry uyt.

25 Jesus antwoordde haer/Ick heb het u geseght/ ende ghy en gelooft het niet. De wercken die ick doe in den name mijns Vaders/ die getuygen van my.

26 Maer ghy-lieden en ghelooft niet/ want ghy en zijt niet van mijne schapen/ ghelijck ick u gheseght hebbe.

27 Mijne schapen hooren mijne stemme/ ende ick kenne deselve/ ende sy volgen my.

28 Ende ick gheve haer het eeuwige leven: ende sy en sullen niet verloren gaen in der eeuwigheydt/ende niemandt en sal deselve uyt mijne handt rucken.

29 Mijn Vader diese my ghegeven

19 Sedang itou jaddi poula babanta baccaley massing massing orang Jahodi itou, tegal cattahan ini.

20 Carna banja derri dia catta; Ja adda Seitan, daan dia gila: appa mou dengar dia?

21 Jang lain catta; Ini bouckan cattahan sá orang jang di adda Seitan Seitan: Seitan pon ja adda berhole boucka matta orang bouta?

22 Daan sitou jaddi harri raya, ja menbaroukanja Kebith ca Jerusalem, daan ja adda moussim dingin.

23 Daan Jesus ja berdjalan de Kebith, de dallam roma Salomonis ca adapan itou.

24 Macca orang Jahodi dia bacoupongkanja, daan catta padanja; Brappa lama mou pegang djeuwa kita? djecalauw mou Christus, menbri tauw la kita calouwar.

25 Jesus menjauwt dia; Akou souda bri tauw mou, daan mou tjadda pitsjaja itou. Boatan jang akou boat de dallam namma Bappa akou, jang ini dia bersahit derri akou.

26 Tetapi mou tjadda pitsjaja; carna mou bouckan derri domba akou, saperti akou souda catta pada mou.

27 Domba akou dia dengar suara akou, daan akou kenelnja, daan dia icodt akou blackang.

28 Daan akou bri acan dia hidopan ter cackal itou: daan dia tjadda jaddi jelang sampey ca cackal, daan sjappa sjappa tjadda jaddi rebodt dia derri pada tangan akou.

29 Bappa akou jang dia brikanja akou,

ven heeft / is meerder dan alle / ende niemandt en kanse rucken uyt de handt mijns Vaders.

30 Ick ende de Vader zijn een.

31 De Joden dan namen wederom steenen op / om hem te steenigen.

32 Jesus antwoordde haer / Ick hebbe u vele treflicke wercken ghetoont van mijnen Vader: om welck werck van die steenight ghy my?

33 De Joden antwoordden hem / seggende / Wy en steenighen u niet over [eenigh] goet werck / maer over [Godts-]lasteringhe / ende om dat ghy een menschе zijnde u selven Godt maeckt.

34 Jesus antwoordde haer / En isser niet ghescheven in uwe Wet / Ick hebbe gheseght / ghy zijt Goden?

35 Indien [de Wet] die Goden genaemt heeft / tot welcke het woort Godts geschiedt is / ende de Schrift niet en kan gebroken worden:

36 Seght ghy-lieden [tot my /] dien de Vader geheyligh ende in de wereldt gesonden heeft / ghy lastert [Godt /] om dat ick geseght hebbe / ick ben Godts Sone?

37 Indien ick niet en doe de wercken mijns Vaders / soo en gelooft my niet:

38 Maer indien ickse doe / ende soo ghy my niet en geloovet / soo gelooft de wercken: op dat ghy meugt

akou, ja lebhe derri pada sammoa, daan sjappa sjappa ja tjadda berhole rebotnja derri pada tangan Bappa akou.

30 Akou daan Bappa sa suatu juga.

31 Sedang itou orang Iahodi menambil pongut batou poula, agar menlimparnja matti.

32 Iesus menjauwtkanja; Akou souda toundjo pada mou boatan bay banjac jang derri pada Bappa akou: sebab boatan manna derri jang ini mou menlimpar akou dengan batou batou?

33 Orang Iahodi menjauwtkanja, daan catta, Sebab boatan jang bay kita tjadda limpar mou, tetapi sebab hodjat, daan carna mou manusscia sá orang, menboatkan mou Alhatalla.

34 Iesus menjauwt dia: Bouckan souda menjurat de dallam Sabda mou; Akou souda catta; Mou ja Alha Alhatalla?

35 Djecalauw Surat Suratan souda bernamma acan dia Alhatalla, pada jang manna rawayat Alhatalla itou saidja bercatta souda, daan Surat Suratan itou tjadda berhole jaddi romba:

36 Catta mou pada akou, jang manna Bappa itou ja souda bersacti, daan souda souro de dallam dunja; Mou berhodjat, carna akou souda catta, Akou ja Anna Alhatalla?

37 Djecalauw akou tjadda boat cardjahan Bappa akou, macca jangan pitsjaja akou:

38 Daan djecalauwnja akou boat itou, djecalauw mou tjadda pitsjaja akou, macca pitsjaja boatan itou juga:

bekennen ende gelooven/dat de Vader in my is/ ende ick in hem.

39 Sy sochten dan wederom hem te grijpen / ende hy ontgingh uyt hare handt.

40 Ende hy ginck wederom over den Jordaen/tot de plaetse daer Joannes doopte / ende hy bleef aldaer.

41 Ende vele quamen tot hem ende seyden / Joannes en dede wel gheen teecken : maer alles wat Joannes van desen seyde/ was waer.

42 Ende vele gheloofden aldaer in hem.

Het xj. Capittel.

1 ENde daer was een seecker [man] kranck [ghenaemt] Lazarus / van Bethanien / uyt het vleck Marie ende haers susters Marthe.

2 (Maria nu was de ghene die den Heere gesalft heeft met salve/ende sijne voeten afghedrooght heeft met haren hayre : welcker broeder Lazarus kranck was.)

3 Sijne susters dan sonden tot hem/ seggende/ Heere/ siet/ dien ghy lief hebt/ is kranck.

4 Ende Jesus [dat] hoorende seyde / Dese kranckheydt en is niet tot der doodt/ maer ter heerlickheyt Godts:op dat de Sone Gods door deselve verheerlickt worde.

5 Jesus nu hadde Martham/ ende hare suster/ende Lazarum lief.

6 Als

agar mou berhole pitsjaja , daan tauw itou , Bappa ja adda dallam akou, daan akou de dallam dia.

39 Sedang itou dia mentjerinja tancap poula , tetapi dia berdjalan lalou derri tangan dia.

40 Macca dia pegi poula de sabrang Jordaen , ca tampat de manna Joannes menjelam doulou , daan tingal sitou.

41 Daan banjac datan padanja,daan catta ; Joannes ja tjadda boat barrang tanda: tetapi itou sammoa appa ja souda catta derri jang ini , itou benar la.

42 Daan banjac pitsjaja de dallam dia sitou.

Brentihan jang ca sa blaz. 11.

1 DAan sitou adda sá orang penjakit jang bernamma Lazarus , derri Bethanja , derri campong Marie daan soudaranja Marthe.

2 (Daan Maria itou dia, jang di souda berminjakan Tuan itou dengan minja , daan souda sapou cacki dia dengan rambodtnja : jang mannanja soudara lelacki Lazarus ja sackit.)

3 Macca doa berade porampoan souro padanja, daan catta ; Tuan, liat, ini jang tuan bercasse, dia sackit.

4 Sedang Jesus dengar itou , cattanja ; Penjakitnja tjadda sampey acan matti , tetapi acan hormat Alhatalla : agar Anna Alhatalla jaddi bermoulja derri pada itou.

5 Daan Jesus dia bercasse Martham,daan soudaranja,daan Lazarum.

6 Se-

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

6 Als hy dan gehoort hadde dat hy kranck was/ doe bleef hy [noch] twee dagē in de plaetse daer hy was.

7 Daer nae seyde hy voorder tot de Discipelen/ Laet ons wederom nae Judeam gaen.

8 De Discipelen seyden tot hem/ Rabbi/ de Joden hebben u nu [onlanghs] gesocht te steenighen/ ende gaet ghy wederom derwaerts?

9 Jesus antwoordde/ Zijnder niet twaelf uyren in den dagh? Indien yemandt in den dagh wandelt/ soo en stoot hy hem niet: overmits hy 't licht deser wereldt siet:

10 Maer indien yemandt in der nacht wandelt/ soo stoot hy hem: overmits het licht in hem niet en is.

11 Dit sprack hy: ende daer nae seyde hy tot haer/ Lazarus onse vriendt slaept: maer ick gae henen om hem uyt den slaep op te wecken.

12 Sijne Discipelen dan seyden/ Heere/ indien hy slaept/ so sal hy gesondt worden.

13 Doch Jesus hadde ghesproken van sijne doodt: maer sy meynden dat hy sprack van de ruste des slaeps.

14 Doe seyde dan Jesus tot haer vry uyt/ Lazarus is gestorven:

15 Ende ick ben blijde om uwent wille/ dat ick daer niet gheweest en ben/ op dat ghy gelooven meught: doch laet ons tot hem gaen.

16 Thomas dan/ genaemt Didymus/ seyde tot [sijne] mede-Discipelen/ Laet ons oock gaen/ op dat wy met hem sterven.

6 Sedang dia saccarang souda dengar ja adda sackit, dia tingal doa harri de tampat ca mannanja adda.

7 Daan commodjan derri pada itou dia catta pada Sahabat dia, Bear kita pegi pada Iudea poula.

8 Sahabatnja catta padanja; Rabbi, orang Iahodi dia souda tjeri mou saccarang menlimpar matti dengan batou, daan mou pegi poula ca sitou?

9 Iesus menjauwt; Bouckan adda doa blaz djam dallam saharri? Djecalauw sjappa berdjalan ca sjang, macca tjadda cattokanja: carna dia liat trang dunja ini:

10 Tetapi djecalauw sjappa berdjalan ca malam, dia cattonja: carna tjadda barrang trang de dallam dia.

11 Itounja bercatta: daan commodjan derri pada itou cattakanja; Lazarus soubat kita ja tidor: tetapi akou pegi agar gra dia bangon.

12 Sedang itou Sahabatnja catta; Tuan, djecalauw dia tidor, macca dia jaddi sombo.

13 Tetapi Iesus catta derri pada mattinja: daan dia sancka ja bercatta derri tidornja menganto itou.

14 Sedang itou Iesus cattakanja calouwar; Lazarus ja bermatti:

15 Daan akou soucka tegal mou, akou tjadda de sitou, agar mou pitsjaja: tetapi bear kita pegi.

16 Sedang itou catta Thomas (jang bernamma Didymus) pada Sahabat temanja; Bear kita pon pegi, agar kita matti dengan dia.

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

17 Jesus dan gekomen zijnde / vondt dat hy nu vier daghen in het graf geweest was.

18 (Bethania nu was nae by Jerusalem / ontrent vijftien stadien van [daer.])

19 Ende vele uyt den Joden waren gekomen tot Martham ende Mariam / op dat sy haer vertroosten souden over haren broeder.

20 Martha dan / als sy hoorde dat Jesus quam / ginck hem te gemoete: doch Maria bleef in huys sitten.

21 Soo seyde Martha dan tot Jesum / Heere / waert ghy hier geweest / soo en ware mijn broeder niet gestorven:

22 Maer oock nu weet ick / dat alles wat ghy van Godt beghheeren sult / Godt u het geven sal.

23 Jesus seyde tot haer / Uw broeder sal weder opstaen.

24 Martha seyde tot hem / Ick weet dat hy opstaen sal in de opstandinge ten laetsten dage.

25 Jesus seyde tot haer / Ick ben de opstandinghe ende het leven: die in my gelooft / sal leven / al waer hy oock gestorven:

26 Ende een peghelick die leeft / ende in my ghelooft / sal niet sterven in der eeuwighheydt. Ghelooft ghy dat?

27 Sy seyde tot hem / Jae Heere: ick hebbe gelooft / dat ghy zijt de Christus de Sone Godts / die in de wereldt komen soude.

28 Ende dit gheseght hebbende ginck

17 Macca Iesus datan daan mendapatnja, saccarang souda dia terru de dallam djaret ampat harri.

18 (Daan Bethanja adda decat Ierusalem, amphir lima blaz stady.)

19 Daan banjac derri orang Iahodi souda datan pada Martham daan Mariam, agar ja berhiborkanja derri pada soudaranja.

20 Sedang saccarang Martha dengar, Iesus ja datan, macca ja pegi sambodt dia: daan Maria doudoc de dallam roma itou.

21 Macca Martha catta pada Iesum; Tuan, djecalauw mou adda desini, soudara beta ja tjadda bermatti:

22 Tetapi akou tauw saccarang, macca appa mou handac derri Alhatalla, itou Alhatalla ja bri acan mou.

23 Iesus catta padanja, Soudara mou di jaddi bangon poula.

24 Sedang itou Martha catta, Beta tauw di jaddi bangon pada bangonan ca harri jang ter commodjan itou.

25 Iesus catta padanja; Akou bangonan daan hidopan itou: sjappa pitsjaja de dallam akou, di jaddi hidop, djecalauwnja souda bermatti pon:

26 Daan sjappa ja hidop, daan pitsjaja de dallam akou, itou tjadda bermatti sampey ca cackal itou. Mou pitsjaja itou?

27 Dia catta padanja; Ja Tuan: beta pitsjaja itou, mou ja Christus Anna Alhatalla, jang jaddi datan de dunja.

28 Daan sedang ja souda catta itou, dia

ginck hy henen / ende riep Mariam hare suster heymelick / seggende / De Meester is daer / ende hy roept u.

29 Dese als sy [dat] hoorde / stont haestelick op / ende ginck tot hem.

30 (Jesus nu en was noch in het vleck niet ghekomen: maer was in de plaetse / daer hem Martha te gemoet gekomen was.)

31 De Joden dan die met haer in het huys waren / ende haer vertroosteden / siende Mariam dat sy haestelick opstondt / ende uytginck / volghden haer / seggende / Sy gaet nae het graf / op dat sy aldaer weene.

32 Maria dan / als sy quam daer Jesus was / ende hem sagh / viel aen sijne voeten / seggende tot hem / Heere / indien ghy hier gheweest waert / soo en ware mijn broeder niet ghestorven.

33 Jesus dan als hy haer sagh weenen / ende de Joden die met haer quamen / [oock] weenen / werdt hy seer beweeght in den geest / ende ontroerde hem selven.

34 Ende seyde / Waer hebt ghy hem gheleght? Sy seyden tot hem / Heere / komt ende siet het.

35 Jesus weende.

36 De Joden dan seyden / Siet / hoe lief hy hem hadde.

37 Ende sommige uyt haer seyden / En konde hy / die de oogen des blinden gheopent heeft / niet maecken / dat oock dese niet gestorven en ware?

38 Jesus dan wederom in hem sel-

dia pegi daan pangil Maria soudaranja sembounjy, daan catta; Tuan adda de sini, daan ja pangil mou.

29 Sedang jang ini dengar itou, ja sá gra bangon, daan datan padanja.

30 (Carna Iesus boullum sampey ca campong orang itou: tetapi adda de tampat sitou, de manna Martha souda bertemou acanja.)

31 Macca orang Iahodi jang adda dengan dia de dallam roma, daan berhiborkanja, sedangnja liat Maria sa gra bangon, daan pegi, macca dia icodtnja ca blackang, daan catta; Dia pegi ca djerat, agar dia menangis sitou.

32 Sedang Maria sampey de manna Iesus ja adda, daan menliat dia, ja soudjut pada cackinja, daan catta padanja; Tuan, djecalauw mou adda de sini, macca soudara beta ja tjadda bermatti.

33 Sedang saccarang Iesus ja liat dia menangis, daan orang Iahodi pon menangis, jang datan dengan dia, dia jaddi begra dallam arohanja, daan bagra acanja sandiri.

34 Macca dia catta, De manna mou terrukanja? Dia catta padanja; Tuan, camare la daan menliat itou.

35 Iesus ja menangis.

36 Macca orang Iahodi catta; Liat, bagimanna ja casse-acanja.

37 Daan barrang orang derri dia catta; Ini jang dia souda boucka matta orang bouta, ja tjadda berhole boat, jang ini jangan la matti?

38 Macca Iesus souda morca poula de

selven seer beweeght zijnde / quam tot het graf: ende het was een speloncke/ende eenen steen was daer op geleght.

39 Jesus seyde/ Neemt den steen wech. Martha de suster des gestorvenen seyde tot hem / Heere / hy rieckt nu al / want hy heeft vier dagen [aldaer gelegen.]

40 Jesus seyde tot haer / Hebbe ick u niet geseght/ dat/ soo ghy ghelooft / ghy de heerlickheydt Godts sien sult ?

41 Sy namen dan den steen wech/ daer de gestorvene lagh. Ende Jesus hief de oogen opwaerts / ende seyde / Vader / ick dancke u / dat ghy my gehoort hebt.

42 Doch ick wist dat ghy my altijdt hoort: maer om der schare wille / die rontom staet / hebbe ick [dit]geseght/op dat sy souden gelooven/ dat ghy my gesonden hebt.

43 Ende als hy dit geseght hadde / riep hy met grooter stemme / Lazare komt uyt.

44 Ende de ghestorvene quam uyt/gebonden aen handen ende voeten met graf-doecken/ende sijn aenghesicht was omwonden met eenen sweet-doeck. Jesus seyde tot haer / Ontbindt hem/ende laet hem henen gaen.

45 Vele dan uyt de Joden / die tot Mariam gekomen waren / ende aenschouwt hadden het gene Jesus gedaen hadde/ geloofden in hem.

46 Maer sommighe van haer gin-

de dallam sandiri, sampey pada djerat itou: daan itou suatu grongong, daan suatu batou ja adda terru ca atas itou.

39 Jesus catta; Ambil pegi batou itou. Martha soudara orang bermatti itou catta padanja; Tuan, ja bouso saccarang, carna ampat harri ja souda terrukanja de sitou.

40 Jesus catta pada dia, Akou bouckan souda catta pada mou, djecalauw mou pitsjaja, mou jaddi liat mahamoulja Alhatalla itou?

41 Macca dia ambil batou derri tampat jang ca manna sá bermatti souda terru acan. Daan Jesus dia tjela mattanja ca atas, daan catta; Bappa, akou trima casse acan tuan, macca tuan souda mendengar akou.

42 Daan akou tauw, tuan mendengarkan akou pada gnap wachtou: tetapi sebab cauwan itou, jang dia badiri calouling, akou souda catta ini, agar dia pitsjaja, tuan souda souro akou.

43 Sedang dia souda catta itou, dia batria dengan suara sangat; Lazare mare la calouwar.

44 Daan jang bermatti itou ja datan calouwar, bericadt de tangan daan cacki dengan caïn djerat, daan moucanja toudong dengan caïn menjapoblo. Jesus catta padanja; Ouray dia, daan bearnja berdjalan.

45 Macca banja derri orang Jahodi, jang souda datan pada Mariam, daan menliat appa Jesus ja souda boat, pitsjaja de dallam dia.

46 Tetapi barrang orang derri dia ja

gingē tot de Phariseen/eñ seyden tot haer het gene Jesus gedaen hadde.

47 De Over-priesters dan ende de Phariseen vergaderden den Raedt/ ende seyden / Wat sullen wy doen? want dese mensche doet vele teeckenen.

48 Indien wy hem alsoo laten [gewoorden/] sy sullen alle in hem gelooven / ende de Romeynen sullen komen/ende wech-nemen beyde onse plaetse ende volck.

49 Ende een uyt haer / [namelick] Cajaphas/ die des selven jaers Hooge-priester was/ seyde tot haer/ Ghy en verstaet niets:

50 Noch ghy en [bedenckt] niet/ dat het ons nut is / dat een mensche sterve voor het volck / ende het gheheele volck niet verloren en gae.

51 Ende dit seyde hy niet uyt hem selven: maer zijnde Hooge-priester des selven jaers / prophateerde hy / dat Jesus sterven soude voor het volck:

52 Ende niet alleen voor dat volck / maer op dat hy oock de kinderen Godts / die verstroyt waren / tot een soude vergaderen.

53 Van dien dagh dan af raedtslaeghden sy te samen / dat sy hem dooden souden.

54 Jesus dan en wandelde niet meer vryelick onder de Joden: maer gingh van daer nae het landt by de woestijne/ nae de stadt genaemt Ephraim: ende verkeerde aldaer met sijne Discipelen.

55 En=

ja pegi pada Pharisey, daan catta padanja appa Iesus ja souda boat.

47 Macca Himam Himam besar daan Pharisey itou berhimpon orang Pitsjara, daan catta; Appa kita menboat? carna manusscia saorang ini ja boat tanda tanda banja.

48 Djecalauw kita menbearnja bagitou, macca orang sammoa jaddi pitsjaja de dallam dia, macca orang Romani jaddi datan, daan menambil tampat daan orang kita pegi.

49 Daan sá orang derri dianja, jang bernamma Caïphas, jang dia sa tauwan itou ja Himam besar, catta padanja; Mou sammoa tjadda tauw,

50 Daan mou tjadda kira, macca adda bay pada kita, manusscia sá orang matti sebab rayat, macca jangan sagala oumat benaassa.

51 Daan itou ja tjadda catta derri sandiri: tetapi carna dia sa tauwan itou Himam besar, macca dia bernabbihi itou, Iesus ja adda bermatti sebab oumat:

52 Daan bouckan hanja pada orang itou, tetapi pon agar dia berhimpon samma anna Alhatalla jang tjerey merey itou.

53 Derri pada saharri itou ja pitsjara samma, agar ja bermattikanja.

54 Macca Iesus tjadda berdjalan lagi ca adapan gnap orang orang Iahodi: tetapi pegi derri sitou pada suatu tampat decat rimba, pada negri saboa jang bernamma Ephraïm: daan de sitou dia couling couling dengan Sahabatnja.

55 Daan

55 Ende het Paſcha der Joden was nae by / ende vele uyt dat landt gingen op nae Jeruſalem voor het Paſcha / op dat ſy haer ſelven reynighden.

56 Sy ſochten dan Jeſum / ende ſeyden onder malkanderen / ſtaende in den Tempel / Wat dunckt u? [Dunckt u] dat hy niet komen en ſal tot het Feeſt?

57 De Over-prieſters nu ende de Phariſeen hadden een gebodt gegeven / dat ſoo yemandt wiſte waer hy was / hy het ſoude te kennen geven / op dat ſy hem mochten vangen.

55 Daan Paſſcha orang Iahodi ja adda decat, daan banja derri tampat itou ja pegi ney ca Ieruſalem, doulou derri pada Paſſcha lagi, agar dia tjutgikanja.

56 Macca dia tjeri Ieſum, daan catta maſſing maſſing, badiri de Kebith; Appa kira ja tjadda datan acan Paſſcha?

57 Daan Himam beſar daan Phariſey itou ja ſouda bri ſuatu ſabda, djecalauw ſjappa tauw de mannanja adda, itou dia bri tauwkan, agar ja berhole tancap dia.

Het xij. Capittel.

1 JEſus dan quam ſes daghen voor het Paſcha te Bethanien / daer Lazarus was / die geſtorven was geweeſt / welcken hy opgeweckt hadde uyt den dooden.

2 Sy bereydden hem dan aldaer een avondmael / ende Martha diende: ende Lazarus was een van de gene die met hem aenſaten.

3 Maria dan genomen hebbende een pondt ſalve van onvervalſchte ſeer koſtelicke Nardus / heeft de voeten Jeſu geſalft / ende met haren hayre ſijne voeten afgedroogt / ende het huys wierdt vervult van den reuck der ſalve.

4 Soo ſeyde dan een van ſijne Diſcipelen / [namelick] Judas Simonis

Brentihan jang ca doa blaz. 12.

1 MAcca nam harri doulou derri pada Paſſcha itou, macca Ieſus datan ca Bethanja, ca manna Lazarus adda, jang bermatti ini, jang manna ja ſouda gra bangon derri pada mattinja.

2 Macca dia berhadirkanja de ſitou ſuatu djamohan de petang, daan Martha ja toulongnja: daan Lazarus ja ſuatu jang doudoc dengan dia ca couda couda la.

3 Sedang itou Maria ja menambil ſa catti minja Nardi jang benar benar daan berherga itou, daan berminjami acan cacki Ieſu, daan ſapou cacki dia dengan rambodtnja, macca roma ja jaddi pouno derri bauw minja itou.

4 Macca catta ſaorang derri Sahabatnja, [catauwi] Judas Simonis Iſcarioth,

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

monis Iscariot die hem verraden soude /

5 Waerom en is dese salve niet verkocht voor drye honderdt penningen/ ende den armen gegeven?

6 Ende dit seyde hy/ niet om dat hy besorght was voor den armen / maer om dat hy een dief was / ende hadde de burse / ende droegh het gene gegeven wierdt.

7 Jesus dan seyde/ Laet af van haer: Sy heeft dit bewaert teghen den dagh mijner begravenisse.

8 Want de arme hebt ghy-lieden altijdt met u/ maer my en hebt ghy niet altijdt.

9 Een groote schare dan der Joden verstondt dat hy aldaer was: ende quamen niet alleen om Jesus wille/ maer op dat sy oock Lazarum souden sien / dien hy uyt den dooden opgeweckt hadde.

10 Ende de Over-priesters beraedtslaeghden / dat sy oock Lazarum dooden souden.

11 Want vele van de Joden gingen henen om sijnent wille/ ende geloofden in Jesum.

12 Des anderen daegs een groote schare/ die tot het Feest gekomen was/ hoorende dat Jesus nae Jerusalem quam /

13 Namen de tacken van palmboomen / ende ginghen uyt hem te gemoete/ ende riepen/ Hosanna/ gesegent [is] hy die komt in den name des Heeren/ [hy die is] de Koningh Israels.

rioth, jang dia adda hismou acanja;

5 Appa sebab minja itou tjadda jaddi menjuwel pada tiga ratus keping dinnar, daan menbrinja acan orang cassian?

6 Daan ini ja tjadda catta carna dia tsinta acan orang cassian itou, tetapi carna dia sa orang mentsjuri, daan dia adda jang pondi, daan dia bauwa itou jang jaddi balanja.

7 Macca Jesus catta; Bearnja: Dia terru ini sampey sa harri batanam akou.

8 Carna orang jang cassian gnap wachtou mou ja adda dengan mou, tetapi akou mou tjadda la gnap wachtou.

9 Macca orang Jahodi sa cauwan besar ja tauw di adda de sitou: daan dia datan bouckan hanjac sebab Jesum, tetapi pon agar dia berhole liat Lazarum, jang manna dia souda gra bangon derri mattinja.

10 Daan Himam Himam besar itou dia pegang pitsjara, agar ja pon bri matti Lazarum itou.

11 Carna tegal dia macca banjac orang Jahodi pegi, daan pitsjaja de dallam Jesum.

12 Isoc sa harri lain, orang suatu cauwan besar, jang souda datan ca harra Raya, dengar Jesus datan ca Jerusalem;

13 Macca dia menambil tanckey tanckey pohon chorma, daan pegi calouwar bertemou acanja, daan batria; Hosanna, paliharala dia jang datan sitou de dallam namma Tuan, jang Radgja Israël,

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

14 Ende Jesus vondt eenen jongen ezel/ende sat daer op: gelijck geschreven is/

15 En vreest niet ghy dochter Sion: siet/uw' Koningh komt sittende op het veulen eener ezelinne.

16 Doch dit en verstonden sijne Discipelen in het eerste niet: maer als Jesus verheerlickt was/doe wierden sy indachtigh dat dit van hem gheschreven was/ende [dat] sy hem dit gedaen hadden.

17 De schare dan die met hem was/getuyghde dat hy Lazarum uyt het graf gheroepen/ende hem uyt den dooden opgeweckt hadde.

18 Daerom gingh oock de schare hem te ghemoete/overmidts sy gehoort hadde/dat hy dat teecken ghedaen hadde.

19 De Phariseen dan seyden onder malkanderen/Siet ghy [wel] dat ghy gantsch niet en vordert? siet/de[geheele]wereldt gaet hem na.

20 Ende daer waren sommige Griecken uyt de gene die opghekomen waren/op dat sy op 't feest souden aenbidden:

21 Dese dan gingen tot Philippum/die van Bethsaida in Galilea was/ende baden hem/segghende/Heere/wy wilden Jesum [wel] sien.

22 Philippus quam/ende seyde het Andree: ende Andreas ende Philippus wederom seyden het Jesu.

23 Maer Jesus antwoordde haer/

14 Daan Iesus ja bertemou cladey kitsgil saekor, daan doudoc ca atas itou: saperti souda dia menjurat,

15 Jangan tacodt mou anna porampoan Sion itou: liat, Radgja mou datan berdoudoc pada anna cladey betinja.

16 Daan moula Sahabatnja ja tjadda mengartikan ini: tetapi wachtou Jesus ja souda bermalum, dia ingat itou souda menjurat derri dia, daan souda dia boat acanja.

17 Macca cauwan itou jang adda dengan dia, menbri sahitan dia pangil Lazarum derri djeratnja, daan gra acan bangonja derri antara orang matti.

18 Carna itou cauwan jang ini datan bertemou acanja, carna dia souda dengar ja adda boat tanda itou.

19 Macca Pharisey itou catta massing massing, Mou sammoa liat tjadda berhole menang? liat, gnap dunja souda peginja ca blackang.

20 Daan de sitou adda barrang orang Grecey, tjampor pada itou jang souda datan ney, agar sombajang de harri raya:

21 Macca jang ini pegi pada Philippum, jang manna derri Bethsaïda ca Galilea, daan minta acan, cattanja; Tuan, kita handac liat Iesum.

22 Philippus datan, daan catta itou pada Andream: daan poula Andreas daan Philippus ja cattakan Iesu.

23 Daan Iesus menjauwtkanja, daan

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

haer/ segghende/ De uyre is ghekomen / dat de Sone des menschen sal verheerlickt worden.

24 Voorwaer/voorwaer segghe ick u / Indien het terwen-graen in de aerde niet en valt ende sterft / soo blijft het selve alleen : maer indien het sterft/ soo brengt het veel vrucht voort.

25 Die sijn leven lief heeft/sal het selve verliesen : ende die sijn leven haet in dese wereldt / sal het selve bewaren tot het eeuwige leven.

26 Soo yemandt my dient / die volge my : ende daer ick ben / aldaer sal oock mijn dienaer zijn. Ende soo yemandt my dient/de Vader sal hem eeren.

27 Nu is mijn ziele ontroert: ende wat sal ick seggen? Vader / verlost my uyt dese uyre. Maer hierom ben ick in dese uyre gekomen.

28 Vader / verheerlickt uwen Name. Daer quam dan een stemme uyt den hemel/[seggende/] Ende ick hebbe [hem] verheerlickt / ende ick sal [hem] wederom verheerlicken.

29 De schare dan die daer stont / ende [dit] hoorde / seyde datter een donderslagh geschiedt was. Andere seyden / Een Enghel heeft tot hem gesproocken.

30 Jesus antwoordde ende seyde / Niet om mijnent wille is dese stemme gheschiedt / maer om uwent wille.

daan catta; Sa coutica itou ja souda sampey, agar Annac lelacki manusscia menjaddi bermahamouljala.

24 Sabenar benar akou cattakan mou, Melainkan bidgi gendum ja adda djato de dallam tanna daan bouro, macca ja tingal sandiri: tetapi djecalauw itou matti, macca baboa lebat.

25 Sjappa dia casse hidopanja, dia jaddi jelang itou: daan sjappa bintsi pada hidopnja de dunja ini, dia jaddi pegang itou sampey ca hidopan ter cackal itou.

26 Djecalauw sjappa tourutkan akou, bearnja icodtkan akou blackang: daan de manna akou adda, de sitou pon adda souroan akou. Daan djecalauw sjappa sjappa tourut akou, Bappa di jaddi hormatkanja.

27 Daan saccarang roussa la djeuwa akou: daan appa akou jaddi catta? Bappa, toulong akou derri sa djam ini. Tetapi tegal itou akou souda sampey de djam jang ini.

28 Bappa, bermalum la Namma mou. Macca datan sitou suara suatu derri langit, [daan catta;] Akou souda bermalum dia, daan jaddi bermalumkan dia poula.

29 Cauwan orang jang dia badiri sitou, daan souda dengar itou, catta; ja adda jaddi suatu boungnihan gouro. Jang lain catta, Meliacat itou ja souda bercatta dengan dia.

30 Iesus menjauwt daan catta; Suara jang ini bouckan jaddi sebab akou, tetapi sebab mou juga.

31 Nu is het oordeel deser werelt: nu sal de Overste deser wereldt buyten geworpen worden.

32 Ende ick / soo wanneer ick van der aerde sal verhooght zijn / salse alle tot my trecken.

33 (Ende dit seyde hy / beteeckenende hoedanigen doodt hy sterven soude.)

34 De schare antwoordde hem / Wy hebben uyt de Wet ghehoort / dat de Christus blijft inder eeuwigheyt: ende hoe seght ghy / dat de Sone des menschen moet verhooght worden? Wie is dese Sone des menschen?

35 Jesus dan seyde tot haer / Noch eenen kleynen tijt is het licht by u-lieden: wandelt terwijle ghy het licht hebt / op dat de duysternisse u niet en bevanghe. Ende die in de duysternisse wandelt / en weet niet waer hy henen gaet.

36 Terwijle ghy het licht hebt / gelooft in het licht / op dat ghy kinderen des lichts meught zijn. Dese dinghen sprack Jesus: ende wechgaende verberghde hy hem van haer.

37 Ende hoewel hy soo vele teeckenen voor haer ghedaen hadde / [nochtans] en gheloofden sy in hem niet:

38 Op dat het woort Esaie des Propheten vervult wierde / dat hy ghesproken heeft / Heere / wie heeft onse predikinge ghelooft? ende wien is de arm des Heeren geopenbaert?

39 Daerom en konden sy niet geloo-

31 Saccarang la houccuman dunja itou: saccarang menjaddi boang calouwar jang ter lebhe besar dunja itou.

32 Daan tattcalla akou souda jaddi tingi derri boumi, macca akou terreacanja sammoa pada akou sandiri.

33 (Ini dia catta, mengartikanja ja bermatti djenis maodt appa.)

34 Jang cauwan orang itou dia menjauwtkanja; Kita souda dengar derri Sabda, Christus itou ja tingal ter cackal sacali: daan bagimanna mou catta, Anna lelacki manusscia ja adda gouna bertingi? Sjappa la Anna lelacki manusscia jang ini?

35 Sedang itou Iesus catta padanja; Wachtou sedekit suatu adda tjuwatja dengan mou: berdjalan la salama mou adda trang itou, agar jang glap itou jangan bacoupong mou. Carna sjappa berdjalan de glap, tjadda tauw de manna ja pegi.

36 Wachtou mou adda tjuwatja itou lagi, macca pitsjaja de dallam tjuwatja, agar mou berhole jaddi anna anna trang itou. Ini la Iesus catta: daan ja pegi bersemoungni acanja.

37 Daan brappa tanda tanda bagitou ja souda boat ca adapan dia, macca tjadda pitsjaja de dallam dia juga:

38 Agar cattahan Nabbi Esaja menjaddi pouno, jang mannanja souda catta; Tuan, sjappa ja adda pitsjaja cattahan kita? daan pada sjappa ja souda bermalum tangan Alhatalla?

39 Carna itou dia tjadda berhole pits-

geloouen/ dewijle Esaias wederom geseght heeft/

40 Hy heeft hare oogen verblint/ ende haer herte verhardt: op dat sy met de ooghen niet en sien/ ende met het herte [niet] en verstaen/ ende sy bekeert worden/ ende ick haer genese.

41 Dit seyde Esaias/ doe hy sijne heerlickheyt sagh/ ende van hem spraek.

42 Nochtans gheloofoen oock selfs vele uyt den Oversten in hem: maer om der Phariseen wille en beleden sy 't niet/op dat sy uyt de Synagoge niet en souden ghewoorpen worden.

43 Want sy hadden de eere der menschen liefs/ meer dan de eere Godts.

44 Ende Jesus riep/ ende seyde/ Die in my gelooft/ en gelooft in my niet/ maer in den ghenen die my gesonden heeft.

45 Ende die my siet/ die siet den genen die my gesonden heeft.

46 Ick ben een licht in de werelt gekomen/ op dat een yegelick die in my ghelooft/ in de duysternisse niet en blijve.

47 Ende indien yemandt mijne woorden gehoort/ ende niet gelooft en sal hebben/ ick en oordeele hem niet. Want ick en ben niet gekomen op dat ick de wereldt oordeele/ maer op dat ick de wereldt saligh make.

48 Die my verwerpt/ ende mijne woorden niet en ontfanght/heeft die hem oordeelt: het woordt dat ick

pitsjaja, carna Esajas catta poula;

40 Dia souda boat bouta mattanja, daan menboat cras hattinja: agar ja tjadda liat dengan matta, daan dengan hattinja jangan mengarti, daan janganja berhouba, daan akou jangan bersombo-acanja.

41 Ini Esajas catta, sedang dia liat mahamouljanja, daan catta derri dia.

42 Wallakjan pon banja orang derri jang Besar ja pitsjaja de dallam dia: tetapi sebab Pharisey dia tjadda mengakou itou, agar ja tjadda jaddi boang derri Berhimponan orang.

43 Carna ja lebhe casse hormat orang manusscia, derri pada hormat Alhatalla.

44 Macca Jesus batria, daan catta; Sjappa pitsjaja de dallam akou, itou tjadda pitsjaja dallam akou, tetapi dallam itou jang dia souda souro akou.

45 Daan sjappa dia liat akou, ja liat ini jang dia souda souro akou.

46 Akou la suatu tjuwatja datan de dunja, agar sjappa dia pitsjaja de dallam akou, jangan ja tingal de glap itou.

47 Daan djecalauw sjappa sjappa ja dengar cattahan akou, daan tjadda pitsjaja, akou tjadda berharam dia. Carna akou bouckan datan agar haram dunja, tetapi agar menboat moamin dunja itou.

48 Sjappa dia boang acã beta daã tjadda trima cattahan akou, ja adda suatu jãg dia houccumkanja: cattahan jang

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

gesprooken hebbe/dat sal hem oordeelen ten laetsten dage.

49 Want ick en hebbe uyt my selven niet gesproken: maer de Vader die my gesonden heeft / die heeft my een gebodt gegeven/ wat ick seggen sal/ ende wat ick spreecken sal.

50 Ende ick weet dat sijn gebodt het eenwige leven is. Het gene ick dan spreecke/ dat spreecke ick alsoo / gelijck my de Vader geseght heeft.

Het xiij. Capittel.

1 ENde voor het feest van het Pascha / Jesus wetende dat sijne uyre gekomen was/dat hy uyt dese wereldt sonde overgaen tot den Vader/alsoo hy de sijne/die in de wereldt waren / lief gehadt hadde / soo heeft hyse lief ghehadt tot den eynde.

2 Ende als het Avondtmael gedaen was (doe nu de Duyvel in het herte van Judas Simonis Iscariot gegeven hadde/dat hy hem verraden sonde /)

3 Jesus / wetende dat de Vader hem alle dingen in de handen gegeven hadde / ende dat hy van Godt uytgegaen was/ ende tot Godt henen ginck /

4 Stondt op van het Avondtmael/ende leyde [sijne] kleederen af/ ende nemende eenen lijnen doeck/ omgordde hem selven.

5 Daer nae goot hy water in het becken / ende begon de voeten der Discipelen te wasschen / ende af te droo-

souda bercatta , itou jaddi houccum dia ca harri jang commodjan.

49 Carna akou tjadda catta derri pada akou sandiri : tetapi Bappa jang dia souda souro akou , itou dia brikan akou suatu sabda , appa akou jaddi boat , daan appa akou jaddi catta.

50 Daan akou tauw , sabda dia ja hidopnja ter cackal itou. Barrang appa beta catta , ini akou catta , saperti Bappa akou souda dia bri tauw akou.

Brentihan jang ca tiga blaz. 13.

1 DAan doulou derri pada harri raya Passcha itou , Jesus tauw couticanja souda sampey , ja adda pegi derri dunja ini sampey Bappa itou , commodjan ja souda casse ampounja dia itou, jang dia adda de dunja , bagitou dia souda cassekanja sampey ca oudjong.

2 Daan sedangnja souda maccan malam , (sedang Seitan saccarang souda bri massoc hatti Jude Simonis Iscarioth , berhismoukan dia ;)

3 Sedang Jesus tauw Bappa ja souda bri appa sammoa de dallam tangan dia , daan ja souda pegi calouwar derri Alhatalla , daan pegi pada Alhatalla juga ;

4 Ja bangon derri maccan petang itou , daan dia terru tourong packeyanja , daan dia ambil caïn suatu , daan icadt pinganja.

5 Commodjan derri pada itou dia touwang ajer pada suatu batil , daan ja mouley basso cacki Sahabat Sahabatnja ,

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

droogen met den lijnen doeck / daer mede hy omgordt was.

6 Hy dan quam tot Simon Petrus / ende die seyde tot hem / Heere / sult ghy my de voeten wasschen?

7 Jesus antwoordde ende seyde tot hem / Dat ick doe en weet ghy nu niet / maer ghy sult het nae desen verstaen.

8 Petrus seyde tot hem / Ghy en sult mijne voeten niet wasschen in der eeuwigheydt. Jesus antwoordde hem / Indien ick u niet en wassche / ghy en hebt gheen deel met my.

9 Simon Petrus seyde tot hem / Heere / niet alleen mijne voeten / maer oock de handē ende het hooft.

10 Jesus seyde tot hem / Die gewasschen is en heeft niet van noode dan de voeten te wasschen / maer is geheel reyn. Ende ghy-lieden zijt reyn / doch niet alle.

11 Want hy wist wie hem verraden soude: daerom seyde hy / Ghy en zijt niet alle reyn.

12 Als hy dan hare voeten ghewasschen / ende sijne kleederen ghenomen hadde / sat hy wederom aen / ende seyde tot haer / Verstaet ghy wat ick u-lieden gedaen hebbe?

13 Ghy heet my Meester / ende Heere / ende ghy seght wel: want ick ben het.

14 Indien dan ick / de Heere ende de Meester / uwe voeten gewasschen hebbe / soo zijt ghy oock schuldigh malkanders voeten te wasschen.

15 Want

nja, daan menjapo dengan caïn itou jang dia souda icadt de pingang.

6 Macca ja datan pada Simon Petrus, daan itou catta padanja; Tuan, mou jaddi basso cacki akou?

7 Iesus menjauwt daan catta padanja; Appa akou boat, mou tjadda tauw saccarang, tetapi commodjan mou menjaddi tauw itou.

8 Petrus catta padanja, Tuan tjadda jaddi basso cacki akou sampey ca cackal. Iesus menjauwt dia, Djecalauw akou tjadda jaddi basso mou, macca mou tjadda bagian dengan akou.

9 Simon Petrus catta padanja; Tuan, bouckan cacki saidja, tetapi tangan dengan cappalla pon.

10 Iesus catta pada dia, Sjappa souda basso, tjadda oussa basso, hanja cacki itou, tetapi dia tjutgi sacali. Daan mou adda tjutgi, tetapi bouckan sammoa.

11 Carna dia tauw ini jang di jaddi hismoukanja: carna itou dia catta; Mou bonckan tjutgi sammoa.

12 Sedang dia saccarang souda basso cackinja sammoa, daan souda ambil caïnja, ja doudoc ca couda couda poula, daan catta padanja; Mou tauw appa akou souda boat pada mou?

13 Mou bernamma akou Gourou, daan Tuan, daan mou catta bay: carna akou ja.

14 Macca djecalauw akou, jang dia Tuan daan Gourou mou, ja souda basso cacki mou, macca bagitou pon patut mou basso cacki suatu pada jang lain.

15 Car-

15 Want ick hebbe u een exempel gegeven / op dat ghelijckerwijs ick u gedaen hebbe / ghy-lieden oock doet.

16 Voorwaer / voorwaer segghe ick u / Een dienst-knecht en is niet meerder dan sijn heere / noch een gesante meerder dan die hem gesonden heeft.

17 Indien ghy dese dingen weet / saligh zijt ghy soo ghy deselve doet.

18 Ick en segghe niet van u allen: ick weet welcke ick uytverkoren hebbe: maer [dit geschiedt] op dat de Schrift vervult werde / Die met my het broodt eet / heeft teghen my sijn versen opgeheven.

19 Van nu segge ick het u lieden / eer het geschiedt is / op dat wanneer het geschiedt sal zijn / ghy gelooven meught dat ick het ben.

20 Voorwaer / voorwaer segghe ick u / Soo ick yemandt sende / wie [dien] ontfanght / die ontfanght my: ende wie my ontfanght / die ontfanght hem die my gesonden heeft.

21 Iesus dese dinghen gheseght hebbende / wierdt ontroert in den gheest / ende betuyghde / ende seyde / Voorwaer / voorwaer segghe ick u / dat een van u-lieden my sal verraden.

22 De Discipelen dan saghen op malkanderen / twijfelende van wien hy [dat] seyde.

23 Ende een van sijne Discipelen was aensittende in den schoot Iesu / welcken Iesus liefhadde.

24 Si-

15 Carna akou souda brikan mou suatu tanda, agar saperti akou souda menboat acan mou, mou pon boat demikjan juga.

16 Sabenar benar akou cattakan mou, Souroan tjadda lebhe derri pada tuanja, lagi jang ca souro tjadda lebhe derri pada itou jang dia souda souro dia.

17 Djecalauw mou adda tauw ini, macca mou moamin djecalauw mou boat itou.

18 Akou bouckan catta derri mou sammoa: akou tauw jang manna akou souda menpile: tetapi agar Penjurat itou menjaddi pouno; Itou jang dia maccan roti dengan akou, ja souda ancat cackinja pada akou.

19 Derri pada saccarang akou catta acan mou, doulou derri pada jaddi itou, agar tattcalla souda jaddi, mou berhole pitsjaja itou akou ja.

20 Sabenar benar akou cattakan mou, Sjappa sambot jang akou jaddi souro, dia sambot akou: daan sjappa sambot akou, dia sambot ini jang souda souro akou.

21 Sedang Iesus souda catta itou, di jaddi bagra de dallam aroha, macca bersahit, daan catta; Sabenar benar akou catta mou, saorang derri mou di jaddi hismoukan akou.

22 Sedang itou Sahabat Sahabat ja liat suatu pada jang lain, bercalouwi derri sjappa ja catta itou.

23 Daã adda saorang derri Sahabatnja doudoc ca couda couda pada paha Iesu, jang manna Iesus ja adda casse.

24 Mac-

24 Simon Petrus dan wenckte desen/dat hy vragen soude/wie hy doch ware van welcken hy [dit]seyde.

25 Ende dese vallende op de borst Jesu / seyde tot hem / Heere / wie is het?

26 Jesus antwoordde/ Dese is het dien ick de bete / als ick'se inghedoopt hebbe/geven sal: Ende als hy de bete ingedoopt hadde / gaf hyse Jude Simonis Iscariot.

27 Ende nae de bete / doe voer de Satan in hem. Jesus dan seyde tot hem/ Dat ghy doet/ doet het haestelick.

28 Ende dit en verstondt niemandt der gene die aensaten / waer toe hy hem [dat] seyde.

29 Want sommige meynden/dewijle Judas de burse hadde / dat hem Jesus seyde / Koopt het ghene wy van noode hebben tot het Feest/ ofte / dat hy den armen wat gheven soude.

30 Hy dan de bete genomen hebbende gingh terstont uyt. Ende het was nacht.

31 Als hy dan uytgegaen was / seyde Jesus / Nu is de Sone des menschen verheerlickt / ende Godt is in hem verheerlickt.

32 Indien Godt in hem verheerlickt is / soo sal oock Godt hem verheerlicken in hem selven/ ende hy sal hem terstondt verheerlicken.

33 Kinderkens/noch eenen kleynen

24 Macca Simon Petrus ja lymbeyacan jang ini,agar dia tanja,sjappa dia derri manna ja catta itou.

25 Daan itounja sandar pada dada Iesu, daan catta acanja; Tuan, sjappa dia?

26 Iesus menjauwt; Itou dia, jang akou jaddi bri sa suap jang menjelop itou: Daan sedangnja souda menjelop sa suap itou, ja brikanja Iude Simonis Iscarioth.

27 Daan commodjan sa suap itou, macca Seitan ja adda massoc de dallam dia. Macca Iesus catta padanja; Appa mou boat,menboat itou sagrala.

28 Daan sjappa sjappa jang doudoc ca couda couda itou, tjadda tauw appa moula ja catta itou padanja.

29 Carna barrang derri dia sancka, tegal Iudas ja pegang pondi, Iesus souda catta padanja; Beli appa kita bergouna pada harri Raya itou: atauwa, ja menbri barrang appa pada orang orang jang cassian.

30 Macca sedang dia souda sambot sa suap itou,sabontar ja pegi calouwar. Daan ja adda malam.

31 Sedang dia souda pegi calouwar, catta Iesus; Saccarang Anna lelacki manusscia ja souda bermoulja, daan Alhatalla ja souda mahamouljakan de dallam dia.

32 Djecalauw Alhatalla souda bermoulja de dallam dia, macca Alhatalla ja mahamouljakanja pon de dallam dia sandiri, daan sabontar dia jaddi mahamouljakanja.

33 Anna anna, lagi sedekit akou

adda

nen [tijdt] ben ick by u. Ghy sult my soecken/ende gelijck ick den Joden gheseght hebbe/ Daer ick henen gae en kont ghy niet komen / [alsoo] segge ick u-lieden nu oock.

34 Een nieuw' ghebodt gebe ick u / dat ghy malkanderen lief hebt. Gelijck ick u lief gehadt hebbe / dat oock ghy malkanderen lief hebt.

35 Hier aen sullen sy alle bekennen / dat ghy mijne Discipelen zijt / soo ghy liefde hebt onder malkanderen.

36 Simon Petrus seyde tot hem/ Heere / waer gaet ghy henen? Jesus antwoordde hem / Daer ick henen gae / en kont ghy my nu niet volgen: maer ghy sult my namaels volgen.

37 Petrus seyde tot hem / Heere/ waerom en kan ick u nu niet volgen? Ick sal mijn leven voor u setten.

38 Jesus antwoordde hem/ Sult ghy u leven voor my setten? Voorwaer/voorwaer segge ick u/ de haen en sal niet kraeyen/ tot dat ghy my driemael verloochent sult hebben.

Het xiiij. Capittel.

1 UW' herte en worde niet ontroert: ghy-lieden ghelooft in Godt/ gelooft oock in my.

2 In het huys mijns Vaders zijn vele woonmgen: andersins soo sonde

adda dengan mou. Mou jaddi tjeri akou, daan saperti akou souda catta pada orang Jahodi, De manna akou pegi, mou tjadda berhole sampey sitou; [bagitou] akou catta pada mou pon saccarang.

34 Suatu sabda barou akou brikna mou, agar mou casse sa suatu pada jang lain. Saperti akou souda casse pada mou sammoa, macca mou pon casse sa suatu pada jang lain.

35 Pada ini sa gnap orang jaddi tauw, mou ja Sahabat Sahabat akou, djecalauw mou adda bercasse acan samma samma.

36 Simon Petrus catta padanja; Tuan, de manna pegi? Jesus menjauwt dia, De manna akou pegi, mou tjadda berhole icodt akou saccarang: tetapi commodjan mou jaddi icodt akou.

37 Petrus catta padanja; Tuan, appa sebab beta tjadda berhole icodt pada camou saccarang? Akou terru hidopan beta de adapan tuan.

38 Jesus menjauwt dia, Mou jaddi terru hidopan mou de adapan akou? Sabenar benar akou catta mou; Ajam tjadda jaddi coucko, sampey mou jaddi basanckalkan akou tiga cali.

Brentihan jang ca ampat blaz. 14.

1 HAtti mou jangan jaddi roussa: mou pitsjaja de dallam Alhatalla, pitsjaja de dallam akou pō.

2 De dallam roma Bappa akou ja adda banjac tampat doudoc: djecalauw

soude ick het u gheseght hebben: ick gae henen om u plaetse te bereyden.

3 Ende soo wanneer ick henen sal ghegaen zijn / ende u plaetse sal bereydt hebben / so kome ick weder / ende sal u tot my nemen / op dat ghy oock zijn meught daer ick ben.

4 Ende waer ick henen gae weet ghy / ende den wegh weet ghy.

5 Thomas seyde tot hem / Heere / wy en weten niet waer ghy henen gaet: ende hoe konnen wy den wegh weten?

6 Jesus seyde tot hem / Ick ben de wegh / ende de waerheydt / ende het leven. Niemandt en komt tot den Vader / dan door my.

7 Indien ghy-lieden my gekent haddet / soo soudet ghy oock mijnen Vader gekent hebben: ende van nu kennet ghy hem / ende hebbet hem gesien.

8 Philippus seyde tot hem / Heere / toont ons den Vader / ende het is ons genoegh.

9 Jesus seyde tot hem / Ben ick soo langen tijdt met u-lieden / ende en hebt ghy my niet gekent Philippe? Die my ghesien heeft / die heeft den Vader ghesien: ende hoe seght ghy / Toont ons den Vader?

10 Ghelooft ghy niet / dat ick in den Vader [ben/] ende de Vader in my is? De woorden die ick tot u-lieden spreke / en spreke ick van my selven niet / maer de Vader die in my

lauw tjadda bagitou, akou souda bri tauwkan mou itou juga: akou pegi berhadir tampat tampat pada mou.

3 Daan djecalauw akou pegi agar berhadir tampat pada mou; akou jaddi poulang, daan jaddi menambil mou pada akou, agar mou pon ja sitou de manna akou adda.

4 Daan de manna akou pegi mou ja adda tauw, daan tauw djalan itou.

5 Thomas catta padanja; Tuan, kita tjadda tauw de manna tuan pegi: daan bagimanna kita berhole tauw djalan?

6 Jesus catta padanja, Akou la jang djalan, jang benarnja, daan hidopnja itou. Sjappa tjadda sampey pada Bappa, hanjac derri pada akou.

7 Djecalauw mou ja souda kenel akou, macca mou ja adda kenel Bappa itou juga: daan derri pada saccarang mou ja kenel dia, daan mou ja souda liat dia.

8 Philippus catta padanja; Tuan, toundjo la kita jang Bappa, daan itou souda pada kita.

9 Jesus catta padanja; Akou ja adda salama dengan mou, daan mou tjadda kenel akou Philippe? Sjappa souda liat akou, dia pon souda liat jang Bappa itou: daan bagimanna mou catta, Toundjo la kita jang Bappa?

10 Mou tjadda pitsjaja, akou adda de dallam Bappa, daan Bappa ja adda de dallam akou? Cattahan itou jang akou souda catta pada mou, bouckan akou catta derri pada akou sandiri: tetapi Bappa itou jang souda doudoc de

blijft/ deselve doet de wercken.

11 Gheloovet my/ dat ick in den Vader [ben/] ende de Vader in my is/ ende indien niet/soo gelooovet my om de wercken selve.

12 Voorwaer / voorwaer segghe ick u lieden / die in my ghelooft / de wercken die ick doe / sal hy oock doen / ende sal meerder doen dan dese. Want ick gae henen tot mijnen Vader:

13 Ende soo wat ghy begeeren sult in mijnen name / dat sal ick doen: op dat de Vader in den Sone verheerlickt worde.

14 Soo ghy yet begeeren sult in mijnen name / ick sal 't doen.

15 Indien ghy my liefhebt / soo bewaert mijne geboden.

16 Ende ick sal den Vader bidden / ende hy sal u eenen anderen Troester gheven / op dat hy by u blijve in der eeuwigheydt.

17 [Namelick] den Gheest der waerheydt / welcken de wereldt niet en kan ontfanghen / want sy en siet hem niet / noch en kent hem niet: maer ghy kent hem/ want hy blijft by u lieden / ende sal in u zijn.

18 Ick en sal u gheen weesen laten: ick kome [weder] tot u.

19 Noch eenen kleynen [tijdt/] ende de wereldt en sal my niet meer sien: maer ghy sult my sien: want ick leve/ ende ghy sult leven.

20 In

dallam akou, dia la menboat cardja cardjahan itou.

11 Pitsjaja akou [itou,] akou adda de dallam Bappa, daan Bappa ja adda de dallam akou; atauwa lain pitsjaja akou sebab boatan juga.

12 Sabenar benar akou catta mou, sjappa pitsjaja de dallam akou, boatan jang akou menboat, di jaddi menboatnja pon, daan dia jaddi boat lebhe derri pada ini. Carna akou pegi pada Bappa itou:

13 Daan appa mou jaddi minta de dallam namma akou, akou jaddi menboat itou: agar Bappa jaddi mahamoulja de dallam Anna itou.

14 Djecalauw camou menjaddi minta barrang appa de dallam namma akou, itou akou jaddi boat.

15 Djecalauw mou ja adda casse akou, macca pegãg la sabda sabda akou.

16 Daan akou jaddi somba acan Bappa, macca dia jaddi brikan mou suatu Hiboran jang lain, agar dia tingal pada mou sampey ca cackal.

17 [Catauwi] Aroha jang ter benar itou, jang ca manna dunja itou ja tjadda berhole trima; carna ja tjadda liat dia, lagi tjadda kenel dia: tetapi mou kenel dia, carna dia doudoc decat mou, daan ja adda de dallam mou juga.

18 Akou tjadda jaddi tingal mou anna piatou: akou jaddi datan pada mou.

19 Sedekit lagi, macca dunja tjadda jaddi liat akou lagi: tetapi mou jaddi liat akou: carna akou hidop, daan mou jaddi hidop.

20 Pada

20 In dien dagh sult ghy bekennen / dat ick in mijnen Vader [ben/] ende ghy in my / ende ick in u.

21 Die mijne geboden heeft / ende de selve bewaert / die is 't die my liefheeft: ende die my liefheeft sal van mijnen Vader ghelievet worden: ende ick sal hem liefhebben/ende ick sal my selven aen hem openbaren.

22 Judas/ niet de Iscariot/ seyde tot hem/ Heere/ wat is 't/ dat ghy u selven aen ons sult openbaren / ende niet aen de wereldt?

23 Jesus antwoordde ende seyde tot hem/ Soo yemandt my liefheeft / die sal mijn woordt bewaren: ende mijn Vader sal hem liefhebben/ ende wy sullen tot hem komen / ende sullen wooninge by hem maecken.

24 Die my niet liefen heeft/die en bewaert mijne woorden niet. Ende het woordt dat ghy-lieden hoort/ en is 't mijne niet / maer des Vaders / die my gesonden heeft.

25 Dese dinghen hebbe ick tot u gesproocken / by u blijvende.

26 Maer de Trooster de heylige Geest / welcken de Vader senden sal in mijnen name / die sal u alles leeren/ ende sal u indachtigh maken alles wat ick u geseght hebbe.

27 Vrede laet ick u/ mijnen vrede geve ick u: niet gelijckerwijs de wereldt

20 Pada harri harri itou mou sammoa jaddi tauw itou,akou adda de dallam Bappa, daan mou de dallam akou, daan akou de dallam mou.

21 Sjappa ja adda sabda akou,daan pegang itou, itou dia jang di casse akou: daan sjappa casse akou, Bappa akou di jaddi casse acanja: daan akou jaddi cassenja, daan brikenel akounja sandiri pada dia.

22 Sedang itou catta acanja Judas, bouckan jang Iscarioth itou; Tuan, appa itou, camou menbrikenel mou sandiri acan kita, daan bouckan acan jang dunja itou?

23 Jesus menjauwt daan catta padanja; Djecalauw sjappa cassekan akou, di jaddi pegang cattahan akou: daan Bappa akou dia jaddi cassekanja, daan kita jaddi datan padanja, daan kita menboat tampat berdoudoc dengan dia.

24 Sjappa tjadda casse akou, ja tjadda pegang cattahan akou. Daan cattahan jang mou dengar, bouckan ampounja akou, tetapi Bappa jang dia souda souro akou.

25 Ini akou souda catta pada mou, meningal dengan mou.

26 Tetapi jang Menhiboran, Aroha bersacti itou, jang manna Bappa menjaddi souro de dallam namma akou,dia jaddi adjar mou barrang appa sammoa, daan menboat ingat mou sammoa appa akou souda catta pada mou.

27 Tantossa akou tingalkan mou; tantossa akou akou brikan mou: bouc-

kan

reldt [hem] geeft / geve ick [hem] u. Uw' herte en worde niet ontroert / noch en zy niet vertsaeght.

28 Ghy hebt gehoort dat ick tot u geseght hebbe / Ick gae henen / ende kome [weder] tot u. Indien ghy my liefhaddet / soo soudet ghy u verblijden / om dat ick gheseght hebbe / Ick gae henen tot den Vader: want mijn Vader is meerder dan ick.

29 Ende nu hebbe ick het u gheseght eer het gheschiedt is / op dat wanneer het geschiedt sal zijn / ghy gelooven meught.

30 Ick en sal niet meer veel met u spreecken: want de Overste deser wereldt komt / ende en heeft aen my niets.

31 Maer op dat de wereldt wete dat ick den Vader liefhebbe / ende alsoo doe ghelijckerwijs my de Vader gheboden heeft. Staet op / laet ons van hier gaen.

kan saperti dunja akou menbrikanja itou. Hatti mou jangan jaddi roussa, daan kitsgil.

28 Mou souda dengar, akou souda catta pada mou itou, Akou pegi, daan jaddi datan pada mou. Djecalauw mou bercasse akou, macca mou jaddi bersoucka juga, tegal akou souda catta; Akou pegi pada Bappa: carna Bappa akou ja lebhe derri pada akou.

29 Daan saccarang akou souda catta itou pada mou, doulou derri pada jaddi, agar mou pitsjaja wachtou souda jaddi itou.

30 Akou tjadda jaddi catta banja dengan mou lagi: carna jang Terlebhe dunja ini datan, daan ja tjadda appa appa de dallam akou.

31 Tetapi agar dunja itou tauw, akou bercasse Bappa itou, daan akou boat bagitou, saperti Bappa ja souda dia passan akou. Bangon, bear kita pegi derri sini.

Het xv. Capittel.

1 Ick ben de ware wijnstock / ende mijn Vader is de landman.

2 Alle rancke die in my gheen vrucht en draeght / die neemt hy wech: ende alle die vrucht draeght / die reynight hy / op dat sy meer vrucht drage.

3 Ghylieden zijt nu reyn / om het woordt / dat ick tot u ghesproocken hebbe.

4 Blijvet in my / ende ick in u. Ghelijckerwijs de rancke gheen vrucht

Brentihan jang ca lima blaz. 15.

1 AKou sabatang pohon boa angor jang benar, daan Bappa akou ja jure bertanam itou.

2 Sagala tanckey angor jang tjadda baboa de dallam akou, dia ambilnja pegi: daan sammoa itou jang dia baboa, ja tjutgikanja, agar dia baboa boa lebey lagi.

3 Mou saccarang souda tjutgi, tegal cattahan itou jang akou souda catta pada mou.

4 Tingal la de dallam akou, daan akou de dallam mou. Saperti tanckey pohon

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

vrucht en kan dragen van haer selven / soo sy niet in den wijnstock en blijft: alsoo oock ghy niet / so ghy in my niet en blijvet.

5 Ick ben de wijnstock / [ende] ghy de rancken: die in my blijft / ende ick in hem / die draegt veel vrucht: want sonder my / en kont ghy niets doen.

6 Soo yemandt in my niet en blijft / die is buyten geworpen ghelijckerwijs de rancke / ende is verdorret: ende men vergadert de selve / ende men werptse in het vyer / ende sy worden verbrandt.

7 Indien ghy in my blijvet / ende mijne woorden in u blijven / soo wat ghy wilt / sult ghy begeeren / ende het sal u geschieden.

8 Hier in is mijn Vader verheerlickt / dat ghy veel vrucht draegt: ende ghy sult mijne Discipelen zijn.

9 Ghelijckerwijs de Vader my liefgehadt heeft / hebbe ick oock u liefgehadt: blijft in dese mijne liefde.

10 Indien ghy mijne gheboden bewaert / soo sult ghy in mijne liefde blijven: gelijckerwijs ick de gheboden mijns Vaders bewaert hebbe / ende blijve in sijne liefde.

11 Dese dinghen hebbe ick tot u gesproken / op dat mijne blijdtschap in u blijve / ende uwe blijtschap vervult werde.

12 Dit

pohon angor tjadda berhole baboa derri pada sandiri, melainkan ja tingal lecat pohon angor itou: bagitou mou pon tjadda, melainkan mou ja tingal de dallam akou.

5 Akou batang pohon angor, daan mou tanckey angor: jang dia tingal de dallam akou, daan akou de dallam dia, itou dia baboa banjac: carna delouwar akou mou tjadda berhole boat appa.

6 Djecalauw sjappa ja tjadda tingal de dallam akou, itou dia souda ja boang saperti suatu tanckey delouwar coubon angor, daan souda ja kring: daan orang ja berhimpon tanckey tanckey itou, daan boangnja de api, macca baccar la.

7 Djecalauw mou tingal de dallam akou, daan cattahan akou tingal de dallam mou, appa mou handac mou jaddi minta, daan itou jaddi acan mou juga.

8 Dallam ini Bappa akou di jaddi mahamoulja, mou ja baboa banja, daan jaddi Sahabat akou.

9 Saperti Bappa ja souda casse akou, bagitou akou pon souda casseacan mou: tingal la de dallam cassehan akou.

10 Djecalauw mou jaddi pegang sabda akou, macca mou jaddi tingal dallam cassehan akou: saperti akou pon souda pegang sabda Bappa akou, daan tingal de dallam cassehan dia.

11 Ini akou souda catta pada mou, agar souckahan akou tingal de dallam mou, daan souckahan mou menjaddi pouno.

12 Ini

12 Dit is mijn gebodt / dat ghy malkanderen lief hebt / ghelijckerwijs ick u lief gehadt hebbe.

13 Niemandt en heeft meerder liefde als dese / dat yemandt sijn leven sette voor sijne vrienden.

14 Ghy zijt mijne vrienden / soo ghy doet wat ick u gebiede.

15 Ick en heete u niet meer dienst-knechten : want de dienst-knecht en weet niet wat sijn heere doet : maer ick hebbe u vrienden genoemt / want al wat ick van mijnen Vader gehoort hebbe / [dat] hebbe ick u bekent gemaeckt.

16 Ghy en hebt my niet uytverkoren / maer ick hebbe u uytverkoren / ende ick hebbe u gestelt dat ghy soudt henen gaen ende vrucht dragen / ende [dat] uwe vrucht blijve : op dat soo wat ghy van den Vader begheeren sult in mijnen name / hy u [dat] gebe.

17 Dit gebiede ick u / op dat ghy malkanderen lief hebt.

18 Indien u de wereldt haet / soo weet dat sy my eer dan u ghehaet heeft.

19 Indien ghy van de wereldt waert / soo soude de wereldt het hare lief hebben : Doch om dat ghy van de werelt niet en zijt / maer ick u uyt de wereldt hebbe uytverkoren / daerom haet u de wereldt.

20 Gedenckt des woorts dat ick u geseght hebbe / Een dienst-knecht en is niet meerder dan sijn heere.

Indien

12 Ini la sabda akou, agar mou cassé sa suatu pada jang lain, saperti akou souda cassé acan mou.

13 Sjappa sjappa ja tjadda cassehan lebhe besar, derri pada jang ini, ja terru hidopnja bagante soubat soubat dia.

14 Mou sammoa la soubat akou, djecalauw mou boat appa appa akou ja adda passan mou.

15 Akou tjadda bernamma mou lagi souro souroan: carna souroan saorang ja tjadda tauw appa tuanja boat : tetapi akou souda bernammakan mou soubat, carna sammoa appa akou souda dengar derri Bappa akou, akou souda bri tauwkan mou.

16 Mou tjadda pile akou calouwar, tetapi akou souda pile mou calouwar, daan akou souda terru mou, agar pegi daan baboa, daan agar boa mou tingal: agar appa mou minta derri Bappa dallam namma akou, itou ja brikan mou.

17 Ini akou passan mou, agar mou bercassé cassean samma.

18 Djecalauw dunja di adda bintsji acan mou, macca tauw dia souda bintsji akou doulou derri pada mou.

19 Djecalauw mou adda derri dunja, macca dunja ja adda bercassé ampounjanja : Saccarang carna mou bouckan derri dunja, tetapi akou souda pile mou calouwar dunja itou, carna itou dunja adda bintsji acan mou.

20 Ingat cattahan itou jang akou souda catta pada mou, Souroan ja tjadda lebhe derri pada tuanja. Djecalauw

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

Indien sy my vervolght hebben/sy sullen oock u vervolghen: indien sy mijn woordt bewaert hebben / sy sullen oock het uwe bewaren.

21 Maer alle dese dinghen sullen sy u doen om mijns naems wille/ om dat sy hem niet en kennen die my gesonden heeft.

22 Indien ick niet gekomen en ware/ende tot haer ghesproocken en hadde/sy en hadden geen sonde:maer nu en hebben sy gheen voorwendsel voor hare sonde.

23 Die my haet / die haet oock mijnen Vader.

24 Indien ick de wercken onder haer niet en hadde ghedaen / die niemandt anders gedaen en heeft/sy en hadden geen sonde: maer nu hebben syse gesien/ ende beyde my ende mijnen Vader gehaet.

25 Maer [dit gheschiedt] op dat het woort vervult worde/ dat in hare Wet ghescheven is / Sy hebben my sonder oorsaecke gehaet.

26 Maer wanneer de Troosten sal ghekomen zijn/dien ick u senden sal van den Vader / [namelick] de Gheest der waerheydt / die van den Vader uytgaet/ die sal van my ghetuygen.

27 Ende ghy sult oock ghetuyghen/ want ghy zijt van den beginne met my gheweest.

calauw dianja souda souffa akou, bagitou dia jaddi souffakan mou juga: djecalauw dia souda pegang cattahan akou, bagitou dia jaddi pegang cattahan mou juga.

21 Tetapi itou sammoa dia jaddi boatkan mou sebab namma akou,carna dia tjadda kenel jang dia souda souro akou.

22 Djecalauw akou tjadda datan, daan djecalauw akou tjadda bercatta dengan dia,macca ja bouckan berdossa: tetapi saccarang ja tjadda barrang toudong pada dossanja.

23 Sjappa bintsjikan akou, itou ja bintsji pada Bappa akou pon.

24 Djecalauw akou bouckan boat pada dia boatan itou, jang sjappa sjappa orang lain tjadda boat, macca ja tjadda berdossa: tetapi saccarang ja souda liat itou, daan dia souda bintsji pada akou daan pada Bappa akou pon.

25 Tetapi ini adda, agar cattahan itou ja jaddi pouno, jang souda dia surat pada Sabdanja; Dia souda bintsji akou daan sebab ja tjadda juga.

26 Tetapi wachtounja Menhiboran itou ja souda sampey, jang akou jaddi souro mou derri Bappa akou, [catauwi] Aroha jang terbenar itou, jang dia datan calouwar derri Bappa, dia jaddi saxi derri akou.

27 Daan mou pon bersaxi, carna derri moula mou ja adda dengan akou.

Het xvj. Capittel.

1 DEse dinghen hebbe ick tot u gesproocken/op dat ghy niet ge-ergert en wordt.

2 Sy sullen u uyt de Synagogen werpen: jae de uyre komt dat een peghelick die u sal dooden / sal meynen Gode eenen dienst te doen.

3 Ende dese dinghen sullen sy u doen / om dat sy den Vader niet gekent en hebben/ nochte my.

4 Maer dese dinghen hebbe ick tot u ghesproocken/op dat wanneer de uyre sal ghekomen zijn / ghy der selver meught ghedencken/ dat ickse u geseght hebbe: doch dese dinghen en hebbe ick u van 't begin niet gheseght/ om dat ick by u-lieden was.

5 Ende nu gae ick henen tot den genen die my gesonden heeft / ende niemant van u en vraegt my/ Waer gaet ghy henen?

6 Maer om dat ick dese dinghen tot u ghesproocken hebbe / soo heeft de droefheydt uw' herte vervult.

7 Doch ick segge u de waerheyt/ het is u nut dat ick wech-gae: want indien ick niet wech en gae / soo en sal de Troester tot u niet komen: maer indien ick henen gae / soo sal ick hem tot u senden.

8 Ende die gekomen zijnde / sal de wereldt overtuyghen van sonde / ende van gerechtigheydt / ende van oordeel.

9 Van sonde / om dat sy in my niet en gelooven:

10 En-

Brentihan jang ca nam blaz. 16.

1 INi la akou souda catta pada mou, agar mou jangan jaddi berdhincki acan.

2 Di jaddi boang mou derri Berhimponanja: tetapi wachtou ja adda datan macca sjappa dia bermattikan mou, dia jaddi sancka ja bri hormat acan Alhatalla.

3 Daan ini dia jaddi boatkan mou, carna dia tjadda kenel Bappa, lagi akou pon tjadda.

4 Tetapi ini akou souda catta pada mou,agar tattcalla coutica itou ja souda sampey, mou ingat itou, akou souda catta pada mou: daan ini akou tjadda catta derri pada moula, carna akou adda dengan mou.

5 Tetapi saccarang akou pegi pada ini jang dia souda souro akou, daan sjappa sjappa derri mou tjadda tanja akou, De manna mou pegi?

6 Tetapi carna akou souda catta itou pada mou, macca douckahan ja souda pouno acan hatti mou.

7 Tetapi akou catta acan mou jang benar, bay pada mou, akou pegi: carna djecalauw akou tjadda pegi, macca Menhiboran itou ja tjadda jaddi datan pada mou:tetapi djecalauw akou pegi, macca akou jaddi sourokãja pada mou.

8 Daan wachtou itou ja adda datan,dia jaddi berhouccum dunja derri dossanja, daan adillan, daan houccumanja.

9 Derri dossa, carna ja tjadda pitsjaja pada akou:

10 Der-

10 Ende van gherechtighepdt / om dat ick tot mijnen Vader henen gae / ende ghy en sult my niet meer sien:

11 Ende van oordeel / om dat de Overste deser wereldt geoordeelt is.

12 Noch vele dingen hebbe ick u te segghen / doch ghy en kont die nu niet dragen.

13 Maer wanneer die sal gekomen zijn / [namelick] de Gheest der waerhepdt / hy sal u in alle de waerhepdt leyden. Want hy en sal van hem selven niet spreecken / maer soo wat hy sal ghehoort hebben / sal hy spreken / ende de toekomende dingen sal hy u verkondigen.

14 Die sal my verheerlicken: want hy sal het uyt het mijne nemen / ende sal 't u verkondigen.

15 Al wat de Vader heeft / is mijne: daerom hebbe ick gheseght / dat hy het uyt het mijne sal nemen / ende u verkondigen.

16 Eenen kleynen [tijdt/] ende ghy en sult my niet sien: ende wederom eenen kleynen [tijdt/] ende ghy sult my sien / want ick gae henen tot den Vader.

17 [Sommighe] dan uyt sijne Discipelen seyden tot malkanderen / Wat is dit dat hy tot ons seght / Eenen kleynen [tijdt/] ende ghy en sult my niet sien: ende wederom eenen kleynen [tijdt/] ende ghy sult my

10 Derri adillan, carna akou pegi pada Bappa, daan mou tjadda jaddi caleatan akou lagi:

11 Derri houccumanja, carna jang Terlebhe dunja ini ja souda berhouccum.

12 Akou adda banja lagi [jang bergouna] bercatta dengan mou, tetapi mou tjadda berhole tahanja saccarang.

13 Tetapi wachtou ja souda datan, [catauwi] jang Aroha terbenar itou, di jaddi pimpin acan mou dallam sabenarnja sammoa. Carna dia tjadda jaddi catta derri sandiri, tetapi itou appa di adda dengar, itou di jaddi bercatta: daan appa handac jaddi lagi, di adda britauwkan mou itou.

14 Itou dia jaddi mahamouljakan akou: carna dia jaddi ambil derri ampounja akou, daan menbritakan mou itou.

15 Sammoa itou appa Bappa adda, itou la ampounja akou juga: carna itou akou catta, Di jaddi ambil derri ampounja akou, daan menbritakan mou itou.

16 Wachtou sedekit mou tjadda liat akou; daan poula wachtou sedekit mou jaddi caleatan akou: carna akou pegi pada Bappa.

17 Sedang itou barrang orang derri Sahabatnja catta suatu pada jang lain, Appa ini jang dia catta acan kita; Wachtou sedekit mou tjadda liat akou; daan poula wachtou sedekit mou

jaddi

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

my sien: ende / Want ick gae henen tot den Vader?

18 Sy seyden dan / Wat is dit dat hy segh t / Eenen kleynen [tijdt?] Wy en weten niet wat hy segh t.

19 Jesus dan bekende dat sy hem wilden vraghen / ende seyde tot haer / Vraeght ghy daer van onder malkanderen / dat ick gesegt hebbe / Eenen kleynen [tijdt/] ende ghy en sult my niet sien: ende wederom / Eenen kleynen [tijdt/] ende ghy sult my sien?

20 Voorwaer / voorwaer ick segghe u / dat ghy sult schreyen / en klaeghlick weenen / maer de wereldt sal haer verblijden: ende ghy sult bedroeft zijn / maer uwe droefheydt sal tot blijdtschap worden.

21 Een vrouwe wanneer sy baert / heeft droefheydt / dewijle hare uyre gekomen is: maer wanneer sy het kindeken ghebaert heeft / soo en ghedenckt sy de benauwtheydt niet meer / om de blijdtschap dat een mensche ter wereldt geboren is.

22 Ende ghy dan hebt nu wel droefheydt / maer ick sal u wederom sien / ende uw' herte sal hem verblijden / ende niemandt en sal uwe blijtschap van u wech nemen.

23 Ende in dien dagh en sult ghy my niets vragen. Voorwaer / voorwaer ick segghe u / al wat ghy den Vader sult bidden in mijnen name / [dat] sal hy u geven.

24 Tot noch toe en hebt ghy niet gebeden in mijnen name: bidt / ende ghy sult ontfanghen / op dat uwe

jaddi caleatan akou: daan, Carna akou pegi pada Bappa la?

18 Macca dia catta; Appa itou dia catta; Wachtou sedekit? Kita tjadda tauw appa ja catta.

19 Sedang itou Jesus ja adda tauw, dia handac tanja acanja, macca catta padanja; Mou adda tanja suatu pada jang lain derri itou, carna akou souda catta; Wachtou sedekit mou tjadda liat akou: daan poula, Wachtou sedekit mou jaddi caleatan akou?

20 Sabenar benar akou cattakan mou, mou jaddi menangis daan menratap, tetapi dunja itou di jaddi bersouckakanja: mou ja adda doucka, tetapi douckaban mou menjaddi lain de dallam soucka souckahanja.

21 Porampoan saorang sedang dia berannac, ja adda douckanja, carna coutikanja souda sampey: tetapi sedang dia souda berannac anna itou, macca tjadda ingat lagi souckarhanja, sebab souckahan itou ja adda jaddi saorang manussia de dunja la.

22 Macca mou ja adda douckahan, tetapi akou jaddi liat mou poula, daan hatti mou di jaddi bersoucka, daan sjappa sjappa tjadda berhole rebot souckahan mou derri mou.

23 Daan pada harri harri itou mou tjadda jaddi tanja akou. Sabenar benar akou catta mou, appa mou jaddi somba derri Bappa de dallam namma akou, itou di jaddi brikan mou.

24 Sampey saccarang mou boullum somba de dallam namma akou: minta, macca jaddi berhole, agar souckahan

we blijdtschap vervult zy.

25 Dese dinghen hebbe ick door ghelijckenissen tot u ghesproocken: maer de upre komt / dat ick niet meer door ghelijckenissen tot u spreken en sal / maer sal u vry upt van den Vader verkondigen.

26 In dien dagh sult ghy in mijnen name bidden / ende ick en segge u niet / dat ick den Vader voor u bidden sal.

27 Want de Vader selve heeft u lief / dewijle ghy my lief ghehadt hebt / ende hebt ghelooft dat ick van Godt ben uptgegaen.

28 Ick ben van den Vader uptgegaen / ende ben in de wereldt ghekomen: wederom verlate ick de wereldt / ende gae henen tot den Vader.

29 Sijne Discipelen seyden tot hem / Siet / nu spreeckt ghy vry upt / ende en seght geen gelijckenisse.

30 Nu weten wy dat ghy alle dinghen weet / ende ghy en hebt niet van noode dat u yemandt vraghe. Hierom ghelooven wy dat ghy van Godt uptgegaen zijt.

31 Jesus antwoordde haer / Gelooft ghy nu?

32 Siet / de upre komt / ende is nu ghekomen / dat ghy sult verstroyt worden / een yeghelick nae het sijne / ende ghy my alleen sult laten. Ende [nochtans] en ben ick niet alleen: want de Vader is met my.

33 Dese dinghen hebbe ick tot u gesproocken / op dat ghy in my vrede hebbet. In de wereldt sult ghy verdruckinge hebben: maer hebbet goe-

kahan mou lincap la.

25 Ini akou souda bercatta pada mou de dallam saperti oupama: tetapi wachtou ja adda datan, akou tjadda jaddi bercatta dengan saperti oupama lagi, tetapi jaddi menbri tauw mou calouwar sacali derri Bappa akou.

26 Pada harri harri itou mou jaddi bersomba de dallam namma akou, daan akou tjadda cattakan mou itou, akou jaddi somba Bappa pada mou.

27 Carna Bappa ja casse acan mou sandiri, carna mou souda casse akou, daan souda pitsjaja, akou souda datan calouwar derri Bappa itou.

28 Akou souda calouwar derri Bappa, daan souda datan de dunja: poula akou tingal dunja, daan pegi pada Bappa itou.

29 Sahabatnja catta padanja; Liat, saccarang tuan ja catta calouwar, daan tjadda bercatta saperti oupama.

30 Saccarang kita tauw tuan ja tauw barrang appa sammoa, daan tjadda oussa sjappa sjappa tanja pada tuan. Carna itou kita pitsjaja, tuan datan calouwar derri Bappa.

31 Jesus menjauwt dia; Saccarang mou ja pitsjaja?

32 Liat, wachtou datan, daan ja adda datan souda, mou jaddi tjerey merey, sagnap orang pada jang ca dia, daan di tingal akou sandiri la. Daan [wallakjan] akou bouckan sandiri saidja: carna Bappa ja adda dengan akou.

33 Ini akou souda cattakan mou, agar mou ja adda tantossa de dallam akou. Dallam dunja mou adda souc-

 karla:

goeden moedt / ick hebbe de wereldt overwonnen.

Het xvij. Capittel.

1 DIt heeft Jesus gesprooken/ en hy hiek syne oogen op nae den hemel/ende seyde/ Vader/ de uyre is gekomen / verheerlickt uwen Sone / op dat oock uw' Sone u verheerlicke.

2 Gelijckerwijs ghy hem macht ghegheven hebt over alle vleesch/ op dat al wat ghy hem ghegeven hebt/ hy haer het eeuwige leven geve.

3 Ende dit is het eeuwige leven / dat sy u kennen den eenighen waerachtigen Godt / ende Jesum Christum/ dien ghy gesonden hebt.

4 Ick hebbe u verheerlickt op der aerden: ick hebbe voleyndight het werck/dat ghy my gegeven hebt om te doen.

5 Ende nu verheerlickt my ghy Vader by u selven / met de heerlickheydt/ die ick by u hadde / eer de wereldt was.

6 Ick hebbe uwen naem gheopenbaert den menschen / die ghy my uyt de wereldt ghegeven hebt. Sy waren uwe / ende ghy hebt my deselve ghegeven / ende sy hebben uw' woordt bewaert.

7 Nu hebben sy bekent dat alles/ wat ghy my ghegeven hebt / van u is.

8 Want de woorden die ghy my gegeven hebt / hebbe ick haer gegeven /

karla: tetapi jangan tsjinta, akou souda ala dunja itou.

Brentihan jang ca toudjo blaz. 17.

1 INi Jesus catta, daan dia anckat mattanja ca langit, daan catta; Bappa, coutica itou souda sampey, bermouljakan Anna mou, agar Anna lelacki mou pon mahamouljakan mou juga.

2 Saperti mou souda brinja coassa pada sagala dagging, agar itou sammoa jang mou souda brikan dia, ja menbrikanja hidopnja tercackal itou.

3 Daan ini la hidopnja tercackal itou, ja adda kenel mou saidja Alhatalla terbenar, daan Jesum Christum, jang manna mou souda souro.

4 Akou souda mahamouljakan mou de boumi: akou souda poutus cardjahan itou, jang mou souda bri akou menboat.

5 Daan saccarang mahamouljakan akou Bappa pada mou sandiri, dengan mahamoulja itou, jang akou adda decat mou, doulou derri pada dunja adda juga.

6 Akou souda bermalum la namma mou pada orang manusscia, jang mou souda bri akou derri pada dunja. Ja ampounja mou, daan mou brikanja akou juga, daan dia souda pegang cattahan mou.

7 Saccarang dia souda mengakou itou sammoa, appa mou souda brikan akou, ja derri mou juga.

8 Carna cattahan jang mou souda brikan akou, akou souda brikan dia, daan

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

ven / ende sy hebben se ontfanghen / ende sy hebben waerlick bekent/dat ick van u uytgegaen ben / ende hebben gelooft / dat ghy my ghesonden hebt.

9 Ick bidde voor haer : ick en bidde niet voor de werelt/maer voor de ghene die ghy my gegeven hebt / want sy zijn uwe.

10 Ende al het mijne is uwe/ende het uwe is mijne : ende ick ben in haer verheerlickt.

11 Ende ick en ben niet meer in de wereldt / maer dese zijn in de wereldt / ende ick kome tot u. Heylige Vader / bewaertse in uwen name / die ghy my gegeven hebt / op dat sy een zijn/ gelijck als wy.

12 Doe ick met haer in de werelt was / bewaerde ickse in uwen name. Die ghy my ghegheven hebt/ hebbe ick bewaert / ende niemandt uyt haer en is verloren ghegaen / dan de sone der verderffenisse / op dat de schrift vervult worde.

13 Maer nu kome ick tot u / ende spreke dit in de wereldt/ op dat sy mijne blijdtschap vervult moghen hebben in haer selven.

14 Ick hebbe haer uw' woordt gegeven / ende de wereldt heeftse gehaet / om dat sy van de wereldt niet en zijn / gelijck als ick van de werelt niet en ben.

15 Ick

daan dia souda trimakanja, daan souda mengakou terbenarnja, akou ja souda calouwar derri mou, daan souda pitsjaja, mou souda souro akou.

9 Akou somba pada dia : akou bouckan somba pada dunja , tetapi hanjac pada itou jang mou souda brikan akou, carna dianja ampounja mou juga.

10 Daan sammoa appa ampounja akou, ja ampounja mou juga : daan appa ampounja mou, ja ampounja akou juga : daan akou souda bermoulja de dallam dia.

11 Daan akou tjadda de dallam dunja lagi, daan dia ini adda dallam dunja , daan akou datan pada mou. Bappa bersacti, pegang la dia de dallam namma mou, jang mou souda brikan akou ; agar dia sa suatu, saperti kita.

12 Sedang akou ja dengan dia de dunja, sedang itou akou pegangnja de dallam namma mou. Jang mou souda brikan akou , akou souda pegang dia, daan sjappa sjappa derri dia ja tjadda jelang , hanjac anna lelacki terbenassa itou, agar penjurat itou menjaddi pouno.

13 Tetapi saccarang akou datan pada mou , daan catta ini de dunja, agar di adda souckahan terpouno akou de dallam sandiri.

14 Akou souda brikanja cattahan mou , daan dunja itou dia souda bintsji-acan dianja ; carna dia bouckan derri dunja, saperti akou bouckan derri dunja itou.

15 Akou

15 Ick en bidde niet dat ghy haer uyt de wereldt wech-neemt / maer dat ghy haer bewaert van den boosen.

16 Sy en zijn niet van de wereldt / ghelijckerwijs ick van de wereldt niet en ben.

17 Heylight se in uwe waerheyt: uw' woordt is de waerheydt.

18 Ghelijckerwijs ghy my ghesonden hebt in de werelt / [alsoo] hebbe ick haer oock in de wereldt gesonden.

19 Ende ick heylighe my selven voor haer / op dat oock sy geheylight mogen zijn in waerheydt.

20 Ende ick en bidde niet alleen voor dese / maer oock voor de ghene die door haer woordt in my ghelooven sullen.

21 Op dat sy alle een zijn / gelijckerwijs ghy Vader in my / ende ick in u / dat oock sy in ons een zijn: op dat de wereldt geloove dat ghy my gesonden hebt.

22 Ende ick hebbe haer de heerlickheydt ghegeven / die ghy my gegeven hebt: op dat sy een zijn / ghelijck als wy een zijn.

23 Ick in haer / ende ghy in my: op dat sy volmaeckt zijn in een / ende op dat de werelt bekenne / dat ghy my gesonden hebt / ende haer lief gehadt hebt: ghelijck ghy my lief ghehadt hebt.

24 Vader / ick wil dat daer ick ben / oock die by my zijn / die ghy my ghegeven hebt: op dat sy mijne heer-

15 Akou tjadda minta mou menambil dia derri dunja, tetapi agar mou pegang dianja derri jang djahat itou.

16 Dia bouckan derri dunja, saperti akou ja bouckan derri dunja itou.

17 Bersactinja de dallam sabenarnja ampounja mou itou: cattahan mou itou la jang terbenarnja la.

18 Saperti mou souda souro akou de dunja, [bagitou] akou souda souro dia pon de dunja.

19 Daan akou bersacti akou sandiri bagante dia, agar dia pon jaddi bersacti de dallam benarnja.

20 Daan akou tjadda somba mou hanjac pada dia, tetapi pon pada itou jang dia jaddi pitsjajakan akou derri pada cattahan dia.

21 Agar dia sammoa sa suatu, saperti mou Bappa de dallam akou, daan akou de dallam mou; agar dia pon de dallam kita sa suatu juga: agar dunja adda pitsjaja mou souda souro akou.

22 Daan akou souda brinja mahamoulja itou, jang mou souda brikan akou: agar dia sa suatu, saperti kita sa suatu.

23 Akou de dallam dia, daan mou de dallam akou: agar dia lincap pada sa suatu, daan agar dunja tauw mou souda souro akou, daan mou souda casse acanja; saperti mou souda casse pada akou.

24 Bappa, akou handac, de manna akou adda, pon ja adda dengan akou, jang mou souda brikan akou: agar dia calea-

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

heerlickheydt mogen aenschouwen/ die ghy my gegeven hebt/want ghy hebt my lief gehadt/voor de grondtleggingh der wereldt.

25 Rechtveerdige Vader/ de wereldt en heeft u niet ghekent: maer ick hebbe u gekent/ ende dese hebben bekent/ dat ghy my gesonden hebt.

26 Ende ick hebbe haer uwen name bekent ghemaeckt / ende sal [hem] bekent maken: op dat de liefde daer mede ghy my lief ghehadt hebt in haer zy/ ende ick in haer.

caleatan mahamoulja itou jang mou souda brikan akou, carna mou souda casse akou doulou derri pada cacki boumi ja souda menerru.

25 Bappa nang ter adil itou, dunja ja tjadda kenel mou: tetapi akou juga souda kenel mou, daan jang ini ja souda mengakou itou mou ja souda souro akou.

26 Daan akou souda menbri kenelnja namma mou, daan akou jaddi menboat orang kenelnja: agar casse cassian pada jang manna mou souda casse akou, ja adda de dallam dianja, daan akou de dallam dia la.

Het xviij. Capittel.

1 JEsus dit gheseght hebbende gingh uyt met sijne Discipelen over de beke Cedron / daer een hof was / in welcke hy gingh ende sijne Discipelen.

2 Ende Judas/ die hem verriet/ wist oock die plaetse / dewijle Jesus aldaer dickwils vergadert was geweest met sijne Discipelen.

3 Judas dan genomen hebbende de bende [krijghs-knechten/] ende [eenighe] dienaers van de Overpriesters ende Phariseen / quam aldaer met lanteernen / ende fackelen/ ende wapenen.

4 Jesus dan wetende alles wat over hem komen soude / gingh uyt / ende seyde tot haer / Wien soeckt ghy?

5 Sy antwoordden hem/ Jesum den Nazarener. Jesus seyde tot haer/

Brentihan jang ca delappan blaz. 18.

1 SEdang Jesus souda catta itou, ja pegi calouwar dengan Sahabatnja lalou anna songey Kidron, de manna suatu coubon, de manna dia massoc dengan Sahabatnja.

2 Daan Judas, jang dia hismoukanja, ja adda tauw tampat itou pon, carna Jesus banja cali ja massoc sitou dengan Sahabatnja.

3 Sedang Judas saccarang souda menambil jang cauwan jure prang, dengan souroan lebey Besar daan Pharisey itou, ja datan ca sitou dengan dammer, tangilong, daan sinjata.

4 Macca Jesus ja tauw sammoa appa jaddi padanja, dia pegi calouwar, daan catta padanja, Sjappa mou tjeri?

5 Dia menjauwtkanja; Jesus derri Nazareth. Jesus catta padanja, Akou ja.

haer / Ick ben het. Ende Judas die hem verriet/stondt oock by haer.

6 Als hy dan tot haer seyde/ Ick ben het / ginghen sy achterwaerts / ende vielen ter aerde.

7 Hy vraeghde haer dan wederom/ Wien soeckt ghy ? Ende sy seyden/ Jesum den Nazarener.

8 Jesus antwoordde/ Ick hebbe u geseght dat ick 't ben. Indien ghy dan my soeckt / soo laet dese henen gaen.

9 Op dat het woordt vervult soude worden/ dat hy gheseght hadde: Vyt de gene die ghy my gegeven hebt / en hebbe ick niemandt verloren.

10 Simon Petrus dan hebbende een sweerdt/ trock het selve [uyt/] ende sloegh des Hooghen-Priesters dienst-knecht/ ende hieuw sijne rechter oore af. Ende de name des dienst-knechts was Malchus.

11 Jesus dan seyde tot Petrum/ Steeckt uw' sweerdt in de scheede. Den drinck-beker die my de Vader ghegheven heeft / sal ick dien niet drincken ?

12 De bende dan/ende de Overste over duysendt / ende de dienaers der Joden namen Jesum ghesamentlick/ ende bonden hem.

13 Ende leydden hem henen/ eerst tot Annam: want hy was des wijfs vader van Cajaphas / welcken des selven jaers Hooge-Priester was.

14 Cajaphas nu was de ghene die

ja. Daan Judas jang dia berhismoukanja ja pon badiri dengan dianja.

6 Macca sedangnja catta padanja, Akou dia, dia ondor, daan djato ca tana.

7 Sedang itou dia tanja poula; Sjappa mou tjeri ? Daan dia catta ; Jesum derri Nazareth.

8 Jesus menjauwt; Akou souda catta, akou ja itou. Daan djecalauw mou tjeri akou , macca bear jang ini pegi.

9 Agar cattahan itou jaddi pouno, ja catta : Derri ini jang mou souda menbri akou , akou tjadda jelang saorang.

10 Macca Simon Petrus ja adda pedang sabila , daan tjabot itou , daan memoccol souroan Himam besar, daan tatta poutus telinga cananja. Daan namma souroan itou ja adda Malchus.

11 Macca Jesus catta pada Petrum, Pedang mou massoccan itou pada sarongnja. Akou tjadda jaddi minum baccaz minum itou , jang Bappa akou souda menbri pada akou ?

12 Macca sa cauwum orang prang, dengan Pongelounja derri saribous orang , daan souroan souroan orang Iahodi itou dia menambil Iesum, daan icadt dia.

13 Daan bauwakanja doulou pada Annam:carna dia mintouwa Caïphas, jang manna tauwan itou ja Himam besar.

14 Daan itou ja Caïphas , jang dia men-

die den Joden gheraden hadde / dat. het nut was dat een mensche voor het volck storve.

15 Ende Simon Petrus volghde Jesum / ende een ander Discipel. Dese Discipel nu was den Hoogen-priester bekent / ende gingh met Jesu in des Hoogen-priesters sale.

16 Ende Petrus stondt buyten aen de deure. De ander Discipel dan / die den Hoogen-priester bekent was / gingh uyt / ende sprack met de deur-waerster / ende bracht Petrum in.

17 De dienstmaeght dan die de deurwaerster was / seyde tot Petrum / En zijt oock ghy niet uyt de Discipelen van desen mensche? Hy seyde / Ick en ben niet.

18 Ende de dienst-knechten ende de dienaers stonden / hebbende een kool-vyer ghemaeckt / om dat het kout was / ende warmden haer. Petrus stondt by haer ende warmde hem.

19 De Hooghe-priester dan vraeghde Jesum van sijne Discipelen / ende van sijne leere.

20 Jesus antwoordde hem / Ick hebbe vry uyt ghesprooocken tot de wereldt: ick hebbe alle tijdt gheleert in de Synagoge ende in den Tempel / daer de Joden van alle plaetsen t'samen komen: ende in het verborghen en hebbe ick niets ghesprooocken.

21 Wat ondervraeght ghy my? ondervraeght de ghene die het ghehoort hebben / wat ick tot haer ghe-

 spra-

mengadjar orang Iahodi itou, macca bay saorang manusscia bermatti gante oumat.

15 Daan Simon Petrus ja icodt Iesum, daan Sahabat saorang lain. Sahabat jang manna Himam besar ja adda kenel, macca dia massoc dengan Iesu pada astana Himam besar itou.

16 Daan Petrus ja badiri delouwar decat pintou. Macca Sahabat jang lain itou ja calouwar, jang manna Himam besar ja kenel, daan bercatta dengan porampoan jang dia tongou pintou, daan ja bauwa massoc Petrum.

17 Sedang itou catta souroan porampoan, [catauwi] jure pintou itou, pada Petrum; Mou pon bouckan derri Sahabat saorang manusscia itou? Dia catta; Beta bouckan.

18 Daan souro souroan ja badiri, daan souda menboat api, carna adda dingin, daan dia gangangnja. Daan Petrus badiri dengan dia, daan gangangnja.

19 Macca Himam besar ja tanja Iesum derri Sahabatnja, daan derri adjarhan dia.

20 Iesus menjauwt dia; Akou souda bercatta calouwar adapan gnap orang: sabagey akou souda mengadjar de Synagoga, daan de Kebith, de manna orang Iahodi sabagey berhimpon: daan tjadda bercatta appa appa terlindong.

21 Appa tanja pada akou? tanja pada itou jang di souda dengar itou, appa akou souda cattakan dia: liat la

 dianja

sproken hebbe: siet / dese weten wat ick geseght hebbe.

22 Ende als hy dit seyde / een van de dienaren die daer by stondt / gaf Jesu eenen kinneback-slagh / seggende / Antwoordt ghy alsoo den Hoogen-priester?

23 Jesus antwoordde hem / Indien ick qualick gesproocken hebbe / betuyght van het quade: ende indien wel / waerom slaet ghy my?

24 (Annas dan hadde hem ghebonden ghesonden tot Cajaphas den Hoogen-priester.)

25 Ende Simon Petrus stondt ende warmde hem: sy seyden dan tot hem / En zijt oock ghy niet uyt sijne Discipelen? Hy loochende het / ende seyde / Ick en ben niet.

26 Een van de dienst-knechten des Hooghen-priesters / die maeghschap was van den ghenen dien Petrus de oore afghehouwen hadde / seyde / Hebbe ick u niet gesien in den hof met hem?

27 Petrus dan loochende het wederom. Ende terstondt kraeyde de haen.

28 Sy dan leydden Jesum van Cajapha in het Recht-huys. Ende het was 's morgens vroegh: ende sy en ginghen niet in het Recht-huys / op dat sy niet verontreynight en souden worden / maer op dat sy het Pascha eten mochten.

29 Pilatus dan gingh tot haer uyt / ende seyde / Wat beschuldinghe brenght ghy tegen desen mensche?

30 Sy

dianja tauw appa appa akou souda catta.

22 Daan sedang ja souda catta itou, saorang derri souroan jang badiri decat sitou, ja tampar mouccanjà, daan catta; Mou menjauwt Himam jang besar bagitou?

23 Iesus menjauwtkanja; Djecalauw akou souda bercatta sala, macca bersahit la derri jang djahat: daan djecalauw akou bercatta bay, appa sebab mou poccol akou?

24 (Annas dia souda sourokanja bericadt pada Caïpham Himam besar itou)

25 Daan Simon Petrus badiri gangang dia de api: macca dia catta padanja, Mou pon bouckan derri Sahabatnja? Dia sanckal itou, daan catta; Beta bouckan ja.

26 Saorang souroan Himam besar, jang dia bacauwum dengan saorang itou jang manna Petrus souda tatta poutus telinganja, cattakanja; Beta bouckan liat mou dengan dia de coubon?

27 Macca Petrus ja bersanckal itou poula Daan sabontar ajam ja coucko.

28 Sedang itou dia bauwa Iesum derri Caïpham ca roma Berhouccum itou. Daan ja adda pagi: daan ja tjadda massoc pada roma Houccum itou, agar di jangan jaddi tjoumar, tetapi berhole maccan Passcha itou.

29 Macca Pilatus pegi calouwar padanja, daan catta; Mengadou appa mou bauwa derri pada saorang manussia ini?

30 Dia

30 Sy antwoordden ende seyden tot hem / Indien dese gheen quaet-doender en ware / soo en souden wy hem u niet over-ghelevert hebben.

31 Pilatus dan seyde tot haer / Neemt ghy hem / ende oordeelt hem na uwe Wet. De Joden dan seyden tot hem / Het en is ons niet gheoorloft yemandt te dooden.

32 Op dat het woordt Jesu vervult wierde / dat hy ghesegh̃t hadde / beteeckenende hoedanigen doodt hy sterven soude.

33 Pilatus dan gingh wederom in het Recht-huys / ende riep Jesum / ende seyde tot hem / Zijt ghy de Koningh der Joden?

34 Jesus antwoordde hem / Seght ghy dit van u selven / of hebben het u andere van my geseght?

35 Pilatus antwoordde / Ben ick een Jode? uw' volck ende de Overpriesters hebben u aen my overgelevert: wat hebt ghy gedaen?

36 Jesus antwoordde / Mijn Koninckrijck en is niet van dese wereldt: Indien mijn Koninckrijck van dese wereldt ware / soo souden mijne dienaers ghestreden hebben / op dat ick den Joden niet en ware overghelevert: maer nu en is mijn Koninckrijck niet van hier.

37 Pilatus dan seyde tot hem / Zijt ghy dan een Koningh? Jesus antwoordde / Ghy seghtdat ick een Koningh ben. Hier toe ben ick gheboren / ende hier toe ben ick in de we-

30 Dia menjauwt daan catta padanja; Djecalauw ini bouckan saorang berdossa, macca kita tjadda cerakanja pada mou.

31 Macca Pilatus catta padanja; Mou ambil dia, daan berhouccum la dia pada patut acan Sabda mou. Macca orang Iahodi catta padanja, Kita tjadda berhole matti acan sjappa sjappa la.

32 Agar cattahan Iesu jaddi pouno, jang manna dia catta, mengartikanja maot appa ja adda bermatti.

33 Sedang itou Pilatus ja massoc poula pada roma Houccum itou, daan pangil Iesum, daan catta padanja; Mou ja Radgja Iahodi itou?

34 Iesus menjaut padanja; Mou catta itou derri mou sandiri, atauwa orang lain ja bri tauwkan mou derri akou?

35 Pilatus menjauwt; Akou saorang Iahodi? orang mou sandiri daan Himam besar ja souda cerakan mou pada akou: mou appa souda boat?

36 Iesus menjauwt; Radjat akou bouckan derri dunja ini: Djecalauw Radjat akou ja adda derri dunja ini, macca souroan akou adda prang derri pada akou, agar akou tjadda jaddi cerakan orang Iahodi: tetapi saccarang Radjat akou tjadda derri sini.

37 Sedang itou Pilatus catta padanja; Macca mou Radgja saorang? Iesus menjauwt; Mou catta akou saorang Radgja. Akou souda jaddi sebab ini juga, daan tegal ini akou souda datan de

wereldt ghekomen / op dat ick de waerheydt getuygenisse geven soude. Een yeghelick die uyt de waerheydt is / hoort mijne stemme.

38 Pilatus seyde tot hem / Wat is waerheydt? Ende als hy dat geseght hadde / gingh hy wederom uyt tot den Joden / ende seyde tot haer / Ick en vinde gheen schult in hem.

39 Doch ghy hebt een gewoonte / dat ick u op het Pascha eenen los late. Wilt ghy dan dat ick u den Koningh der Joden los late?

40 Sy dan riepen alle wederom / seggende / Niet desen / maer Barabbam: Ende Barabbas was een moordenaer.

de dunja, agar akou bersahit jang sabenarnja itou. Sjappa derri benarnja itou, dia dengar suara akou.

38 Pilatus catta pada dia; Appa jang benarhan itou? Daan sedang dia souda catta itou, ja calouwar poula pada orang Jahodi, daan catta padanja; Akou tjadda mendapat barrang dossa de dallam dia.

39 Macca mou adda suatu adet, akou menlepas mou saorang pada harri raya Passcha. Macca mou handac akou menlepas mou Radgja orang Jahodi?

40 Sedang itou dia batria sammoa poula, daan catta, Bouckan ini, tetapi Barabbam: Daan Barabbas saorang penjamoan.

Het xix. Capittel.

1 DOe nam Pilatus dan Jesum / ende geesselde [hem.]

2 Ende de krijghs-knechten een kroone van doornen ghevlochten hebbende / setteden die op sijn hooft / ende wierpen hem een purpuren kleedt om.

3 Ende seyden / Weest ghegroet / ghy Koningh der Joden. Ende sy gaven hem kinneback-slagen.

4 Pilatus dan quam wederom uyt / ende seyde tot haer / Siet / ick brenge hem tot u-lieden uyt / op dat ghy wetet / dat ick in hem gheen schult en vinde.

5 Jesus dan quam uyt / dragende de

Brentihan jang ca sambilan blaz. 19.

1 SEdang itou Pilatus ja menambil Jesum, daan mengambatnja.

2 Daan jure prang itou dia bilat suatu duster derri douri, daan terru de cappallanja, daan bersalinja dengan suatu packeyan mera:

3 Daan catta; Doulat Radgja Jahodi: Daan tampar de mouccanja.

4 Sedang itou Pilatus ja calouwar poula, daan catta padanja; Liat, akou bauwakanja calouwar pada mou, agar mou tauw, akou tjadda mendapat barrang dossa de dallam dia.

5 Macca Jesus pegi calouwar, daan men-

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

de de doornen kroone/ ende het purpuren kleedt. Ende [Pilatus] seyde tot haer/ Siet/ de mensche.

6 Als hem dan de Overpriesters ende de dienaers saghen / riepen sy / segghende / Kruyst [hem/] kruyst [hem.] Pilatus seyde tot haer/ Neemt ghy-lieden hem ende kruyst [hem.] Want ick en vinde in hem geen schuldt.

7 De Joden antwoordden hem/ Wy hebben een Wet / ende nae onse Wet moet hy sterven/want hy heeft hem selven Godts Sone gemaeckt.

8 Doe Pilatus dan dit woordt hoorde/ wierdt hy meer bevreest.

9 Ende gingh wederom in het Recht-huys/ ende seyde tot Jesum/ Van waer zijt ghy? Maer Jesus en gaf hem geen antwoordt.

10 Pilatus dan seyde tot hem / En spreeckt ghy tot my niet? Weet ghy niet dat ick macht hebbe u te kruycigen / ende macht hebbe u los te laten?

11 Jesus antwoordde / Ghy en soudt geen macht hebben teghen my / indien het u niet van boven gegeven en ware: daerom die my aen u heeft overghelevert/ heeft grooter sonde.

12 Van doen af socht Pilatus hem los te laten: maer de Joden riepen / segghende / Indien ghy desen los laet / soo en zijt ghy des Keysers vriendt niet: een yegelick die hem selven Koning maeckt/ wederspreeckt den Keyser.

13 Als

menbauwa duster badouri, dengan packeyan mera itou. Daan [Pilatus] catta padanja; Liat jang manusscia.

6 Macca sedang Himam Himam besár daan souroanja liatnja, ja batria, daan catta; Rigang [dia,] rigang [dia.] Pilatus catta padanja; Mou ambil dia, daan rigangnja. Carna akou tjadda mendapat barrang dossa de dallam dia.

7 Orang Iahodi ja menjauwt dia; Kita adda suatu Sabda, daan derri pada Sabda kita harus ja bermatti, carna ja menboat sandiri acan Anna lelacki Alhatalla.

8 Daan sedang saccarang Pilatus dengar cattahan ini, ja terlebhe tacot.

9 Daan pegi poula dallam roma Houccum itou, daan catta pada Iesum; Derri manna mou? Tetapi Iesus tjadda menjauwt dia.

10 Macca Pilatus catta padanja; Mou tjadda bercatta acan akou? Mou tjadda tauw, akou coassa rigang mou, daan coassa menlepas mou?

11 Iesus menjauwt dia; Mou tjadda coassa pada akou, djecalauw tjadda brinja mou derri ca atas: carna itou jang dia souda cerakan akou, ja lebhe berdossa.

12 Derri pada wachtou itou Pilatus mentjeri djalan lepaskan dia: tetapi orang Iahodi batria, daan catta; Djecalauw mou lepas jang ini, macca mou bouckan soubat pada Sultaan: gnap orang jang boat Radgja sandiri, dia lauwan pada Sultaan.

13 Se-

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

13 Als Pilatus dan dit woordt hoorde / bracht hy Jesum uyt / ende sat neder op den Rechter-stoel / in de plaetse genaemt Lithostrotos / ende in het Hebreeusch Gabbatha.

14 Ende het was de Voor-bereydinge des Pascha / ende ontrent de seste uyre: ende hy seyde tot de Joden / Siet / uwe Koningh.

15 Maer sy riepen / Neemt wech / neemt wech / krupst hem. Pilatus seyde tot haer / Salick uwen Koningh krupcighen? De Over-priesters antwoordden / Wy en hebben geenen Koningh / dan den Keyser.

16 Doe gaf hy hem dan haer over / op dat hy ghekrupst soude worden. Ende sy namen Jesum / ende leydden [hem] wech.

17 Ende hy dragende sijn kruys / gingh uyt nae de [plaetse] genaemt Hookt-scheel-plaetse / welcke in het Hebreeusch genaemt wort Golgotha:

18 Alwaer sy hem krupsten / ende met hem twee andere aen elcke zijde eenen / ende Jesum in het midden.

19 Ende Pilatus schreef oock een opschrift / ende settede [dat] op het kruys: ende daer was gheschreven / JESUS DE NAZARENER, DE KONINGH DER JODEN.

20 Dit opschrift dan lasen vele van de Joden: want de plaetse / daer Jesus gekrupst wierdt / was na by de stadt: ende het was geschreven in het

13 Sedang Pilatus dengar cattahan itou, ja bauwa Iesum calouwar, daan berdoudoc pada maligey Terhouccum itou, pada tampat jang bernamma Lithostrotos, daan dallam bassa Hebreo Gabbatha.

14 Daan ja adda harri jang terhadir doulou acan Passcha, daan amphir de djam ca nam: daan dia catta pada orang Iahodi, Liat Radgja mou.

15 Macca dia tria; Ambil pegi, ambil pegi, riggang la dia. Pilatus catta padanja; Akou jaddi rigang Radgja mou? Himam besar menjauwt; Kita tjadda Radgja, hanjac Sultaan itou juga.

16 Macca sedang itou dia cerakanja pada dia, agar dia jaddi riggang. Daan dia menambil Iesum, daan bauwakanja pegi.

17 Daan dia douckong cajou riggang dia, daan pegi pada [tampat] jang bernamma tampat Tencora, jang manna pada bassa Hebreo ja bernamma Golgotha:

18 De sitou dia riggangnja, daan dengan dia doa orang lain, pada sabla saorang, daan Iesum de tenga.

19 Daan Pilatus ja menjurat suatu surat ca atas, daan terru itou pada cajou riggang itou: daan sitou di adda menjurat; JESUS NAZARENUS, RADGJA ORANG JAHODI ITOU.

20 Surat ca atas itou banja orang Iahodi batsja: carna tampat, de manna Iesus jaddi riggang, ja adda decat negri: daan itou ja menjurat dallam bassa

het Hebreeusch / in het Grieckſch / [ende] in het Latijn.

21 De Over-priesters dan der Joden seyden tot Pilatum / En schrijft niet / De Koningh der Joden: maer dat hy geseght heeft / Ick ben de Koningh der Joden.

22 Pilatus antwoordde / Dat ick ghescheven hebbe / [dat] hebbe ick geschreven.

23 De krijghs-knechten dan als sy Jesum gekruyst hadden / namen sijne kleederen / (ende maeckten vier deelen / voor elcken krijghs-knecht een deel) ende den rock. De rock nu was sonder naedt / van boven af geheelick geweven.

24 Sy dan seyden tot malkanderen / Laet ons dien niet scheuren / maer laet ons daer over loten / wiens [die] zijn sal: op dat de Schrift vervult worde / die seght / Sy hebben mijne kleederen onder haer verdeelt / ende over mijne kleedinghe hebben sy het lot gheworpen. Dit hebben dan de krijghs-knechten gedaen.

25 Ende by het krupce Jesu stonden sijne moeder / ende sijns moeders suster / Maria Clope [wijf/] ende Maria Magdalene.

26 Jesus nu siende [sijne] moeder / ende den Discipel dien hy liefhadde daer by staende / seyde tot sijne moeder / Vrouwe / siet / uw sone.

27 Daer nae seyde hy tot den Discipel / Siet / uwe moeder. Ende van die upre aen nam haer de Discipel in sijn [huys.]

28 Hier nae Jesus wetende dat

bassa Hebreo, dallam bassa Greci, [daan] dallam bassa Latin.

21 Macca Himam Himam besar orang Iahodi catta pada Pilatum, Jangan menjurat; Radgja orang Iahodi: tetapi ja souda catta, Akou Radgja orang Iahodi.

22 Pilatus menjauwt; Appa akou souda menjurat, akou menjurat souda.

23 Macca orang prang, sedang dia souda riggang Iesum, dia ambil packeynja (daan menboat ampat bagi, sagnap orang prang sabagian) dengan badjounja. Daan badjou itou ja tjadda baccaz jaïtan, derri atas bacardja samma sammoa la.

24 Macca ja bercatta samma, Jangan kita belanja, tetapi bear kita bamajang, sjappa jaddi ampounja itou: agar Penjurat menjaddi pouno, jang manna catta sitou; Dia souda bagi packeyan akou samma, daan pada caïn akou dia souda limpar majananja. Macca ini menboat orang prang itou.

25 Daan decat crusse Iesu badiri manja, daan soudara manja, Maria bini Cleophas, daan Maria Magdalene.

26 Sedang saccarang Iesus liat manja, daan Sahabat jang dia bercasse badiri decat, ja catta pada manja; Porampoan, liat anna mou.

27 Daan commodjan derri pada itou ja catta pada Sahabat; Liat la ma mou. Daan derri pada wachtou itou menambilnja Sahabat itou capadanja.

28 Lalou itou, sedang Iesus tauw

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

nu alles volbracht was / op dat de Schrift soude vervult worden / seyde/ My dorst.

29 Daer stondt dan een vat vol edicr/ende sy vulden een spongie met edick / ende omleydense met hysope / ende brachtense aen sijnen mondt.

30 Doe Jesus dan den edick genomen hadde / seyde hy / Het is volbracht:ende het hoofd buygende gaf den geest.

31 De Joden dan/ op dat de lichamen niet aen het kruys en souden blijven op den Sabbath / dewijle het de Voor-bereydinge was (want die dagh des Sabbaths was groot) baden Pilatum / dat hare beenen souden ghebroocken / ende sy wechghenomen worden.

32 De krijghs-knechten dan quamen ende braken de beenen des eersten / ende des anderen / die met hem gekruyst was:

33 Maer komende tot Jesum/ als sy saghen dat hy nu ghestorven was / soo en braken sy sijne beenen niet.

34 Maer een der krijghs-knechten door-stack sijne zijde met een speere / ende terstondt quam daer bloedt ende water uyt.

35 Ende die het gesien heeft / die heeft het getuyght/ende sijn ghetuyghenisse is waerachtigh : ende hy weet dat hy seght het gene dat waer is / op dat oock ghy ghelooven meught.

36 Want dese dinghen zijn ghe-

seh iedt /

ja adda poutus sammoa,agar Surat Suratan jaddi pouno , ja catta ; Akou berauws.

29 Macca sitou adda suatu backaz pouno tjoucka , macca dia isfci suatu coulat coulat pouno tjoucka , daan boubo itou pada sabatang boulo, daan bauwakanja bagitou pada moulut dia.

30 Sedang Iesus saccarang souda di rassa tjoucka itou, dia catta; Ja souda poutus : daan singit cappalla , macca lepas djeuwanja.

31 Macca orang Iahodi , agar badan badan itou jangan tingal de crusse pada harri Sabith , carna adda harri terhadir doulou, (carna adda harri Sabith jang besar) dia somba Pilatum , agar dia pitsja toulangnja , daan jaddi menambil pegi.

32 Sedang itou orang prang datan , daan pitsja toulang orang jang doulou, daan jang lain itou, jang souda riggang dengan dia :

33 Tetapi sedang dia sampey pada Iesum, daan liat ja adda matti , macca ja tjadda pitsja toulangnja.

34 Tetapi saorang derri jure prang itou ja tycam tourus de pja dengan tomba , daan sabontar calouwar derri itou dara dengan ajer.

35 Daan sjappa souda liat ja bersahit itou , daan sahitanja adda benar : daan dia tauw ja bercatta benar , agar mou pon pitsjaja.

36 Carna itou souda jaddi , agar

Surat

schiedt / op dat de Schrift vervult worde / Gheen been van hem en sal verbroocken worden.

37 Ende wederom seght een ander Schrift/ Sy sullen sien in welcken sy gesteken hebben.

38 Ende daer na Joseph van Arimathea / (die een Discipel Jesu was/ maer bedeckt om de vreese der Joden) badt Pilatum / dat hy mochte het lichaem Jesu wech-nemen: ende Pilatus liet het toe. Hy dan gingh ende nam het lichaem Jesu wech.

39 Ende Nicodemus quam oock (die des nachts tot Jesum eerst gekomen was) brengende een menghsel van Myrrhe ende Aloe / ontrent honderdt ponden [gewichts.]

40 Sy namen dan het lichaem Jesu / ende bonden dat in lijnen doecken met de specerijen/ gelijck de Joden de gewoonte hebben van begraven.

41 Ende daer was in de plaetse / daer hy gekruyst was/ een hof/ ende in den hof een nieuw' graf / in het welck noch noyt pemandt gheleght en was geweest.

42 Aldaer dan leyden sy Jesum/ om de Voor-bereydinge der Joden/ overmidts het graf na by was.

Surat Suratan jaddi pouno, [catauwi;] Mou tjadda jaddi pitsja toulang dia.

37 Daan poula Suratan laïn catta; Dia jaddi liat de dallam sjappa ja souda tycam.

38 Lalou itou Ioseph derri Arimathea (saorang Sahabat Iesu, tetapi basamoungni tegal tacot orang Iahodi) ja somba Pilatum, agar dia berhole ambil pegi badan Iesu itou: daan Pilatus brikanja itou. Sedang itou ja menambil badan Iesu pegi.

39 Daan de sitou pon datan Nicodemus (jang manna doulou souda datan pada Iesum de malam) menbauwa suatu batjamporhan derri Oukoupan daan Aloë, amphir saratus catti.

40 Macca dia menambil badan Iesu, daan bericat itou dengan caïn daan rampa rampa, saperti adet orang Iahodi bertanam orang.

41 Daan de tampat, de manna dia souda riggang, adda suatu coubon, daan dallam coubon itou suatu djerat barou, pada manna sjappa sjappa ja boulum terru.

42 Macca dia terru Iesum de sitou, carna terhadirnja doulou orang Iahodi; carna djerat itou adda decat.

Het xx. Capittel.

1 Ende op den eersten dagh der weecke gingh Maria Magdalene vroegh / als het noch duyster was/ nae het graf: ende sagh den

Brentihan jang ca doa poulo. 20.

1 Daan pada harri Sabith jang doulou Maria Magdalene pagi, sedang lagi glap, pegi pada djerat;

den steen van het graf wech-genomen.

2 Sy liep dan / ende quam tot Simon Petrus ende tot den anderen Discipel / welcken Jesus liefhadde / ende seyde tot haer / Sy hebben den Heere wech-ghenomen uyt het graf / ende wy en weten niet waer sy hem geleght hebben.

3 Petrus dan gingh uyt / ende de ander Discipel / ende sy quamen tot het graf.

4 Ende dese twee liepen te ghelijck: ende de ander Discipel liep voor uyt snelder dan Petrus / ende quam eerst tot het graf.

5 Ende als hy nederbuckte / sagh hy de doecken ligghen / nochtans en gingh hy [daer] niet in.

6 Simon Petrus dan quam ende volghde hem / ende gingh in het graf / ende sagh de doecken liggen.

7 Ende den sweet-doeck / die op sijn hoofd geweest was [en sagh hy] niet by de doecken ligghen / maer in het bysonder in een [ander] plaetse t'samen gerolt.

8 Doe gingh dan oock de ander Discipel daer in / die eerst tot het graf ghekomen was / ende sagh het / ende geloofde.

9 Want sy en wisten noch de Schrift niet / dat hy van den dooden moest opstaen.

10 De Discipelen dan ginghen wederom nae huys.

11 Ende Maria stondt buyten by

rat; daan liat batou ja souda ambil pegi derri djerat itou.

2 Macca dia lari, daan datan pada Simon Petrus daan pada Sahabat lain, jang manna Jesus bercasse, daan catta padanja; Dia souda menambil Tuan derri djeratnja pegi, daan kita tjadda tauw de manna ja souda terrukanja.

3 Sedang itou Petrus daan Sahabat lain pegi, macca sampey pada djerat itou.

4 Daan dia lari ca doa samma: tetapi jang Sahabat lain dia lari ca adapan sangat lebhe derri pada Petrum, macca sampey doulou pada djerat itou.

5 Daan sedangnja tondo touron, dia liat cain cainja de sitou; wallakjan ja tjadda massoc de sitou.

6 Macca Simon Petrus datan mengicodtnja, daan massoc pada djerat, macca liatkan jang cain cain jang adda de sitou berterru.

7 Daan cain plo itou, jang adda de atas cappallanja, ja tjadda liat dengan cain jang adda de sitou; tetapi bat jerey tagoulong pada suatu tampat.

8 Sedang itou jang Sahabat lain pon massoc, jang dia doulou sampey pada djerat itou, daan liat, macca pitsjaja itou.

9 Carna boullumnja tauw Penjurat itou, macca patut dia jaddi bangon derri antara orang matti.

10 Sedang itou Sahabat Sahabat ja poulang de roma.

11 Daan Maria dia badiri calou-war

by het graf / weenende. Als sy dan weende / buckte sy in het graf.

12 Ende sagh twee Enghelen in witte [kleederen] sitten / eenen aen het hooft / ende eenen aen de voeten / daer het lichaem Jesu gelegen hadde.

13 Ende die seyden tot haer / Vrouwe / wat weent ghy? Sy seyde tot haer: Om dat sy mijnen Heere wech-ghenomen hebben / ende ick en weet niet / waer sy hem gheleght hebben.

14 Ende als sy dit geseght hadde / keerde sy haer achterwaerts / ende sagh Jesum staen / ende sy en wist niet dat het Jesus was.

15 Jesus seyde tot haer / Vrouwe / wat weent ghy? wie soeckt ghy? Sy meynende dat het de hovenier was / seyde tot hem / Heere / soo ghy hem [wech] gedraghen hebt / seght my waer ghy hem gheleght hebt / ende ick sal hem wech-nemen.

16 Jesus seyde tot haer / Maria. Sy haer omkeerende seyde tot hem / Rabbouni / het welck is gheseght / Meester.

17 Jesus seyde tot haer / En raeckt my niet aen / want ick en ben noch niet opgevaren tot mijnen Vader: maer gaet henen tot mijne broeders / ende seght haer / Ick vare op tot mijnen Vader / ende uwen Vader / ende [tot] mijnen Godt / ende uwen Godt.

18 Maria Magdalene gingh ende boodtschapte den Discipelen / dat sy

war decat djerat itou, menangis. Sedang dia saccarang menangis, ja tondokanja de dallam djerat itou.

12 Daan liat Meliacat doa berdoudoc dengan packeyan poute, suatu ca cappalla, daan suatu ca cacki, de manna badan Iesu ja souda terru.

13 Daan itou catta padanja; Porampoan, appa mou menangis? Dia catta padanja: Carna dia souda ambil Tuan beta pegi, daan beta tjadda tauw de mannanja souda terru dia.

14 Daan sedang dia catta ini ja baleakanja, macca liat Jesum badiri, daan dia tjadda tauw ja Jesus juga.

15 Jesus catta padanja; Porampoan, appa mou menangis? sjappa mou tjeri? Dia sancka itou ja jure coubon, macca catta padanja; Tuan, djecalauw mou bauwakanja, macca catta de manna mou terrukanja, daan akou pegi ambilnja.

16 Jesus catta padanja; Maria. Dia baleakanja, daan catta; Rabbouni, artinja, Tuan.

17 Jesus catta padanja; Jangan canna akou, carna akou boullum souda ney pada Bappa akou: tetapi pegila pada ade ade akou, daan catta acanja; Akou ney pada Bappa akou, daan Bappa mou; daan Alhatalla akou, daan Alhatalla mou.

18 Maria Magdalene pegi, daan menbri tauw pada Sahabat Sahabat itou,

sy den Heere gesien hadde/ende [dat] hy haer dit geseght hadde.

19 Als het dan avondt was op den selven eersten dagh der weke/ende als de deuren ghesloten waren/ daer de Discipelen vergadert waren om de vreese der Joden/ quam Jesus ende stondt in het midden/ ende seyde tot haer/ Vrede zy u-lieden.

20 Ende dit gheseght hebbende toonde hy haer sijne handen ende [sijne] zijde. De discipelen dan wierden verblijdt/ als sy den Heere sagen.

21 Jesus dan seyde wederom tot haer/ Vrede zy u-lieden: ghelijckerwijs my de Vader ghesonden heeft/ sende ick oock u-lieden.

22 Ende als hy dit geseght hadde blies hy [op haer/] ende seyde tot haer/ Ontfanght den heylighen Geest.

23 Soo ghy yemandts sonden vergeeft/ dien worden se vergheven: soo ghy yemandts [sonden] houdt/ [dien] zijn se gehouden.

24 Ende Thomas/ een van de twaelve/ gheseght Didymus/ en was met haer niet doe Jesus [daer] quam.

25 De andere Discipelen dan seyden tot hem/ Wy hebben den Heere gesien. Doch hy seyde tot haer/ Indien ick in sijne handen niet en sie het teken der nagelen/ ende mijnen vingher en steke in het teken der nagelen/ende steke mijne hant in sijne zijde/ick en sal geensins gelooven.

26 En-

itou, ja souda liat Tuan, daan souda catta ini padanja.

19 Macca sedang souda petang, pada harri itou juga jang bermoula derri Sabith, daan pintou ja adda catop, de manna Sahabat Sahabat ja adda berhimpon derri pada ja tacodt orang Jahodi, Jesus datan daan badiri de tenga, daan catta padanja; Tantossa ja adda dengan mou.

20 Daan sedangnja souda catta itou, ja bertoundjo tangan daan piänja. Macca Sahabat Sahabat ja bersoucka, carnanja liat Tuan itou.

21 Macca dia catta poula padanja; Tantossa ja adda dengan mou: saperti Bappa ja souda souro akou, bagitou akou souro mou.

22 Daan sedang dia souda catta itou, macca ja tjoup padanja, daan cattakanja; Trima Aroha jang bersacti itou.

23 Sjappa sjappa mou berampon dossanja, pada itou jaddinja berampon: daan pada sjappa mou pegang itou, jang ini ja adda pegangnja juga.

24 Daan Thomas, saorang derri jang ca doa blaz, jang bernamma Didymus, tjadda dengan dia sedang Jesus ja souda datan.

25 Macca Sahabat jang lain catta pada dia; Kita souda liat Tuan itou. Daan dia catta padanja; Melainkan akou liat de dallam tangan dia jang tampat baccaz packou, daan tjoutjo djari akou dallam tampat packou, daã tjoutjo tangan akou de dallam piänja, macca akou tjadda pitsjaja itou.

26 Mac-

26 Ende nae acht daghen waren sijne Discipelen wederom binnen/ ende Thomas met haer: [ende] Jesus quam als de deuren ghesloten waren/ ende stondt in het midden/ ende seyde/ Vrede zy u-lieden.

27 Daer nae seyde hy tot Thomam/ Brenght uwen vinger hier/ ende siet mijne handen/ ende brengt uwe handt/ ende steeckt se in mijne zijde/ Ende en zijt niet ongheloovigh/ maer geloovigh.

28 Ende Thomas antwoordde ende seyde tot hem/ Mijn Heere/ ende mijn Godt.

29 Jesus seyde tot hem/ Om dat ghy my ghesien hebt Thoma/ soo hebt ghy gelooft: saligh [zijn se] die niet en sullen ghesien hebben/ ende [nochtans] sullen gelooft hebben.

30 Jesus dan heeft noch wel vele andere tekenen in de teghenwoordighedt sijner Discipelen ghedaen/ die niet en zijn ghescheven in dit boeck.

31 Maer dese zijn gescheven/ op dat ghy gheloovet dat Jesus is de Christus/ de Sone Godts: ende op dat ghy gheloovende het leven hebbet in sijnen name.

26 Macca lalou delappan harri, Sahabat Sahabat dia itou ja adda ca dallam poula, daan Thomas dengan dia: [daan] Iesus datan sedang pintou ja adda catop, daan badiri de tenga, daan catta; Tantossa ja adda dengan mou.

27 Lalou itou dia catta pada Thomam; Bauwakan sini djari mou, daan liat tangan tangan akou, daan bauwa tangan mou, daan tjoutjokan itou de dallam piã akou: daan jangan courang pitsjaja, tetapi pitsjaja la.

28 Macca Thomas menjauwt daan catta padanja; Tuan akou, daan Alhatalla akou.

29 Iesus catta padanja; Carna mou liat akou Thoma, macca mou souda pitsjaja: moamin itou jang tjadda liat, daan souda pitsjaja juga.

30 Iesus pon boat tanda tanda jang lain ca adapan Sahabatnja, jang manna tjadda surat de dallam kitap ini.

31 Tetapi jang ini ja souda menjurat, agar mou pitsjaja Iesus ja Christus, Annac Ielacki Alhatalla: daan agar mou pitsjaja acan, macca menberhole hidop ter cackal itou dallam namma dia.

Het xxj. Capittel.

1 NAe desen openbaerde Jesus hem selven wederom den Discipelen aen de Zee van Tiberias. Ende hy openbaerde hem aldus:

2 Daer

Brentihan jang ca doa poulo sa. 21.

1 COmmodjan derri pada itou Iesus ja bertimbol acan sandirinja pada Sahabatnja poula, decat lauwt Tiberiadis itou. Daan dia bertimbolkanja bagitou:

2 Ca

2 Daer waren te samen Simon Petrus / ende Thomas gheseght Didymus/ende Nathanael/die van Cana in Galilea was / ende de [sonen] Zebedei/ende twee andere van syne Discipelen.

3 Simon Petrus seyde tot haer/ Ick gae visschen. Sy seyden tot hem/ Wy gaen oock met u. Sy gingen uyt ende traden terstondt in het schip / ende in dien nacht en vinghen sy niets.

4 Ende als het nu morgen-stont gheworden was / stondt Iesus op den oever : doch de Discipelen en wisten niet dat het Iesus was.

5 Iesus dan seyde tot haer/Kinderkens / hebt ghy niet eenighe toespijse? Sy antwoorddē hem/ Neen.

6 Ende hy seyde tot haer/Werpt het net aen de rechter zijde van het schip / ende ghy sult vinden. Sy wierpen het dan / ende en konden 't selve niet meer trecken/van weghen de menighte der visschen ?

7 Die Discipel dan welcken Iesus lief hadde/ seyde tot Petrum/ Het is de Heere. Simon Petrus dan hoorende dat het de Heere was/ omgorddde het opperkleedt / (want hy was naeckt) ende wierp hem selven in de Zee.

8 Ende de andere Discipelen quamen met het scheepken (want sy en waren niet verre van het landt/ maer ontrent twee honderdt ellen) sleypende 't net met de visschen.

9 Als sy dan aen 't landt gegaen waren / saghen sy een koolvyer liggen /

2 Ca fitou adda samma Simon Petrus, daan Thomas jang di bernamma Didymus, daan Nathanaël derri Cana Galilee, daan [anna anna lelacki] Zebedei , daan doa orang lain derri Sahabatnja.

3 Daan Simon Petrus catta padanja; Akou pegi memoucat. Dia cattakanja; Kita pegi samma dengan mou pon. Dia pegi calouwar, daan sabontar ja touron prauw, daan sa malam itou dia tjadda berhole appa appa.

4 Daan sedang saccarang pagi ja sonda sampey, Iesus badiri de tepi pantey : wallakjan Sahabat itou tjadda tauw ja Iesus.

5 Macca Iesus catta padanja; Anna anna, mou adda barrang lauw maccan ? Dia menjauwtkanja ,-Bouckan.

6 Daan dia catta padanja ; Boang poucat ca sabla canam prauw , daan mou jaddi mendapat. Sedang itou dia boangkan itou, daan ja tjadda berhole terre itou lagi , tegal banjanja ican itou.

7 Macca Sahabat jang Iesus ja bercasse , catta pada Petrum ; Ja Tuanco itou. Sedang saccarang Simon Petrus dengar ja Tuan , macca dia icadt packeynja jang ca atas , (carna di adda telanjang) daan boangkan sandiri de Lauwt.

8 Daan Sahabat jang lain ja datan dengan prauw (carna ja tjadda djauw derri darat , hanjac amphir doa ratus gas) menerrela poucat dengan ican itou.

9 Daan sedang dia calouwar ney ca darat , macca dia liat suatu bara api fitou,

gen / ende visch daer op liggen / ende broodt.

10 Jesus seyde tot haer / Brengt van de visschen die ghy nu ghevangen hebt.

11 Simon Petrus gingh op / ende trock het net op het landt / vol groote visschen / [tot] honderdt drie ende vijftigh: ende hoewel er soo vele waren soo en scheurde het net niet.

12 Jesus seyde tot haer / Komt herwaerts / houdt het middaghmael. Ende niemandt van de Discipelen en durfde hem vraghen / Wie zijt ghy? wetende dat het de Heere was.

13 Jesus dan quam / ende nam het broodt / ende gaf het haer / ende den visch desgelijcks.

14 Dit was nu de derde-mael / dat Jesus sijnen Discipelen gheopenbaert is / nae dat hy van den dooden opgeweckt was.

15 Doe sy dan het middaghmael gehouden hadden / seyde Jesus tot Simon Petrus / Simon Jona [soon/] hebt ghy my liever dan dese? Hy seyde tot hem / Jae / Heere / ghy weet dat ick u lief hebbe. Hy seyde tot hem / Weydt mijne lammeren.

16 Hy seyde wederom tot hem ten tweeden-mael / Simon Jona [soon/] hebt ghy my lief? Hy seyde tot hem / Jae / Heere / ghy weet dat ick u lief hebbe. Hy seyde tot hem / Hoedt mijne schapen.

17 Hy seyde tot hem ten derden-mael / Simon Jona [soon/] hebt

sitou, daan ican ca atas itou, daan roti.

10 Iesus catta padanja; Bauwa derri ican itou jang mou souda bapoucat barou.

11 Simon Petrus ja pegi ney, daan terre poucat ca darat, pouno ican besar, saratus lima poulo tiga: daan djecalauw adda banjac bagitou, macca poucat ja tjadda tjeree.

12 Iesus catta padanja; Camare, maccan tenga harri itou. Daan sjappa sjappa derri pada Sahabat tjadda brani tanja dia; Sjappa mou? carna ja adda tauw Tuanco itou.

13 Macca Iesus datan, daan menambil roti, daan brikanja; demikjan ican itou.

14 Ini saccarang jang ca tiga cali, Iesus ja souda bertimbolkanja pada Sahabat dia, commodjan ja souda bangon derri mattinja.

15 Macca sedangnja saccarang souda maccan tenga harri, Jesus catta pada Simon Petrus; Simon [anna lelacki] Iona, mou casseacan akou lebhe derri pada jang ini? Dia cattakanja; Ja Tuan, mou tauw itou akou casse tuan. Ja catta padanja; Macca batjang la anna anna domba akou.

16 Dia catta lagi sacali; Simon [anna lelacki] Iona, mou cassekan akou? Dia catta padanja; Ja Tuan, mou tauw akou casse tuan. Dia cattakanja; Tongou la domba domba akou.

17 Dia catta ca tiga cali padanja; Simon [anna lelacki] Iona, mou ja cas-

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

ghy my lief? Petrus wiert bedroeft/ om dat hy ten derdenmael tot hem seyde / Hebt ghy my lief? ende seyde tot hem / Heere / ghy weet alle dinghen / ghy weet dat ick u lief hebbe. Jesus seyde tot hem/ Weydt mijne schapen.

18 Voorwaer/ voorwaer seggh e ick u / doe ghy jonger waert / gordet ghy u selven / ende wandeldet waer ghy wildet : maer wanneer ghy sult oudt gheworden zijn / soo sult ghy uwe handen uytstrecken / ende een ander sal u gorden / ende brengen waer ghy niet en wilt.

19 Ende dit seyde hy/ betekenende met hoedanighen doodt hy Godt verheerlicken soude. Ende dit ghesproken hebbende/ seyde hy tot hem/ Volght my.

20 Ende Petrus hem omkeerende sagh den Discipel volghen / welcken Jesus lief hadde / die oock in het Avondt-maei op sijne borst ghevallen was / ende gheseght hadde / Heere / wie is het die u verraden sal?

21 Als Petrus desen sagh / seyde hy tot Jesum / Heere / maer wat [sal] dese?

22 Jesus seyde tot hem/ Indien ick wil dat hy blijve tot dat ick kome / wat gaet het u aen? Volght ghy my.

23 Dit woordt dan gingh uyt onder de broederen / dat dese Discipel niet en soude sterven. Ende Jesus en hadde tot hem niet gheseght / dat hy niet sterven en soude: maer / indien

se akou? Petrus jaddi berdoucka, carna dia ca tiga cali catta pada dia, Mou ja casse akou? macca catta padanja; Tuan, appa sammoa mou tauw, tuan tauw akou casseacan tuan juga. Jesus catta padanja; Batjang la domba domba akou.

18 Sabenar benar akou cattakan mou, sedang mou adda mouda lagi, macca icadt mou sanditi, daan berdjalan de manna condati: tetapi sedang mou adda touwa, macca mou jaddi cadjangkan tangan mou, daan saorang lain jaddi icadt mou, daan bauwa mou de manna mou tjadda jaddi mau.

19 Ini dia catta acan, mengarti dengan mattinja appa di jaddi bermahamouljakan Alhatalla. Daan sedang dia souda catta itou, ja catta padanja; Icodt la akou ca blackang.

20 Sedang Petrus ja baleacanja, dia liat Sahabat itou icodt, jang manna Jesus bercasse, jang manna pon pada djamohan petang sandar de dadanja, daan catta; Tuan, sjappa itou jang dia hismoukan mou?

21 Sedang Petrus menliat jang ini, ja catta pada Jesum; Tuan, appa jaddi pada jang ini?

22 Iesus catta padanja; Djecalauw akou handac ja tingal sampey akou datan, appa sadouli mou itou? Mou icodt la akou blackang.

23 Macca cattahan itou calouwar pada soudara soudara, jang Sahabat itou ja tjadda jaddi bermatti. Daan Iesus tjadda cattakan, ja tjadda jaddi bermatti: tetapi, Djecalauw akou handac

Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

indien ick wil dat hy blijve / tot dat ick kome / wat gaet het u aen?

24 Dese is de Discipel die van dese dingen ghetuyght / ende dese dingen ghescheven heeft: ende wy weten dat sijn getuygenisse waerachtigh is.

25 Ende daer zijn noch vele andere dingen / die Jesus gedaen heeft / welcke soo se elck bysonder gescheven wierden / ick achte dat oock de wereldt selve de ghescheevene boecken niet en soude vatten. Amen.

Eynde des H. Euangeliums, na [de beschrijvinge] JOANNIS.

dac ja tingal sampey akou datan, appa mou fadouli itou?

24 Ini Sahabat itou jang dia bersahit derri barrang ini sammoa, daan souda menjurat ini: daan kita tauw sahitanja adda benar.

25 Daan adda barrang banja lagi, jang Jesus souda boat, jang manna djecalauw orang menjuratnja sa suatu souckou, akou kira dunja tjadda berhole pegang kitap bamenjurat itou. Amin.

Oudjong derri Euangelium tertoulis derri pada JOANNES *itou.*

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

Württembergische
Landesbibliothek
Stuttgart

t dat uyt
: dese niet
niens va=
en? Hoe
t den he=
dan/ende
:mureert
t my ko=
er die my
: ende ick
ersten da=
en in de
alle van
eghelick
der ghe=
die komt
den Va=
an Godt
ien.
er segghe
heeft het
t des le=
et Man=
/ ende sy
uyt den
de men=
en ster=
broodt/
aelt is:so
ye=

catta; Akou roti, jang souda touron derri surga.

42 Daan dia catta; Bouckan ini Jesus anna Joseph, jang ca manna bappa daan ma nja kita kenel? Macca bagimanna jang ini catta, Akou souda touron derri surga?

43 Sedang itou Jesus menjauwt, daan catta padanja; Jangan la basongut massing massing.

44 Sjappa sjappa tjadda berhole sampey pada akou, melainkan Bappa ja terre dia jang dia souda souro akou: daan akou jaddi gra bangon dia ca harri jang ter commodjan.

45 De sitou adda surat de Nabbi Nabbi, Daan dianja sammoa ja jaddi beradjar derri Alhatalla. Macca sammoa jang adda souda dengar daan beradjar derri Bappa, itou la datan pada akou.

46 Bouckan macca sjappa ja adda liat jang Bappa, melainkan dia jang adda derri Alhatalla: itou dia souda liat jang Bappa.

47 Sabenar benar akou cattakan mou, sjappa pitsjaja de dallam akou, ja berhole hidopnja ter cackal itou.

48 Akou jang roti ter hidop itou.

49 Bappa bappa mou ja souda maccan jang Manna itou ca rimba, daan dianja souda matti.

50 Ini la roti itou jang touron derri surga, agar sjappa maccan derri itou, jangan bermatti.

51 Akou la roti hidop itou, jang souda touron derri surga: djecalauw